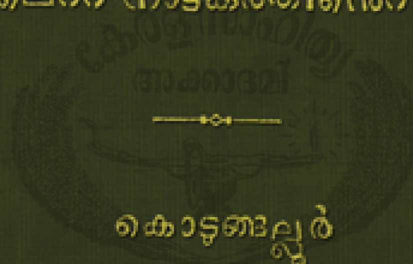
ഹാംലെററ നാടകം.

ഇംക്ലീഷകവിശ്രേഷ്ഠനായ

ഷെക്സ്പിയരുടെ

ഹാംലെററ നാടകത്തിന്റെ തൎജ്ജമ.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയതു.

ഹാംലെററ നാടകം.

ഇംഗ്ലീഷകവിശ്രേഷ്ഠനായ

ഷെക്സ്പിയരുടെ

ഹാംലെററ നാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമ.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയതു.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

വിദ്യാവിനോദിനി അച്ചുക്കൂടത്തിൽ

അച്ചടിപ്പിച്ചതു.

൧൦൭൨.

പാത്രങ്ങൾ

ക്ലാഡിയസ്സ് — ഡന്മാർക്ക് രാജാവ്

ഹാംലെററ — മരിച്ച രാജാവിന്റെ മകനും ഇപ്പോഴത്തെ രാജാവിന്റെ മരുമകനും

പൊളോണിയസ്സ് — ഒന്നാം കാര്യസ്ഥൻ

ഹൊറേഷ്യോ — ഹാംലെററിന്റെ ഒരു സ്നേഹിതൻ

ലെർട്ടീസ്സ്, വോൾട്ടീമാണ്ട, കൊർണ്ണീലിയസ്സ്, റോസൻക്രാൻസ്സ്, ഗിൽഡൻസ്റ്റർൻ, ഓസറിക്ക്, ഒരു ആൾ .... } രാജസേവകന്മാർ

ഒരു പുരോഹിതൻ

മാർസെല്ലസ്സ്, ബെർനാർഡോ } പട്ടാള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ.

ഫ്രാൻസിസ്കോ — ഒരു പട്ടാളക്കാരൻ.

റെയ്നാൾഡോ — പൊളോണിയസ്സിന്റെ ഭൃത്യൻ.

കളിക്കാർ, രണ്ടു വിഡ്ഢികൾ, ശവക്കുഴി കുത്തുന്നവർ.

ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സ് — നാർവ്വേരാജകുമാരൻ.

ഒരു പടനായകൻ, ഇംഗ്ലീഷ രാജപ്രതിനിധികൾ.

ഗർട്രൂഡ — ഡന്മാർക്കിലെ രാണിയും ഹാംലെററിന്റെ അമ്മയും

ഒഫീലിയ — പൊളോണിയസ്സിന്റെ മകൾ.

പ്രഭുക്കന്മാർ, സ്ത്രീകൾ, പട്ടാളഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ, പട്ടാളങ്ങൾ, കപ്പൽക്കാർ, ദൂതന്മാർ, പരിവാരങ്ങൾ, ഹാംലെററിന്റെ അച്ഛന്റെ പ്രേതം.

രംഗം — ഡന്മാർക്ക്.

സമൎപ്പണം

പ്രേമത്താലിഷ്ടവക്കീലെഴുത്തുനിലയത്തിൽ.

കാന്തിട്ടുന്നാൾശീല

ശ്രീമഹാത്മാസപര്യഗോത്തിട്ടകലാരവിയും

ഭക്തിവിശ്വാസസമ്പൂൎണ്ണം

ശ്രീമൂലംതിരുവടിപ്പതിന്നനന്തരവും

സജ്ജനാലയാഞ്ജനസാക്ഷാൽ

സോമരിപ്പാട്ടിലേക്കിപ്പതിയകൃതിസമം

പ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നതെങ്ങൾ

പരിഭാഷകന്മാർ.

മുഖവുര

സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു മലയാളഭാഷയിലെക്കു ഇയ്യിടയിൽ അനവധി വിശേഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഓരോ മഹാന്മാർ തൎജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനാൽ സംസ്കൃതഭാഷാപരിജ്ഞാനമില്ലാത്ത മലയാളികൾക്കു അവയിൽ അടങ്ങിയ സാരാംശങ്ങളെയും വിശേഷഗുണങ്ങളെയും സംസ്കൃതകവിതാ സമ്പ്രദായത്തെയും മറ്റും അറിവാൻ എട വന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ഇംക്ലീഷ ഭാഷയിൽനിന്നു മലയാളത്തിലെക്കു തൎജ്ജമ ചെയ്തുണ്ടാക്കിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെ അപൂൎവ്വമാകയാൽ ആ ഭാഷയിലുള്ള കാവ്യനാടകങ്ങളുടെ ഗുണവും സമ്പ്രദായവും ആ ഭാഷ നിശ്ചയമില്ലാത്തവൎക്കു നല്ലവണ്ണം അറിവാൻ എടയുണ്ടാകുന്നില്ല. ഈ ഒരു ന്യൂനത ഞങ്ങളാൽ കഴിയുന്നെടത്തോളമെങ്കിലും തീൎക്കണമെന്നുള്ള മോഹത്താലാണ വയ്യെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ ഒരു പ്രവൃത്തി ചെയ്വാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചത. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയ ഈ നാടകം ഇംക്ലീഷ കാളിദാസനായ ഷേക്സപിയരുടെ വിശേഷമായ ഒരു കൃതിയാണ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനേകകൃതികളിൽ ഈ നാടകത്തെ തൎജ്ജമ ചെയ്യണമെന്നു ഞങ്ങൾ തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയതിന്നു പലേകാരണങ്ങളും ഉണ്ട. ഒന്നാമത ഇതിൽ അനവധി സാരാംശങ്ങളും സദാചാരവാക്കുകളും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല ഇംക്ലീഷു നിശ്ചയമുള്ളവർ ഇത ആ മഹാകവിയുടെ ഒന്നാംകിടനാടകമായി ഗണിച്ചിട്ടും ഉണ്ട. രണ്ടാമത ഇംക്ലീഷു നാടകങ്ങളുടെ രീതി അത നിശ്ചയമില്ലാത്തവൎക്കു ഇതുകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം അറിയാവുന്നതാണ. സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ സാധാരണയായി സുഖപൎയ്യവസായികളാകയാൽ ദുഃഖപൎയ്യവസായികളായ നാടകങ്ങളുടെ മാതിരിയും ഇതിൽനിന്നു അറിയാവുന്നതാണ. താണതരം നാടകങ്ങളെ എടുത്തു തൎജ്ജമചെയ്വാൻ വശമാവുന്നതിൽ ഭേദം കഠിനമായ നാടകത്തിൽ പ്രയത്നം ചെയ്തിട്ടാണല്ലോ, നല്ലത എന്നു

ഈ വിചാരവും ഞങ്ങളെ ബാധിച്ചില്ലെന്നില്ല. ൟ വക സംഗതികളാണ ഞങ്ങളെ മുഖ്യമായി ധൈൎയ്യപ്പെടുത്തിയത. ഒരു ഭാഷയിൽനിന്ന മറ്റൊരു ഭാഷയിലെക്ക ഒരു പുസ്തകം തൎജ്ജമ ചെയ്വാൻ മൂലത്തിന്റെ ശൈലിയും രസവും പുഷ്ടിയോടുകൂടി തൎജ്ജമയിൽ വരുത്തികൊൾവാൻ വളരെ പ്രയാസമാണെന്ന തൎജ്ജമയിൽ പരിശ്രമിക്കുന്ന എല്ലാവരും അറിയാവുന്നതാണെല്ലൊ. അങ്ങിനെയുള്ള ന്യൂനതകൾ ഇതിലും ഉണ്ടാവാം. എങ്കിലും ഭാഷയിലെക്ക ഗുണം വരേണമെന്നുള്ള ഞങ്ങളുടെ അതിയായ മോഹംകൊണ്ടാണ ഇതിനാരംഭിച്ചത എന്നുള്ളത ഓൎത്ത ആ വക ന്യൂനതകളെ ക്ഷമിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ൟ നാടകത്തിലെ പാത്രങ്ങൾക്ക മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ പേരുകൾ തന്നെ ആണ ഞങ്ങളും വെച്ചിരിക്കുന്നത. ഇതിനെപ്പറ്റി വായനക്കാരുടെ ഇടയിൽ രണ്ടുപക്ഷം ഉണ്ടാവാം; എന്നാൽ പേരു മാറ്റിയാൽ സ്വാരസ്യം മുഴുവൻ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുള്ള ഭയംകൊണ്ടും, ശാകുന്തളം മുതലായ സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ ഇംക്ലീഷിലെക്ക തൎജ്ജമ ചെയ്തതിൽ മൂലത്തിലെ പേരുതന്നെ വെച്ചിരിക്കുന്നത അധികം യോജ്യമായി കണ്ടതുകൊണ്ടും, ഞങ്ങളും അപ്രകാരം ചെയ്തതാണ.

ഞങ്ങളുടെ ൟ ശ്രമത്തിൽ, പലവിധേനയും സഹായം ചെയ്ത ഞങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുകൾക്ക ഞങ്ങൾ സന്തോഷപൂൎവ്വം നന്ദിപറയുന്നു.

ഏരാമച്ചൻനെടുങ്ങാടിയെവലിയസഭാം-
യത്തിനാളെച്ചമാനം
ചോരാതെവേലചെയ്തിട്ടുപചിതകുതുകം
രണ്ടുമാസത്തിനുള്ളിൽ
സാരാൎത്ഥംകൊണ്ടുഹാംലെറ്റൊരുവിധമിതുഞാൻ
ഭാഷയാക്കിക്കഴിച്ചേൻ
നേരായ്ഗ്രന്ഥാവകാശക്രമനിലയിതിൽക്ക-
ങ്ങൾക്കുണ്ടാൾക്കമൊട്ടും

ഹാംലെററ നാടകം

അങ്കം—1. രംഗം—1.

(എൽസിനോർ നഗരത്തിൽ
കോട്ടയുടെ മുമ്പിലുള്ള ഒരു മണ്ഡപം.)

(ഫ്രാൻസിസ്കോ കാവൽക്കാരനും ദരവന്റെ അടുക്കലേക്കു ബെർനാഡോവും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ബെർ— ആരവിടെ?

ഫ്രാൻ— വരട്ടെ; ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതിനുത്തരം പറയു! അടുത്ത നില്ക്കു! താനാരെന്നു പറയു!

ബെർ — നമ്മുടെ രാജാവു ചിരകാലം ജീവിച്ചിരിക്കട്ടെ.

ഫ്രാൻ— ബെർനാഡോ?

ബെർ— അവൻ തന്നെ.

ഫ്രാൻ— താൻ തന്റെ ഉഴത്തിന്നു കൃത്യമായി വരുന്നുണ്ടു.

ബെർ— ഇപ്പോൾ പന്ത്രണ്ടടിച്ചു കഴിഞ്ഞു. എയ്! ഫ്രാൻസിസ്കോ! താൻ പോയി കിടന്നോളൂ.

ഫ്രാൻ— ഒരം മാററത്തിന്നു പെരുത്തു സന്തോഷം; വല്ലാത്ത തണുപ്പു. ഞാൻ നന്നെ കുഴഞ്ഞുതാനും.

ബെർ— തന്റെകാവൽ ഉഴ്ഘടമൊന്നുംകൂടാതെകണ്ടു കഴിഞ്ഞില്ലേ?

ഫ്രാൻ— ഒരു ചുണ്ടെലിയും കൂടി അനങ്ങിട്ടില്ല.

ബെർ— തനിക്കു നന്നായി വരട്ടെ. എന്റെ കൂട്ടം കാക്കേണ്ടവരായ ഹൊറേഷ്യോവിനെയും മാർസലസ്സിനെയും കണ്ടാൽ അവരോടു വേഗം വരാൻ പറയൂ.

ഫ്രാൻ— അവരുടെ ഒച്ച കേൾപ്പാനുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. നില്ക്കു! ആരാദ?

ഹാംലെററ=ഒരം നാടകത്തിലെ നായകനായ രാജകുമാരന്റെ പേർ. എൽസിനോർ=ഡന്മാക് രാജ്യത്തിന്റെ വടക്കുകിഴക്കു ഭാഗത്തുള്ള ഒരു തുറമുഖം.

(ഹൊരേഷ്യാവും മാർസലസ്സും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹൊ— ഈ രാജ്യത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവരാണ.

മാർ— ഡെന്മാർക്കിലെ പ്രജകളും.

ഫ്രാൻ— നിങ്ങൾക്കു നന്നായി വരട്ടെ.

മാർ— സത്യവാനായ യോദ്ധാവേ! നല്ലതു വരട്ടെ. തനിക്കാരെ മാററം?

ഫ്രാൻ— എന്റെ സ്ഥാനത്ത ബർനാർഡോ ആണ. എന്നാലി ങ്ങിനെയാട്ടെ. (പോയി).

മാർ— എഡ്! ബർനാർഡോ?

ബർ— എന്താ ഹൊരേഷ്യാ ഉണ്ടോ അവിടെ?

ഹൊ— അവനെപ്പോലൊരുത്തനുണ്ട.

ബർ— ഹേ ഹൊരേഷ്യാ! ഹേ മാർസലസ്സേ! നിങ്ങൾ വന്നതു നന്നായി.

മാർ— എന്താ ഇന്ന രാത്രിയും അതിനെ കണ്ടുവോ?

ബർ— ഞാനൊന്നും കണ്ടില്ല.

മാർ— ഭ്രമപൂർവ്വികമാത്രം
പരമെന്നുപറഞ്ഞിട്ടിന്നുഹൊരേഷ്യാ
ഇദംകരിനോംകണ്ടതെ.
ഭരമാനിക്കാഞ്ഞണൊവിശ്വമല്ലതു! 1
എന്നാലീപ്രേതമിങ്ങൊട്ടിനിയുമണകിൽനോം
ചൊന്നൊരാവർത്തമാനം
നന്നായിബ്ബോധ്യമാകുന്നതിന്നുമതിനൊടോ
രൊന്നുചോദിക്കവാനും
ഇന്നീനമ്മോടുചേർന്നിരുന്നീയില്ലയാം
സംശയംതീർക്കുവാനായ്
വന്നീടാനായ്കൊണ്ടിപ്പോനിവനെയുമിവിടെ
കാവലാളായ്ക്കൂടെനില്പാൻ 2

ഹൊ— ചെ! അതു വരികയുണ്ടാവില്ല.

ബർ— ഇങ്ങിനെകുറിച്ചിരിക്ക
ഞങ്ങളുരണ്ടുരാത്രികണ്ടോരിക്കഥയെ

ഹൊരേഷ്യാ എന്നു പക്ഷാന്തരം.

അന്യുതട്ടുകളെച്ചെവിയോ
ട്ടിങ്ങിനിയുംവീണ്ടുമൊന്നേറ്റുകട്ടെ 3

ഹൊ— അട്ടെ നമുക്കിരുന്നിട്ട ഇതിനെപ്പററി ബെർണാർഡൊ പറയുന്നതു കേൾക്കുക.

ബർ— ഓരോരാവായസംഖ്യംകഴിച്ചുമവയിലീ
ച്ചോമയാട്ടുകളെന്നൊരാവിൽ
ദ്ദൂരെക്കാണുംവടക്കൻധ്രുവനെയുഴല്വി
ക്കണ്ടൊരാനക്ഷത്രത്താര
നേരെപ്പുറത്തിപ്പടിക്കൊറിത്തുവിധമിവിടെ
ഞാനായ്മാർസലസ്സും
ചാരേനിന്നേരം, തദാനീമൊമ്മണിശരിയായ്മുട്ടി,

മാർ— (പ്രേതം പ്രവേശിക്കുന്നു) മിണ്ടാതിരിക്ക 4
അത പിന്നെ എങ്ങോട്ടാ വരുന്നതു നോക്ക.

ബർ— തീപ്പെട്ട തമ്പുരാൻെറ അതേസ്വരൂപം.

മാർ— ഹൊറേഷ്യോ! അങ്ങൊരു വിദ്വാനാണല്ലൊ അതിനോട സംസാരിക്ക.

ബർ— അത തമ്പുരാൻെറ തത്സ്വരൂപം തന്നെയല്ലെ ഹൊറെഷ്യൊ? സൂക്ഷിച്ചു നോക്ക.

ഹൊ— തത്സ്വരൂപം തന്നെ. ഭയംകൊണ്ടും അത്ഭുതംകൊണ്ടും ഇതെന്നെ പരവശനാക്കുന്നു.

ബർ— അതിനോട സംസാരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നതിന്ന മോഹമുണ്ട.

മാർ— അതിനോട ചോദിക്ക ഹൊറേഷ്യോ!

ഹൊ— ആരാണെടൊ, ഴകാന്നിടക്കൊരുപട-
ക്കൊപ്പിട്ടഡന്മാർക്കിലെ
ച്ചാതുശ്രീമൃതഭൂപനന്നാനടക്കൊ
ണ്ടവ്വണ്ണമീരാത്രിയിൽ
സ്വൈരംചുററിനടക്കുമാനൃപനിലെ
പ്രൌഢസ്വരൂപൻപോ-
ലാരെന്നെന്നോട്ട് "ദൈവമാണിവനപേക്ഷി
ക്കുന്നു" ചൊല്ലേണമെ 5

ഡന്മാർക്ക = യൂറോപ്പുഖണ്ഡത്തിൽ ഉള്ള ഒരു രാജ്യം.

മാർ— അതിന്ന മുഷിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ബർ— നോക്കു! അതു ഗാംഭീര്യത്തോടെ നടന്നു പോകുന്നു.

ഹൊ— നില്ക്കു! പറയു! പറയു! ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. പറയു!

(പ്രേതം പോയി)

മാർ— അതുപോയി! എനി ഉത്തരം പറയില്ല.

ബർ— ഇപ്പോൾ എങ്ങിനെ? ഹൊറേഷ്യോ! അങ്ങു, വിറക്കുന്നുവെല്ലൊ. മുഖത്ത ഒരു തുള്ളി ചോരയില്ല. ബുദ്ധിഭ്രമത്തിനെക്കാളും കത്തൃധികമല്ലെ ഇത? ഇതിനെപ്പററി എന്താണ അങ്ങു വിചാരിക്കുന്നത?

ഹൊ— ഈശ്വരനാണ സത്യം. ഞാനിതെൻെറ സ്വന്തം കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കില്ലായിരുന്നു.

മാർ— അത തമ്പുരാൻെറ മാതിരിയല്ലെ?

ഹൊ— താനെങ്ങിനെയൊ് തൻെറ മാതിരി അല്ലെ? അതുമാതിരിതന്നെ.

ഉത്സാഹമേറുന്ന "നാർവെ"പ്പടയോടുപടവെ-
ട്ടിടുവാൻപോയൊരന്നാ-
ളിമ്മട്ടൊന്നായിരുന്നൂപതിതിരുവുടൽ
കെട്ടിരുന്നോരുചട്ട
ചെമ്മേ"പോളണ്ടി"ലുള്ളോരവരെഹിമതല-
ത്തെക്കുതേത്തട്ടിൽനിന്നും
തള്ളിത്തല്ലീട്ടതുള്ളന്നാളുവതിരുമുഖ-
ക്രൌൎയ്യമിമട്ടുതന്നെ 6

ഇതൊരത്ഭുതംതന്നെ.

മാർ— രണ്ടുപ്രാവശ്യമിമ്പിലീമട്ടിലുകറിയിതിലെ
ത്തന്നൊനിശ്ശബ്ദമായി

നാർവെ=ഡന്മാൎക്കിൻെറ വടക്കുഭാഗത്ത കിടക്കുന്നതും യൂറോപ്പുഖണ്ഡത്തിൽപ്പെട്ടതും ആയ ഒരു രാജ്യം. പോളണ്ട=യൂറോപ്പിലെ മറെറാരു രാജ്യം. ഹിമതലം = പോളണ്ടരാജ്യം വളരെ തണുപ്പുള്ള പ്രദേശമാകയാൽ ജലപ്രദേശങ്ങൾ തണുപ്പുകൊണ്ടു ഉറച്ചു തരിശുഭൂമികളാവും. അവിടെ വെച്ചാണ ഇതിൽ പ്രസ്താവിച്ച യുദ്ധം നടന്നത എന്നു ഗ്രഹിക്കണം.

ഘോരമായൊരാ[illegible]നാക്കൊന്നോടയൊട്ടനടകൊ-
ണ്ടിട്ടുണ്ടക്രമത്തിൽ

ഹൊ— എന്താണുദ്ദേശമിസ്സാക്ഷിവന്നതറിയുവാൻ
വയ്യചിന്തിച്ചിട്ടമ്പോ-
ലെന്തോസൂചിപ്പതുണ്ടീയവനിതടമെ-
ല്പ്പർക്കടക്ഷോഭയോഗം 7

മാർ— ആട്ടേനമ്മൾക്കിരുന്നീടുക,രജനിയിലും
നാട്ടുകാർബുദ്ധിമുട്ടി-
ട്ടൊട്ടേറെസ്സൂക്ഷ്മമായ്ജാഗ്രതയൊടിതുവിധം
കാവൽനില്ക്കുന്നതിന്നും
ചാട്ടംവിട്ടെപ്പൊഴുംപിച്ചളയിൽവലിയതൊ-
ക്കിത്രയാക്കാനമിപ്പോൾ
വെട്ടേണ്ടുംവട്ടമന്യക്ഷിതിവഴിയെവരു-
ത്താനുമെന്താണുമൂലം 8
നിത്യാസംഗൊൽപ്പണിക്കാർകളെയുമലരെബലാൽ
ഞായറാഴ്ചക്കുപോലും
വ്യത്യാസംവിട്ടുനിർത്തിപ്പടുതയൊടുപട-
ക്കപ്പൽതീർപ്പിക്കയാനും
സത്യാംശംഹേതുതന്നുള്ളവർപറയുവിനീ,
രാപ്പകൽഭേദമില്ലാ-
തത്യാവേശത്തിനൊത്തെന്തിനിയിവിടെവരാ-
നുള്ളതെന്നാരുചൊല്ലും. 9

ഹൊ— ചൊല്ലാൻഞാൻപോരു,മെന്നാലിതുമൊരുബഹു
വാക്കാണി,ഹപ്രേതമായ്‌വോ
മെല്ലാരുംകണ്ടോരതീതപ്പെട്ടവനിപതിഹോ-
നായ്ഹാംലെറ്റ്ശ്ശൂരൻ
ഒട്ടേറെബ്ബോദ്ധ്യമിപ്പേർന്നൃപനപരവതാ
സ്വാമിയായുത്സവത്താൽ
ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സെന്നനാർവെപ്രളമ്പതപട
വെട്ടിപ്പുരാസിയിലൂടി 10

അന്യക്ഷിതിവഴി= മറുനാടുകളിൽകൂടി. ഇപ്പേർ = ശൂരൻ ഫോർട്ടിൻബ്രാസ എന്നതത്രെ രാജാവിൻെറ പേരാണ.

രണ്ടാളും ചേൎന്നു കൈമുദ്രയോടുമൊരുപര-
സ്യം കൊടുത്തകരാറിൽ
കണ്ടോട്ടുന്നാർ വെക്ഷിതിമുഴവനൊഹാം-
ലെററുതൻകീഴടങ്ങി
ഉണ്ടായീതൊല്പിയിനാളുടെപരിഷയിലെ-
നാകിലന്നാഫ്ലിലോടും
വേണ്ടാവാദമെറിച്ചീമഹീമനപതി
കാകമെറായിരുന്നു 11
കേട്ടാലുപോയിന്നായിട്ടോൾകതലോടു
ചൊരുപ്പുത്തിനാൽതുള്ളലോടും
ഫോട്ടിൻബ്രാസ്സിൻകുമാരൻഭടനിരനിരവെ
നിൎത്തിനാർവൈതാലകൾ
കൂട്ടുന്നാഴുശോധ്യംജനകവഴിനശി-
ച്ചോരുനാട്ടൊക്കവീണ്ടും
പാട്ടിൽതട്ടിപ്പറിക്കുന്നതിനു ഭുജബലം
കൊണ്ടുവേണ്ടുപ്രകാരം 12
അനുകാരനമാണ്കോപ്പുമട്ടു-
നാളുമീക്കാവൽനിൎത്തിട്ടതിരക്കും
അന്നാട്ടിയായിയാളെയോടി.
പ്പുത്മനേഷണവുംനമുക്കനാട്ടിൽ 13
ബെർ — ഇതുശരിശരിയെന്നാണെന്റെയുംപക്ഷമെന്നാ
ലിതുവിധമൊരിരുകംവെന്നതിന്നും വരാനും
മൂതൃപനൊരുമൂലംതരസത്രൂപത്തിലുഗ്രാ-
യുധമൊടിഹനടന്നാലേതുവുംസൂചകന്താൻ 14
ഹൊ — ഇത മനോനേത്രത്തിന്നു സ്വൈരക്കേട കൊടുക്കുന്ന ഒരു കരട തന്നെയാണ.
റോമിന്നൊന്നത്യസമൃദ്ധിയിലതിമഹാ-
നായജൂലിസ്സരാജൻ

തലകൾ—അറ്റത്തിയിൽ, റോം—ഇററലിയിലെ ഒരു നഗരം. ഇതുപണ്ടത്തെ വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു പട്ടണവും അതിയോഗ്യന്മാരായ അനവധി ചക്രവൎത്തികൾ വാണിരുന്ന സ്ഥലവുമാകുന്നു. ജൂലിസ്സ—ഒരു രാജാവിന്റെ പേരാണ.

ചാമന്നാൾകൊട്ടുമുമ്പെശവകുടികളിലി-
ല്ലാതമെന്നായിരുന്നു
കണ്ടാമക്രൂരസംഗരത്തിൽപലതുമുത്തമിത്തും
വ്യർത്ഥമായതല്ലാ
ത്താമട്ടിൽച്ചൊല്ലിയോരോതെരുവിൽവെളിയിലായ്
ലാത്തിപോൽപ്രേതമെല്ലാം 15
തീവാലുണ്ടായിതാരങ്ങളിലഥഹഹിമം
ചോരയായ്ത്തീർന്നരോമിൻ
ഭൂവാപത്തിൽപെടുന്നാൾകടലിലുടമ
കാട്ടുന്നനക്ഷത്രനാഥൻ
ഏവമെണ്ണിക്കഴിഞ്ഞിഗ്രഹണമതിൽ,മഹാ-
പത്തിലീവണ്ണമെല്ലാം
ഭൂവാകാശങ്ങൾമുൻകൂട്ടിയൊരറിവുകൊടു-
ത്തീടുമേവർക്കുമത്രെ 16

എന്നാൽ പതുക്കെ, നോക്ക! അതാ എവിടേക്കാണതു പിന്നെയും വരുന്നതു?

(പ്രേതം രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഞാനങ്ങോട്ട എതിരിട്ട ചെല്ലും ചത്താലും വേണ്ടില്ല.

നിൽക്കുമിഥ്യാകൃതേനീപറക,പറകതേ
ശബ്ദമുണ്ടെങ്കിൽമിണ്ടാൻ
വൈകുന്നാകിൽ,ഭോനൊസ്സുഖംമിവനന-
ന്നാനമാശ്ശുല്ലകാശ്ശും
വെക്കംചെയ്യേണമെന്നാൽപറക,തവധരി-
ത്രിക്കിനിബ്ബാധയായൊ
ന്നാകാലംകണ്ടുവെങ്കിൽപ്പറക,തിനൊഴിക്കു-
ള്ളുള്ളതാണെങ്കിലിപ്പോൾ 17
പരദ്രവ്യംതട്ടിച്ചുനീയധിഭവാൻജീവദശയിൽ
ധരക്കുള്ളിൽഗ്ഗുപ്തംനിധിനിലയിലായ്വെച്ചിടുകയാൽ
പറഞ്ഞീടുന്നുണ്ടീവിധമിഹഭോന്മാരുഴലുമെ-
ന്നറിഞ്ഞീടുംലോകം;പറകതുവിധംനീവരികയോ? 18

ചാമന്നാൾ (ചാം + അന്നാൾ =) ചാവുന്ന ദിവസം.
തീവാല. ധൂമകേതുക്കളുദിച്ചു എന്നു സാരം.

(കോഴി കൂകുന്നു)

നില്ക്കു! പറയു! മാർസലസ്സേ! അതിനെ തടുക്ക.

മാർ— എന്റെ വെണ്മഴുകൊണ്ടതിനെ ഞാൻ കൊത്തട്ടേ?

ഹൊ— നിന്നില്ലെങ്കിലതിനെ വെട്ടു കൊള്ളു.

ബർ— അതിതാ ഇവിടെ.

ഹൊ— അത ഇവിടെ ഇതാ.

മാർ— അതു പോയി. (പ്രേതം പോയി)

അതിവലിയനിലഷാമിയില്ലതിപ്രേതമെന്നാ.
ലിതിനൊടിവിടെമുഷ്ടിൻമട്ടനോംകാട്ടിയെല്ലൊ
അധികമതുനിമിത്തംതെററുകാരായ്പ്രയോഗി.
പ്രതിഹപവനകായന്നോൽക്കമോഹാസ്യമത്രെ 19

ബർ— അതു സംസാരിപ്പാൻ ഭാവിക്കയായിരുന്നു. അപ്പോഴെക്ക കോഴി കൂകി.

ഹൊ— അപ്പൊഴക്കിതുനടനാഥനാദ്യനൊത്തരാജ
കല്പനവരുമ്പോഴെ
നാപ്പടിക്കപുലർകാലകാഹളമതായ
കോഴിവിപുലസ്വരം
കേട്ടുടക്കനെയണഞ്ഞുമെന്നുമുടനാഴി
യുഴിഗഗനാഗ്നികൾ
ക്കാപ്പെട്ടന്നിലച്ചടങ്ങുമെന്നാമൊരുകേൾവി
യൊമുഖ്യമിതുതന്നമെ 20

മാർ— അത കോഴി കൂകിയപ്പോൾ മറഞ്ഞു.

നമ്മെകാക്കുന്നദൈവാംശജന്റെജനനാ.
ത്ത്യുത്സവാഘോഷകാല
ത്തുണ്ടേത്തതാൽപ്രഭാതസ്തുതിപരവിഹഗം
രാത്രിയുംകൂകുമത്രെ
പൃഥ്വിപ്രേതങ്ങൾവരാഗ്രഹരണമണയാ.
യക്ഷിബാധാദിയില്ലാ
ഉഞ്ജന്തുക്കൈകഫലികാനിശകൾശുചികള
ന്നെന്നുചൊല്ലുന്നുലോകം 21

രാജകല്പന = വാറണ്ട.
ദൈവാംശജൻ = യേശുക്രിസ്തു.
പ്രഭാതസ്തുതിപരവിഹഗം = കോഴി

ഹൊറേ— അങ്ങിനെ ഞാനും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ചിലതൊക്കെ വിശ്വസിക്കുന്നതും ഉണ്ട്. എന്നാൽ,

ഉടലരുണമസൃണനിറമാം
പടമതിനാൽമൂടിയീപ്രഭാതമിതാ
സ്ഫുടമായ്ക്കിഴക്കപർവ്വത
തടമതിന്മേൽനടക്കുന്നുനോക്കൂ 22

നമ്മുടെ കാവൽ മതിയാക്കുക. ഞാൻ പറയുമ്പോലെ, നോം ഒരും രാത്രി കണ്ടതിനെ "ഹാംലെററ്" രാജകുമാരനെ അറിയിക്കുക. എന്തിനാണെന്നു വെച്ചാൽ "എന്റെ ആത്മാവാണെ" സത്യം നമ്മോടു മിണ്ടാത്ത ഒരു പ്രേതം അവിടത്തോടു സംസാരിക്കും. നമ്മുടെ സ്നേഹപ്രകാരം ആവശ്യമായും മുറപ്രകാരം ഉചിതമായും ഉള്ള ഒരു കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും സമ്മതമല്ലേ?

മാർ— ഞാൻ പറയുന്നു! നമുക്കതുചെയ്യുക! അവിടത്തെ സമയംപോലെ എവിടെയാണ കാണുകയെന്നു ഞാൻ നേരത്തെ അറിയാം. (എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം—2

(രാജധാനിയിൽ ഒരു മുറി അകം; വാദ്യഘോഷം.)

(രാജാവും, റാണിയും, ഹാംലെററും, പൊളോണിയസ്സും, ലെർട്ടിസ്സും, വോൾട്ടിമാണ്ടും, കൊർണീലിയസ്സും, പ്രഭുക്കന്മാരും, പരിചാരകന്മാരും, പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ഇഷ്ടഭ്രാതാവുഹാംലെററിന്റെമൃതിയില്ല-
ജ്ഞാത്മനൽപ്പച്ചയായും.
അതിൽദുഃഖസമേതംഞങ്ങൾനിലയെന്നു.
ഹേ കില്ലുരോകർമാലിൻ
കഷ്ടാകരീനികില്ലുതൻപ്രകൃതിയൊടലമാ.
ലോചനാശക്തിയുടം
വെട്ടിപ്പെട്ടൻമട്ടമൊഴ്പ്പിച്ചിഹമമതിമാ.
അള്ളമട്ടാകിളമാം 23

അതുകൊണ്ട

ഇപ്പോൾ നാം കാണുന്നത്. എൻമട്ട—എന്റെ ആത്മാവ് എന്ന സൂചകം.

മുന്നമ്പൻജ്യേഷ്ഠത്തിയായും ചെന്നരികിലിടെമഹാ
റാണിയായുമെന്നതിൽ
കമ്പക്കാരെരുമിന്നടിനൊരടന്നു.
ഹൊരത്തരിച്ചലിയെത്താൻ
മങ്ങിമയങ്ങിയൊരമി.
ഞെങ്ങിയമരുത്തമിഴികൾ പെരുന്നായും
ആങ്ങിനെമററക്കണ്ണുനീര
തിങ്ങിയകണ്ണീരുമെന്തിയവിധത്തിൽ 25
സംഭേദമാനന്ദശോകങ്ങൾകലൊരുതുലയായ്
പ്രീതിയോടെശക്രിയകം
വമ്പിക്കുമാൽവിവാഹത്തിനുമിതുവിധമായ്
മാഴ്കുമാറായിച്ചു 24
എന്നാലതിലെന്തിലിനിയും.
ഉള്ളൊന്നാകുമറിവുണ്ടാൽതടഞ്ഞില്ല
നന്നായ്ക്കൂടെവാടിനിൽ, യ.
തിന്നാൻനിങ്ങൾക്കെന്നറിവാനായി 26
ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അറിവിന്നു വേണ്ടി ഇതൊന്നു പറയുന്നു.
ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സിന്റെപുത്രൻമഹിമയിന്നു-
കളുതൊന്നുമാത്രം.
ണ്ടിട്ടോ, ജ്യേഷ്ഠൻമരിച്ചെന്നതിലതിമൂഢനാം
കെട്ടഴിഞ്ഞവന്റെരാജ്യം
പൊട്ടിച്ചാരഞ്ഞെന്നുവെച്ചോ അതാകപ്പഴിന്നു.
ച്ചേരതരാജ്യംമടക്കി
കിട്ടാൻകത്തെഴുതിയയക്കുന്നമടികൾ.
ണിപ്പിരിക്കുന്നതില്ല 27
അയാളെപ്പററി അത്രമാത്രം. ഇവിടെ നമുക്കുള്ള സഭയിലുള്ള കാൎയ്യം ഇത്രമാത്രമാണ.

പ്രീതിശോകക്രിയകൾ എന്നതിന്റെ അൎത്ഥവും ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമായുള്ള കല്യാണവും രണ്ടു ശോകക്രിയയിൽ പ്രീതിയും വിവാഹത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ മരണത്തെപ്പററിയുള്ള വ്യസനവും ഉണ്ടായി എന്നു താല്പൎയ്യം.

അസ്വാസ്ഥ്യംഷണ്ഡനായിക്കേറവെതരിയാ-
താങ്ങിടക്കുന്നവെട്ടാട്ടിൻ-
ബ്രാസ്സിൻപുത്രന്റെയത്താമനമങ്ങകനേ
നിത്തുവാൻകത്തയപ്പാൻ
ഷ്ഷ്ഠൻതസ്വതെതടുത്താണിക്കുകവത്തുഘ്ലണം
ചോന്നകൊർന്നീലിയസ്സേ!
വോൾട്ടീമാണ്ടേ!വോന്മാരിതുകിഴവനവ-
ന്നാങ്ങളെകൊണ്ടുകൊടുക്ക 28
കത്തിൽകാണുംമാതിരി
വൃത്തിയിൽനിങ്ങൾക്കിതിലധികാരം
ഒത്തുവരുന്നതധികം
പ്രത്യേകിച്ചേല്പാനമതതെന്നില്ല 29

നിങ്ങളുടെ ജാഗ്രത നിങ്ങളുടെ സ്വാമിഭക്തിയെ നമുക്കു ബോധ്യമാക്കട്ടെ.

കോർ, വോൾ— അതിലും, എല്ലാററിലും, ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സ്വാമിഭക്തി കാണിക്കും.

രാജാ—നമുക്കതിൽ ലേശം സംശയമില്ല. സുഖമായി പോയി വരു. (കോർ, വോൾ പോയി) ആ! ലെർട്ടീസ്സേ! തനിക്കു എന്താണു പറവാനുള്ളതു? താൻ ചില അപേക്ഷകളെ ചൊല്ലാനുള്ളതായി നമ്മോടു പറഞ്ഞുവല്ലൊ ഇയ്യിടെ; എന്താണതു? താനീ ഡന്മാർക്കുകാരനോടു ന്യായമായി ചൊല്ലുന്ന അപേക്ഷകൾ വെറുതെ ആവില്ല. തനിക്കെന്താണാവശ്യം? ലെർട്ടീസ്സേ! തന്റെ അപേക്ഷയുടെ സ്വരൂപം അറിഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ പൂർണ്ണമനസ്സോടുകൂടി അതു നാം അനുവദിക്കാതെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ഒരു അപേക്ഷ തനിക്കു ചൊല്ലാൻ സാധിക്കില്ല.

മുഖ്യതയുള്ളഹൃദയത്തിനുമാത്തലകം
കയ്യ്ക്കുംതിരുനാക്കിലിവപോലുമെഴുന്നബന്ധം
നോക്കുമ്പോൾനിൻജനകനുംപുനരിപ്പൊഴീഡ-
ന്മാർക്കിങ്കലെപ്രഭുപദത്തിനുമൊത്തതല്ല 30

എന്താണു തനിക്കു വേണ്ടതു? ലെർട്ടീസ്സേ!

ലെർട്ടീ—അപ്രധൃഷ്യനായ സ്വാമീ! ഫ്രാൻസിലെക്ക മടങ്ങിപ്പോവാനിവിടത്തെ അനുവാദവും അനുഗ്രഹവും. അവിടെനിന്നു ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ സ്ഥാനാരോഹണസമയം സ്വാമിഭക്തിയെ കാണിപ്പാനായിട്ട ഡന്മാർക്കിലെക്ക വന്നതാണെങ്കിലും ഇപ്പോൾ അതു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട എന്റെ വിചാരങ്ങളും ആഗ്രഹങ്ങളും ഫ്രാൻസിലെക്ക പിന്നെയും ചാഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ തിരുമനസ്സിലെ ദയയോടുകൂടിയ അനുവാദമുണ്ടാവെണ്ടതിന്നു താഴ്മയോടുകൂടിയപെക്ഷിക്കുന്നു.

രാജാ— തനിക്ക തന്റെ അച്ഛന്റെ അനുവാദമുണ്ടോ? എന്താണ പറയുന്നത പൊളോണിയസ്സ്!

പൊ—സ്വാമീ! ഇവൻ ബുദ്ധിമുട്ടി ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി അപെക്ഷിച്ചു ഞെക്കി പിഴിഞ്ഞ അവസാനം മന്ദമനസ്സോടുകൂടി സമ്മതിപ്പിച്ചു. യാത്ര അയപ്പിക്കെണ്ടതിന്നു ഞാനും ഇവിടത്തോട അപെക്ഷിക്കുന്നു.

രാജാ—പൊയ്ക്കൊണ്ടിടേണ്ടസമയത്തുയഥേഷ്ടമാശു നി
പൊയ്ക്കൊള്ളുകെത്രദിനമെങ്കിലുമന്യനാട്ടിൽ
പാർക്കേണമെങ്കിലതുമാംസ്വഗുണംപ്പോലത്താൻ
നോക്കേണമസ്സമയമൊക്കമുറയ്ക്കുപക്ഷ 31

ആ! ജ്യെഷ്ഠന്റെ മകനായ ഹാംലെററ! എന്റെ മകനേ!

ഹാം—(പതുക്കെ) ജ്യെഷ്ഠന്റെ മകനിൽനിന്നൊന്നുകടന്നു. മകനായിട്ടുമില്ല.

രാജാ—എന്താണിത? ഇപ്പോഴും തന്റെ മുഖത്ത കാറ വന്നു മൂടിയിരിക്കുന്നത?

ഹാം—സ്വാമീ അങ്ങിനെയല്ല. ഞാൻ നല്ല വെയിലത്താണ.

രാണീ— ഉണ്ണീ! ഹാംലെററ! രാത്രിയെപ്പോലെയുള്ള മലിനച്ഛായ താൻ കളയു. ഡന്മാർക്ക രാജ്യത്തിന്റെ ഒരു സ്നേഹിതനാണെന്നു തന്റെ കണ്ണു തോന്നിക്കട്ടെ.

മണ്ണിൽചേർന്നോരുമാന്യൻമഹിമയുടയനി.
ന്നച്ഛനെത്തെടുവാനാ
യ്ക്കണ്ണിക്കീഴ്പ്പൊട്ടയച്ചിട്ടനിശമമരൊലാ
ഹന്തതെബോധ്യമെല്ലൊ

ഫ്രാൻസ=പരന്ത്രീസ്സുകാരുടെ രാജ്യം.

കണ്ണിൽക്കാണുന്നജീവാവലിമുഴുവനഹോ
ചത്തുപോകേണമെന്നോ
വിണ്ണിൽപ്പോയിപ്രധാനപ്രകൃതിവഴിയെയാ-
ശ്ശാശ്വതസ്ഥാനമെത്തു 32

ഹാം— ഏ! അമ്മേ! ഇതു സാധാരണയാണു.

റാണി— അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, പിന്നെയെന്താണിത നിനക്കൊരു വിശേഷവിധിയായി തോന്നുന്നതു?

ഹാം – തോന്നോ? അമ്മേ! അല്ല. അതങ്ങിനെതന്നെയാണു. തോന്നിക്കം അതെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

മാലിന്യാകൃതിയല്ല,തൻമുറകറുപ്പായുള്ളുടുപ്പല്ല,തൻ
മാലിന്നാശനെടുവീർപ്പുമല്ലൊ,പിവിടുംകണ്ണീരുമല്ലേതുമേ
കാലേവാടിവിയത്താരാനനവുമല്ല-ല്ലന്യചിഹ്നങ്ങളും
ചാലേവാസ്സവമട്ടുകാട്ടുവതുമല്ലമ്മേ!പരമാർത്ഥം 33
ഇവരൂപങ്ങളിതുതോന്നിച്ചിടുമെന്നതുവെച്ചാ-
ലിവകളിഹനടിച്ചുംകാട്ടിടാവുന്നതെല്ലൊ
ഇവയുടെനിലവിട്ടെന്നുള്ളിലൊന്നുണ്ടുസത്താ-
യിവയഴലിന്നലങ്കാരങ്ങളുംവസ്ത്രമത്രെ 34

രാജാ— ഹേ, ഹാംലെറ്റേ! അച്ഛനെപ്പറ്റി അനുശോചിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഈ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതായ തന്റെ സ്വഭാവം നല്ലതും ശ്ലാഘ്യവുമാണു. എന്നാൽ താനൊന്നു മനസ്സിലാക്കണം. തന്റെ അച്ഛന ഒരച്ഛനില്ലാതാവുകയുണ്ടായി. ആ അച്ഛനും ഇല്ലാതെയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ—ഇരിക്കുന്നവൻ അച്ഛന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റി കുറച്ചുകാലം വ്യസനിക്കുന്നത ധർമ്മമാണു; എന്നാൽ വാശിയോടുകൂടി വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്നതു ദൈവവിരോധമായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയാണു. അതു പൌരുഷത്തിനു ചേരാത്തതുമാണു.

മുറയ്ക്കാദൈവത്തിന്നടിമയിലടങ്ങാത്തൊരുമന-
സ്സു,റപ്പില്ലാതേറംക്ഷമയകലെവിട്ടോരുഹൃദയം
പരിഷ്കാരംകിട്ടാത്തറിവി,വകൾകാട്ടുന്നനിയതം
പരിച്ഛേദംവിട്ടീവിധമുയരുമീദ്ദുഃഖമധികം 35

തൻമുറ=തന്റെ നാട്ടുനടപ്പുപ്രകാരമുള്ള. യൂറോപ്യർ വ്യസനസമയത്തു കറുത്തവസ്ത്രം ധരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതിനു സൂചകം. പരിച്ഛേദം=അതൃത്തി.

നാമെന്നാലറിയേണ്ടതെന്തതറിവുണ്ടെ-
ല്ലാർക്കുമേകദൈവമായ്
നാമെന്തിന്നിഹനീരസാൽപിടപിട-
ത്തീടുന്നു ദുഃഖിച്ചഹോ
ആയ്പിതായിതിശാശ്വതനമിഹച-
ത്താൾക്കസാധാരണത്തിനും
ന്യായംവിട്ടപരാധമാണതുവിശേ-
ഷിച്ചുംവിചാരിക്കണം 36
ആദിനരമൃത്യുതൊട്ടീ
മാതിരിജാതിസാധാരണമെന്നോളും
പിതൃജനമൃതികൾ പതിവിതി
മതിപെടുമാലോചനയിലുക്തം 37

ഫലമില്ലാത്ത തന്റെ ഈ ദുഃഖം ഉപേക്ഷിച്ചു ദൂരെക്കളവാനും നമ്മെ തന്റെ അച്ഛനെപ്പോലെ വിചാരിപ്പാനും നാം അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ താൻ നമ്മുടെ സിംഹാസനത്തിന്റെ വളരെ അടുത്ത അവകാശിയാണെന്നും ഒരു പ്രിയമുള്ള അച്ഛൻ സ്വന്തം മകന്റെ മേലുള്ള വാത്സല്യവിശേഷത്തിൽ ലേശംപോലും കുറയാത്ത വാത്സല്യം നാം തന്റെ പേരിൽ കാണിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കട്ടെ. "വിററൻബർഗ്ഗ്" സർവ്വകലാശാലയിലേക്കു മടങ്ങി പോവാനുള്ള തന്റെ വിചാരം, നമ്മുടെ ആഗ്രഹത്തിന്ന എത്രയോ വിരോധമായിട്ടുള്ളതാണ്. നമ്മുടെ പ്രധാന സേവനും ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനും നമ്മുടെ മകനുമായ താൻ നമ്മുടെ അടുക്കൽ തന്നെ ഉന്മേഷത്തോടുകൂടി സുഖമായി താമസിപ്പാൻ നാം തന്നോടപേക്ഷിക്കുന്നു.

റാണി—ഹാംലെററ്! തന്റെ അമ്മയുടെ അപേക്ഷ മിത്ഥ്യയാക്കരുതെ, ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. ഞങ്ങളെക്കൂടെ താമസിക്കു. വിററൻബർഗ്ഗിലേക്കു പോകല്ലേ!

വിററൻബർഗ്ഗ്—ഈ സർവ്വകലാശാല സ്ഥാപിച്ചത് ക്രി. അ. 1502ൽ ആണ്. ഈ കഥ നടന്ന കാലം അതിന്നുമുമ്പാകയാൽ ഈ സർവ്വകലാശാലയെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചത് ഷേക്സ്പിയർക്ക് തെററിപ്പോയിരിക്കുന്നു.

ഹേമ—അമ്മേ! എന്നാൽ കഴിയുന്നേടത്തോളം ഞാൻ ഇവിടു ത്തെ മനസ്സുപോലെ നടക്കാം.

രാജാ— എന്നാൽ നല്ല മര്യാദയായി. ധന്മാക്കിൽ നമ്മെപ്പോ ലെ തന്നെ ഇരിക്കു. റാണി വരു!

ഹേമലെ [illegible] സൗമ്യമായ് നിജമനസ്സാൽ
സ്സന്തതം നൽകയാൽ
നാഥെ [illegible] തിരിയാൽ
ധന്മാക്ക [illegible] താൻ
പോനം [illegible] യതോ.
ക്കാർ [illegible]
സന്തത [illegible] പ്രതി [illegible]
ങ്ങളേന്തന്മസ്സിങ്കലും 37

വരു! (ഹേമലെ [illegible] ദാക്ഷ്യ [illegible] ത്തോടെ പോയി)

ഹേമ— [illegible]
ക്ക [illegible] മായ്
മേഘ [illegible] പോലെ ചിതറില്ലേ-
യെങ്കിൽ നന്നീശ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കൊണ്ടും
[illegible] 38
ഇതു [illegible]
[illegible] തെകരിതിതാൻ
[illegible]
[illegible] മോക്കിൽമേ 39

[illegible] ഇക്കും— [illegible]
[illegible]
[illegible] ടലും
[illegible] മായി 40

ഇതു [illegible]! [illegible] ആയിട്ടുള്ളൂ. ഇല്ല; [illegible] രാജാവു—

അവിടന്നു ഇയ്യാൾക്കു കിമ്പുരുഷന്നു സൂൎയ്യൻ തന്നെ. എന്റെ അമ്മയുടെമേൽ അത്ര സ്നേഹമായിരുന്നു. അവിടുത്തെ മുഖത്തു ഒരു കാററടിപ്പാൻപോലും അവിടുന്നയക്കില്ലായിരുന്നു. ദൈവമേ! ഞാനോൎമ്മ വെക്കണോ? എന്തിനാ—തിന്നതിന്മേലധികമായ ആൎത്തിയുണ്ടാകുന്ന മാതിരി അവിടുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ നടപ്പാനാഗ്രഹിക്കും—അങ്ങിനെ ക്കെയായിട്ടും—ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ—ഞാനതിനെപ്പററി വിചാരിക്കാതിരിക്കട്ടെ—ചപലതെ! നിയ്യൊരു പെണ്ണു തന്നെ—കഷ്ടിച്ചൊരു മാസം—“നിയോബിയെ”പ്പോലെ കണ്ണീരിൽ മുങ്ങീട്ടു എന്റെ നിൎഭാഗ്യനായ പരിശുദ്ധനായ അച്ഛന്റെ ശവത്തിന്റെ പിന്നാലെ പോകുമ്പോളിട്ടിരുന്ന പാദുക പഴകുന്നതിന്നുകൂടി മുമ്പിൽ—എന്തിനാ അവളു, അവളുകൂടി—അയ്യോ! ദൈവമേ! പൂൎവ്വാപരമാലോചിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത ഒരു മൃഗം—ഇതിലധികം കാലം വ്യസനിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും—എന്റെ ഇളയച്ഛനെ— എന്റെഅച്ഛന്റെ അനുജനെ—കല്യാണം കഴിച്ചു—എന്നാൽ ഞാനും “ഹെൎക്കുലിസ്സു”മായിട്ടുള്ളതിലധികമില്ലാഇയ്യാളും എന്റെ അച്ഛനും ആയിട്ടുള്ള സാദൃശ്യം ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ—

അന്യായമായധികമിട്ടൊഴുകിച്ചകണ്ണീ
രിന്നുള്ളൊരാപ്പുളിരസാലുളവാംതുടുപ്പും
നിന്നില്ലനീരസമെഴുംമിഴികൾക്കുപാൎത്താ
ലന്നേകടുപ്പമതിൽമുമ്പവൾവേട്ടുവല്ലോ
കഷ്ടംദ്രുതീതിയായിട്ടതിവിരുതോടസം
ബന്ധസംബന്ധമൊന്നി
മട്ടിൽതാൻചേൎന്നതോൎത്താലതികഠിനമഹോ!
വേഗ!നീട്ടഷ്ടരത്രെ

നിയോബിക്കു വളരെ മക്കളുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ വളരെ ഗൎവ്വിഷ്ഠയായി. അതിനാൽ അവളുടെ മക്കളെ ജ്യൂപ്പിറരേയും കൊന്നു അവളെ ഒരു കല്ലാക്കി തീൎത്തു. അതുനിമിത്തം അവൾ വളരെ ദുഃഖിതയായി ശേഷം കാലം എല്ലായ്പോഴും കരഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നു.

ഹെൎക്കുലീസ്സു=എല്ലാരിലുംവെച്ചു ശക്തിമാനായ ഒരാൾ.

കട്ടുംനന്നല്ലമേലാലൊരുഗ്ഗുണംവൃദ്ധിതിൽ
കിട്ടുവാനുംപ്രയാസം
പൊട്ടുന്നുമാനസംമേപരമിതുപറവാൻ
കൂടിവയ്യാഞ്ഞുമൂലം 41

(ഹൊറേഷ്യോ, മാർസലസ്സ്, ബർനാർഡോ, ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഹൊ— തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സുഖിയായിരിക്കട്ടെ.

ഹാം— തന്നെ ക്ഷേമത്തോടെ കണ്ടതിൽ ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു. ഹൊറേഷ്യോ! എനിക്കാളെ മാറിയോ?

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! അവൻതന്നെ. എല്ലായ്പ്പോഴും ഇവിടത്തെ പാദസേവകനായ ഒരു ദാസൻ.

ഹാം— എന്റെ ഒരു നല്ല സ്നേഹിതൻ. ആ പേരാണ തന്നോടു ഞാനുപയോഗിക്കുന്നതു. ഹൊറേഷ്യോ! മാർസലസ്സോ?

മാർ— സ്വാമീ.

ഹാം— ഞാൻ തന്നെ കണ്ടതിൽ വളരെ സന്തോഷിക്കുന്നു. നന്നാവുരട്ടേ; എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ എന്തെ വിററൻബർഗ്ഗിൽനിന്നു പോന്നതു?

ഹൊ— മടി തന്നെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— നിന്നിൽദ്വേഷമെഴുംജനങ്ങളുമിതോ.
തികേൾക്കുവാൻവയ്യമെ
നിന്നിൽത്തെററിതുനീപറഞ്ഞുചെവികൾ
ക്കേകൊല്ലബോധവ്യഥാ
നന്നായ്ഞാനറിയുംനിനക്കുമടിയി-
ല്ലെന്നാൽസിനോർനാട്ടിലെ
ന്തെ?ന്നാലേറെനിനക്കുനാംമധുകുടി.
പ്പാനായ്പഠിപ്പിച്ചിടാം 42

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ അച്ഛന്റെ സംസ്കാരടിയന്തരം കാണ്മാൻ വന്നതാണ.

ഹാം— ഹേ സബ്രഹ്മചാരീ! എന്നെ പരിഹസിക്കരുതെ! ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്റെ വിചാരം എന്റെ അമ്മയുടെ കല്യാണം കാണ്മാനായിരിക്കുമെന്നാണ.

ഹൊ — തിരുമനസ്സേ! തിട്ടയായിട്ടും അതു കുറച്ചു വേഗമായി പ്പോയി.

ഹാം— ലോഭംകൊണ്ടാണെഹോറേഷ്യോ!ജനകന്നടിയന്തരം.
ന്നാദനാൾക്കായ്ച്ചമച്ചോ-
രാഭോജ്യംതികഞ്ഞുടോച്ചിയിലപഹാരകട്ട.
ച്ചതതാടംശ്ശിക്കെട്ടുതു
ള്ളശേഷാധംകണ്ടിട്ടാമുമ്പടനതികഠിനം.
ശേഷിയാംവൈരിതന്നെ
സ്വർഗ്ഗത്തിൽവെച്ചുകണ്ടാലായിരുന്നുഭേരെഞാൻ
കാംക്ഷകളുണ്ടിരുന്നു 43

എന്റെ അച്ഛൻ—എനിക്കെന്റെ അച്ഛനെക്കാണുന്നതു പോലെ തോന്നുന്നു.

ഹൊ— ഹൈ! എവിടെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്റെ മനോദൃഷ്ടിയിൽ, ഹൊറേഷ്യോ!

ഹൊ— ഞാനവിടുത്തെ ഒരിക്കൽ കണ്ടിട്ടുണ്ടു. അവിടുന്നു സുഭഗനായിരുന്നു.

ഹാം— അവിടുന്നു ഒരു പുരുഷനായിരുന്നു. എല്ലാംകൊണ്ടും നോക്കിയാൽ അവിടുത്തെപ്പോലെ ഒരാളെ എനി കാണ്മാൻ പ്രയാസം.

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ഇന്നലെ രാത്രി ഞാനവിടുത്തെ കണ്ടു എന്നു തോന്നുന്നു.

ഹാം— കണ്ടു? ആരെ?

ഹൊ—തിരുമനസ്സേ!ഇവിടുത്തെ അച്ഛനായ മഹാരാജാവിനെ

ഹാം— മഹാരാജാവായ എന്റെ അച്ഛനെയോ?

ഹൊ— ഇരിവരിവർസാക്ഷിനില്ക്കെ
പ്പരമതിശയമിതുപറഞ്ഞുകഴിവോളം
പരമാത്ഭുതമൊന്നുപാതം
ായത്തിനൽശ്രദ്ധവെച്ചുചെവിതരണേ 44

ഹാം— ദൈവാനുഗ്രഹത്തിനായ്വേണ്ടി ഞാൻ കേൾക്കട്ടെ.

ഹൊ— നന്നായിട്ടവർസഫലത്തായിരുന്നിശകളിലൊ
ന്നിച്ചുതാൻമാർസലസ്സും

ബർനാർഡോവുംപരന്തപ്രാജ്ഞിമനാഗരവമി-
ദ്ധ്യാമമയുള്ളർദ്ധരായിൽ
മുന്നിൽക്കാണാതെത്തിരുട്ടിലുടിമുതലടിയോ-
ളംപൊരുതതായുധയൗവം
തന്നെത്താനേന്തിയത്യത്ഭുതമായിതവതാ
തൻറെമട്ടുള്ളരൂപം 45

ഗാംഭീര്യംയോഗ്യമാംപാദമിവവെളിവാ-
ഷട്ടിലായിട്ടുമന്നാൽ
ത്തറെപ്പത്തുതെൻഗതിക്കത്രയുമകലവഴി-
ക്കാമഹാൻമെല്ലെമെല്ലെ
സംഭ്രാന്തിപ്പെട്ടപേടിച്ചിവരധികമുഴ-
ന്നാരളതപ്പെട്ടുനോക്കാ
കണ്ണാട്ടിൽക്കൂടെയന്തതളതരോമനിലയായ്
മൂന്നുവട്ടംനടന്നു 46

അപ്പോൾ പേടിച്ചിവരുമകി കഴമ്പായാരായി. ഉമയെപ്പോലെനിന്നു. അവിടുത്തോടൊന്നും സംസാരിച്ചില്ല. ഇവരെന്നോടിവിവരം വളരെ വളരെ സ്വകാര്യമായി പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഞാനിവരോടൊന്നിച്ചു മൂന്നാം ദിവസം രാത്രി കാവലിരുന്നു. അവിടെ ഇവർ പറഞ്ഞ മാതിരി അതേ സമയത്ത അതേ സ്വരൂപത്തിൽ പ്രേതം വന്നു. ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ അച്ഛനെന്നറിഞ്ഞു; ഒരു കൈകൾക്ക തമ്മിൽ തന്നെ അത്ര സാമ്യമില്ല.

ഹാം— ഇത എവിടെ ആയിരുന്നു?

മാർ— ഞങ്ങൾ കാത്തിരുന്ന മണ്ഡപത്തിൽ സ്വാമി.

ഹാം— താനവിടുത്തോട സംസാരിച്ചില്ലേ?

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ സംസാരിച്ചു; പക്ഷെ അവിടുന്നു ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ സംസാരിപ്പാൻ മേംഭാവമുള്ളതുപോലെ അവിടുന്നൊരിക്കൽ തലപൊക്കി മിണ്ടാൻ ഭാവിച്ചു എന്നിനിക്ക തോന്നി. അപ്പോഴക്ക കോഴി കൂകി. ആ ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ അവിടുന്നു കതിച്ചോടി ഞങ്ങടെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു മറഞ്ഞു.

ഹാം— ഇത വലിയ അത്ഭുതം തന്നെ.

ഹൊ— ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ സത്യമാണിത. ഇതിവിടെ അറിയിക്കുന്നതു ഞങ്ങടെ മുറയാണെന്നു ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചു.

ഹാം— അതെ, അതെ, സംശയമില്ല. എന്നാൽ ഇതെന്നെ അസ്വസ്ഥനാക്കി തീർക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ഇന്നു രാത്രിയും കാവലിരിക്കുന്നുണ്ടോ?

എല്ലാവരും—ഉവ്വ, തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— ആയുധം ധരിച്ചിട്ടാണെന്നല്ലേ പറഞ്ഞത?

എല്ലാ— ആയുധം ധരിച്ചിട്ടാണ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— തലമുതൽ പെരുവിരലോളമോ?

എല്ലാ— മുടി മുതലടിയോളം, തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— അപ്പോൾ അവിടത്തെ മുഖം നിങ്ങൾ കണ്ടില്ലേ?

ഹൊ— ഓഹോ! ഉവ്വ, തിരുമനസ്സേ! അവിടുന്ന മുഖം മൂടിയി താതെട്ടതിരുന്നു.

ഹാം— എന്താ? അവിടുന്ന കോപഭാവത്തോടെ നോക്കിയിരുന്നുവോ?

ഹൊ— കോപത്തെക്കാൾ അധികം വ്യസനത്തോടുകൂടിയ മുഖമായിരുന്നു.

ഹാം— വിളർത്തോ ചുവന്നോ?

ഹൊ— അല്ല, വളരെ വിളർത്താണ.

ഹാം— നിങ്ങളുടെ നേരെ സൂക്ഷിച്ച നോക്കിയിരുന്നുവോ?

ഹൊ— വളരെ സൂക്ഷിച്ചു.

ഹാം— ഞാനവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നന്നായിരുന്നു.

ഹൊ— അവിടുന്ന തിരുമനസ്സിലെ വളരെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുമായിരിക്കും.

ഹാം— അങ്ങിനെ വരാം, അങ്ങിനെ വരാം, അവിടുന്നധികം താമസിച്ചുവോ?

ഹൊ— സാമാന്യ വേഗത്തിലൊരു നൂറെണ്ണുന്നതുവരെ.

മാർ, ബർ— അതിലധികം, അതിലധികം.

ഹൊ— ഞാൻ കണ്ടപ്പോളില്ല.

ഹാം— അവിടത്തെ മീശ കുറേശ്ശ നരച്ചിരുന്നു. ഇല്ലേ?

ഹൊറാ— ഞാനവിടുത്തെ ജീവനോടുകൂടി കണ്ടപ്പോഴത്തെപ്പോലെ തന്നെയാണ കറുത്തും വെളുത്തും

ഹാം— ഇന്നു രാത്രി ഞാൻ കാക്കും. ഒരു സമയം എനിയും അവിടുന്നു വരാൻ മതി.

ഹൊറാ— ഞാനേററു, അവിടുന്നു വരും.

ഹാം— ആപ്രേതമെൻമാന്യതാതനുടെരൂ-

പത്തിങ്കലാണെങ്കിൽഞാൻ
ക്ഷിപ്രംഘനനരകംവിളിച്ചിട്ടുവിരോ
ധിച്ചാക്കിലുംമിണ്ടിടും
മുല്ലാടികഥനിങ്ങൾഗൂഢനിലയായ്
വെച്ചെങ്കിൽമേലാലുമ-
ങ്ങപ്പാടായ്നിലനിന്നിടട്ടെ, വെളിയിൽ
ചൊല്ലേണ്ടാരോടുമെ 47

നിങ്ങളുടെ സ്നേഹത്തിന്നു ഞാൻ പ്രതിഫലം തരും. എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. പതിനൊന്നും പന്ത്രണ്ടും മണികൾക്കുള്ളിൽ ആ മണ്ഡപത്തിൽ നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ഞാൻ വരും.

എല്ലാ— ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സിലേക്ക അതു ഞങ്ങടെ മുറയാണെല്ലൊ.

ഹാം— നിങ്ങളുടെമേൽ എനിക്കുള്ള മാതിരി നിങ്ങളുടെ സ്നേഹമാണു; നല്ലതു വരട്ടെ; അങ്ങിനെയാട്ടെ.

(ഹൊറേഷ്യോ, മാർസലസ്സ, ബർണാർഡൊ, ഇവർ പോയി)

എന്റെ അച്ഛന്റെ പ്രേതം, ആയുധപാണി, ആകപ്പാടെ നല്ല പന്തിയല്ല; ചില ദുഷ്പ്രവൃത്തികളുണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കുന്നു. രാത്രി വന്നാൽ നന്നായിരുന്നു. എന്റെ മനസ്സേ! അതുവരെ അനങ്ങാതിരിക്ക.

എല്ലാലോകവുമൊന്നി-
ച്ചെല്ലാമ്പോഴുംമറച്ചുവെച്ചാലും
വല്ലാത്തദുഷ്പ്രവൃത്തിക-
ളെല്ലാമെന്നുജനങ്ങടെദൃഷ്ടികളിലെത്തും 48

(പോയി)

———

രംഗം — 3.

(പൊളോണിയസ്സിന്റെ വീട്ടിലൊരു മുറി അകം)

(ലെർട്ടീസ്സ, ഒഫീലിയാ, ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ലെർ— എനിക്കാവശ്യമുള്ളതൊക്കെ കപ്പലേററികഴിഞ്ഞു. ഞാൻ പോയി വരട്ടെ. കാററ വല്ലതെ അനുകൂലമായിരിക്കുമ്പോഴും കപ്പലാവഴിക്കു പോകുന്നുണ്ടെങ്കിലും എഴുതുവാൻ മടി കാണിക്കാതെ വിവരം അറിയിക്കണം.

ഒഫീ— നിങ്ങൾക്കതിന്നു സംശയമുണ്ടോ?

ലെർ— ഹാംലെററന്തൻപ്രിയമാറ്റിനു ചിലചെറുക-
ളെങ്ങൾക്കും സ്വല്പമാത്രം
കാലത്തേക്കുള്ളതെന്നും സ്വരവികൃതിയിലെ
കന്യകെ നീ ധരിക്ക
ഇളംപ്രായത്തിൽ പൊങ്ങിപ്പുഷ്പിക്കുന്നൊരുട-
ഷ്പ്പാണ, മുൻതള്ളലുണ്ടെ
നാലുനില്ക്കാ, സുഖം നശ്വരം, ഒരു നിമിഷ
ത്തെ സ്സുഖമാത്രമത്രെ 49
ഇതിലധികം മട്ടം ഇല്ല.

ഒഫീ— ഇതിലധികം മട്ടം ഇല്ലെ.

ലെർ— ഇതിലധികം മട്ടം ഉണ്ടെന്നു വിചാരിക്കണ്ട.
ഉടൽമാംസത്തിലുംകേവലം
തടിയതിലുംമാത്രമല്ലവളരുന്നു
ഉടനാത്മമനശ്ശേഷ്ഠക
ളുടെവൃത്തിയുമുള്ളിലൊത്തുവലിപ്പം 50

എന്നാൽ അദ്ദേഹം നിന്നെ ഒരു സമയം സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. യാതൊരു ദുഷ്ടുമുള്ള കൃത്രിമപ്രവൃത്തികളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരങ്ങളുടെ ഗുണത്തെ ചീത്തപ്പെടുത്തുന്നുമില്ലായിരിക്കാം. എന്നാലും നീ പേടിക്കണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലിപ്പം അദ്ദേഹത്തിന്നു ഒരു പ്രതിബന്ധമായതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തമല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ; അദ്ദേഹം തന്നെ അദ്ദേ

ഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടസ്ഥിതിക്കധീനനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്നു സാരമില്ലാത്ത ആളുകളെപ്പോലെ യോഗ്യംപോലെ നടക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എന്തെന്നാൽ അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലാണ ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ മുഴുവൻ ക്ഷേമവും ഉറപ്പും കിടക്കുന്നത്.

അതിനാലേത്രജനങ്ങൾ
ക്കധിപതിയദ്ദേഹമവരുടെഹിതത്താൽ
അതിരിട്ടിരിക്കയുകമേ
ഗതിയാലേവിടെക്കതെരവുതരമുള്ളൂ 51

അപ്പോൾ അദ്ദേഹം നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥകൾ സാധിപ്പാൻ കഴിയുന്നേടത്തോളമേ നീ വിശ്വസിക്കാവൂ. അത്ര ധനാഢ്യരുള്ള ആളുകളിലധികപക്ഷം വിചാരിപ്പാൻ കഴിയുന്നതിലധികമൊന്നുമാവില്ല. അപ്പോൾ

എപ്പോഴാവാക്കേൾപ്പാൻചെവിയവരുകൊടു-
ത്തൊന്നിലുംശങ്കയന്യേ
കെല്ലോട്ടുകൈവെടിഞ്ഞുപാത്തളിരവനിലണ.
ത്തൊന്നിലുംനന്ദയായാൾ
ഉൾപ്പോരിൽക്കീഴടങ്ങാതെയുടനെയപേ.
ക്ഷിക്കിലിതുക്കാംസ.
അപ്പോൾവെള്ളൊന്നിലുംതാൻവെളിവൊടുമഹിമ
ക്കേടന്തിക്കിലിനോക്കു 52

മകളേ! അതിൽ നീ പേടിക്കണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലുള്ള നിന്റെ സ്നേഹമുത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന മാതിരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടങ്ങളെ സാധിപ്പിപ്പാനത്ര ദൂരം നീ പോകരുത്.

അഴകിനുമുഴുവതിയതിന്നു
യഴകിനെകാട്ടിക്കൊടുക്കുവാൻപോയാൽ
അറിവോടുസൂക്ഷ്മംനോക്കിട്ട
മതിയായാൾതോന്നിപ്രകൃതിയാവും 53

സൽഗുണവും കൂടി അപവാദത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു പോകുന്നില്ല.

ക്കുമ്പിട്ടീടുന്നകാലത്തിനുപെട്ടമൊരുപെ-
തങ്ങളെയുതെല്ലമാത്രം
ക്കുമ്പിന്നുള്ളംചിതൾന്നാളുവൊരുപുഴുവും-
പ്പെട്ടുപീഡപ്പെട്ടുന്നും
വമ്പോരുംയൌവനത്തിനുദയമതിലലി-
ഞ്ഞുള്ളമഞ്ഞിൻെറമേലേ
മുമ്പോചീശാനെളുപ്പംപെരുതുപകരുമാ
ക്കാററുമുററുംജഗത്തിൽ 54

അതുകൊണ്ടു വളരെ കരുതിയിരിക്ക. സൂക്ഷിച്ചാലാപത്തില്ല. യൌവനം, അരികെ ആരുമില്ലെങ്കിൽകൂടി തന്നൊത്താനെതൃക്കും.

ഒഫീ—ഈ സദുപദേശത്തിൻെറ ഫലത്തെ ഞാനെൻെറ ഹൃദയത്തിൻെറ കാവല്ക്കാരനാക്കി വെക്കും. എന്നാൽ,

കണ്ടുനിർദ്ദയപുരോഹിതാകൃതികൾ
താൻകൊടുക്കുമുപദേശവും-
കൊണ്ടിടാതെബഹുതണ്ടുതപ്പികൾചി-
ചാരഹീനർമദനാർത്തരായ്
ഉണ്ടലററമുള്ളകൊഞ്ചലാംസുഖവ-
ഴിക്കപോയ്പുരയുമാവിധം
കണ്ടുകാൎയ്യകട്ടകങ്ങളാംവഴിയി-
നിക്കവൊന്നിനുകഥിക്കൊലാ 55

ലെർ—എയ്! എന്നെപ്പേടിക്കേണ്ട. ഞാൻ വളരെ നേരമായി താമസിക്കുന്നു. ഓ! എൻെറ അച്ഛനിതാ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നു.

(പൊളോണിയസ്സ് പ്രവേശിക്കുന്നു)

രണ്ടനുഗ്രഹമുണ്ടായാ ലുണ്ടതിന്നധികംഗുണം
രണ്ടാമതുംയാത്രചൊല്ലാ നുണ്ടായ്വന്നിതുമേതരം 56

പൊ—അല്ലാ ലെർട്ടീസ്സിപ്പോഴുമിവിടെയാണെ? കപ്പൽകേറു! കപ്പൽകേറു! കുറവുതന്നെ. തൻെറ കപ്പലിൻെറ പായ നിൎത്തി ശരിയാക്കിയിരിക്കുന്നു. തനിക്കുവേണ്ടി കാത്തുനില്ക്കുകയാണ്. ഇതാ എൻെറ അനുഗ്രഹം എപ്പോഴും തൻെറ കൂടെ

(ലെർട്ടീസ്സിൻെറ തലയിൽ കൈവെച്ചുംകൊണ്ടു)

പുരോഹിതാകൃതികൾ=പുരോഹിതവേഷം കെട്ടിയവർ

ൎഥം ചില തത്വങ്ങൾ തന്റെ മനസ്സിൽ ദൃഢമാക്കിത്തീ-
ൎക്കട്ടെ.

മിണ്ടൊല്ലാനീവിചാരംപരനൊടുചിതമ-
റ്റൊരൊത്തതുംചെയ്യപോകൊ-
ല്ലുണ്ടാകേണംപരംലൌകികത്വമപരി-
ഷ്കാരമട്ടാവരൊല്ലാ
വീണ്ടാസൂക്ഷിച്ചിട്ടകംസഖികളെയുറയേ-
ത്തൊടുകോൎത്തിട്ടുകെട്ടൂ
വേണ്ടാതെകണ്ടുപുത്തൻസഖികളിലിളകി
ക്കൈകഴപ്പാക്കിടൊല്ലാ 57
ആലോചിച്ചിട്ടുവേണംപരനൊടിടയുവാൻ
വൈരമായ്തീൎന്നുപോയാ-
ന്നാലൊന്നിന്നോമററിന്നിടണമരിവര-
മട്ടുനീയോട്ടിടേണം
മാലോകൎക്കൊക്കെയോളന്നതിനുചെവികൊടു-
ക്കേണമല്പംചിലൎക്കും.
ചൊല്ലാലോതീകൊടാവൂ,പലരുടെമതവും
കേൾക്കു,തന്റേതൊതുക്ക 58
നീവിത്തത്തിന്നവസ്ഥക്കുചിതമുണ്ടുടു-
പ്പിട്ടിടേണംവെടിപ്പായ്
കൈവിട്ടത്യന്തമോടിക്കുമിളുമണിയാ-
യ്ക്കാനായെന്നതെന്നാൽവെച്ചാൽ
ദ്രവിങ്കൽതന്നടുപ്പാലവരുടെവിലകാ-
ണപ്പെട്ടീടുംഗിക്കവരാം
ശ്രീയിങ്ങാംഫ്രാൻസുകാരത്തമരിതിലുമലം
ശ്രദ്ധിവെച്ചോൎക്കളെല്ലാ 59
കടംവാങ്ങിച്ചേപ്പായിടരുതതുകൊടുത്തിടരുതൊരാൾ-
ക്കടേൻനൽകിച്ചേപ്പായാവസ്തുവുമതിലുമസ്സ്നേഹിതനെയും
കെട്ടത്തിക്കൊണ്ടുപലപൊഴുതിലുംവാങ്ങിടുകിലൊ
ദൃഢംപോകുന്നോരകിച്ചിലവിടുകതിൻമൂൎച്ചകളും 60
എല്ലാത്തിലുംപുറമെയൊന്നിതുനീനിനക്കു
നല്ലാത്മസത്യപരനാകണമെന്നതൊന്നാൽ

അല്ലിൻെറപിമ്പുപകലെന്നതുപോലെചൊല്ലാം.
ഖില്ലിഷൽനീചതിയനായ്‌വരികില്ലൊരാൾക്കും 61

എന്നാൽ പോയി വരു. ഇതെല്ലാം എൻെറ അനുഗ്രഹം കൊണ്ടു തൻെറ മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു കിടക്കട്ടെ.

ലെർ— ഞാൻ ഭക്തിപൂർവ്വമായി യാത്ര പറയുന്നു.

പൊ— സമയം തന്നെ ക്ഷണിക്കുന്നു. തൻെറ ഭൃത്യന്മാരും കാത്തു നില്ക്കുന്നു ചെല്ലു.

ലെർ— ഒഫീലിയെ ഞാൻ പോയി വരട്ടെ. ഞാൻ പറഞ്ഞതു നല്ലവണ്ണം ഓൎത്തു വെച്ചുകൊള്ളു.

ഒഫീ— ഞാനതു എൻെറ മനസ്സിൽവെച്ചു പൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിൻെറ താക്കോൽ നിങ്ങൾ തന്നെ സൂക്ഷിക്കണം.

ലെർ— എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. (പോയി)

പൊ— എന്താ ഒഫീലിയെ! അയാൾ നിന്നോടു പറഞ്ഞതു?

ഒഫീ— സ്വാമി! അവിടേക്കു സമ്മതമുണ്ടെങ്കിൽ—ഹാംലെററ പ്രഭുവിനെപ്പററി ചിലതാണ.

പൊ— അതോൎത്തപ്പെട്ടതിന്നു നന്നായി. ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം നിനക്കു സ്വകാൎയ്യം സംസാരിപ്പാനവസരം തരാറുണ്ടെന്നും നീ അദ്ദേഹത്തോടു വെളിവായും ധാരാളമായും സംസാരിക്കാറുണ്ടെന്നും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു. എനിക്കു കരുതലിനുവേണ്ടി എന്നോടു പറഞ്ഞ വിധം അതങ്ങിനെ തന്നെയാണെങ്കിൽ എൻെറ മകളാണെന്നുള്ള നിലക്കും നിൻെറ മാനത്തിന്നും യോജിക്കുന്നവണ്ണം നീ വ്യക്തമായി നിന്നെ അറിയുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ പറയേണ്ടതാണ. നിങ്ങൾ തമ്മിലെന്താണുള്ളതു? എന്നോടു പരമാൎത്ഥം പറയൂ!

ഒഫീ— സ്വാമി! ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു അവിടുന്നെന്നോടു പ്രേമസൂചകങ്ങളായ പല എണ്ണങ്ങളും കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു.

പൊ— പ്രേമമോ ഹു! ഈ വക അപകടവിഷയങ്ങളിൽ പരിചയമില്ലാത്ത പ്രായം ചെല്ലാത്ത പെണ്ണിനെപ്പോലെ നീ സംസാരിക്കുന്നുവല്ലൊ. നീ പറയുംപ്രകാരം ആ കാണിച്ചതിൽ നിനക്കു വിശ്വാസമുണ്ടോ?

ഒഫീ— ഞാനെന്താ വിചാരിക്കേണ്ടതെന്നെനിക്കു നിശ്ചയമില്ല, സ്വാമീ!

പൊ— ഞാൻ പഠിപ്പിച്ചു തരാം. നിയ്യൊരു കൊച്ചുകുട്ടിയാണെന്നും, നിനക്കു വിലയില്ലാത്ത ആ കാട്ടിത്തന്നാലയെ വിലയുള്ളതായി കരുതിപ്പോയിയെന്നും വിചാരിക്കണം. നിന്നെ കുറച്ചുകൂടി പ്രിയമുള്ളതായിട്ടു നീ വെക്കൂ! അല്ലെങ്കിൽ നീ എന്നെ മുട്ടാളനാക്കി തീർക്കും.

ഒഫീ— സ്വാമി! അവിടുന്നു വലിയ നിലയിലുള്ള പ്രേമം നിമിത്തം പല കുറിയും അപേക്ഷിച്ചു തിരക്കിട്ടുണ്ട്.

പൊ— ഓ! വലിയ നില എന്നു പറഞ്ഞോ? അസംബന്ധം, അസംബന്ധം.

ഒഫീ— അവിടുത്തെ സംസാരത്തിൽ എല്ലായ്പോഴും ലോകത്തിലുള്ള സകല മാതിരി ശപഥങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പൊ— ഓ, ഹൊ! കാട്ടുകോഴികളെ പിടിപ്പാനുള്ള വലകൾ തന്നെ.

കാമച്ചോരത്തിളപ്പിൽത്തരുണരൊടുടനാ-
ത്മാവുനാവിന്നസത്യം
സാമാന്യത്തിൽപ്പറഞ്ഞാൽ കിട്ടുമിതിവരെന്നു.
ക്കേറവും കണ്ടശീലം
പാരാതെൻപെൺകിടാവേ! ചൂടിലുമധികവെളി-
ച്ചത്തൊടും കത്തുമെന്നാ-
ലീരണ്ടും കെട്ടുകൊണ്ടാണയമവതിലുതി-
ക്കുന്നു നീയോർത്തിടൊല്ലേ 62

എന്റെ മകളെ! ഇന്നുമുതൽക്കു നീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്ന ഒരം പതിവ്ര യുവതികളുടെ നിലകന്നുസരിച്ചു കുറച്ചു കുറക്കു! സംഭാഷണത്തിന്നു വിളിക്കുമ്പോളൊക്കെയും ചെല്ലാതെ അതിനൊന്നു വില കൂട്ടൂ! ഹാംലെററ പ്രഭുവിന്നു ചെറുപ്പമാകകൊണ്ടു അത്രമാത്രമെ അദ്ദേഹത്തിനെ വിശ്വസിക്കാവൂ. നിന്നെക്കാൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യമേറും. ചുരുക്കി പറയുന്നതായാൽ, ഒഫീലിയെ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ സത്യങ്ങളൊന്നും നീ വിശ്വസിക്കരുത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ,

ഇക്കണ്ടവാഗ്ദാനികൾദല്ലാൾകളാണിവയു-
ടുക്കുന്നതിന്റെനിറമ-
ല്ലാകൊണ്ടുഗ്രധിനിഷ്ഠദൈവാതിഭക്തിയിവ-
യൊക്കെക്കരാറുവടിവിൽ
നില്ക്കുന്നനിൽപ്പചതിവെക്കംപൊലിപ്പതിന്നു
കയ്യൂക്കാണുതാണുകളുവാ-
യൊക്കുന്നാപേക്ഷകളപേക്ഷിച്ചിട്ടുംകപട
ഭിക്ഷുക്കളാണിവയെടൊ 63

ഇന്നുമുതൽക്കു ഹാംലെററ പ്രഭുവിനോടു സംസാരിച്ചു നിന്റെ സ്വസ്ഥമായ സമയത്തിന്റെ ഒരു നിമിഷംപോലും ചീത്തപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല എന്നാണ ഒരും പറഞ്ഞതിന്റെ എല്ലാംകൂടി സാരം. ഞാൻ പ്രത്യേകം പറയുന്നു. മനസ്സിരുത്തിക്കൊള്ളു! പോരു! പോവുക!

ഒഫീ— പറഞ്ഞതുപോലെ ഞാൻ കേൾക്കാം സ്വാമീ.

(രണ്ടാളും പോയി).

രംഗം—4.

(മണ്ഡപം)

(ഹാംലെററ, ഹോറെഷ്യൊ, മാർസലസ്സ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— വല്ലാത്ത കാററടിക്കുന്നു. നല്ല തണുപ്പും.

ഹൊ— വിണ്ടു പൊളിയുന്ന കാററാണ.

ഹാം— എത്ര മണിയായി ഇപ്പോൾ?

ഹൊ— പന്ത്രണ്ടടിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

മാർ— അല്ല, അതടിച്ചു.

ഹൊ— ഉവ്വോ? ഞാൻ കേട്ടില്ല താനും; എന്നാൽ പ്രേതം നടക്കുന്ന സമയം അടുത്തു തുടങ്ങി. (വാദ്യഘോഷം, ഒരു വെടി ഉള്ളിൽനിന്നു) ഇതിന്റെ അർത്ഥമെന്താ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— രാജാവിപ്പോളുറങ്ങാതധികമധുമദോ-
ന്മേഷശക്തികളൊത്തി
ട്ടാജ്ഞാതോന്മാദമാത്മസ്തുതിയൊടുതലകാ-
ണിച്ചു ചാഞ്ചാടിടുന്നു

ഉടുക്കുന്നതിന്റെ നിറമല്ല—കാണുന്ന മാതിരിയല്ല

അദ്ദേഹംപാനപാത്രംപലശപഥമൊടോ-
രോന്നുതീൎക്കുന്നനേര-
ത്തിദ്ദേശത്തിൽപ്പുകഴ്ത്തുന്നിതുചിതതമതി
വാദ്യഘോഷങ്ങളാലെ 64

ഹൊ— ഇത നടപ്പാണൊ?

ഹാം— മാഡം, അതെ. ഞാൻ ഒരു നാട്ടുകാരനാണെങ്കിലും ജന്മം മുതൽക്കെ ഒരു സമ്പ്രദായം നിശ്ചയമുള്ളവനാണെങ്കിലും എനിക്ക തോന്നുന്നത ഒരു നടപ്പിനെ മാനിക്കുന്നത, അനുഷ്ഠാനത്തേക്കാൾ ലംഘനം കൊണ്ടാകുന്നു എന്നാണ. ഇവിടെ എല്ലാ ദിക്കിലും മദ്യംകുടിച്ച തല പൊക്കാതെ കളിക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം മറുനാട്ടുകാരുടെ ശകാരത്തിനും നിന്ദക്കും നമ്മെ പാത്രമാക്കിത്തീൎക്കുന്നു. അവർ നമ്മെ കള്ളുകുടിയന്മാരെന്നു വിളിക്കുകയും ചീത്തവാക്കുകളാൽ നമ്മുടെ വലിപ്പത്തിന്ന മാറി വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല നാം എത്ര തന്നെ യോഗ്യതയോടുകൂടി എന്തു ശ്രമപ്രവൃത്തിയെങ്കിലും ചെയ്താലും അതിന്റെ സത്തിനെ ഒരു അപവാദം നശിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

ജന്മത്താൽത്തന്റെതെറ്റൊന്നിയെവരുവതു്മാ-
ലോചനക്കോട്ടപെട്ട
നാക്കട്ടായി,ത്രിദോഷപ്രകൃതി,നിലയിൽനി-
ല്ക്കാതെചേൎക്കുന്നതൊന്നും;
മേന്മേൽമാലോകർമാനിപ്പൊരുമഹിമകല-
ൎന്നീടുമാത്മസ്വഭാവ-
ത്തിന്മേൽകേടേകിടുംദുഷ്ക്രിയയുമിതിജന-
ങ്ങൾക്കുമൂന്നുണ്ടുദോഷം 65

പ്രകൃതിവകയു,മംഗദോഷകോപോത്ഭവവും,താൻ
വികൃതിയിലുളവാക്കീടുന്നതും,മൂന്നുദോഷം
അഖിലഗുണമിണങ്ങുന്നോൎക്കുമേന്യൂനമാവാം
നിഖിലരുടെയഭിപ്രായത്തിലുംചേൎക്കുമെല്ലോ 66
പെരുതാളുലവിധമനവധി
വിരതിവരാതൊത്തഗുണഗണത്തേയും

ഒരുദോഷബിന്ദുമാത്രം
വെറുതെയാഷ്ഠാക്കുവാൻപോരും 67

(പ്രേതം പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹൊ— ഹേ! തിരുമനസ്സേ! നോക്കു! ഇതാ വരുന്നു.

ഹാം— ദേവകളും പുരോഹിതന്മാരും നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ.

അങ്ങുന്നുത്തമദൈവമായിട്ടുകിലും
പൊട്ടപ്പിശാചാകിലും
വിണ്ണംസ്വസ്സുഖവായുവോന്നരകത്ത-
ച്ചൂടേററാവാഹിച്ചീടിലും
ന്നാശിപ്പ്രദുഷ്ടിതനായായിട്ടുകിലും
സധർമ്മനായാലുമി
ന്നങ്ങാക്ഷേപകരാകൃതിക്കൊണ്ടുകയാൽ,
മിണ്ടുംഞാനങ്ങോടുഞാൻ 68

ഞാൻ അങ്ങേ: ഹാംലെററരാജാവു, അച്ഛൻ, ഡന്മാർക്കിലെ രാജ്യാധിപതി എന്നൊക്കെ വിളിക്കും. ഹേ! എന്നോടു സമാധാനം പറയൂ! ഞാനീ അറിവില്ലായ്മയിൽ കിടന്നു പൊട്ടിയാതിരിക്കട്ടെ.

മൃത്യുശേഷമതിശുദ്ധസംസ്ഥിതിയിലസ്ഥി
ധാത്രിയിലടിസ്ഥലം
ചേർത്തുമൂടപ്പെടമൊത്തൊട്ടതിഹപുറത്തു
വന്നതുകിമർത്ഥമൊ
തത്തെളാമരികത്തുനിന്നടപ്പെട്ടതു
വെച്ചുഗ്രപട്ടതവെൺ
കൾത്തലംതൈവഗതത്തിനായ്മുകർപിളർന്ന
തെന്തുപരകത്തരം 69

എന്താണർത്ഥമിതിന്നുചത്തശവമ-
ങ്ങാപാദചൂഡംപെട്ട.
കോന്തുംശസ്ത്രവുമായിമങ്ങിയന്നിലാ-
വത്തിങ്ങുരണ്ടാമതും
ഹന്തക്രൂരതരാവിനേകിയിഹലോകാ-
ത്മാവിനന്ത്യാരാതാരാ

ചിന്തകൊണ്ടുള്ളയത്തിൽഞങ്ങളെ ചിറ-

ളിളച്ചെന്തിനാളുന്നു നീ 70

ഞങ്ങളെന്താ ചെയ്യേണ്ടതു?

(പ്രേതം ഹാംലെററിനെ മാടി വിളിക്കുന്നു)

ഹൊ— ഇവിടത്തോടു മാത്രം ചിലതു പറവാനിഷ്ടപ്പെടുന്ന മാതിരിയിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൂടെ ചെല്ലാനിവിടത്തെ ഇതാ മാടി വിളിക്കുന്നു.

മാർ— നോക്കു! കുറച്ചു ദൂരത്തേക്കു അനേതത്ര മര്യാദയായി മാടി വിളിക്കുന്നു. എന്നാലതിൻെറ കൂടെപ്പോകരുതെ.

ഹൊ— അരുതെ; ഒരിക്കലും അരുതെ.

ഹാം— അവിടുന്നു സംസാരിക്കില്ല; അപ്പോൾ ഞാനവിടത്തെപ്പിന്നാലെ പോവുകയും ചെയ്യും.

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ചെയ്യരുതെ.

ഹാം— എന്താ പേടിക്കാൻ? എൻെറ ജീവൻ എനിക്കൊരു ഊശിയോളംകൂടി വിലയില്ല. പിന്നെ എൻെറ ആത്മാവവിടത്തെപ്പോലെ തന്നെ നശ്വരമല്ലാത്തതുകൊണ്ടു അവിടുന്നെന്നോടു കൂട്ടിയാലെന്തു കൂട്ടം. അവിടുന്നു പിന്നെയും എന്നെ മാടി വിളിക്കുന്നു. ഞാൻ പിന്നാലെ ചെല്ലും.

ഹൊ— അല്ലേരാജകുമാര! വാരിയിലൊഴു-

ക്കത്തിങ്കലോ താൻവിളി-

ച്ചാലുങ്കിൽകടുകത്തനെ കടപെടി

പ്പാറപ്പുറത്തിങ്കലോ

ചെല്ലുകൊണ്ടന്നിരത്തിന്നിൻ തിരുകരൾ-

കൊണ്ടുപോയന്നാബുദ്ധിയു-

ത്തില്ലുന്നാംപെടി, ഭാഷയായിയവിടെ

ഭ്രാന്താക്കിവിട്ടെങ്കിലോ 71

അതു വിചാരിക്ക.

ഇടികാഴിയിലാഴമുള്ളാഴതലം

നോക്കുമ്പോഴും വീണ്ടുമി-

ത്തല്ലൽകണ്ണു കടലോടടുക്കുന്നിതു-

ക്കുന്നാച്ചുകേൾക്കുമ്പോഴും

അത്രകളെല്ലാരുമേതുവേണ്ടയിതല-
ച്ചോറിന്നബുദ്ധിക്ഷയം
വദ്ധിക്കപെടിമാനഹങ്കാരമനോ-
രാജ്യങ്ങളുണ്ടാക്കിട്ടും 72

ഹാം— പിന്നെയും അവിടുന്ന മാടി വിളിക്കുന്നു. നടക്ക ഞാൻകൂടെ വരാം.

മാർ— സ്വാമി! ഇവിടുന്ന പോവാൻ പാടില്ല.

ഹാം— കയ്യെടുക്ക.

ഹൊ— പറഞ്ഞതു കേൾക്ക. ഇവിടുന്ന പോയിക്കൂടാ.

ഹാം— എന്റെ വിധി വിളിച്ചു നിലവിളിക്കയും, ഒരു ശരീരത്തിലുള്ള ഇച്ചുകളായ ഓരോ രക്തസിരകൾ "നിമിയാ"യിലുള്ള സിംഹത്തിന്റെ ഞരമ്പുകളുടെ കട്ടപ്പത്തെ ഉണ്ടാക്കി തീക്കയും ചെയ്യുന്നു. (പ്രേതം മാടി വിളിക്കുന്നു). ഇപ്പോഴും എന്നെ വിളിക്കുന്നു. പിടുത്തം വിടുവിൻ (അവരുടെ കയ്യിൽനിന്നു ഊരിട്ടു) ഈശ്വരനാണ എന്നെ തടസ്ഥം ചെയ്യുന്നവനെ ഞാൻ ഒരു പ്രേതമാക്കും. അങ്ങോട്ടു നീങ്ങി നില്ലു. നടക്ക. ഞാൻ കൂടെപ്പോരുന്നുണ്ട. (പ്രേതവും ഹാംലെററും പോയി).

ഹൊ— അവിടെക്ക മനോരാജ്യംകൊണ്ടു ബുദ്ധിഭ്രമം നന്നെ വദ്ധിച്ചു വരുന്നു.

മാർ— നമുക്കുംകൂടെ പോവുക. ഇങ്ങിനെ അവിടുന്ന പറയുന്നത അനുസരിക്കുന്നതു തരമല്ല.

ഹൊ— നമുക്കുംകൂടെ പോവുക. ഇതെങ്ങിനെ കലാശിക്കും?

മാർ— ഡന്മാക്ക്രാജ്യത്തിന്ന ചില തകരാറുകളൊക്കെ വന്നിട്ടുണ്ട

ഹൊ— ദൈവം എല്ലാം നേരെയാക്കി തീക്കട്ടെ.

മാർ— അല്ല. അങ്ങിനെ വെച്ചാൽ പോരാ. നമുക്കു തന്നെ വല്ലതും ചെയ്യണം. (എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം—5

(മണ്ഡപത്തിന്റെ കുറച്ചങ്ങേഭാഗം).

(പ്രേതവും ഹാംലെററും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— എവിടെക്കാണെന്നെ ഇവിടുന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നത്? പറയൂ. ഇനി അധികം ഞാൻ വരില്ല.

പ്രേതം— എന്നെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കൂ.

ഹാം— അങ്ങിനെ തന്നെ.

പ്രേതം— എന്റെ സമയം വരാറായി. അതു വന്നാൽ ഞാൻ ഗന്ധകമയമായും കഠിനവേദന ഉണ്ടാക്കുന്നതായും ഉള്ള ജ്വാലക്കധീനനാവണം.

ഹാം— പാവപ്പെട്ട പ്രേതമെ! കഷ്ടം.

പ്രേതം— എന്നെപ്പററി വ്യസനിക്കരുത. എന്നാൽ ഞാൻ വെളിവാക്കുന്നതിനെ പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തി കേൾക്കു.

ഹാം— പറയൂ! ഞാൻ കേൾപ്പാൻ തെയ്യാറായിരിക്കുന്നു.

പ്രേതം—അതുപോലെ തന്നെ താൻ കേട്ടാൽ പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാനും.

ഹാം— എന്ത്!

പ്രേതം— നിൻതാതപ്രേതമീഞാൻ നരകമശയിൽ മൃൻ
ചെയ്യോരപ്പാപമാലോ
സന്താനം വെന്തുതീരാമിരനിശകളിലി-
ങ്ങൊട്ടലാതീട്ടവാനം
ചിന്തുന്നില്ലിക്കൽനിന്നങ്ങിനെ പകർന്നീടുവൻ
നോരാകൊണ്ടിട്ടവാനം
മന്നക്ലേശപ്പെടുമാറൊരുവിധിവിധിക-
ല്ലിപ്പുകൾതാനാത്രപം 73
എന്നെബ്ബന്ധിച്ചകാരാഗൃഹംകഥപറയാ-
മായിരുന്നെങ്കിലപ്പോൾ
ചൊന്നാലുള്ളം നടുങ്ങും, തവ യുവനിലയാം
ചോരയോടൊത്തുറയ്ക്കും
മിന്നം നക്ഷത്രമട്ടത്തിടയുമിഴിയും
കെട്ടഴിഞ്ഞൊററരോമം
ചിന്നം പേടിച്ചുമുള്ളൻവടിവിലതുവിധം
ചൊല്ലുവാനുണ്ടസംഖ്യം 74

എന്നാൽ പരലോകത്തിലെ ഗൂഢകഥകൾ മർത്ത്യരായ ചെവികൾക്കു അറിവു കൊടുത്തുകൂടാ. കേൾക്കു! ഹാംലെ

ററ ചോദിക്ക! തന്റെ ഇഷ്ടമുള്ള അച്ഛനെത്താനെപ്പോഴെങ്കിലും സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ.

ഹാം— ദൈവമെ!

പ്രേതം— വളരെ നിന്ദ്യപ്രകൃതിവിരുദ്ധമായും ആയാളെക്കൊന്നതിന്നു പ്രതിക്രിയ ചെയ്യും.

ഹാം— കൊല്ലുകയോ?

പ്രേതം— വളരെ നികൃഷ്ടമായ ഒന്നാന്തരം കുല. എന്നാലതു ചീത്തയായും അത്ഭുതമായും പ്രകൃതി വിരുദ്ധമായും—

ഹാം— സൂക്ഷ്മാലോചനയുടെയോ, അനുരാഗവിഷയമായ വിചാരത്തിന്റെയോ, ചിറകുകളുടെ വേഗത്തിൽ ഇതിന്നു പ്രതിക്രിയ ചെയ്വാൻവേണ്ടി കുതിച്ചു പായുവാൻ ഇതറിയുമാന്നിനിക്കു വൈകിയിരിക്കുന്നു.

പ്രേതം— താനതിന്നു മതി. ഒരു കാൎയ്യത്തിൽ ഇളകുന്നില്ലെങ്കിൽ താൻ വൈതരണീനദിതീരത്തു ബഹു സുഖമായി പുളച്ചു വളരുന്ന കള പുല്ലുകളെക്കാൾ അധികം മന്ദനാണ. എന്നാൽ ഹാംലെററ! കേൾക്കു! ഞാനെന്റെ ഉദ്യാനത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ഒരു പാമ്പെന്നെ കടിച്ചു എന്നാണ പുറത്തേക്കു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത. ഡെന്മാൎക്കിലുള്ള എല്ലാ ചെവികളെയും എന്റെ മരണത്തിന്നു കളവായ കാരണം പറഞ്ഞു വല്ലാതെ വഷളാക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ തന്റെ അച്ഛനെ കടിച്ച പാമ്പാണിപ്പോൾ കിരീടം ധരിക്കുന്നതെന്നു യോഗ്യനും ചെറുപ്പക്കാരനുമായ താനറിയണം.

ഹാം— ദിവ്യചക്ഷുസ്സുള്ള എന്റെ ആത്മാവെ! എന്റെ എളയച്ഛനോ?

പ്രേതം—അതെ; കള്ളൻവല്ലാത്തഗമ്യാരതവിടപശുവാ-
ള്ളിട്ടു,ദാനങ്ങൾകൊണ്ടി-
യുള്ളാദുൎവൃത്തനാകുംവലിയചതിതമെ !
മാനമെ!നിങ്ങളുമ്പാ-
കൊള്ളാംചാരിത്രമുള്ളോരുമലമതിതിവെളിവിൻ
കാട്ടുമെൻദേവിയെന്നെ-

നാള്ളാലപാലാസകാമത്തൊഴിലിനുതുണയാ-
ണ്ടവൻപാട്ടിലാക്കി 75

ഹേ! ഹാംലെററ! ഇതെത്ര കേടിയില്ലാത്ത പ്രവൃത്തിയായിപ്പോയി!

കല്യാണകാലത്തിലന്നുകൊടുത്തസത്യ-
മെല്ലാംചെലുത്തിയൊരതിപ്രിയനെന്നെവിട്ടും
എല്ലാററിലുംപ്രകൃതിയാൽമെകീഴിൽനില്ക്കും
വല്ലാത്തൊരാചപലനിണങ്ങിയതെന്തുകഷ്ടം 76

ന്യായംവിട്ടൊരുകാമഗോഷ്ഠികളിലു-
ള്ളത്യാഗ്രഹംദൈവത-
പ്രായംവേഷമെടുത്തിരിക്കിലുമന-
ങ്ങീടാളഘംസന്മാർഗ്ഗണം
മായംവിട്ടുളുപോലെകാമഗകാ-
ളാദ്ദേവനോടൊത്തിരി-
പ്പായാലുംസുരതല്പനിർവൃതിവെറു-
ത്തിച്ഛിട്ടുംകുപ്പയിൽ 77

നില്ക്കട്ടെ! പ്രഭാതവായുവാസിക്കുന്നു. എന്ന തോന്നുന്നു. ഞാൻ ചുരുക്കിപ്പറയാം. എന്റെ പതിവിൻപ്രകാരം ഉച്ചക്കുദ്യാനത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ഞാൻ കരുതാത്ത സമയത്ത തന്റെ എളയച്ഛൻ സൂകാര്യമായി. ഒരു കുപ്പിയിൽ അതി വിഷമയമായി കുഷ്ഠത്തിന്റെ മാതിരി ഗ്രന്ഥികളുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ദ്രാവകത്തോടുകൂടി, കടന്നു വന്നു അതു എന്റെ ചെവിട്ടിൽ പാർന്നു. രസത്തിന്റെ മാതിരിശരീരത്തിൽ സകല ദ്വാരങ്ങളിൽകൂടിയും പോകുവാൻ തക്കവണ്ണം മനുഷ്യന്റെ രക്തത്തിനോട അത്ര വിരോധം അതിനുള്ളതിനാൽ വളരെ വേഗത്തോടും ശക്തിയോടുംകൂടി വ്യാപിച്ച പാലിൽ പുളിച്ചവെള്ളം ചേർന്നമാതിരി നേരിയതും ശുദ്ധമായതുമായ രക്തത്തെ തൈരുപോലെയാക്കും. അത എന്റേതു അങ്ങിനെ ആക്കി. ഉടനെ എന്റെ മാർദ്ദവമുള്ള ശരീരം മുഴുവൻ കുഷ്ഠത്തിന്റെ മാതിരിയായി. ഹീനതയായും വെറുപ്പുള്ളതുമായ ഒരാവരണമായി ചൊറി പുറപ്പെട്ടു. ഇപ്രകാരം ഉറങ്ങുമ്പോൾ ഒരു സോദരന്റെ കൈ

കൊണ്ടു ജീവനും കിരീടവും രാജ്ഞിയും ക്ഷണത്തിലെനിക്കു ഇല്ലാതെയായി. എന്നു മാത്രമല്ല എന്റെ പാപം തികഞ്ഞ കാലത്തുകൂടി ഗതിക്കുള്ള മാൎഗ്ഗങ്ങൾ ചെയ്യാതെയും കുമ്പിൽകൂട്ടി കരുതാൻ അവസരം തരാതെയും, അവസാനകാലത്തു കൊടുക്കുന്നതുപോലെ പരിശുദ്ധമായ തൈലം എല്പിക്കാതെയും എന്നെക്കൊന്നു. ഇതൊന്നും നോക്കാതെ കുററങ്ങളെല്ലാം എന്റെ തലക്കു വെച്ചു എന്നെ എന്റെ വഴിക്കയച്ചു.

ഹാം— കഠിനം, ഭയങ്കരം, വളരെ ഭയങ്കരം.

പ്രേതം— പുത്രാ തേ പിതൃവെന്നൊരു മമതയതിലോ-
ന്നിവല്ലെങ്കിലുടൻ
ധന്യാക്ഷ്മീശതല്പേ വിടതതിപുരാ.
യാതെന്നുള്ളാവണ്ണ
വാസംചെയ്യുന്നതേയക്കുംപാപമൊരുചലി-
യാകെക്കൊല്ലമാവിഷയം
ക്ലേശമേകിന്നിതിച്ചീടൊലാതാവിലധൎമ്മവ-
മെദൈവത്തിനുവിട്ടു 78
ഘോരമായിട്ടുവാക്കുകളിൽക്കുത്തുന്നുള്ളുനിത്യവും
എന്റെ കഠിനമായ്ക്കത്തിക്കരിതിനാവിച്ചുകൊള്ളുമെ 79
വേഗം പോവുന്നുള്ളൂ! നിനക്കു നല്ലത വരട്ടെ!
മിന്നാമിനുങ്ങിസൂചിപ്പിക്കുന്നു സൂൎയ്യോദയാഗമം
മന്ദപ്രയോജനമിതിൽവഹ്നിമങ്ങിത്തുടങ്ങിതെ 80
അങ്ങിനെയാവട്ടെ! അങ്ങിനെയാവട്ടെ! ഹാംലെററ! എന്നെ ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കണം. (പ്രേതംപോയി)

ഹാം— ഹേ സകല ദൈവങ്ങളേ! അല്ലേ ഭൂമി! എനിയെന്താണു നരകത്തിനേയുംകൂടി ഞാൻ കൂട്ടട്ടെ. ച്ഛീ! ഛീ, ഛീ, എന്റെ മനസ്സേ! ധൈൎയ്യത്തോടുകൂടിയിരിക്ക. എന്റെ മാംസപേശികളേ! ഉടനെ നിങ്ങൾ വൃദ്ധന്മാരാകരുതെ എന്നെ ദൃഢതയോടെ താങ്ങി നിൎത്തുവിൻ. ഇവിടത്തെ ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നോ? പാപപ്പെട്ട പ്രേതമെ! ചിന്താകുലമായ എന്റെ ഈ തലയിൽ ഓൎമ്മകളുള്ള ശക്തി നില്ക്കുന്ന കാലം മുഴുവൻ ഞാനങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇനി

ട്ടത്ത കാൎയ്യമുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നൊ? മാ. അങ്ങിനെ തന്നെ.

എന്നാൽപ്പുസ്തകത്തിനുള്ളിലെഴുതിയകലങ്ങും
ഉള്ളകാൎയ്യങ്ങളേയും
പിന്നെഗ്രന്ഥോപദേശങ്ങളെയുമഴകെഴും
മറവത്രുപങ്ങളേയും
എന്നല്ലാപണ്ടുകണ്ടാപ്രതിമകളുടെയാ-
ച്ഛായയുമാച്ചുകളേറാ
നൊന്നൊന്നായിന്നാജ്ഞയേൾപ്പിൻതെളിവൊടിഹതര-
ച്ചോറിൽഞാൻസത്യമാണെ 81

ആയയോ മഹാദുഷ്ടേ! ആയയോ കള്ളീ! കള്ളീ! കാട്ടുകള്ളൻ ചിരിക്കുന്നു! എന്റെ പുസ്തകം, എന്റെ പുസ്തകം, ഒരുത്തന പുഞ്ചിരിയിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കെ കഠിനം കാട്ടാൻ കഴിയും. എല്ലാം എഴുതി വെക്കേണ്ടതാണ. മറെറങ്ങും ഇല്ലെങ്കിലും ഡെന്മാർക്കിൽ അങ്ങിനെ ആണ നിശ്ചയം. (എഴുതുന്നു) ആ ഇളയച്ഛൻ അവിടെ നില്ക്കട്ടേ! എന്നോടു പറഞ്ഞതു നോക്കട്ടേ! അങ്ങിനെയാട്ടേ! അങ്ങിനെയാട്ടേ! എന്നെ ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കണം എന്നാണ. ഞാൻ അതു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഹൊറാ— (ഉള്ളിൽ) തിരുമനസ്സേ! തിരുമനസ്സേ!
മാർ— (ഉള്ളിൽ) ഹാംലെററു പ്രഭുവെ!
ഹൊറാ— (ഉള്ളിൽ) അവിടുത്തെ ദൈവം രക്ഷിക്കട്ടെ.
മാർ— (ഉള്ളിൽ) അങ്ങിനെയാവട്ടെ.
ഹൊറാ— (ഉള്ളിൽ) ഓ ഹോ തിരുമനസ്സേ!
ഹാം— ഹോ, ഹോ, ഹോ, വാ പക്ഷി! വാ! വാ!

(ഹൊറേഷ്യോ, മാർസെലസ്സ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹൊറാ— യോഗ്യനായ തിരുമനസ്സേ! എന്താ ഇങ്ങിനെ?
മാർ— സ്വാമി! എന്താ വൎത്തമാനം?
ഹാം— വലിയ അത്ഭുതം.
ഹൊറാ— ഇവിടുന്നരുളിച്ചെയ്യാലും!
ഹാം— പാടില്ല; നിങ്ങളതു പുറത്താക്കും.
ഹൊറാ— ദൈവമാണെ തിരുമനസ്സേ! അതു ഞാൻ ചെയ്കില്ല.

മാർ— സ്വാമി! ഞാനുമില്ല.

ഹാം— എങ്ങിനെയാണിതു നിങ്ങളോട പറയേണ്ടത? മനുഷ്യന്റെ ഹൃദയത്തിന്ന അതെപ്പോഴെങ്കിലും വിചാരിക്കുവാൻ വശ്ശമോ! എന്നാൽ നിങ്ങൾ അത സ്വകാൎയ്യമാക്കി വെക്കില്ലേ?

ഹോ, മാർ— ദൈവമാണെ സത്യം തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഡെന്മാൎക്കിൽ മുഴുവൻ നോക്കിയാൽ ആനകള്ളനായിട്ടല്ലാതെ ഒരു ദുഷ്ടനേയും കാണില്ല.

ഹോ— തിരുമനസ്സേ! ഇത ഞങ്ങളോട പറയുവാൻ ഒരു പ്രേതം ശവക്കുഴിയിന്ന വരികയും മറ്റും വേണ്ടാ.

ഹാം— ശരി, ശരി, അതുകൊണ്ട അധികമൊന്നും പറയാതെ നമുക്ക കൈപിടിച്ച പിരിയുക അതാണ നല്ലത. നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കിഷ്ടവും കാൎയ്യവുമുള്ള ദിക്കിലേക്ക പൊയ്ക്കൊൾവിൻ. എല്ലാൎക്കുമുണ്ടാവുമെല്ലൊ ഓരോ കാൎയ്യങ്ങളും, ആഗ്രഹങ്ങളും മറ്റും. എന്റെ പാട്ടിൽ ഞാനും പൊയ്ക്കൊള്ളാം. എത്ര മോശമായ നിലയായാലും വേണ്ടില്ല.

ഹോ— ഇതൊക്കെ ഒന്നിലും തൊടാതെ പറയുന്ന വാക്കുകളല്ലെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— നിങ്ങൾക്ക അവ അസന്തോഷത്തെ തരുന്നതിൽ ഞാൻ വളരെ വ്യസനിക്കുന്നു. ഉവ്വ! സത്യമായിട്ടും വളരെ.

ഹോ— മുഷിച്ചലൊന്നുമില്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ദൈവമാണെ! ഉവ്വു, വളരെ മുഷിച്ചിലുണ്ട താനും ഹൊറെഷ്യോ! ഇവിടെ ഞാൻ കണ്ടതിനെപ്പററി—അതൊരു സത്യമായ പ്രേതമാണെന്ന പറയട്ടെ. ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ളതിനെ അറിവാനുള്ള തന്റെ മോഹം കഴിയുന്നേടത്തോളം ഒതുക്കു! എന്നാൽ പിന്നെ എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ! നിങ്ങൾ സ്നേഹിതന്മാരും, വിദ്വാന്മാരും, യോദ്ധാക്കളുമാണെല്ലൊ. ഞാനൊന്നപേക്ഷിക്കട്ടെ.

ഹോ— അതെന്താ? തിരുമനസ്സേ! ഞങ്ങൾ ചെയ്യാമെല്ലൊ.

ഹാം— ഇന്ന രാത്രി കണ്ടതിനെ നിങ്ങളൊരിക്കലും പുറത്തു പറയരുത.

ഹോ; മാർ— ഞങ്ങളത ചെയ്യില്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— അതുപോരാ; എന്നാൽ സത്യം ചെയ്യിൻ.

ഹൊ— സത്യമായി, ഞാൻ പറയില്ല തിരുമനസ്സേ!

മാർ— സത്യമായി ഞാനുമില്ല; സ്വാമി!

ഹാം— എന്റെ വാളു പിടിച്ചു

മാർ— ഞങ്ങൾ സത്യം ചെയ്തുവല്ലൊ.

ഹാം— എന്റെ വാളു പിടിച്ചു വിധിപ്രകാരം സത്യം ചെയ്യിൻ.

പ്രേതം— (അധോഭാഗത്ത) സത്യം ചെയ്യിൻ.

ഹാം— ആ! ഹാ! ഹാ! അങ്ങിനെ പറയുന്നുവോ? ഇവിടുന്നവിടെയുണ്ടോ? ഇങ്ങോട്ടു വരു! ഇവിടുന്നിയ്യാളെ ഭൂമിയുടെ താഴെ കൊണ്ടുപോയി സത്യം സമ്മതിപ്പിക്ക.

ഹൊ— സത്യവാചകം പറഞ്ഞാലും തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— താനീക്കണ്ടതിനെ ഒരിക്കലും പറയില്ലെന്നു എന്റെ വാളു പിടിച്ചു സത്യം ചെയ്യു.

പ്രേതം— (അധോഭാഗം) സത്യം ചെയ്യു.

ഹാം— സർവ്വവ്യാപിയോ? എന്നാൽ നമുക്കു സ്ഥലം മാറുക. ഹെ! ഇങ്ങോട്ടു വരുവിൻ! എന്റെ വാളിന്മേൽ നിങ്ങളുടെ കൈ രണ്ടാമതും വെച്ചു നിങ്ങൾ കേട്ടതിനെ ഒരിക്കലും പറയില്ലെന്നു വാളുപിടിച്ചു സത്യം ചെയ്യിൻ!

പ്രേതം— (അധോഭാഗത്തു) സത്യം ചെയ്യിൻ!

ഹാം— നല്ലവണ്ണം പറഞ്ഞുവോ? മൂത്തപെരിച്ചാഴി! നിനക്കു നിലത്തിൽ ഇത്ര ക്ഷണം തുരപ്പാൻ കഴിയുമോ? യോഗ്യനായ ഖനകൻ! കൂട്ടരെ ഒരിക്കൽകൂടി സ്ഥലം മാറുക.

ഹൊ— അല്ലയൊ രാപ്പകലെ! നോക്കു ഇതെന്തൊരു പുതുമ.

ഹാം— അപ്പോൾ പുതിയ ആളെ ആദരിക്കുന്ന മാതിരി ഇതിനെയും ആദരിക്ക! ഹൊറേഷ്യൊ! തന്റെ തത്വശാസ്ത്രപ്രകാരം കാണുന്നതിലധികം സംഗതികൾ ഈ ഭൂലോകത്തും പരലോകത്തും ഉണ്ടു. എങ്കിലും വരു! നിങ്ങൾ ബുദ്ധിമുട്ടുമ്പോൾ ദൈവത്തിന്റെ കൃപ ഉണ്ടാവുമെന്നു വിചാരിക്കുംപ്രകാരം, ഇനിമേലാൽ ഞാനൊരു ഭ്രാന്തന്റെ നില നടിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു എന്റെ നടവടിയിൽ എത്ര തന്നെ അസാധാരണത്വം ഉണ്ടായാലും അതു

പ്പോൾ ഇങ്ങിനെ കൈകെട്ടിപ്പിണച്ചുകൊണ്ടോ, ഇങ്ങിനെ തല കുലുക്കികൊണ്ടോ, അതെ അതെ നമുക്ക നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട എന്നൊ, വേണമെന്ന വിചാരിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഇതൊക്കെ നമുക്ക വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു എന്നൊ, നമുക്ക സംസാരിപ്പാനിഷ്ടമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ— എന്നൊ, ഇത വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ സമ്മതിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അതിന്ന കഴിയുന്നവരുണ്ടായിരുന്നു എന്നൊ, ഓരോ ദ്വയാൎത്ഥവാചകങ്ങൾ പറഞ്ഞുംകൊണ്ടോ, എന്നെ കണ്ടാൽ, നിങ്ങൾക്കെന്നെപ്പററി എന്തെങ്കിലും അറിവുണ്ടെന്ന ഒരിക്കലും പറയില്ലെന്ന സത്യം ചെയ്യിൻ!

പ്രേതം— (അധോഭാഗത്ത) സത്യം ചെയ്യിൻ!

ഹാം— അസ്വസ്ഥനായ പ്രേതമേ! മിണ്ടാതിരിക്ക! മിണ്ടാതിരിക്ക!

ഹൊ, മാർ—(സത്യം ചെയ്യുന്നു)

ഹാം— അങ്ങോട്ടിനിക്കപെരുകുന്നതുപോലെവേണ്ട
യിങ്ങോട്ടുമാവതിനപേക്ഷയിവൻെറയിഷ്ടം
ഹാംലെററുപോലെയൊരുസാധുമിനാവതൊരു.
മാത്ത്യകാട്ടുമിഹദൈവസഹായമെങ്കിൽ 32

നമുക്ക ഒന്നിച്ച പോവുക. എല്ലായ്പോഴും നിങ്ങളുടെ വിരൽ ചുണ്ടത്തിരിക്കട്ടെ എന്ന ഞാൻ പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു. കാലം പിഴച്ചിരിക്കുന്നു. കഷ്ടം കെട്ട അസൂയെ! ഇത നേരെ ആക്കാൻ ഞാൻ വന്നു തീൎന്നുവെല്ലോ. അല്ലല്ല വരു! നമുക്ക ഒന്നിച്ച പോവുക. (എല്ലാവരും പോയി).

അങ്കം—2. രംഗം—1.

(പൊളോണിയസ്സിൻെറ വീട്ടിൽ ഒരു മുറി അകം)

(പൊളോണിയസ്സ, റൈനാൾഡോ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൊ— ആയാൾക്കിപ്പണവും ഈ എഴുത്തുകളും കൊണ്ടുകൊടുത്തേക്ക റൈനാൾഡോ!

റൈ— അങ്ങിനെ തന്നെ സ്വാമി!

പൊ— നിയ്യായാളെ ചെന്നു കാണുന്നതിന്നു മുമ്പായി ആയാളുടെ നടപ്പിനെപ്പററി അന്വേഷിക്കുന്നതായാൽ വളരെ ഉചിതമായിരിക്കും.

റൈ— ഞാനതങ്ങിനെ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടു സ്വാമി.

പൊ— ശരി! വളരെ നല്ലതുതന്നെ. നോക്കു! ഒരു കാൎയ്യം വേണം. ഒന്നാമതായിട്ടു, പാരിസ്സിൽ ഡെന്മാൎക്കുകാർ എങ്ങിനെയാ? എന്താ സമ്പ്രദായം? ആരെല്ലാമാണ്? എന്താ ഉപജീവനത്തിന്നു വഴി? അവൎക്ക് എവിടേയാണ താമസം? ആരോടെല്ലാമാണ സഹവാസം? എന്തു ചിലവുണ്ട? എന്നൊക്കെ എനിക്കു വേണ്ടി അന്വേഷിക്കണം.

അവികലമതുമിതുമായി
ട്ടവിടെച്ചോദിച്ചൊട്ടുക്കുമെന്മകനെ
അവരറിയുമെന്നാകണ്ടാ-
ലവരോടാപ്രകൃതമൊന്നുടനറിയ 83

ആയാൾക്കുള്ള ദുൎന്മിത്രലോകങ്ങളെന്നാ-
ല്ലായാളുമായുംമേവേഷ്ടവുണ്ടല്ലമാത്രം
നിയ്യാമട്ടായിട്ടൊട്ടുകന്നിഷ്ഠനാട്യ-
കയ്യായ്‌നില്ക്കണം, നീ ധരിക്കുന്നതില്ലേ 84

റൈ— സ്വാമി! ഉവ്വ്. വളരെ നല്ലവണ്ണം.

പൊ— എന്നാൽ കുറച്ചായാളെയും പരിചയം അധികമുണ്ടെന്നു പറയരുതു. എന്നാൽ ആയാളെപ്പററിയുള്ള വൎത്തമാനത്തിൽ, ആയാൾ വളരെ പോക്കിരിയും, അതുമിതുമൊക്കെ ചെയ്യാൻ വാസനയുള്ളവനുമാണെന്നാണെങ്കിൽ, ആയാളെപ്പററി ദുഷ്യമായി നിനക്കു ബോധിച്ചതു കെട്ടി പറഞ്ഞോ. ആയാൾക്കു മാനഹാനി വരുത്താകുന്നതായിട്ടുള്ളതൊന്നുമരുതു. അതു മനസ്സിരുത്തണം; എന്നാൽ ഒരുത്തന്റെ ശാസനയില്ലാത്ത യുവാവിനുണ്ടാകാവുന്ന പോക്കിരിത്തം ധോരണി ഒരു വക ദുഷ്യങ്ങളെപ്പററിപ്പറയാം.

റൈ— സ്വാമി! ചൂതുകളിയില്ലേ? അതുപോലെ

പാരിസ്സ = ഫ്രാൻസിൽ പ്രധാന പട്ടണം.

പൊ— അതേ! അല്ലെങ്കിൽ മദ്യപാനം, മല്ലടി, ശപഥം, കലമ്പൽകൂട്ടുക അതൊക്കെയാവാം.

റൈ— സ്വാമീ! അദ്ദേഹത്തിന്നതിൽ കുറച്ചിൽ വരും.

പൊ— ഹെയ്! ഇല്ല, നിന്റെ ശകാരം ഭംഗിയിലാണെങ്കിൽ തരക്കേടില്ല.

പൊട്ടനവൻവിടനെന്നോതിടേണ്ട തുനി-
ഞ്ഞച്ചില്ല ഞാൻ ജഗതിത
നിഷ്ഠാനസ്വാതന്ത്ര്യവാദിന്നോഴംപ്രകൃതി-
യാലുള്ളദോഷമിതരയോ
മുട്ടത്തമുള്ളകരളാകുന്നതോ,ബാലികൾ.
കാട്ടുന്നചാപലമിതയോ
തട്ടുംപലർക്കുമിവയാകുന്നതോർത്തുകൊൾക.
നഷ്ടമെന്നപരാധ്യ 85

റൈ— എന്നാൽ, സ്വാമീ!

പൊ— ഇതൊക്കെ എന്തിനാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നോ?

റൈ— അതെ സ്വാമീ! എനിക്കതറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.

പൊ— എന്റെ ഉദ്ദേശ്യമിതാണ്. ഇതു ഫലിക്കുന്ന തന്ത്രമായ വഴിയാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ട്.

ഓരോന്നിൽപ്പെടുക ദിനയന്ത്രദോഷങ്ങളെ.
ചേർക്കമ്പോൾ ദുഷ്കർമങ്ങൾ.
കേൾക്കുന്നവൻ നീ ദോഷമെന്നു നിനച്ചി
കെട്ടിപ്പുണരുന്നാലെയും
ചേരുന്ന കാര്യങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നും
ശകാരമെന്നാകിലും
നേരായവൻ താനിരിക്കിലവിടെ
പിന്നെ ഞെട്ടുന്നിതുപോലെ 83

റൈ— വളരെ നല്ലത് സ്വാമീ.

പൊ— പിന്നെ ആയാൾ ഇതു ചെയ്യുന്നു—ആയാൾ ചെയ്യുന്നു—ഞാൻ എന്താ പറയാൻ ഭാവിച്ചിരുന്നത്? ഞാനെന്തോ പറയാൻ ഭാവിച്ചിരുന്നു. ഞാനെവിടെയാണ് നിറുത്തിയത്?

റൈ— "പിന്താങ്ങിടും നിശ്ചയം" എന്ന ദിക്കിലാണ്.

പൊ— "പിന്താങ്ങിടും നിശ്ചയം" എന്ന ദിക്കിൽ, ആമതേ.

നിന്നോടായവനോതും പോലെ പറയും
 തോന്നിനാലെയതന്നേയോ
ഞാനാ [illegible] പ്രാഗ് പ്രാദേശത്തിനോ
 [illegible]
ഇന്നാളോതിയപോലെ ചൂതുകളിയാലതി
 കണ്ടു കുടിച്ചുമത്തരായ്
പിന്നെക്കണ്ടെന്നീസ്സുകളിയിലുമായ്.
 ടിക്കണ്ടുവഴക്കങ്ങിനെ 87
നിന്നോടോതിയ [illegible]
 ഒരു വേശ്യാഗൃഹം.
കണ്ടോരോവഴിയെല്ലാമതിന്നതിനെ
 [illegible] അപ്പിന്നെ
നന്നായി [illegible] തിരിയാൻ
 [illegible] പാടില്ലല്ലോ.
നേരിന്നിക്കിയ [illegible] കനിൽ നീ-
 യെളുപ്പത്തിൽ പിടിച്ചുവോ? 88

റൈ— ഉവ്വ് സ്വാമീ.

പൊ— ദൈവം നിന്നെ തുണയ്ക്കട്ടേ പോയി വരൂ! നല്ലതു വരട്ടെ.

റൈ— സ്വാമീ.

പൊ— ആയാളുടെ മാതിരിയെന്താണെന്നു നീ തന്നെ നോക്കിയറിയൂ.

റൈ— അങ്ങിനെ തന്നെ സ്വാമീ.

പൊ— അവനെ തോന്നിയതുപോലെ അവൻ നടക്കട്ടെ.

റൈ— നല്ലത സ്വാമീ.

പൊ— പോയിവരൂ! നന്മ വരട്ടെ. (റൈനാൾഡോ പോയി ഒഫീലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു). എന്താ എന്താ ഒഫീലിയേ? എന്താ?

ഒഫീ— സ്വാമീ! സ്വാമീ! ഞാൻ വല്ലാതെ പേടിച്ചുപോയി.

പൊ— എങ്ങിനെ?

ഒഫീ— ഞാനെൻെറ മുറിക്കകത്തിരുന്നു തുന്നൽപ്പണിയെടുക്കുന്നോൾ,

അങ്കപ്പായംകെട്ടുകാതെ,ഴകൊട്ടതലയിൽ
തൊപ്പിവെക്കാതെ,കാലിൽ
സ്റ്റാക്കിങ്ങ്സേറെകീഴിഞ്ഞിട്ടടിതടവിമുഷി-
ഞ്ഞിട്ടു,ഷൂട്ടിൻെറമട്ടിൽ
വക്രാപാരംവിളർത്താ,നരകകഠിനക-
ഷ്ടങ്ങൾചൊൽവാൻപുറത്ത
ക്കെത്തുംമട്ടുള്ളനോട്ടത്തൊടുതുടകൾവിറ-
ച്ചെത്തിഫാംലെററരാജൻ 89

പൊ— നിൻെറ മേലുള്ള കാമംകൊണ്ടു ഭ്രമം പിടിച്ചിട്ടോ?

ഒഫീ— സ്വാമി! അതിനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. എന്നാൽ സത്യമായിട്ടും ഇതിലെനിക്കു പേടിയുണ്ടു.

പൊ— അദ്ദേഹമെന്തു പറഞ്ഞു?

ഒഫീ— പാരാതെന്നുടെകൈപിടിച്ചുമണിബ-
ന്ധംനീണ്ടകൈകൊണ്ടുമ-
റ്റാരാലൊന്നുവലിഞ്ഞുനിന്നുനിടിലേ
മററേക്കരംവെച്ചഹോ
നേരിട്ടെൻെറമുഖത്തുചിത്രമെഴുതാൻ
നോക്കിടരിക്കുന്നമ-
ട്ടേറെത്തുഷ്ടിയിൽനോക്കിയൊട്ടുസമയം
നിന്നീടിനാൻനിശ്ചലം 90

എൻകൈനന്നായ്ക്കുലുക്കിത്തലയൊട്ടുവിധഹോ
മൂന്നുപാടാട്ടിയേററം
തൻകായംപൊട്ടിവീഴുംവ്യസനമൊടുഗാഢം
നിശ്വസിച്ചിട്ടുപിന്നെ

സ്റ്റാക്കിങ്ങ്സ= കാലിൻെറ അടിമേൽ ഇടുവാനുള്ള ഒരു ഉറ. ഷൂട്ട്= അടിക്കുപ്പായം. (ഷൂട്ട് സ്റ്റാക്കിങ്ങ്സ ഇവ കേവലം ഒരു മലയാളവാക്കുകളായി സാധാരണ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ടു ഇവിടെയും അവ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതാണു).

എൻകൈവിട്ടിട്ടുമന്ദംവദനമതുചെരി-
ച്ചിട്ടുപിന്നോട്ടുനോക്കി-
ട്ടെങ്കൽകണ്ണിട്ടുകൊണ്ടെപടിവരെനടകൊ-
ണ്ടിടിവാൻമെല്ലെമെല്ലെ 91

പൊ— വരു! നമുക്കു പോവുക. ഞാൻ മഹാരാജാവിനെ കാണ്മാൻ പോകുന്നു.

മാലേകംമന്ദഹാസാഞ്ചിതമുപനരിതിനെ
തന്ദ്വേഷത്താൽകെടുത്തും,
ചാലെലോകസ്വഭാവത്തിന്നുകെടുതിപെടു-
ത്തിട്ടുമോരോവികാരം
ഭൂലോകത്തിങ്കലുണ്ടാമവയൊടുകഴിവു-
ള്ളോരുമങ്ങുള്ളിനെത്താൻ
കാലംവല്ലാതെതൂപ്പിപ്പതിന്നുമിത*മിട്ടു-
കണ്ണുതാനില്ലവാദം 92

ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. എന്താ നിഷ്ഠിയുടെ അദ്ദേഹത്തിനോടു കഠിനമായി വല്ലതും പറഞ്ഞുവോ?

ഷേ— ഇല്ല സ്വാമി! എന്നാൽ അങ്ങുന്നു കല്പിച്ചപ്രകാരം ഞാനവിടുത്തെ കത്തുകളെ സ്വീകരിക്കാതിരിക്കയും എന്റെ അടുക്കൽ വരുന്നതിന്നു സമ്മതിക്കാതിരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു.

പൊ— ആ! അതാണദ്ദേഹത്തിനെ ഭ്രാന്തനാക്കി തീർത്തതു. അദ്ദേഹത്തിനെ ഇതിലധികം സൂക്ഷ്മത്തോടും ആലോചനയോടുംകൂടി മനസ്സിരുത്താഞ്ഞതിൽ ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം കളിക്കുക മാത്രമായിരുന്നു എന്നും നിന്നെ ചീത്തപ്പെടുത്തുവാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നു എന്നും ഞാൻ ശങ്കിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ എന്റെ അസൂയയെ ഞാൻ ശപിക്കട്ടെ:

സത്യംചെറുപ്പകാലമ-
ബാല്യമതാലോചനക്കുറവിലുണ്ടാം
ഇതമൊരുശല്യം.
കൃത്യാലോചനയില്ലംചാതികമ്പരമം 93

*ഇത= മന്ദഹാസം.

വരു! നമുക്ക മഹാരാജാവിന്റെ അടുക്കലേക്ക പോവുക. അവിടുന്നിതറിയണം. ഇതു പുറത്തു പറവാൻ മടിച്ചാലുണ്ടാവുന്ന സ്നേഹത്തെക്കാൾ സങ്കടകാൎയ്യമായി വെച്ചാലതിന്റെ വ്യസനമാണധികമുണ്ടാവുക. (രണ്ടാളും പോയി).

രംഗം—2.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു അകം).

(രാജാവു, റാണി, റോസൻക്രാൻസ, ഗിൽഡൻസ്റ്റേൺ പരിചാരകന്മാർ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— സ്നേഹിതന്മാരായ റോസൻക്രാൻസ്സ ഗിൽഡൻസ്റ്റേൺ ന്മാരെ! നിങ്ങൾ വന്നതു നന്നായി. മുമ്പുതന്നെ നമുക്ക നിങ്ങളെ കാണ്മാനാഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. വിശേഷിച്ചിപ്പോൾ നിങ്ങൾ നമുക്കവേണ്ടി ചിലതു ചെയ്യേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു. അതാണിതു ബദ്ധപ്പെട്ടയക്കുവാനുള്ള കാരണം. നിങ്ങൾ ഹാംലെററിന്റെ സ്വഭാവമാററത്തെപ്പററി ചിലതു കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അങ്ങിനെ പറയണം. ആയാളുടെ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും മുമ്പിലത്തെ കട്ടല്ല. അവനവനെ അറിയാൻ വയ്യാതെ നിലയിലെത്തിച്ചിരിക്കുവാൻ ആയാളുടെ അച്ഛന്റെ മരണത്തിനപ്പുറമെ ഒരു കാരണവും ലേശംപോലും നമ്മുടെ സ്വപ്നത്തിൽ കൂടി കാണുന്നില്ല.

കുട്ടിക്കാലംമുതല്ക്കായവനരികിൽവള-
ർന്നോരു നിങ്ങൾക്കവൻതൻ
കുട്ടിശ്ശീലംമുതൽക്കേപരിചയമതിനാൽ
കൂടിയാടിത്തരത്തിൽ
ഒട്ടന്നാംകണ്ടിടാതെന്തവനമരവിധി
ക്കൊക്കുമ്പോഴേവിത്തെ.
നിഷ്ഠന്മാർനിങ്ങൾകാണ്മാൻമമപുരിയിലിനി
ത്തെല്ലപാൎപ്പാനപേക്ഷ 94

റാണി— യോഗ്യരായ നിങ്ങളെക്കുറിച്ച ആയാൾ വളരെ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട. ആയാൾക്ക നിങ്ങളെക്കാളധികം താല്പൎയ്യമുള്ള രണ്ടാൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരിൽ വേറെ ആരു

മില്ലെന്നുള്ളത എനിക്ക നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട. ഞങ്ങളുടെ വിചാരം സാധിപ്പാനുള്ള മാൎഗ്ഗം കാണിപ്പാൻവേണ്ടി നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെകൂടെ കുറച്ചു കാലം നിങ്ങളുടെ സമയം ചിലവിടുവാനുള്ള ഔദാൎയ്യവും നല്ലമനസ്സും കാട്ടുന്നതായാൽ നിങ്ങളുടെ ഈ വരവു രാജസ്മരണക്ക ഉചിതമാകുംവണ്ണമുള്ള നന്ദിക്ക പാത്രമായി തീരും.

റോസൻ— ഞങ്ങളിൽ തിരുമനസ്സിലേക്ക ഉണ്ടാവുന്നുള്ള രാജാധികാരം നിമിത്തം, നിരസിക്കുന്നതിൽ ഭയങ്കരങ്ങളായ ഈ ആഗ്രഹങ്ങളെ ശാസിക്കാമെല്ലൊ.

ഗിൽ— എങ്കിലും ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും കല്പനപോലെ ചെയ്യുകയും ഇവിടത്തെ തൃപ്പാദങ്ങളിൽ കഴിയുന്നതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികളെ സമൎപ്പിപ്പാൻവേണ്ടി ഞങ്ങളെ തന്നെ ഇവിടെ ഏല്പിച്ചു തരികയും ആവാം.

രാജാ— വളരെ സന്തോഷം.

രാണി— വളരെ സന്തോഷം. ഉടനെ സ്വഭാവം വളരെ മാറിപ്പോയ എന്റെ മകന്റെ അടുക്കലേക്ക, പോവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടപേക്ഷിക്കുന്നു.

നിങ്ങളിൽ ചിലർ ഇവരുടെകൂടെ പോയി ഹാംലെററിന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടാക്കുവിൻ.

ഗിൽ— ഞങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യവും അവിടേക്ക സന്തോഷകരമായും പ്രിയമായി ഉപകാരമായും തീരേണമെന്നതിന്ന ദൈവം കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

രാണി— ആമെൻ, അങ്ങിനെ തന്നെ (റോസൻ, ഗിൽ, ചില പരിവാരങ്ങൾ പോയി).

(പൊളോണിയസ്സ പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— സ്വാമി! നാർവെയിൽനിന്നു രാജപ്രതിനിധികൾ സന്തോഷത്തോടെ മടങ്ങി എത്തിയിരിക്കുന്നു.

രാജാ— താനെല്ലായ്പോഴും നല്ല വൎത്തമാനം കൊണ്ടുവരുന്നവനാണ.

പൊ— അങ്ങിനെയാണ സ്വാമി!

എന്റെ ആത്മാവിനെ ദൈവത്തിനും ഭക്തിമ.

ച്ചേൎപ്പെട്ട നില്ക്കുംവിധം, മ

നന്നായ്‌രാജ്യാംഗകൃത്യംകനിവുടയനൃപൻ
കീഴിലെന്നോതിടുന്നോൻ
ഇന്നാഹാംലെററതൻഭ്രാന്തിനുമൊരുശരിയാം
ഹേതുകണ്ടേനതോർത്തീ-
ലെന്നാലീയെൻതലച്ചോർനയവഴികളിൽമുൻ-
മട്ടുതട്ടുന്നതില്ല

രാജാ— ആ! ഹാ! അതുപറയൂ. എനിക്കു കേൾപ്പാൻവൈകി.

പൊ— മുമ്പിൽ രാജപ്രതിനിധികൾക്കു കാണ്മാനവസരം കൊടുക്കുക. ആ വലിയ സദ്യക്കുള്ള ഫലാഹാരമാവട്ടെ എന്റെ ഈ വർത്തമാനം.

രാജാ— എന്നാൽ താൻതന്നെ അവരെ ഉപചരിച്ചുകൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരൂ. (പൊളോണിയസ്സ പോയി).

എന്റെ പ്രിയയായ ഗർട്ടൂഡെ! നിന്റെ മകന്റെ ബുദ്ധിഭേദത്തിനുള്ള കാരണം മുഴുവൻ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ആയാൾ പറയുന്നു.

റാണി— അതു, മുഖ്യമായ ആ കാര്യത്തിലപ്പുറമൊന്നുമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ആയാളുടെ അച്ഛന്റെ മരണവും നമ്മുടെ ഒരു ബദ്ധപ്പെട്ട കല്യാണവും.

രാജാ— ശരി. നമുക്കായാളെ അരിച്ചെടുക്കാം.

(വോൾട്ടിമാണ്ട, കൊർണ്ണീലിയസ്സ ഇവരോടുകൂടി പൊളോണിയസ്സും രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

എന്റെ നല്ല സ്നേഹിതന്മാരെ! സ്വാഗതം. ഹേ! വോൾട്ടിമാണ്ട എന്താ നമ്മുടെ നാർവെ പ്രഭു പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നത?

വോൾ— തിരുമനസ്സിലെ ഉപചാരങ്ങൾക്കും ഇഷ്ടങ്ങൾക്കും ഉചിതമായ മറുപടി തന്നിരിക്കുന്നു.

മുൻകൂടികാഴ്ചങ്ങൾക്കവിടെവടിചിലു-
ണ്ടായനാൾതന്നെസൈന്യം
മുൻകൂട്ടിശ്ശേഖരിക്കുംമരുമകനവിരോ-
ധിച്ചുവൻതീട്ടയച്ചു
അങ്കംപോളൻറുകാരോടൊരുതുവതിനിതെ-
ന്നോർത്തുപോയ്മൂപ്പർസൂക്ഷ്മം.

ത്തിങ്കൾപിറന്നധരിച്ചതിരുവടിയൊടെത്ര-
ത്തെന്നതിൽഖിന്നനായി 96

വാൎദ്ധക്യാദിദീനമെന്നുള്ളവയിലവശനെ-
ന്നാലുമൊജസ്സുതത്താ
ഫോട്ടിൽബ്രാസ്സിൻെറനേരെവിധിയിലിഹവിരോ-
ധിച്ചനാൎവൈകിരീശൻ
തീൎത്താതാംസാരമത്രാമന്നടെകടവച-
സ്സിങ്കലാമെസ്സൗദരേശൻ
ധൂൎത്തൻയോജിച്ചവന്നിട്ടിഹപടകളതി
ല്ലെന്നുസത്യംകഴിച്ചു 97

വാട്ടംവിട്ടുരസിച്ചുവൃദ്ധനുടനെ
മൂവ്വായിരംക്രൌൺവരെ
പാട്ടംകിട്ടിടുമൂഴിതന്മകമക-
ന്നായേകിസമ്മാനവും
കൂട്ടിക്കൊണ്ടൊരുസൈന്യസംഘമതിനാൽ
പോളാൻറകാരായ്‌രണം
കൂട്ടികൊൾവതിന്നാജ്ഞനൽകി,യിവിടെ
കണ്ടീയൊരൎത്ഥനം 98

(കടലാസ്സു കൊടുത്തുംകൊണ്ട)

പടകളായിപ്പോളൂൻറിന്നുവര!നിൻനാടിൻെറനടുവെ
കടക്കാൻകല്പിക്കെൻടെരെയതുസുരക്ഷകളായിതെ
നടക്കെണ്ടുംമാൎഗ്ഗത്തിന്നുമിഹകരാർചെയ്തീട്ടുമതിയെ-
ന്നടക്കംചെയ്തീട്ടുണ്ടെഴുതിയൊരുപത്രത്തിങ്കലതിതാ 99

രാജാ— നമുക്കു വളരെ സന്തോഷമായി. നമ്മുടെ അവസരം പോലെ ഈ കാൎയ്യത്തെപ്പററി ആലോചിച്ചു മറുവടി പറയും. അതിനിടെക്കു നിങ്ങളുടെ ഈ സഫലമായ പരിശ്രമത്തിന്നു വളരെ നന്ദി പറയുന്നു. നിങ്ങൾപോയി വിശ്രമിക്കുവിൻ. രാത്രി നമുക്കൊന്നിച്ച ഇവിടെ സദ്യയുണ്ട്. എന്നാലിപ്പോൾ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോവാം.

ക്രൌൺ—ഒരു നാണ്യം

(വോൾട്ടിമാണ്ടും കൊൎന്നീലിയസ്സും പോയി)

പൊ— ഈ കാൎയ്യം ഭംഗിയിൽ കലാശിച്ചു.

സ്വാമി!സ്വാമിനി!നായകൻറനിലയെ-
ന്താണെന്നാകൃത്യമെന്തുമാ.
നാമെന്നാൽ,പകലെന്തുകൊണ്ടുപകലായ്‌തും.
വെന്തിനായ്‌രാത്രിയായ്
ഒരുമട്ടിൽസമയംപോലാസമയമാ-
യെന്തിന്നിവണ്ണംവൃഥാ
നാമോൎത്താൽ,പകൽ,രാത്രി,കാലമിവയെ
പ്പോക്കുന്നതൊന്നേഫലം 100

പരമൊരുഫലിതത്തിൻജീവനത്രേചുരുക്കി
പ്പറയലഥ പൊടിപ്പുംതൊങ്ങലുംത്വക്കുമല്ലോ
പറവതിഥമിതങ്കം,യോഗ്യനാണെന്നൊരാനിൻ
തിരുമകനൊരുകമ്പാകമ്പമാണെന്നോതിടുന്നോൻ 101

കമ്പമെന്തെന്നാൽകമ്പംകമ്പത്തിൻമട്ടുവിസ്തരിച്ചീടുകിൽ
കമ്പമതുമെന്നവമഴിക്കുന്നാകടയായ്‌തെന്നിരിക്കട്ടെ 102

രാണി—വാക്കൌശലം കുറഞ്ഞിട്ടു കാൎയ്യഗൌരവം ഏറീട്ടുമാവട്ടെ.

പൊ— അമ്മേ ഞാൻ സത്യം ചെയ്യാം. ഒരു കൌശലവും പ്രയോഗിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്നു ഭ്രാന്താണെന്നുള്ളതു വാസ്തവമാണ. അതു കഷ്ടമാണെന്നതു സത്യമാണ. സത്യമാണെന്നതു കഷ്ടമാണ. കഷ്ടം! ഇതു വക്രോക്തിയായിട്ടുള്ളൊരലങ്കാരം തന്നെ. അതുപോകട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ- ഞാനൊരു കൌശലവും എടുക്കില്ല. ആട്ടേ, അദ്ദേഹം ഭ്രാന്തനാണെന്നു പറയുക. എന്നാൽ, ഈ ഫലത്തിന്റെ കാരണം, അല്ല, ന്യൂനതയുടെ -എന്നെന്നാൽ, ഈ ന്യൂനതയുള്ള ഫലം വരുന്നതു കാരണംകൊണ്ടാണ. കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതങ്ങിനെ—എനി ബാക്കിയിങ്ങിനെ. മനസ്സിരുത്തി കേട്ടോളൂ.

ഒരുപെൺമകളുണ്ടെനിക്കവളീ-
യൊരുനന്മയുടയായിവരുന്നളവിൽ

ഉത്ഭശോഭനകേട്ടുറക്കവെ-
ന്നായതാളിലുമോക്കമെന്നിലുമെ 103

ഇപ്പോഴൊന്നാലോചിച്ചു നോക്കു. (വായിക്കുന്നു)
"ദിവ്യവും എന്റെ ആത്മാവിന്നു പൂജിപ്പാനുള്ള ബിംബവും അതിസുന്ദരിയാകിയവളുമായ ഒഫീലിയക്കു" ഇതു ചീത്തവാക്കു, മ്ലിഷ്ടവാക്കു. അതിസുന്ദരിയാകിയവൾ എന്നതു ചീത്ത വാക്കു തന്നെ; എങ്കിലും ഇതാ ഇവിടുന്നു കേൾക്കു. (വായിക്കുന്നു) "അവളുടെ മനോഹരമായ നിർമ്മലഹൃദയത്തിൽ ഇവ..."

റാണി— അവൾക്കിതു ഹാംലെററിന്റെ പക്കൽനിന്നു വന്നുവോ?

പൊ— സുശീലയായ അമ്മേ! കുറച്ചു നേരം ക്ഷമിക്കു. ഞാനൊന്നും മറച്ചുവെക്കില്ല. നിശ്ചയമുള്ളതു സകലതും അറിയിക്കാം. (വായിക്കുന്നു)

"താരാഗണം കനലതെന്നതിൽ ശങ്കിക്കാം
നേരായിയെന്നുമയി! സൂര്യപ്രസത്യമാര്യ
പാരാതെതാൻ ചലിയ്ക്കുമെന്നു, മതിയിൽ തോന്നാം
ചേരാ മമ പ്രണയവൃത്തിയിൽ ശങ്കമാത്രം" 104

"ഹേ പ്രിയപ്പെട്ട ഒഫീലിയേ! എനിക്കു പദ്യരചനയിൽ വാസന തന്നെ കുറവും. മാത്രയിരിയായി കണക്കാക്കുവാൻ പോലും ശീലമില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ നിന്നെ നല്ലവണ്ണം സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു. ഓ! വളരെ, അതു വിശ്വസിക്കു. എന്നാലങ്ങിനെയായിക്കട്ടെ. ജീവനുള്ള കാലത്തോളം വളരെ പ്രിയപ്പെട്ട സ്ത്രീരത്നമേ! എല്ലായ്പ്പോഴും നിന്റെ സ്വന്തമായ—ഹാംലെററ്" ഇതു എന്റെ കല്പനയനുസരിച്ചു എന്റെ മകളെനിക്കു കാണിച്ചു തന്നതാണു. വിശേഷിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപേക്ഷകളെ കാലദേശാവസ്ഥകളോടുകൂടെ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു.

രാജാ— എന്നാലവളായാളുടെ പ്രേമത്തെ എങ്ങിനെ വെച്ചിരിക്കുന്നു?.

പൊ— ഞാനാരെന്നാണിവിടുന്നു വിചാരിക്കുന്നതു?

രാജാ— വളരെ വിശ്വസ്തനും മാന്യനുമാണെന്നാണ.

പൊ— അതു തെളിയിപ്പെടുവാനിനിക്കും വളരെ താല്പൎയ്യമുണ്ട.

അപ്രേമമപ്രൌഢി, പക്ഷാപാതമയിയൊടുപര-
ത്തിട്ടുഞാൻകണ്ടതന്നാ-
യപ്പൊഴെന്നോടുനാരിനുനാഥൻമിഥ്യപറയാം,
മേശ,പുസ്തകം,കണ്ണാകാ
അപ്പോളുള്ളകണ്ണടച്ചുമയുടെനിലയിലൊ,
തള്ളുന്നതായിരുന്നാ
ലിപ്പോൾസ്വാമികൾ,ഞെന്നിൽക്കരുണയുടയോരാ-
ജ്ഞികൾ,മെന്തോതുമൂടാ 105

ഞാനങ്ങിനെയിരുന്നില്ല. അപ്പോൾ പ്രയത്നം ചെയ്തു ഹാംലെററപ്രഭു ഒരുരാജകുമാരനാണെന്നും നിന്റെ ഭാഗ്യത്തെക്കാൾ എത്രയോ അധികം ഭാഗ്യമുള്ളാളാണെന്നും എന്റെ കുട്ടിയോടു ഞാൻ പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനു വരാൻ വയ്യാത്ത ദിക്കിൽ നില്ക്കണമെന്നും, യാതൊരു ദൂതന്മാരേയും കടത്തി വിടരുതെന്നും, പ്രേമചിഹ്നങ്ങൾ യാതൊന്നു സ്വീകരിക്കരുതെന്നും ഞാൻ അവൾക്കുപദേശിച്ചു കൊടുക്കയും ചെയ്തു. അതിൽപിന്നെ അവൾ എന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം നടന്നു.

അതിൻപ്രകാരമാനതാംഗിയെക്കൈവെടിഞ്ഞവാറവ-
നാതികൽവന്നബുദ്ധിമാന്ദ്യ,മൂണമൊന്നുമാന്തമായ്
അതിൽകുറഞ്ഞുനിദ്ര,ദേഹശക്തികെട്ടു,രണ്ടാമാ
ലതിൽപ്പെട്ടുനാടിക്കവൻതിരിഞ്ഞിട്ടുനാകമ്പമായ് 106

രാജാ— ഇത ഇങ്ങിനെയാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ?

റാണി— അങ്ങിനെ ആയിരിക്കാം.

പൊ— ഞാൻ തീൎച്ചയായിട്ടും ഇങ്ങിനെയാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു അങ്ങിനെ അല്ല എന്നു തെളിഞ്ഞിട്ടു ഏതെങ്കിലും ഒരു കാൎയ്യം ഇതിനു കീഴിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു.

രാജാ— എന്റെ അറിവിൽ ഒന്നുംതന്നെയില്ല.

പൊ— (തലയും കഴുത്തും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടു) ഇതിങ്ങിനെ

അല്ലെങ്കിൽ ഇത ഇതിൽനിന്ന എടുത്തു കളഞ്ഞുകൊള്ളുകെ വേണ്ട. ഏതെങ്കിലും സംഗതികൾ എനിക്ക വഴികാട്ടി തരുന്നാവെങ്കിൽ സത്യം എവിടെയാണൊളിച്ചു കിടക്കുന്നത എന്ന ഞാൻ കണ്ടു പിടിക്കും. ഭൂമിയുടെ നടുവിൽ പോയൊളിച്ചാലും വേണ്ടില്ല.

രാജാ— നാം എങ്ങിനെയാണിതിനിയും പരീക്ഷിക്കുക?

പൊ— ഇവിടെ ഒരു ശാലയിൽ ചിലപ്പോൾ അദ്ദേഹം വളരെ നേരം നടക്കാറുണ്ടെന്നിവിടേക്കറിയാമല്ലൊ.

റാണി— ഉവ്വ. ആയാളങ്ങിനെ ചെയ്യാറുണ്ട.

പൊ— ആ സമയത്തു ഞാനെന്റെ മകളെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്ക വിടാം. അപ്പോൾ നോം ഒരു തെരശ്ശീലയുടെ ഉള്ളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. എന്നിട്ടവർ തമ്മിലുള്ള കൂടിക്കാഴ്ച നോക്കുക. അദ്ദേഹം അവളെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും അതു നിമിത്തം അല്ല ബുദ്ധിഭ്രമം എങ്കിലും, ഞാനൊരു രാജമന്ത്രിയായിരിക്കുന്നില്ല. ഒരു കൃഷിസ്ഥലവും കന്നിനെ മേക്കുന്നവരേയും സമ്പാദിച്ചു കളയാം.

രാജാ— നമുക്കതു പരീക്ഷിക്കണം.

റാണി— എന്നാൽ, നോക്കു. എവിടേക്കാണ ആ സാധു, ഭാഗ്യമില്ലാത്തവൻ വായിച്ചുംകൊണ്ടു വരുന്നത.

പൊ— എഴുന്നെള്ളിയാട്ടെ, ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. രണ്ടാളും എഴുന്നെള്ളിയാട്ടെ, ഞാനിപ്പോഴദ്ദേഹത്തിനോട വാക്കുകൊണ്ടെതൃക്കും. (രാജാവും, റാണിയും, പരിവാരങ്ങളും പോയി).

(ഹാംലെററ വായിച്ചുംകൊണ്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൊ— എനിക്കനുവാദം തരണേ, യോഗ്യനായ ഹാംലെററ പ്രഭുവേ! ഇവിടെക്കെങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു.

ഹാം— ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ സൌഖ്യം തന്നെ.

പൊ— ഇവിടുന്നെന്നെ അറിയുമോ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഭാഷോ! വളരെ നല്ലവണ്ണമറിയും. താനൊരു മത്സ്യക്കച്ചവടക്കാരനാണ.

പൊ— അതു ഞാനല്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്നാൽ താനത്രസത്യവാനായെങ്കിൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു.

പൊ— സത്യവാനോ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— അതെ, ഹേ! ഇക്കാലത്തു സത്യവാദി പതിനായിരത്തിലൊന്നേയുള്ളു.

പൊ— അതു വളരെ സത്യമാണ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജന്തുക്കളുടെ മാംസത്തെ ചുംബിക്കുന്ന ഒരു ദൈവമാകകൊണ്ടു ചത്ത നായയിൽ സൂൎയ്യൻ കൃമിപ്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ— തനിക്കൊരു മകളുണ്ടോ?

പൊ— ഉണ്ടു തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— അവളെ വെയിലത്തു നടക്കാതിരിക്കട്ടെ. ഗൎഭം ധരിക്കുന്നത ഒരനുഗ്രഹമായാണ. എന്നാൽ തന്റെ മകൾ ധരിക്കുന്നതു പോലെയുള്ളതല്ല. ഹേ മിത്രരെ! ഇതു മനസ്സിരുത്തി കേൾക്ക.

പൊ— (സ്വഗതം) ഇനിയെന്താ പറയുക? എപ്പോഴും എന്റെ മകളെപ്പററിത്തന്നെ പറയുന്നു. എന്നാൽ എന്നെ ഇദ്ദേഹം ആദ്യം കണ്ടിട്ടറിഞ്ഞില്ല. ഇദ്ദേഹം ഞാൻ ഒരു മത്സ്യക്കച്ചവടക്കാരനെന്നു പറഞ്ഞു. ഇദ്ദേഹത്തിനു ഭ്രാന്തു മുഴുത്തിരിക്കുന്നു. നന്നെ കടന്നു. സത്യമായിട്ടും എന്റെ ചെറുപ്പകാലത്ത അനുരാഗം നിമിത്തം ഞാൻ വളരെ ദുഃഖമനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട. ഇങ്ങിനിതുപോലെ തന്നെ ഞാനിനിയും ഇദ്ദേഹത്തോടു ചോദിക്കട്ടെ. (പ്രകാശം) ഇവിടുന്നെന്താ വായിക്കുന്നത?

ഹാം— വാക്കുകൾ വാക്കുകൾ.

പൊ— എന്താ കാൎയ്യം?

ഹാം— ആരു തമ്മിൽ?

പൊ— ഇവിടുന്നു വായിക്കുന്നതിന്റെ താല്പൎയ്യമെന്താണെന്നാണ ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത.

ഹാം— ശകാരങ്ങളാണെടോ! എന്തെന്നാൽ, വയസ്സന്മാൎക്ക നരച്ച താടിയുണ്ടു, മുഖം ചുളുങ്ങിയിട്ടാണ, അവരുടെ കണ്ണിൽനിന്നു കൊഴുത്ത അമ്പരം, പ്ലാവൃക്ഷത്തിന്റെ പശയും വരും. അവൎക്ക ബുദ്ധിക്കുറവു ധാരാളമുണ്ടു. വളരെ ശക്തികുറഞ്ഞ മുട്ടിന്റെ എപ്പുമുണ്ടെന്നും മററും ആ പരിഹാസകക്ഷി പറയുന്നു. ഇതെല്ലാം നല്ല ദൃഢമായി ഞാൻ വിശ്വസിക്കു

നാണെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ എഴുതുന്നതു മര്യാദയാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ തനിക്കു ഒരു ഞെണ്ടിന്റെ മാതിരി പിന്നോക്കം നടപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ താനെന്നെപ്പോലെ വയസ്സനാവണം.

പൊ— (സ്വഗതം) ഭ്രാന്താണെങ്കിലും ഇതിന്നൊരു സക്രമം ഉണ്ട്. (പ്രകാശം) തിരുമനസ്സിന്നു പുറത്ത കാറ്റത്തേക്കു വരുമോ?

ഹാം— എന്റെ ശവക്കുഴിയിലേക്കോ?

പൊ— അതു കാറ്റിന്റെ പുറത്തു തന്നെ (സ്വഗതം) ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുവടികൾ ചിലപ്പോൾ എത്ര സാരഗർഭിതങ്ങളാണ്! ഭ്രാന്ത പലപ്പോഴും സംഗതിവശാൽ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതും ആലോചനക്കും തന്റേടത്തിന്നും ഇത്ര ശരിയായും വെടിപ്പായും പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതും ആയ മാരോ ഭംഗിവാക്കുകൾ! ഞാനിദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെ വിട്ട എന്റെ മകളുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചക്കു ഉടനെ തരമുണ്ടാക്കട്ടെ (പ്രകാശം) എന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ പോവാൻ വളരെ താഴ്മയോടുകൂടെ ഇവിടുത്തെ അനുവാദം എടുക്കട്ടെ.

ഹാം— ഞാനതിലധികം മനസ്സായി ഉപേക്ഷിക്കുന്ന യാതൊന്നും എന്റെ കയ്യിൽ നിന്നെടുപ്പാൻ തനിക്കു വയ്യാ എന്റെ ജീവനൊഴികെ, എന്റെ ജീവനൊഴികെ, എന്റെ ജീവനൊഴികെ.

പൊ— എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഈ ശല്യങ്ങളായ വൃദ്ധമൂഢന്മാർ!

(റൊസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൊ— ഹാംലെറ്റ പ്രഭുവിനെ തിരഞ്ഞു പോവുകയാണ്? അദ്ദേഹം അതാ അവിടെ.

റൊസൻ— (പൊളോണിയസ്സിനോട്) ദൈവം അങ്ങേ രക്ഷിക്കട്ടെ. (പൊളോണിയസ്സ പോയി)

ഗിൽ— എന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ!

റൊ— എന്റെ അത്യന്തം പ്രിയപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്റെ അത്യന്തം സുശീലന്മാരായ സ്നേഹിതരെ! ഹാ

ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനെ! എന്താ വൎത്തമാനം? ഹെ റോസൻക്രാൻസ്റ്റേ! സുശീലന്മാരായ, എൻെറ കൂട്ടർ സുഖമല്ലേ?

റോ— ഭൂമിയിലുള്ള, സാധാരണ ആളുകളെപ്പോലെ.

ഗിൽ— ഞങ്ങൾ അതിസൌഖ്യമില്ലാത്തതിനാൽ സുഖമാണ. ഭാഗ്യത്തിൻെറ ശിരോരത്നം ഞങ്ങളല്ല.

ഹാം— അതിൻെറ പാദുകയുടെ അടിയുമല്ല.

റോ— രണ്ടുമല്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്താ വൎത്തമാനം?

റോ— ഒരം ലോകത്തിൽ സത്യം വൎദ്ധിച്ചു തുടങ്ങി; അതല്ലാതെ ഒന്നും ഇല്ല.

ഹാം— എന്നാൽ ലോകം അവസാനിക്കാറായി; എങ്കിലും നിങ്ങളുടെ വൎത്തമാനം സത്യമല്ല. ഞാൻ വിവരമായി ചോദിക്കട്ടെ. നിങ്ങളെ ഇവിടെ തടവിലേക്കയപ്പാൻ മാത്രം, ഭാഗ്യത്തിനു ഹേ കൂട്ടരെ! നിങ്ങളെന്തു പിഴച്ചു.

ഗിൽ— തടവോ? തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഡെന്മാൎക്ക് ഒരു കാരാഗൃഹമാണ.

റോ— എന്നാൽ ഭൂമി മുഴുവനും ഒരു കാരാഗൃഹമാണ.

ഹാം— തടവിലിടുവാനുള്ള അനവധി സ്ഥലങ്ങളും; മുറികളും, കണ്ടറകളും, ഉള്ള വലുതായ ഒന്ന. അതിൽ ഡെന്മാൎക്ക് ഒക്കെത്തിലും വഷളാണ.

റോ— ഞങ്ങളങ്ങിനെ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ഹാം— ഉം എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കങ്ങിനെ ഒന്നുമല്ല. നല്ലതെന്നും ചീത്തയെന്നും ഒന്നും ഇല്ല. എല്ലാം വിചാരംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണ. എനിക്കതൊരു കാരാഗൃഹമാണ.

റോ— ഇവിടുത്തെ അത്യാശയാണ അതങ്ങിനെ ആക്കിത്തീൎക്കുന്നത. അത ഇവിടുത്തെ മനസ്സിൻെറ അവസ്ഥക്ക വിസ്താരം കുറഞ്ഞതാണ.

ഹാം— ഞാൻ ദുസ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നില്ലെങ്കിൽ എന്നെ ഒരു കക്കത്തോണ്ടിലിട്ടടച്ചാൽകൂടി സീമയില്ലാത്ത സ്ഥലത്തിനു രാജാവെന്ന എന്നെ ഗണിപ്പാനെനിക്ക കഴിയും.

ഗിൽ— ആ സ്വപ്നം നിശ്ചയമായിട്ടും അത്യാഗ്രഹമാണ. എ

ന്തെന്നാൽ അത്യാഗ്രഹത്തിൻെറ സ്വരൂപം ഒരു സ്വപ്നത്തിൻെറ ഛായമാത്രമാണ.

ഹാം— സ്വപ്നം തന്നെ ഒരു ഛായ മാത്രമല്ലേ?

റോ— ശരിയാണ ആകാശതുല്യമായും അതിലഘുവായുമുള്ള അത്യാഗ്രഹം ഒരു ഛായയുടെ ഛായമാത്രമാണെന്നു ഞാനഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

ഹാം— അപ്പോൾ നമ്മുടെ എരപ്പാളികൾ ശരീരങ്ങളും, നമ്മുടെ രാജാക്കന്മാരും അതിയോഗ്യരായ നായകന്മാരും എരപ്പാളികളുടെ ഛായകളും മാത്രമാണ. നമുക്ക കോടതിക്ക പോവുക. എന്തെന്നാൽ സത്യമായും എനിക്ക ന്യായം പറവാൻ കഴികയില്ല.

റോ, ഗിൽ— ഞങ്ങൾ അങ്ങോട്ടുവിടുത്തെ ഒരുമിച്ചു വരാം.

ഹാം— അതൊന്നും വേണ്ട. ഞാൻ ശിഷ്ടമുള്ള പരിചാരകന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ, നിങ്ങളെ കൂട്ടില്ല. എന്തെന്നാൽ, സത്യമായിട്ടും നിങ്ങളോട പറയാം. ഞാൻ വളരെ ഭയങ്കരമാകുംവണ്ണം പരിചരിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു. സ്നേഹിതന്മാരോട ചോദിക്കും മാതിരി ചോദിക്കട്ടേ. എന്തിനാ നിങ്ങൾ എൽസിനോറിലേക്ക വന്നിരിക്കുന്നത?

റോ— ഇവിടുത്തെ കാണ്മാൻ തിരുമനസ്സേ! അല്ലാതെ മറെറാന്നുമില്ല.

ഹാം— ഞാനൊരെരപ്പാളിയാകകൊണ്ടു കൃതജ്ഞത കാണിക്കുന്നതിനും ദരിദ്രനായിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും നിങ്ങളോട നന്ദി പറയുന്നു. എൻെറ പ്രിയവയസ്യന്മാരേ! ഞാൻ പറയാം. എൻെറ നന്ദി ഒരരപ്പെനിയെക്കാൾ അധികം വിലയുള്ളതാണ. നിങ്ങൾക്കാളെ അയച്ചിരുന്നില്ലേ? ഇതു നിങ്ങളുടെ സ്വന്തമനസ്സോ? നിങ്ങൾ സ്വന്തമനസ്സാലെയാണോ എന്നെ കാണ്മാൻ വന്നിരിക്കുന്നത? വരു! എന്നോട ചൊവ്വാക്ക പ്രവൃത്തിക്ക! വരു! വരു!—അല്ല, പറയു.

ഗിൽ— ഞങ്ങളെന്താ പറയേണ്ടതു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— എന്താ കാര്യംകൂടാതെ എന്തെങ്കിലും ആവാം. നിങ്ങൾ

പെനി=ചെറുതരമായ ഒരു നാണ്യം.

ക്കു ആളെ അയച്ചിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഒരു മാതിരി സമ്മതം കാണുന്നുണ്ടു. അതു മറെച്ചുവെക്കാൻ നിങ്ങളുടെ വിനയത്തിന്നു മതിയായ സാമർത്ഥ്യമില്ല. സത്തുക്കളായ രാജാവും രാണിയും നിങ്ങൾക്കു ആളെ അയച്ചിരുന്നു എന്നു എനിക്കറിയാം.

റോ— എന്താവശ്യത്തിന്നു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— അതു നിങ്ങളെന്നോടാണു പറയേണ്ടതു.

ഇങ്ങാരാൽപ്പണ്ടുളൊന്നതുടെമതവഴി.
ക്കൊപ്പമൊരുപ്പുതൽക്കെ
ഒപ്പാതിത്താംവഴിക്കൊച്ചുലോമിമകരൾക്കെ.
ട്ടിട്ടമിച്ചുംവഴിക്കൊ,
ഓഗികൊന്നുന്നാകമ്പിൽത്തൂണായിയെന്നും
കാണുമിന്നാവഴിക്കൊ,
നിങ്ങൾക്കാശ്വസ്ഥമോദമാഘ്യനിധിവെളിവിൽ
സത്യമെന്നൊന്നപേക്ഷ 107

റോ— (ഗിൽ.നോടു സ്വകാര്യം) അവനെന്തു പറയുന്നു?

ഹാം— (സ്വഗതം) ആ! പിന്നെയോ! നിങ്ങളുടെമേൽ എന്റെ കണ്ണുണ്ടു. (പ്രകാശം) എന്നെ സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഒന്നും മറെച്ചുവെക്കരുതെ.

ഗിൽ— തിരുമനസ്സേ! ഞങ്ങൾക്കാളെ അയച്ചിരുന്നു.

ഹാം— എന്തിന്നാണെന്നു ഞാൻ പറയാം. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ പുറത്തു പറഞ്ഞു എന്നു വരാതെയും, രാജാവും രാണിയും, നിങ്ങളും തമ്മിലുള്ള സ്വകാര്യാവസ്ഥയെ മാററാതെയുമിരിക്കട്ടെ. ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു, എന്താ സംഗതി എന്നു നിക്കു നിശ്ചയമില്ല എനിക്കുള്ള ഉല്ലാസമൊക്കെ ഇല്ലാതെയായി. പതിവുണ്ടായിരുന്ന വ്യായാമങ്ങളൊക്കെ തീരെ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഇതെന്റെ സ്വഭാവത്തിന്നു എത്രയോ വിരോധമായിട്ടുള്ളതാണു. എന്തെന്നാൽ ഇതുനിമിത്തമിപ്പോൾ—

ഓരോലോകക്കൊരുനല്ലിരിപ്പടമതി-
മന്നോരങ്കരനാതാൻ,

മേലാപ്പാണെന്നതസ്സു,കാന്തഗ്രഹമാ-
ല്ലോർത്തുജ്യോതിയംബരം
മാലേപൊൻകതിർതാരമാത്തിരയാതമെൻ
ക്കൂടാണിതെന്നിനാമെ-
ന്മേലൈകമാൽവതിമാററദുഷ്ട പകരും
കാററിൻെറക്കൂടായിതെ 108

ഒരു മനുഷ്യൻ എന്തൊരു സൃഷ്ടിയാണ്! ആലോചനയിൽ എത്ര യോഗ്യൻ. ഗുണങ്ങൾക്കു എത്ര ധാരാളം. ആകൃതിയും നടപ്പും എത്ര കൃത്യവും അത്ഭുതവും ആണു. പ്രവൃത്തിയിൽ ദേവകളോടെത്ര സാദൃശ്യമുണ്ട്! വിചാരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ഒരു ഈശ്വരനോടുതന്നെ എത്ര സാമ്യം. ഈ ലോകത്തിൻെറ അലങ്കാരംതന്നെ. ജീവജാലങ്ങളിൽവെച്ചു മേത്തരം. എന്നിട്ടും മണ്ണിൻെറ ഈ സത്ത എനിക്കെന്താ? മനുഷ്യനൊന്നിക്കൊരു സന്തോഷത്തെയും തരുന്നില്ല. ഇല്ല, സ്ത്രീയുമില്ല. നിങ്ങളുടെ പുഞ്ചിരികൊണ്ടു അങ്ങിനെയല്ല അർത്ഥം സൂചിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും; ഇല്ല.

റോ—ഞാനതിനെയൊന്നും വിചാരിച്ചിട്ടല്ല തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— എന്നാൽപിന്നെ എന്തു, മനുഷ്യനെന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ചിരിച്ചതു?

റോ— ഇവിടുന്നു മനുഷ്യനെക്കൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എത്ര തുച്ഛമായ ഒരു സൽക്കാരമാണു ആ നാടകക്കാർക്കു കിട്ടാൻ പോകുന്നതു എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടാണു. ഞങ്ങൾ വഴിയിൽവെച്ചു അവരെ കണ്ടു. ഇവിടത്തെ തിരുമുമ്പിൽ സേവിപ്പാനവരിങ്ങോട്ടു വരുന്നുണ്ടു.

ഹാം— രാജാവിൻെറ വേഷം കെട്ടുന്നവനു എൻെറ സ്വാഗതം; അദ്ദേഹം എൻെറ കരഗ്രഹണത്തിനു പാത്രമായിവരും. സാഹസികളായ പോരാളികൾ അവരുടെ വില്ലും നല്ലവണ്ണം കാണിക്കണം. വിരഹികളുടെ ഉൽകണ്ഠയും വെറുതെയാവണ്ട. ചപലന്മാർ മതിയാവോളം വകയുണ്ടാവണം. അല്പംകൊണ്ടു ചിരിക്കുന്നവരെ വിദൂഷകൻ ചിരിപ്പിക്കണം. നായിക അവളുടെ അന്തർഗ്ഗതം നിർഗ്ഗളമായി അറിയിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അതിൻെറ കുററം അ

വാക്കല്ല; പത്ഥ്യത്തിനാണ. അവരേതു നാടകക്കാരാണ്?

റോ— ഇവിടെക്കു കാണ്മാൻ സന്തോഷമുണ്ടായിരുന്ന ദുഃഖപൎയ്യവസായി കഥ നടിക്കുന്നവരായ പട്ടണത്തിലെ നാടകക്കാരാണ.

ഹാം— എന്തെ അവർ നടപ്പാൻ തുടങ്ങിയത? മാനവും ആദായവും നോക്കിയാൽ അവൎക്കവരുടെ സ്ഥലം തന്നെയാണെല്ലൊ നല്ലത.

റോ— ഇയ്യിടെയത്തെ പുതിയ നിശ്ചയംകൊണ്ട അവൎക്ക തടസ്ഥം നേരിട്ടിട്ടുണ്ട എന്നാണ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത.

ഹാം—ഞാൻ പട്ടണത്തിലായിരുന്ന അന്നത്തെപ്പോലെ അത്ര പ്രീതി ജനങ്ങൾക്ക അവരുടെമേൽ ഇപ്പോഴുമുണ്ടോ? അവരെ അത്ര ഭ്രമം ഇപ്പോഴുമുണ്ടോ?

റോ— ഇല്ല. അത്രയില്ല.

ഹാം— ഉം. എന്താത? തുരുമ്പു പിടിച്ചു തുടങ്ങിയെന്നുണ്ടോ?

റോ— ഒട്ടും ഇല്ല. അവരുടെ ശ്രമം മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ തന്നെയുണ്ട. എന്നാൽ അവിടെ ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട ചില പിള്ളരുടെ—ചെറിയ പ്രാപ്പിടിയന്മാരുടെ—ഒരു കൂട്ടമുണ്ട. ഇവരുടെ നിലവിളിയെ ക്രൂരമായി സ്തുതിക്കുന്നവരും ഉണ്ട. ഇപ്പോഴത്തെ സമ്പ്രദായം ഇങ്ങിനെയായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ സാധാരണ നാടകശാലകളിൽ വല്ലാത്ത ഒച്ചയുണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ടു യോഗ്യന്മാരും കവിയുടെ തൂവൽമാത്രം ആയുധമായ ഇവരെ പേടിച്ചിവിടെ വരാറില്ല.

ഹാം— എന്താ അവർ പിള്ളരോ? ആരാ അവൎക്ക ഉപജീവനത്തിന്ന കൊടുക്കുന്നത? എങ്ങിനെയാണവൎക്ക ശമ്പളം കൊടുക്കുന്നത? അവൎക്ക പാടാറായാൽ പിന്നെ നാടകത്തിന്ന ചേരില്ലേ? അവർ സാധാരണ നടന്മാരായാൽ—വേറെ നല്ല വഴിയില്ലെങ്കിൽ അങ്ങിനെയാവണം നിശ്ചയംതന്നെ—അവർ ശീലിക്കേണ്ട പണിയെപ്പററി അവരെക്കൊണ്ടുതന്നെ കുററം പറയിക്കുന്ന കവികൾ അവൎക്കപരാധം ചെയ്യുന്നു എന്ന അവർ പിന്നെ പറയില്ലേ?.

പട്ടണം—ലണ്ടൻ പട്ടണം

റോ— സത്യമായും ഇതിനെപ്പററി രണ്ടു പക്ഷവും നല്ലവണ്ണം വാദമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവരെ വാദത്തിൽ ചാടിക്കുന്നത ഒരു പാപമാണെന്നു നാട്ടുകാർ വിചാരിക്കുന്നതുമില്ല. കവിയും നടനുംകൂടി പ്രാരംഭത്തിൽ ഒരു തമ്മിൽതല്ലില്ലെങ്കിൽ കുറച്ചുകാലം നാടകത്തിന്നു പണം തന്നെ കൊടുത്തിരുന്നില്ല.

ഹാം— അങ്ങിനെ വരുമോ?

ഗിൽ— ധാരാളമായി, കൊണ്ടുപിടിച്ച വാക്കലഹമുണ്ടായി.

ഹാം— പിള്ളരതിൽ മെച്ചം കൊണ്ടുപോയ്ക്കളയുമോ?

റോ— ഉവ്വ്. നിശ്ചയമായിട്ടും ഹക്ലീസ്സിനെ ആയാളുടെ ഭാരത്തോടുംകൂടി.

ഹാം— അതത്ര അത്ഭുതമില്ല. എന്റെ എളയച്ഛൻ ഡെന്മാർക്കിലെ രാജാവാണ. എന്റെ അച്ഛൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ കൊഞ്ഞനം കാട്ടിയിരുന്നവർ ഇപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെറിയ ഒരു ചിത്രത്തിന്ന ഇരുപത, നാല്പത, അമ്പത അല്ല നൂറ ഡക്കററും കൊടുക്കുന്നു. തത്വശാസ്ത്രത്തിന്നു കണ്ടു പിടിപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, സത്യമായി പറയാം, ഇതിൽ സ്വാഭാവികമായിട്ടുള്ളതിൽ കുറച്ചധികമുണ്ട്.

(ഉള്ളിൽനിന്നു വാദ്യഘോഷം)

ഗിൽ— അതാ നാടകക്കാർ.

ഹാം— നിങ്ങൾ എൽസിനോറിൽ വന്നതു സന്തോഷം. നിങ്ങളുടെ കൈ കാണട്ടെ ഇങ്ങോട്ടു വരു!

ഉപചാരമാതിരികൾക്കൊ-
ണ്ടുചിതമാം ലൌകികംജഗത്തിങ്കൽ
സൽക്കാരത്തിന്നുള്ളൊരു
മുഖ്യമതാമംഗമാണല്ലോ 109

ഹക്ലീസ്സ്···=ഹെക്ലിസ്സ എന്ന ശക്തിമാൻ ഭൂമി മുഴുവൻ ഭേസികൊണ്ട ഒരു ചിത്രം ലണ്ടൻ പട്ടണത്തിലെ "ഗ്ലോബ തിയററർ" എന്ന നാടകശാലയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു; അതാണു സൂചകം. ഡക്കററ=ഒരു വക നാണ്യം.

ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക ചെയ്യുന്ന ഉപചാരത്തെക്കാൾ അധികം ശ്രദ്ധയോടുകൂടിയ ഉപചാരം നാടകയോഗങ്ങൾക്ക ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്ന തോന്നാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി ഈ വിധം നിങ്ങളെ ഉപചരിക്കട്ടെ. നിങ്ങൾക്ക സ്വാഗതം! എന്നാൽ എന്റെ എളയച്ഛനും ചെറിയമ്മയമ്മക്കും ചതി പററിരിക്കുന്നു.

ഗിൽ— എന്തിൽ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— സൂക്ഷ്മത്തിലെന്റെമനമാകുമൊരാവടക്കു.
നോക്കിക്കുകമ്പമൊരുഭാഗമതിന്നുമാത്രം
തെക്കോട്ടുകാററണകിലിങ്ങൊരുഞാറയേയും
വാക്കിൽപ്പിറാപ്പിടിയനേയുമറിഞ്ഞുകാണാം

(പൊളോണിയസ്സ് അങ്ങോട്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— ഹേ യോഗ്യരേ! നിങ്ങൾക്ക നല്ലതു വരട്ടെ.

ഹാം— കേൾക്ക! ഗിൽഡൻസ്റ്റേൻ താനും കൂടെയൊരോരോ ചെവി തരുവിൻ. അവിടെ കാണുന്ന ആ വലിയ കൊച്ചുകുട്ടി ഇനിയും അതിനെ മൂടീട്ടുള്ള ശീലയിൽനിന്ന പുറത്തു വന്നിട്ടില്ല.

റോ— പക്ഷേ രണ്ടാമത്തും അതിലേക്ക വന്നതായിരിക്കാം. എന്തെന്നാൽ വാൎദ്ധക്യം രണ്ടാമത്തെ ശിശുത്വമാണത്രെ.

ഹാം— ഞാനിപ്പോൾ പറയാം, ആയാൾ നാടകക്കാരെപ്പററി എന്നോടു പറവാനാണ വരുന്നത. നോക്കിക്കൊള്ളു, താൻ പറയുന്നതു ശരി തന്നെ. തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ അതങ്ങിനെ തന്നെ.

പൊ— തിരുമനസ്സേ! എനിക്കൊരു സംഗതി ബോധിപ്പിപ്പാനുണ്ടായിരുന്നു.

റോ— തിരുമനസ്സേ! എനിക്കൊരു സംഗതി ബോധിപ്പിപ്പാനുണ്ട. റോഷ്യസ്സ റോമിൽ ഒരു നടനായിരുന്നപ്പോൾ.

പൊ— നാടകക്കാരിവിടെ വന്നിട്ടുണ്ട.

ഹാം— കമ്പം, കമ്പം.

പൊ— എന്റെ ആത്മാവാണ സത്യം.

ഹാം— “അപ്പോളോരോ നടൻ തന്നുടെകഴുതകളേ-
റിട്ടുവന്നെത്തിയത്രേ

പൊ— ദുഃഖപര്യവസായിയോ, സുഖപര്യവസായിയോ, ചരിത്രവിഷയിയോ, ഗ്രാമ്യജനസംഭാഷാവലംബിയോ, ഗ്രാമ്യജനസംഭാഷാവലംബിയിൽ സുഖപര്യവസായിയോ, ചരിത്രവിഷയിയിൽ ഗ്രാമ്യജനസംഭാഷാവലംബിയോ, ദുഃഖപര്യവസായിയിൽ ചരിത്രവിഷയിയോ സുഖദുഃഖപര്യവസായിയും ചരിത്രവിഷയിയും ഗ്രാമ്യജനസംഭാഷാവലംബിയുംകൂടി ചേൎന്നതോ ഏതെങ്കിലും നാടകം നടിപ്പാൻ ഭൂമിയിൽ ഒന്നാംകിട നടന്മാരാണിവർ. രംഗം ഭേദിക്കാതെയും പദ്യം അസംബന്ധമായുള്ളതായാലും വേണ്ടില്ല. "സെനിക്കാ" അധികം കഠിനമല്ല. പ്ലാട്ടസ്സ അധികം ഉല്ലാസപ്രദവുമല്ല. ലക്ഷണപ്രകാരമുണ്ടാക്കിയതിന്നും അങ്ങിനെ അല്ലാത്തതിന്നും ഇവർ മാത്രമെ ഉള്ളു.

ഹാം— ഹേ ഇസ്രയേലിലെ ജഡ്ജിയായ ജിപ്താഹേ! നിനക്കെന്തൊരു നിധിയാണുണ്ടായിരുന്നത്?

പൊ— അദ്ദേഹത്തിനെന്തൊരു നിധിയാണുണ്ടായിരുന്നത തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഒന്നാന്തരമേകളവനവിശേഷമായ്.
മറ്റൊന്നില്ല,മനതാരിലിഷ്ടമവളുമല്ലോ

പൊ— (സ്വഗതം) എപ്പോഴും എന്റെ മകളുടെ മേൽ തന്നെ.

ഹാം— കിഴവനായ ജിപ്താഹേ! ഞാൻ പറഞ്ഞതു ശരിയല്ലേ?

പൊ— എന്നെ, ജിപ്താഹേ എന്നു വിളിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഞാൻ നല്ലവണ്ണം സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു മകളെനിക്കുണ്ടെന്നു വരുന്നില്ലേ?

ഹാം— ഇല്ല, അതു വരുന്നില്ല.

പൊ— പിന്നെന്താ വരുന്നത്?

ഹാം— വന്നിട്ടുമേകം വിധിപോലറിയാം വിധിക്കു
വന്നാലതപ്പോഴറിയാം വഴിയെന്നിനക്കും 112

വൈദികഗാനയിലെ ആദ്യത്തെ പദ്യം ഇതിലധികമൊക്കെ കാണിച്ചുതരും. എന്തെന്നാൽ നോക്കൂ, എന്നെ തടസ്ഥപ്പെ

സെനിക്കാ=ലക്ഷണം തികഞ്ഞ ഒരു നാടകം. പ്ലാട്ടസ്സ=ലക്ഷണമൊന്നുമില്ലാത്ത മറ്റൊരു നാടകം. ഇസ്രയേൽ=ഒരു രാജ്യം.

ട്ടത്തുന്നവർ അതാ വരുന്നു. (നാലഞ്ചുനാടകക്കാർ പ്രവേശിക്കുന്നു) നിങ്ങൾക്കു സ്വാഗതം! യോഗ്യരേ! നിങ്ങൾക്കെല്ലാവൎക്കും സ്വാഗതം!! നിങ്ങളെ ക്ഷേമമായി കാണുന്നതിൽ ഞാൻ വളരെ സന്തോഷിക്കുന്നു. ഓ, എന്റെ പഴയ ചങ്ങാതി! ഞാൻ മുമ്പു കണ്ടതിനെക്കാൾ വിശേഷവിധിയായി ഇപ്പോൾ തന്റെ മുഖത്തു മീശകൂടി ഉണ്ടാകിയിരിക്കുന്നു. എന്നെ ഡന്മാൎക്കിൽ ഏത്തുപ്പാൻ വന്നിരിക്കുകയാണൊ? എന്ത്? എന്റെ യുവതിമണിയായ ആ സുന്ദരിയോ? മേരിയമ്മയാണെ സത്യം. പാദുകയുടെ ഉള്ളിൽ മരക്കഷണം വെച്ചിട്ടു യുവതി ഞാൻ മുമ്പു കണ്ടപ്പോഴത്തെക്കാളധികം ആകാശത്തോക്കടുത്തിരിക്കുന്നു. നിന്റെ ഒച്ച നടപ്പില്ലാത്ത സ്വൎണ്ണനാണ്യത്തിന്റെ മാതിരി യാതൊരുപകാരവുമില്ലാത്ത നിലയിൽ മുടെപ്പെട്ടു വരാതിരിപ്പാൻ ദൈവത്തെ പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു. ഹേ യോഗ്യരേ! നിങ്ങൾക്കെല്ലാവൎക്കും സ്വാഗതം! ഫ്രാൻസിലെ ഫ്രാപ്പിടിയന്മാരെ വരുത്തുന്നവരെപ്പോലെ, തൽക്കാലം കാണുന്ന ഏതിന്റെനേരിലും നേരേ നമുക്കു ചെല്ലാം. നമുക്കു നല്ല ഒരു പ്രസംഗം വേണം. വരൂ! നിങ്ങളുടെ സാമൎത്ഥ്യം എത്രുണ്ടു വശ്ശം? ഒന്നു കാണിച്ചാട്ടേ! വരു! വികാരജനകമായ ഒരു പ്രസംഗം. ഉം.

പ്രധാനനടൻ— എന്തു പ്രസംഗമാണ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— മുമ്പൊരു പ്രസംഗം താനിനിക്കു കേൾപ്പിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ടു. പക്ഷെ അതു നടിക്കു ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ ഒരു തവണയിലധികമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ— നാടകം എനിക്കോൎമ്മയുണ്ടു—ബഹുജനങ്ങളെ രസിപ്പിച്ചില്ല. അതിന്റെ രസങ്ങൾ സാമാജികന്മാരിൽ അധികപക്ഷത്തിനു സുഗമങ്ങളല്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ അതു എനിക്കും എന്നേക്കാൾ ആലോചനാശക്തിയുള്ളവൎക്കും ഒന്നാന്തരമായ ഒരു നാടകമായിരുന്നു. രംഗങ്ങളെല്ലാം നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചതും, സാമൎത്ഥ്യത്തോടും അതിനനുസരിച്ചു യോജിപ്പോടുംകൂടി നിശ്ചയിച്ചതുമായിരുന്നു. പദ്യങ്ങ

മേരിയമ്മ=യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ അമ്മ

ളിൽ അസത്തുക്കളുടെ രുചിക്കു പററിയ വിഷയങ്ങളൊന്നുമില്ലെന്നും, ഗ്രന്ഥകൎത്താവു ധാൎഷ്ട്യക്കാരനാണെന്നു പറവാൻ ഭാഷയിൽ യാതൊന്നുമില്ലെന്നും, അതിന്റെ സമ്പ്രദായം വളരെ നിഷ്കൃഷ്ടമായതും കാഴ്ചക്കുള്ളതുപോലെ തന്നെ ദോഷരഹിതമായുള്ളതും, മോടിയേക്കാൾ അധികം സൌകുമാൎയ്യത്തോടു കൂടിയതുമാണെന്നും, ആരോ ഒരാളവിടെ വെച്ചു പറഞ്ഞതു ഇപ്പോഴും എനിക്കോൎമ്മ തോന്നുന്നുണ്ട്. അതിലെ ഒരു പ്രസംഗം എനിക്കു വളരെ ബോദ്ധ്യമായിരുന്നു. അതു "ഏനിയസ്" ഡിഡോവിനോടു പറയുന്ന കഥയാണ്. "പ്രൈയമി"നെ കൊന്നതിനെപ്പററി പറയുന്ന ഭാഗം പ്രത്യേകിച്ചും— അതു നിങ്ങളോൎമ്മയുണ്ടെങ്കിൽ—ഇതാ ഇവിടെനിന്നു തുടങ്ങുവിൻ. നോക്കട്ടെ നോക്കട്ടെ.

പെരുത്തുഗൎവ്വിഷ്ഠനായ്തീൎന്നശരിപിറസ്സ്—
അങ്ങിനെയല്ല പിറസ്സാണാരംഭം.
പിറസ്സ് ഗൎവ്വോദ്ധതിക്രിയകളിവസൂചിപ്പിച്ചിട്ടൊരാ-
മരണം പൂണ്ട ശ്യാമവൎണ്ണതയൊളിച്ചിരുന്നവനുടെ
കറുപ്പാർന്നൊരാത്താന്റെ ശരീരമിങ്കളടയോൻ
കറുപ്പിൽ ഭീകരപരിവൎത്തനമിയന്നിതു 113
കഷ്ടംതൻകായയിൽതുണച്ചവികട
രൂപപ്രകാരമപ്പോൾ
തട്ടംവീഥികളാൽചൂടിരക്തമാക്കൻപെ-
തങ്ങൾതൻശോണിതം
പററിപ്പററിയുണങ്ങിയകലമാം
ചോരിയിലാകത്തോടും

പ്രൈയം=ഒരു രാജാവിന്റെ പേർ.

പിറസ്സ്=ഗ്രീക്കുകാരും ട്രോയിക്കാരും തങ്ങളിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ ഗ്രീക്കുകാരിൽ ചിലർ മരംകൊണ്ടു കുതിരകളെ ഉണ്ടാക്കി അതിൽ അടച്ചിരുന്നു സാമോപായംകൊണ്ടു ട്രോയിക്കാരുടെ കോട്ടയുടെ ഉള്ളിൽ വെപ്പിച്ചു. രാത്രി അവർ അതു തുന്നു പുറത്തു ചാടി ട്രോയി നഗരം നശിപ്പിച്ചു. പിറസ്സ് അങ്ങിനെ ഒളിച്ചിരുന്നവരിൽ ഒരാളാണ്.

പററീടുംകടുകോപവഹ്നികളിൽവെ-
ന്തീടുംപിറസ്സുധതൻ 114
പ്രമേഹക്കരുഹായയെക്കൊണ്ടുകാണം-
ന്നാമേയോല്ക്കൂടക്രൂരനേത്രങ്ങളോടും
മഹാവൃദ്ധനായുള്ളൻറമുത്തച്ഛനാകും
മഹാൻപ്രൈമിനെത്തേടിനോക്കുന്നുവെല്ലൊ 115

അവിടുന്നങ്ങോട്ടാട്ടെ.

പൊ— ഇതു ശബ്ദസൗഷ്ഠവത്തോടും അത്ഥവ്യക്തിയോടും കൂടി നല്ല ഭംഗിയിൽ ചൊല്ലി.

പ്രഃന— മൃതൻതന്നുടെവാളുകൊണ്ടെതിരിടു-
ന്നോരോടെതൃപ്പാൻതനി-
കെത്തില്ലെന്നുധരിച്ചുതൻപഴയവാൾ
കൈവിട്ടുതാഴത്തുപോയ്
സ്വധത്തിന്നിങ്ങകക്ഷിയുംസമനില-
കല്ലാ,പിറസ്സാത്തതി
ക്രുദ്ധൻവെട്ടി,പിഴച്ചു,കാററിലലസൻ
മുത്തച്ഛനോ,വീണതെ 116
പരംചൈതന്യംകെട്ടിലയമഹിവെട്ടേററവിധം-
യെരിഞ്ഞീടുംമൂർദ്ധാവടിയതിലണച്ചുൽകടരവം
പിറസ്സിൻകണ്ണുന്നത്തവെവന്നൽകംപടിവലി-
ച്ചുരംനിത്തീനോക്കുചിരമിനൊടതെന്നെന്നുപറയാം
വാൾക്യാംകലരുന്നാപൂജ്യതമനാം
പ്രൈമിൻെറപാൽവണ്ണമാം
മൂർദ്ധാവിൽപതിയുന്നവാളുഗഗനെ
പെട്ടെന്നുതങ്ങീതദാ
ചിത്രംക്രൂരനതാംപിറസ്സിങ്ങുപുറം-
ത്തേക്കുംചലിക്കാതവൻ
ചിത്രത്തിങ്കൽവരച്ചുകാട്ടിയപെരു-
മ്പോരാളിയെപ്പോലെയായ് 118

ഇലിയം = ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പേർ.

വൻകാററിന്നുകറച്ചുമുമ്പു ഗഗനം
നിശ്ശബ്ദമാം,പിന്നിട്ടും
വൻകാർനിശ്ചലമാം,മരുത്തുനിലയാം
ചത്തോണമാംഭൂതലം
ഹുംകാരത്തൊടുവായുമാർഗ്ഗമിടിയാൽ-
പിന്നെപ്പിളക്കുംതഥാ
നോങ്കാണെവിടിരുന്നിരട്ടികടുവാ-
ഴീന്റുപിറസ്സിറാവും 119

പണ്ടത്തെപ്പടിപോർത്തുടന്റടനവൻ
ചെഞ്ചോരചോരുന്നവാൾ
കൊണ്ടപ്പ്രൈമിനെവെട്ടിടുമ്പോളുളവാം
കാരുണ്യലേശത്തിലും
കൊണ്ടാൽചട്ടയറാത്തമാർസിനുടെമേൽ
പണ്ടന്നുസൈക്ലോപ്പുകൾ
കണ്ടാംവെട്ടിലൊരെണ്ണവുംദയകുറ-
ഞ്ഞല്ലായിരുന്നുധ്രുവം 120

തേവിടിശ്ശി!യെടി!ഭാഗ്യലക്ഷ്മി!യെടി!നീപു-
റത്തെടിപുറത്തുപോ
ദേവലോകർസഭകൂടിയീചപലതന്റെ-
ശക്തികൾകുറെക്കണം
ചക്രമാമിതിനരങ്ങളൊക്കെയുമരുത്തു-
വക്കുകളുടച്ചുടൻ
ശക്രലോകശിഖരാൽദ്രുതംനേടുപിശാച-
നാടതിന്നുരുട്ടണം 121

പൊ— ഇതിന്നു നീളം കുറച്ചധികം തന്നെ ആണ.

ഹാം— അത തന്റെ താടിയോടുകൂടി ക്ഷൌരകന്റെ വീട്ടിലേക്ക ഒന്നു പോയി വരട്ടെ; ചൊല്ലു. ഇദ്ദേഹത്തിന്നു ചിറിക്കത്തക്കതായോ, ആഭാസമായോ ഉള്ള കവിയാണ വേണ്ടു

മാർസ്സ = ഒരു ദേവന്റെ പേർ. സൈക്ലോപ്പുകൾ=ദൈവത്തിന്നു ഭൂമി ദേവിയിൽ ഉണ്ടായ പുത്രന്മാർ.

ത. അല്ലെങ്കിൽ ഉറക്കം തൂക്കും. ചൊല്ലൂ; "ഹിക്കൂബ"യുടെ അവിടെയാകട്ടെ.

പ്ര: ന— ഹാ! കണ്ടാളാരു മൂട്ടംതൂപമഹിഷിയെ—

ഹാം— മൂട്ടംതൂപമഹിഷിയോ?

പൊ— അതിന്ന തെററില്ല. മൂട്ടംതൂപമഹിഷി എന്നുള്ളതു തരക്കേടില്ല.

പ്ര: ന—
വായ്ന്തികെട്ടംമട്ടുബാഷ്പം
ഇകിപ്പുണ്ടാകിതീടന്നടയിനമുടിമേൽ
മുണ്ടുമിട്ടാംഗമതതാൽ
പാടെപെററീട്ടുശക്തിക്ഷയമൊടുശിഥില.
പ്രായമാമൂത്തമൂലം
മൂടാൻനഗ്നാങ്കറെച്ചുററിത്താനതടിനടയാ.
യോടിയെത്തുംവിധത്തിൽ 122
ആരിലുദ്ധംശച്ചണ്ടക്കൂട്ടരിലലം
മാഗ്യതാനനിന്ദിച്ചിടാ.
പാദവിന്യാസപതിയെപിറസ്സുറിയാ.
ഖണ്ഡിച്ചുകണ്ടീട്ടുവാം
പാരാകെണോതുകാഞ്ഞപാരിതുവിക.
രണ്ടെങ്ങുനിച്ചിക്കല.
നോർംദേവഗണതാലുംകനിവൊട്ടം
കണ്ണീർകറക്കുള്ളവം 123

പൊ— നോക്കു. ഇയ്യാളുടെ നിറം മാറി കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞില്ലേ? നോക്കു! മതി.

ഹാം— ഇതു നന്നായി. ബാക്കി ഉടനെ തന്നെകൊണ്ടു ഞാൻ ചൊല്ലിച്ചു കൊള്ളാം. ഹേ! ഈ നാടകക്കാൎക്കു വേണ്ടതൊക്കെ കൊടുത്തു സുഖമാക്കാൻ ശ്രമിക്കാമോ? കേട്ടുവോ? ഇവൎക്കു വേണ്ടതൊക്കെ കൊടുക്കണം. ഇവർ കാലത്തിന്റെ സംഗ്രഹവും സംക്ഷേപചരിത്രവും ആണ. താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നോളം ഉള്ള ഇവരുടെ ദുഷ്പ്രസ്താവത്തെക്കാൾ മരി

ഹിക്കുബ—പ്രെയാമിന്റെ ഭാൎയ്യ.

ച്ചതിന്നു ശേഷം സംസ്കാരസ്ഥലത്തു നിന്ദ്യമായ ഒരു ശിലാലേഖനം വെക്കുന്നതാണ നല്ലത്.

പൊ— തിരുമനസ്സേ! ഇവരുടെ യോഗ്യതപോലെ ഞാൻ ആദരിക്കാം.

ഹാം— അതു വളരെ നല്ലതു തന്നെ. എല്ലാവരെയും അവരവരുടെ യോഗ്യതപോലെ സൽക്കരിക്കുന്നതായാൽ ആർക്കാണ തല്ലുകൂടാതെ കഴിയുക? തന്റെ മാനമര്യാദപോലെ ഇവരെ സ്വീകരിക്ക. ഇവരുടെ (ആവശ്യം കുറയുന്നേടത്തോളം) തന്റെ ഔദാര്യം പ്രകാശിക്കും. ഇവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവൂ.

പൊ— വരുവിൻ.

ഹാം— ഇയാളുടെകൂടെ പൊയ്ക്കോളുവിൻ. ഞാൻ നാളെ ഒരു കഥ കേൾക്കാം. (പൊളോണിയസ്സും പ്രധാനനടനൊഴികെ മറ്റെല്ലാ നടന്മാരുംപോയി). ഹേ പഴയചങ്ങാതി! ഞാൻ പറയുന്നതു മനസ്സിലാവുന്നുണ്ടോ? നിങ്ങൾക്കു "ഗോൺസാഗോവധം" അഭിനയിക്കാമോ;

പ്ര: ന— ഓഹോ.

ഹാം— നാളെ രാത്രി നമുക്കതാവാം. പന്ത്രണ്ടോ പതിനാറോ വരിയുള്ള ഒരു പ്രസംഗം ഞാനുണ്ടാക്കി അതിൽകൂട്ടി ചേർത്താൽ ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ പഠിച്ചുകൂടെ.

പ്ര: ന— ഓഹോ.

ഹാം— വളരെ നല്ലത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെകൂടെ പൊയ്ക്കോളൂ. അദ്ദേഹത്തിനെ പരിഹസിക്കരുതെ (പ്രധാനനടൻപോയി). എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ! രാത്രിവരെ ഞാൻ നിങ്ങളെ പിരിഞ്ഞുപോകട്ടെ. നിങ്ങൾ എത്സിനോർക്കു വന്നതു നന്നായി.

റോസൻ— വേണ്ടില്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ശരി. എന്നാലങ്ങിനെയാകട്ടെ. ദൈവം സഹായിക്കട്ടെ. (റോസ. ഗിൽ. പോയി). ഇപ്പോൾ ഞാൻ തന്നെ ആയി.

പഴയ—വളരെ കാലം മുമ്പ മുതൽക്കേ പരിചയമുള്ള.

ഞാനെത്രകള്ളനൊരുദുഷ്ടതാഴ്ന്നടിമയാ-
ണീനടൻപൊളിയതായ്
ത്താനകംവിപ്ലുതകാട്ടുംകഥകൾകരാം
ചേൎന്നുള്ളചേഷ്ടയോടിതാ
താനേമുഖംവിളറിബാഷ്പംകലൎന്നമിഴി
നില്ലാതെവിസ്വരതയായ്
സ്ഥാനേമനമണഞ്ഞിതിതൊരെന്തുക്രമംസകല-
മില്ലാത്തവസ്തുവിലഹോ 12
ഹിക്കുബക്കായിയാണീസ്സകലവുമിവനാ-
രാണഹിക്കുബ;,ഹിക്കു-
ബക്കാരാണീയിവൻമാലിതുവിധമവളെ-
പ്പററിമൂപ്പൎമ്മൂപ്പാൻ
ദുഃഖത്തിൻമൂലവുംനമ്മുടെനിലയിൽവികാ-
രങ്ങളുംചേൎന്നിരുന്നാ-
ലക്കാലത്തീനടൻസങ്കടവികടതയെ-
ന്തൊക്കെയുംകാട്ടുമെന്നൊ 12
കട്ടുംകണ്ണീരിൽമുക്കുംസഭയെമവച-
സ്സാലെകണ്ണുംപിളൎക്കും
സഭ്യൎക്കും,കററമുള്ളാളുകളെമുഴുവനും
ഭ്രാന്തരാക്കിച്ചമക്കും.
സാധുക്കൾപേടിയാക്കുംഭ്രമതരമറിവ-
ററാരെയൊന്നമ്പരത്തും
ചിത്രംകണ്ണാതിവകത്തുതരമിവനേ-
വൎമുണ്ടാകിലെക്കും 12
ഞാനോബുദ്ധികുറഞ്ഞുതന്നുടെതല-
ച്ചോറിന്നലംശക്തികെ-
ട്ടോനോൎത്താൽപ്പട്ടകള്ളനെപ്പോഴുമുറ-
ക്കംതൂക്കമാറാക്കൊപ്പമേ
താനാലോചനശക്തിമങ്ങിയറിവി-
ല്ലാതായമിഷ്ടനേട-
ത്താനായിട്ടൊരുതിച്ചമെയ്സ്സുതിനമൊ-
ന്നോതാനമാമല്ലഹോ 12

സ്വാത്മംപെരുത്തഭിമതസ്ഥിതിയാൎന്നജീവ
സ്വാത്മംചതിച്ചകലെയാക്കിയൊരാപ്പനെന്റെ
കൃത്യത്തിൽവേണ്ടിയവനല്ലി,വനായതല്ല,
ഭൃത്യന്തമുള്ളിലുകിടന്നൊരുഭീരുവാണോ? 128

ആരാണെന്നെക്കള്ളനെന്നു വിളിക്കുന്നത്? എന്റെ തല ഒരു ഭാഗത്തുനിന്നു മറ്റെഭാഗത്തേക്കു തള്ളി ഉടക്കുന്നതാരാണ്? ആരാണെന്റെ മീശ പറിച്ചെടുത്ത എന്റെ മുഖത്തെക്കു തന്നെ വരത്തക്കവണ്ണം കാററത്തിടുന്നത്? എന്റെ മൂക്കുപിടിച്ചുവലിക്കുന്നതാരാണ്? ഞാനാനക്കളവു ചെയ്യുന്നു എന്നു പറയുന്നതാരാണ്? ഇതൊക്കെയാരു ചെയ്യും?

ദൈവത്തിൻമുറിയാണെസത്യമിതുഞാ-
നൊക്കെസ്സഹിക്കേണ്ടതാ-
ണേവംപേടിപെടുംകപോതമതുപോ-
ലായിട്ടധൈര്യത്തിനാൽ
രംവിസ്ഥികംപകാരിവൈരിനിരയിൽ
കാരുഷ്യമുൾക്കൊള്ളുവാൻ
ഭാവിക്കുന്നതിനെങ്കിലുംപിത്തിണ,
ത്തുംശക്തിയില്ലാഞ്ഞയാൽ 129
അല്ലെന്നാലീനാടതി-
ലുള്ളോരെല്ലാപ്പരുന്തുപടയേയും
കള്ളനതാമിവനെക്കൊ-
ണ്ടെല്ലാംതീററിപ്പുലർത്തിയേനേഞാൻ 130

മൊരച്ചിക്കള്ളൻ ദയയില്ലാത്ത ദുഷ്ടതയോടുകൂടിയ വിടനായ മൊരച്ചിക്കള്ളൻ. ഓ! പ്രതികാരമെ! ഞാനൊന്നു കഴുതയാണ്.

കൊല്ലപ്പെട്ടെഴമിഷ്ടതാതനുപിര-
ന്നോരന്തരംചെയ്യുവാൻ
ചൊല്ലീട്ടുംസ്സുരലോകവുംനരകവും,
ധൂൎത്താംഗനക്കൊപ്പമെ

ദൈവത്തിന്മുറി = യേശുക്രിസ്തുവിനു ശത്രുക്കളിൽനിന്നു തട്ടിയതായ മുറി.

വല്ലാതുള്ളവചസ്സുകൊണ്ടിമാത്ര
ന്നുംകൊണ്ടുംഘോരവൃത്തപോ.
ലല്ലെങ്കിൽഗ്രഹാദാസിമാംഗിരിശപി.
ക്കന്നുമഹാധൈര്യശായ് 131

ഛെ! കഠവ്രതന്നെ. എൻെറ തലച്ചോറെ ഉണരു.

കുററംചെയ്യവർനാട്യമാളുരിനാടൻ
കാണിച്ചുകാണുമായിതൌ
പാററംതന്മയഭാവമോടുസഹിയാ
ന്നാത്മാവൊടൊത്തങ്ങിനെ
മുററംമെൻതൊഴിൽസത്സമാനാചരിതം
കണ്ടോർത്തു താന്താനൊതൻ
കുററത്തെ വെളിവിൽപറഞ്ഞിട്ടുടൻ
താനെന്നുകേൾപ്പുണ്ടു ഞാൻ 132
കൊലയോനോക്കിയാൽനാവിൻ
തലയില്ലതിനെങ്കിലും
വലിയോരത്ഭുതത്തിന് ഞാൻ
നിലയെല്ലാംപറഞ്ഞിടും 133

ഒരു നാടകക്കാരെക്കൊണ്ടു എൻെറ അച്ഛനെ കൊന്നമാതിരി ഒരു കഥ എൻെറ എളയച്ഛൻെറ മുമ്പിൽവെച്ചു ഞാൻ നടിപ്പിക്കും. ആയാളുടെ മുഖഭാവം ഞാൻ നോക്കും. കിണ്ണിയുള്ള ഭാഗത്തോളംതൊടും. അപ്പോൾ ആയാൾ ഞെട്ടിയാൽ എൻെറ വഴി എനിക്കറിയാം.

എന്നാൽഞാൻപ്രേതമായ്കണ്ടതുവലിയപിശാ
ചായിരിക്കാംപിശാചാ
ണെന്നാൽസന്തോഷമേകാഞ്ചിധവ്യുടലെടു
പ്പാനവൻശക്തനല്ലോ.
പിന്നെദ്ദുഃഖിച്ചിടുംമെൻദുർബ്ബലതയെയിവനെ
ക്കൊണ്ടുകുററംനടത്തി
ച്ചെന്നെത്താനെനശിപ്പിപ്പതിനുമിതുകൈ
നാശ്രമാകില്ലാതെ 134

ഇതിനെക്കാളുമുഖ്യം.
സ്ഥിതിയിൽസംഗതികൾമുഴുവനറിയേണം
അതിനന്തരംനേടണം,നൃപ
നിതിലെമനസ്സാക്ഷിഞാനിഹകുടുക്കും 135
(പോയി).

അങ്കം—3. രംഗം—1.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു മുറി അകം).

(രാജാവും, രാണിയും, പൊളോണിയസ്സും, ഒഫീലിയയും, റോസൻക്രാൻസും, ഗിൽഡൻസ്റ്റർനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ആയാൾക്കിട്ടുകൾപോലെനല്ലസുഖമായ്
വാഴേണ്ടകാലത്തില.
ത്ത്യായസാലഴലാന്നകന്നുമുവാ.
മിച്ചുറലിൻകാരണം
ആയാളോട്ടവളരെതിട്ടന്നവഴിയോ,
സേവകന്മാരിന്നോവഴി.
ഞായാൽവല്ലവഴികളകൊന്നറിയവാൻ
നിങ്ങൾക്കസാധിക്കുമോ 136

റോ— ചൊല്ലുന്നുണ്ടവിടുന്നതരന്നായവിടെ.
കണ്ടല്ലമൂഢഭ്രാന്തിയെ.
നെല്ലാമേത്തുവിധത്തിലുംപറവതി-
ല്ലെന്നാലതിൻകാരണം

ഗിൽ— ഉള്ളിൽപ്പെട്ടതുകാട്ടുവാൻതിരുമനം
കണ്ടില്ലൊഴാത്തങ്ങൾതാസ.
ത്തുള്ളേടംതിരകിൽതിരിക്കുമവിട്ടു.
ന്നാളാന്തുതൻകൌശലാൽ 137

രാണി— ആയാൾ നിങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം സ്വീകരിച്ചുവോ?

റോസ— വളരെ മര്യാദയോടെ.

ഗിൽ— പക്ഷെ വളരെ ഞെരുങ്ങീട്ടു.

റോസ— ചോദ്യം ചോദിക്കുന്നതിൽ വളരെ ലുബ്ധനായിരുന്നു. പക്ഷെ ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷകൾക്കു വളരെ ധാരാളമായി മറുപടി പറഞ്ഞിരുന്നു.

റാണി— ആയാളെ ഏതെങ്കിലും വിനോദങ്ങളിൽ രസമുണ്ടോ എന്നു നോക്കിയോ?

റോസ— ചില നാടകക്കാരെ ഞങ്ങൾ വഴിയിൽ കണ്ടെത്തി. അവരെപ്പററി ഞങ്ങൾ അവിടുത്തോടു പറഞ്ഞു. അതു കേൾപ്പാനയിടെക്കു കുറച്ചു സന്തോഷമുള്ളതായി തോന്നി. അവർ രാജധാനിയിൽ എവിടെയോ ഉണ്ടു. അവിടുത്തെ മുമ്പിൽ ഇന്നു രാത്രി കളിപ്പാൻ അവൎക്കു കല്പന കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

പൊ— അതു ശരിയാണു. ഇവിടുത്തോടു രണ്ടാളോടും അതിനു ചെല്ലുവാനപേക്ഷിപ്പാനായി അദ്ദേഹമെന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു.

രാജാ— വളരെ താല്പൎയ്യത്തോടുകൂടെ. ആയാൾക്കങ്ങിനെ മനസ്സാണെന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ എനിക്കു വളരെ തൃപ്തിയുണ്ടു. ഹേ കുട്ടരെ! ആയാൾക്കു എനിയും അധികം ഈ വകകളിൽ താല്പൎയ്യമുണ്ടാക്കുവിൻ.

റോസ— അങ്ങിനെ തന്നെ തിരുമനസ്സേ! (റോസ. ഗിൽ. പോയി).

രാജാ—പ്രിയയായ ഗർട്രൂഡെ! നമ്മെ വിട്ടു പോയാലും. ഇവിടെ യദൃച്ഛയാ എന്ന മാതിരി ഹാംലെററ ഒഫീലിയയെ കണ്ടുമുട്ടുവാൻ തക്കവണ്ണം ഇവിടെ വരുവാനായി ആയാൾക്കു സ്വകാൎയ്യമായി ആളെ അയച്ചിട്ടുണ്ടു.

ആയാൾക്കിയിവളൊത്തുകൂട്ടിട്ടൊരീ-
സ്സന്ദൎശനത്തിങ്കൽവെ-
ച്ചായാൾക്കുള്ളൊരുളെളിപ്പെട്ടുംപ്രകൃതിമാ-
ററംകൊണ്ടുവേണുംവിധം
ആയാൾക്കീയിവൾമൂലമോവ്യസനമായിതെ-
ന്നാസ്സത്യംകണ്ടെത്തുവാൻ
ന്യായംപോലെയൊളിച്ചുനോക്കുമിവൾതാ-
ന്നിയച്ഛനും ഞാനുമെ

രാജ്ഞി— ഞാനിവിടുന്നു പറയുമ്പോലെ കേൾക്കാം. ഹേ ഒഫീലിയെ! നിന്റെ നിൎമ്മലമായ സൌന്ദൎയ്യമാണ ഹാംലെററിന്റെ ഉന്മാദത്തിന്നു കാരണമെന്നായി തീൎന്നാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നിന്റെ ഗുണം, നിങ്ങൾക്കു രണ്ടാൾക്കും മാനമുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം ആളെ മുമ്പിലത്തെ വഴിക്കു തന്നെ തിരിച്ചു കൊണ്ടു വരുമെന്നുള്ള വിചാരം എനിക്കു വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാമല്ലൊ.

ഒഫീ— അമ്മേ! അതങ്ങിനെയാവാൻ ഞാനും ആഗ്രഹിക്കുന്നു.
(രാജ്ഞിപോയി).

പൊ— ഇവിടെ നടക്കു ഒഫീലിയെ!— സ്വാമീ! ഇവിടെക്കു സന്തോഷമുണ്ടെങ്കിൽ, നമ്മെ കാണാത്ത ദിക്കിൽ നോക്കു പോയിരിക്കുക. (ഒഫീലിയയോടു) ഒരു പുസ്തകം വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു. നിയ്യിതിൽ പരിശ്രമിക്കയാണെന്നു തോന്നിക്കട്ടെ; അതു നിന്റെ ഒരു ഏകാന്തവാസത്തിന്നു മതിയായ കാരണമായി തോന്നിക്കും.

നമ്മൾക്കൊരുവിചാരംചിലപ്പൊഴുതുപിശാ-
ചത്തിലുംചീത്തയാകം
കൎമ്മത്തിൻദൈവികത്വസ്ഥിതിസ്തുതിമുഖരാ-
വങ്ങൾകൊണ്ടായതെല്ലാം
പൊതുക്കൂട്ടുന്നകാൎയ്യങ്ങളിലനവധിനാം
തെററുകാരായ്ഭവന്നു
ങ്ങിവന്നായിട്ടനേകംതവണമെപ്പിഴിവിധാ-
യിട്ടുകണ്ടിട്ടുണ്ടേ 139

രാജാ— (സ്വഗതം) ഹാ! ഇതു വളരെ പരമാൎത്ഥം തന്നെ. ഒരു പറഞ്ഞത എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കു എത്ര ചുട്ട അടിയാണ കൊടുക്കുന്നത്?

മിനുമിനൽപ്പൊടിയിട്ടങ്ഗിയിൽമിനു-
ങ്ങിടുന്നവേശ്യാമുഖം.
ത്തിനുംനല്ലപ്പൊടികൾക്കുള്ളുള്ളതിൻദോ-
ഷത്തിന്റെമേതാദിവം

ചിന്തനംനേരമതടിച്ചുവാകിന്നുമിനി-
കള്ളാപ്രവൃത്തികളാ-
യിന്നുള്ളോരകലിച്ചുയില്ലനിയതം
സൂക്ഷ്മത്തിൽനോക്കംവിധൌ 140

പൊ— ഇതാ അദ്ദേഹം വരുന്നതു കേൾക്കുന്നു. അയ്യോ നി
ർമ്മായ മനോവ്യഥതന്നെ. സ്വാമി! നോക്ക പോവുക

(രാജാവും പൊളോണിയസ്സും പോയി).

(ഹാംലെററ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹാം— ജീവിച്ചുകൊണ്ടിവിടെവാഴ്വതോനാമുക
ചാവുന്നതൊ ഉള്ളതാണൊരുസംശയംമെ—
ശ്ശരതാംചേൻഭാഗ്യക്കളിയുടെയവണ്ണ.
കല്ലുമനുസഹിച്ചു.
ട്ടേററകെഴുന്നതുംകൊണ്ടപകടവികടാ.
ള്ളികൾനേരിട്ടവാടി.
ഘോരാസ്ത്രംകൊണ്ടായിട്ടൊരുപൊരുതിനശി-
പ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നതോവൻ.
പേരംയോഗ്യതചുവിടംകൊണ്ടാമഹിതമന-
ശ്ശങ്കിക്കുന്നകാര്യം 142
ചാവുന്നതിന്നുചിതമോടുകിടന്നുറങ്ങി
ട്ടേപ്പാവുന്നതിൽപരമതായൊരുവസ്തുവില്ല 141
എന്നാലിയൊരുനിദ്രകൊണ്ടുറ്റായ-
ത്തിന്നുള്ളൊരാപീഡയും
പിന്നെ തൻപ്രകൃതിക്കപെട്ടപൊരുകം
മറവുള്ളുദുഃഖങ്ങളും
ഒന്നായിട്ടനുക്ഷതിയുടനെ.
ന്നാണെങ്കിലതെങ്കിലും
നന്നീകണ്ടവസാനമായുള്ളതൊതി-
ച്ചിടേണ്ടതാണേവനും 143

മരിക്കുക എന്നുവെച്ചാൽ ഉറങ്ങുക—ഉറങ്ങുക—പക്ഷെ സ്വ
പ്നം കാണുകയും—ആ! അവിടെയാണു തകരാറ്. എന്തെ
ന്നാൽ,

ചാരകന്മാരെല്ലാരുമാകിലതിൽനോ-
    മീനാശചാരങ്ങളുടൻ
നീക്കീട്ടങ്ങുപുറത്തു ചാടുമല്ലയെ-
    ന്നെല്ലാംവിധംസ്വപ്നമോ
ചെകംകണ്ടുവരേണ്ടതാകഥ,വിചാ-
    രിക്കുമെമ്പാട്ടിനങ്ങളെ
ചിക്കന്നാണുനിറത്തിട്ടന്നിതഴലി
    ന്നോരമന്നിതായുസ്സിനെ 144

ഏന്തെന്നാൽ—

കാലത്തിൻതല്പചിന്നത്തെറിയിചയരിത-
    ന്നാക്രമം,ഗർവ്വിമാന്ദ്യം,
ചേവിൽസ്ത്രീപ്രേമമംഗവ്യഥ,നിയമനില-
    ക്കേടുമന്ത്രീന്ദ്രമൌഢ്യം,
ചാലേമന്നൻകരാന്നിൽവഴിചറവതി,തൊ-
    കെസ്സഹിക്കുന്നതാരൊ
ദേഹിൽസ്വാതന്ത്ര്യമേകുന്നതിനതിനുക-
    ട്ടാരമെന്നോന്നിരിക്കെ 145
    മരണത്തിനശേഷമെത്ത
മൊരുലോകമിലതിൽഭയംഭവിക്കായ്കിൽ
    പരമേൾപ്പെരുകുംജീവിത
മെരമേന്തിവിയർത്തുനില്പതാരിവിടെ 146
ആരുംപോയാൽമടങ്ങാതെയുമിതുവരെനോം
    കണ്ടിടാതെയുമുള്ളോ-
രാരാജ്യം;സംശയിപ്പിച്ചപ്പൊരുവിവരവുമി-
    ല്ലാതകണ്ടാപ്രദേശം
പാരംദുഃഖങ്ങളുണ്ടാമതിനതലയിടാൻ
    പോവതിൽമൈമിങ്ങി.
ച്ചേരുംക്ലേശംസഹിച്ചിട്ടമരുവതുനമു-
    ക്കെന്നതോന്നിച്ചിടുന്നു 147
നമ്മെബ്ഭീരുക്കളാക്കുന്നിതുപെരുത്തുമന-
    സ്സാക്ഷി,യിങ്ങതീർച്ചിൽ

മേന്മേലാലോചനാനാമമൊടൊരുവിളറും
ചായമൃാത്തേച്ചിടുന്നു
ഉന്മേഷാലുൽഭ്രമിക്കുംശ്രമമതു!യൊലിവും
ഹന്തനിത്തുന്നാചിന്നോ
ചെമ്മേസോത്സാഹശീലതചവ്യമിവിടെനമു-
ക്കസ്തമിപ്പിച്ചിടുന്നു 148

ശ്ശ്! നില്ക്കട്ടെ. ഇതാ സുന്ദരിയായ ഒഫീലിയ—ദേവി! നീ പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോൾ എന്റെ പാപങ്ങളെക്കൂടി ഓർക്കണേ.

ഒഫീ— എന്റെ നല്ലതിരുമനസ്സേ! ഇയ്യിടെ ഇവിടെക്കെങ്ങിനെ?

ഹാം— നല്ലതുതന്നെ. നല്ലതുതന്നെ. നല്ലതുതന്നെ.

ഒഫീ— ഇവിടുന്നു ഓർമ്മക്കുവേണ്ടി പ്രേമസൂചകങ്ങളായി ചിലതു തന്നിട്ടുള്ളതു മടക്കിത്തരുവാൻ കുറച്ചു ദിവസമായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അതു വാങ്ങിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഹാം— ഞാനോ! ഞാൻ നിനക്കൊന്നും ഒരിക്കലും തന്നിട്ടില്ല.

ഒഫീ— എന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ! ഇവിടുന്നു തന്നു എന്നത ഇവിടെക്കു നല്ലവണ്ണം അറിയാമല്ലോ. അവയെ അധികം വിലയുള്ളതാക്കുവാൻ വളരെ മാധുര്യമുള്ള സൌരഭ്യത്തോടുകൂടിയ വാക്കുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. അവയുടെ സൌരഭ്യമെല്ലാം നശിച്ചു. ഇതാ! മടക്കി എടുക്കാം, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, യോഗ്യർക്കു വിലപിടിച്ച സമ്മാനങ്ങൾകൂടി, കൊടുത്തവരുടെ സ്നേഹം കുറഞ്ഞു കണ്ടാൽ, നിസ്സാരങ്ങളായി തീരുന്നു.

ഹാം— ആ! ഹാ! നീ ചാരിത്രമുള്ളവളോ?

ഒഫീ— അതെ.

ഹാം— നീ സുന്ദരിയോ?

ഒഫീ— ഇവിടുന്നെന്താ പറയുന്നത?

ഹാം— നിനക്കു ചാരിത്രവും സൌന്ദര്യവും ഉണ്ടെങ്കിൽ, ചാരിത്രത്തിന്നു സൌന്ദര്യത്തിനോടു സംസർഗ്ഗം ഉണ്ടാവാൻ ഇട വരുത്തരുത.

ഒഫീ— സൌന്ദൎയ്യത്തിന്നു സംസൎഗ്ഗം ചെയ്വാൻ ചാരിത്രത്തോടും നന്നായിട്ടു മററെന്താണുള്ളത്?

ഹാം— ആ! ശരി തന്നെ. എന്തെന്നാൽ; ചാരിത്രത്തിന്നു സൌന്ദൎയ്യത്തെ തന്നോട്ടുപോലെയാക്കാൻ കഴിയുന്നതിലധികം വേഗത്തിൽ സൌന്ദൎയ്യത്തിന്നു ചാരിത്രത്തെ അതിന്റെ സ്വന്തനിലയിൽനിന്നു ഒരു ചെട്ടിയാക്കി മാററുവാൻ കഴിയും. ഇതൊരസംബന്ധമാണെന്നു ഒരു കാലത്തു വിചാരിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ ഇപ്പോൾ വാസ്തവമാണെന്നു മനസ്സിലായി. ഞാനൊരു കാലത്തു നിന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. അല്ലേ?

ഒഫീ— ഇവിടുന്നൊന്നു അങ്ങിനെ വിശ്വസിപ്പിച്ചിരുന്നു നിശ്ചയം.

ഹാം— നീ എന്നെ വിശ്വസിക്കരുതായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഒരു മനുഷ്യപ്രകൃതിയിൽ, അതിന്റെ ദുഷ്ടതയെ കുറച്ചെങ്കിലും ഇല്ലായ്മചെയ്യാതെ, ഗുണത്തിന്നു ചേരുവാൻ കഴിയില്ല. ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നില്ല.

ഒഫീ— എന്നാൽ എനിക്കധികം ചതി പററി.

ഹാം— നീ ഒരു കന്യാമഠത്തിലേക്കു പൊയ്ക്കോ. നീ എന്തിനാണു ദുഷ്ടജനങ്ങളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നത്? ഞാനൊരു മാതിരി ഗുണവാനാണ. എങ്കിലും എന്റെ അമ്മ പ്രസവിക്കാതിരുന്നാൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു എന്നും മററും എന്നെത്തന്നെ ശകാരിപ്പാനെനിക്കു വൈകരും. എനിക്കു ഡംഭം പ്രതികാരം ചെയ്വാൻ വാസനയും, അത്യാഗ്രഹവും, വിചാരങ്ങൾക്കു വഹിപ്പാനും, മനോരാജ്യത്തിന്നു രൂപം കൊടുപ്പാനും, കാലത്തിന്നു പ്രവൃത്തിപ്പാനും കഴിയാത്ത കുററങ്ങളും ഉണ്ടു. എന്നെപ്പോലെയുള്ള ആളുകൾ ഭൂമിയുടെയും സ്വൎഗ്ഗത്തിന്റെയും നടുക്കു കിടന്നുഴലുന്നതെന്തിനാണ? ഞങ്ങളൊക്കെ മൊരച്ചികളുന്മാരാണ. ഞങ്ങളെ ആരെയും വിശ്വസിക്കേണ്ട. നിന്റെ പാട്ടിൽ നീ കന്യാമഠത്തിലേക്കു പൊയ്ക്കോ. നിന്റെ അച്ഛനെവിടെ?

ഒഫീ— ഗൃഹത്തിൽ തിരുമനസ്സെ.

ഹാം— ആയാളുടെ വീട്ടിലല്ലാതെ മറെറങ്ങും വിഡ്ഢിവേ

ഷം കെട്ടാതെയിരിപ്പാൻ ആയാളെ ഇട്ടു വാതിലടക്കു. എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ.

ഒഫീ— ഹാ! ദൈവമെ ഇവിടുത്തെ രക്ഷിക്കണെ!

ഹാം— നീ കല്യാണം കഴിക്കുന്നു എങ്കിൽ സ്ത്രീധനമായിട്ടീ കഷ്ടതയെ നിനക്കു ഞാൻ തരാം. നീ മഞ്ഞിൻ കട്ടപോലെ ശുദ്ധിയോടും പാതിവ്രത്യത്തോടും കൂടിയിരുന്നാൽ കൂടിയും അപവാദത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു പോകയില്ല. നീ ഒരു കന്യാമഠത്തിലേക്കു പൊയ്ക്കൊ. പോ! എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. അതല്ലാ കല്യാണം കഴിച്ചേ കഴിയൂ എങ്കിൽ ഒരു മുട്ടാളനെ കെട്ടിക്കൊ. എന്താണെന്നു വെച്ചാൽ ബുദ്ധിമാന്മാർ നിങ്ങളെ* വരെ എന്തു രൂപമാണാക്കി തീർക്കുക എന്നു നല്ലവണ്ണം അറിയാം; കന്യാമഠത്തിലേക്കു പോ വേഗം! നല്ലതു വരട്ടെ.

ഒഫീ— ഹാ! ദൈവീകശക്തികളെ! ഇവിടുത്തെ, മുൻനിലയിലാക്കണെ!

ഹാം— ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ചായം തേക്കലൊക്കെ കേട്ടിട്ടുണ്ടു. നല്ലവണ്ണം നിങ്ങൾക്കൊരു മുഖം ദൈവം തന്നിട്ടുണ്ടു. നിങ്ങൾ അതു വേറെ ഒന്നാക്കും. നിങ്ങൾ നൃത്തം വെക്കും, കുണുങ്ങി കുണുങ്ങി നടക്കും, കൊഞ്ചികൊഞ്ചി സംസാരിക്കും, ഓരോരുത്തർക്കു ഓരോ ശകാരപ്പേരിടും, ഇതൊക്കെ ചെയ്യും. എന്നിട്ടു സ്ത്രീത്വമില്ലായ്മയുടെ കാരണം നിങ്ങളുടെ അറിവില്ലായ്മയാണെന്നാക്കി തീർക്കയും ചെയ്യും. പോ! ഇതൊന്നും ഞാനിനി സമ്മതിക്കില്ല. ഇതു എന്നെ ഭ്രാന്തു പിടിപ്പിച്ചു. ഞാൻ പറയുന്നു, നമുക്കിനി കല്യാണമുണ്ടാകയില്ല. ഇപ്പോൾ കല്യാണം കഴിച്ചവരൊക്കെ ഒന്നൊഴികെ മറ്റെല്ലാം ജീവിച്ചിരിക്കും. ബാക്കിയൊക്കെ ഇപ്പോഴത്തെ മാതിരി തന്നെ ഇരിക്കും. കന്യാമഠത്തിലേക്കു പോ! (ഹാംലെററ പോയി)

മഞ്ഞിൻകട്ട = ബിലാത്തി വളരെ തണുത്ത പ്രദേശമാണ. മഞ്ഞിൻകട്ട വളരെ നിർമ്മലമായി ധാരാളം കാണാവുന്നതാകയാൽ ഈ ഉപമ പ്രയോഗിച്ചതാണ.

* ഭാര്യ പതിവ്രതയല്ലാഞ്ഞാൽ ഭർത്താക്കന്മാർക്കു കൊമ്പു വരും എന്നു യൂറോപ്യരുടെ ഇടയിൽ ഒരു വിശ്വാസം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഒഫീ— അയ്യോ കഷ്ടം! എത്ര മഹത്തായ മനസ്സാണിങ്ങിനെ കീഴ്മേൽ മറിഞ്ഞു കിടക്കുന്നത.

പൃത്ഥ്വീശസേവ,ബുധ,യോദ്ധാക്കൾ,തന്നുടയ,
കൺ,നാവു,വാൾ,കരുത്തി
മത്ത്യർക്കുമേലിലെവിചാരത്തിനാസ്പദവു.
മീനാടിനാഭരണവും
പുത്തൻപരിഷ്കൃതികൾക്കണ്ണാടിയുംസകല
കാര്യാകൃതിപ്രതിമയും
സത്തുക്കൾതന്നുറയുമാമീമഹാൻകഠിനം.
മിന്നട്ടകെട്ടുപോയതെ 149

ഇന്നിപ്പെൺജാതിയിൽദുർഭഗകൾക്കുവളരെ-
കെട്ടോരിലൊരുവളാംഞാൻ
മുന്നീമഹാന്റെസത്യപ്രിയമൊഴിമധുസേ-
വിച്ചുനന്ദിച്ചോരുത്തി
ഔന്നത്യമേറുന്നൊരാലോചനാമണികടമാ.
ണ്ണൂട്ടിടുമ്പോലെവസൌഖ്യം
ചിരിച്ചുംഞാനിലീയൌവനസൌഭഗങ്ങൾ-
പ്പെട്ടമായ്ക്കണ്ടുവല്ലൊ 150

അയ്യോ!! ഇവിടത്തെ അന്നത്തെ മാതിരിയും ഇന്നത്തെ മാതിരിയും കാണ്മാൻ സംഗതി വന്ന ഞാൻ നശിച്ചു പോട്ടേ.

(രാജാവും, പൊളോണിയസ്സും രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— പ്രേമമോ? ആയാളുടെ മനസ്സിന്റെ പോക്ക ആ വഴിക്കല്ല. ആയാളുടെ സംസാരം സയുക്തികമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ഭ്രാന്തിന്റെ മട്ടല്ല.

മനസ്സിലേതാണ്ടുവന്നതിന്മേൽ
കനത്തമൌഢ്യംകയറിപ്പൊരുന്നാൻ
ഇരുന്നിടുന്നുണ്ടൊരനർത്ഥമാവാം
വിരിഞ്ഞിടാമെന്നിഹതോന്നിടുന്നു 151

കടുവായി=കഠിനമായ നാദത്തിൽ താളം പിഴച്ചുകൊണ്ട.

അതില്ലാതാകാൻവേണ്ടി, നമുക്കു ബിലാത്തിയിൽനിന്നു കിട്ടേണ്ടതും ഇതുവരെ അടച്ചു തരാത്തതുമായ കപ്പം പിരിപ്പാനായി ആയാളെ ഉടനെ അങ്ങോട്ടയപ്പാൻ നാമിതാതീൎച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു.

യാത്രകളിൽവഴിക്കവസ്ഥപലതും
കാണുന്നരാജ്യങ്ങളും
പാൎത്തീടുംകടലിന്റെമട്ടുകളുമ-
ങ്ങായാൾക്കുപക്ഷാന്തരെ
ചിത്തത്തിൽകുടികൊൾവതുംപുനരതിൽ
ചിന്താപ്രവൃത്തിപ്പതും
സ്വാസ്ഥ്യത്തിപ്പുതുമായകാൎയ്യമകലെ-
ത്തള്ളീടുമെന്നാംവരാം 152

താനെന്താ അതിനെപ്പററി വിചാരിക്കുന്നത്?

പൊ— അതു നല്ലതു തന്നെ. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യസനത്തിന്റെ കാരണവും ആരംഭവും പ്രേമഭോഗത്തിൽ നിന്നാണെന്നാണ ഇപ്പോഴും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത. എന്താ ഒഫീലിയെ! ഇങ്ങോട്ടു വന്നത്? ഹാംലെററപ്രഭു പറഞ്ഞതൊന്നും നീ ഞങ്ങളോട പറയേണ്ടാ അതൊക്കെ ഞങ്ങൾ കേട്ടിരിക്കുന്നു. സ്വാമീ! ഇവിടത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ പ്രവൃത്തിക്കാം. എന്നാൽ ഇവിടുത്തേക്കു യുക്തമെന്നു തോന്നുന്നാപക്ഷം കളി കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം രാണിയായ അമ്മ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യസനസംഗതി പറവാനായി അപേക്ഷിക്കട്ടെ. അവിടുന്നു അദ്ദേഹത്തിനോട വെളിവായി സംസാരിക്കട്ടെ. വേണമെങ്കിൽ ഞാൻ അവർ പറയുന്നതു കേൾപ്പാൻ തക്കവിധത്തിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു നില്ക്കാം. അമ്മക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്ത പക്ഷം ബിലാത്തിക്കു പറഞ്ഞയക്കുകയോ ഇവിടത്തെ യുക്തിപോലെ എവിടെയെങ്കിലും താമസിപ്പിക്കുകയോ ആവാം.

രാജാ— അങ്ങിനെ ആകാം. വലിയ ആളുകളുടെ ഭ്രാന്തു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കാതെ വിടരുത. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—2.

കോട്ടയിൽ ഒരു ശാല.

(ഹാംലെറ്റും നാടകക്കാരും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഞാൻ പറഞ്ഞു തന്നതുപോലെ ആ പ്രസംഗം പറയുക തന്നെ. നിങ്ങൾ സാധാരണ നടന്മാരെപ്പോലെ ഒരുങ്ങി പിടിച്ചിട്ട പറയരുതു; എങ്കിൽ എന്റെ പദ്യങ്ങൾ ചൊല്ലുവാൻ പട്ടണങ്ങളിൽ കിണ്ണം മുട്ടി അറിയിക്കുന്നവരെ ഏല്പിച്ചു കളയാം. നിങ്ങളുടെ കൈകൊണ്ടിങ്ങിനെ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഗോഷ്ഠി കാണിക്കരുത. എല്ലാം ഭംഗിയായി ചെയ്യിൻ. നിങ്ങളുടെ മനോവികാരങ്ങളുടെ പ്രവാഹത്തിലും കൊടുങ്കാറ്റിലും അല്ല ചുഴലിക്കാറ്റിലുംകൂടി അവയെ സൌമ്യമായി കൊണ്ടുനടത്തുവാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള ഒരു കരുതലുണ്ടായിരിക്കണം. അവ്യക്തങ്ങളായ ഊമക്കളികളും ഒച്ചയുമൊഴികെ വേറെ ഒന്നും അറിഞ്ഞു രസിക്കുവാൻ വയ്യാത്തവരുടെ സന്തോഷം തന്റെ ഒച്ചകൊണ്ടു സമ്പാദിപ്പാൻ വേണ്ടി വങ്കനായ ഒരു നടൻ വളരെ ഗൌരവമായ രസത്തിനു ഭംഗം വരുത്തി നശിപ്പിക്കുന്നത എനിക്കു വലിയ മുഷിച്ചിലാണ. എനിക്കു തരമുണ്ടെങ്കിൽ, "ടെർമഗാന്റിന്റെ" ക്രൂരതയിലും കവിഞ്ഞ ഒരു പ്രവൃത്തിക്കു ഞാനവനെ നല്ല അടി അടിക്കും. ഇതു ഹിറോഡിന്റേതിലും കവിഞ്ഞ പ്രവൃത്തിയാണ. നിങ്ങളിതു കൂടാതെ കഴിക്കേണമെന്നാണ ഞാൻ പറയുന്നത.

പ്ര: നടൻ— അങ്ങിനെ ഒന്നും വരില്ലെന്നു ഞാനേറ്റു.

ഹാം— എന്നാൽ ഒന്നൊ മന്ദനാവുകയും അരുതു. നിങ്ങളുടെ വിവേകം നിങ്ങളുടെ ഗുരുനാഥനായിരിക്കട്ടെ. നാട്യം വാക്കിന്നും, വാക്കു നാട്യത്തിന്നും ചേർന്നതായിരിക്കണം. പക്ഷെ സ്വാഭാവികസ്ഥിതിയെ അതിക്രമിക്കരുതെന്നു പ്രത്യേകം കരുതണം. എന്തെന്നാൽ, അങ്ങിനെ ഏ

ടെർമഗാന്റ=അതിസാഹസിയായ ഒരു ദൈവം.

ഹിറോഡ=ക്രിസ്തു അവതരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു, അദ്ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കേണമെന്നുവെച്ചു അനേകം നിർദ്ദോഷികളെ കൂ ട്ടത്തോടെ നശിപ്പിച്ച മഹാ ദുഷ്ടനായ രാജാ.

റെങ്കിലും പ്രവൃത്തിച്ചാൽ അതു, നടിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്ന വിരോധമാണ. പണ്ടുമുതൽ ഇന്നേവരെ ഇതു പ്രകൃതിക്കു ഒരു കണ്ണാടി കാണിപ്പാനും, സൽഗുണത്തിന്ന തന്റെ രൂപം കാണിച്ചു കൊടുപ്പാനും, ശകാരത്തിന്ന അതിന്റെ പ്രകൃതി കാണിച്ചു കൊടുപ്പാനും കാലത്തിന്റെ പ്രായത്തിന്നും ശരീരത്തിന്നും അവയുടെ ആകൃതിയേയും അടയാളങ്ങളേയും കാണിച്ചു കൊടുപ്പാനമാണ. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ കുറകിലോ ചാടിക്കടക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ എത്തേണ്ട ദിക്കിലെത്താതെ ഇരിക്കുക, ഇങ്ങിനെ ആയാൽ അതു അറിവില്ലാത്തവൎക്ക രസമായി തീരുമെങ്കിലും ആലോചനാശക്തിയുള്ളവൎക്ക വ്യസനമുണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല. ഒരു കൂട്ടത്തിലൊരാളുടെ അഭിപ്രായം, നാട്യശാല നിറച്ചുള്ള ആളുകളുടെ അഭിപ്രായത്തിനേക്കാളധികം വിലയുള്ളതാണെന്ന നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കണം. ഞാൻ, ചില നടന്മാർ നടിക്കുന്ന കണ്ടിട്ടും, ചിലർ അതികേമമായി സ്തുതിക്കുന്നതു കേട്ടിട്ടുണ്ട. അവരെപ്പററി ദൂഷ്യമായി പറകയല്ല. പരിഷ്കാരം സിദ്ധിച്ച യോഗ്യന്മാരുടെ സംസാരമാവട്ടെ, യോഗ്യരുടെയോ മററുള്ളവരുടെയോ എന്ന വേണ്ട മനുഷ്യരുടെ തന്നെ മാതിരി ഗതിയാവട്ടെ ഇല്ലാത്ത അവർ ഇതുകൊണ്ട ഉററക്കാരായി നടക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട, പ്രകൃതിയുടെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ആരെങ്കിലും മനുഷ്യരെ സൃഷ്ടിച്ചു പഠിക്കുമ്പോൾ ഇത്ര ആഭാസമായ പ്രതിമയുണ്ടാക്കിയതാണോ ഇവർ എന്നുകൂടി ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ട.

പ്ര: ന— സ്വാമി! അതൊക്കെ ഞങ്ങൾ ഒരു യോഗത്തിൽ വളരെ ഭേദപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട.

ഹാം— ഓ! മുഴുവൻ പരിഷ്കരിക്കണം. നിങ്ങളുടെ വിദൂഷകന്മാർ അവൎക്ക നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതിലധികം പറയാതിരിക്കട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഫലിതം ലേശംപോലും ഇല്ലാത്ത കാണികളെ ചിരിപ്പിപ്പാനായി തങ്ങൾ തന്നെ ചിരിക്കുന്ന ചിലർ ഇതിലുണ്ടാവാം. അതിന്നിടക്ക കഥയിലെ മുഖ്യമായ ചില സംഗതികൾ പ്രവൃത്തിപ്പാനുണ്ടായാലും വേണ്ടില്ല. അതു കള്ളത്തരമാണ. എന്നമാത്രമല്ല, അതു ചെ

യ്യുന്ന വിദൂഷകൻ വല്ലാത്ത ദുരാഗ്രഹിയാണെന്നുകൂടി അതുകൊണ്ടു വരുന്നു. പോയി തെയ്യാറായി കൊൾവിൻ.

(നാടകക്കാർ പോയി).

(പൊളോണിയസ്സ്, റോസൻക്രാൻസ്സ്, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

എന്താ പ്രഭോ! രാജാവു ഈ കൃതി കേൾക്കുമോ?

പൊ— റാണിയുംകൂടി— ഉടനെത്തന്നെ.

ഹാം— നാടകക്കാരോടു വേഗമാവട്ടെ എന്നു പറയു. (പൊളോണിയസ്സ് പോയി).

അവരെ ബദ്ധപ്പെടുവിക്കുവാൻ നിങ്ങളുംകൂടെ സഹായിക്കുമോ?

റോ, ഗിൽ— അങ്ങിനെ തന്നെ തിരുമനസ്സേ. (റോസ. ഗിൽ പോയി).

ഹാം— ആര്? ഹാ! ഹൊറേഷ്യോ! (ഹൊറേഷ്യോ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹൊ— ഇതാ യോഗ്യമായ തിരുമനസ്സേ! ഇവിടത്തെ ഇഷ്ടം പോലെ നടപ്പാൻ തയ്യാറ.

ഹാം— മനുഷ്യരായി ഞാനിടപെട്ടു തുടങ്ങിയമുതൽ, ഇത്ര മര്യാദക്കാരനായി വേറെ ആരെയും കണ്ടിട്ടില്ല.

ഹൊ— ആ! ഹാ! തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— ഞാൻ മുഖസ്തുതി പറയുകയാണെന്നു വിചാരിക്കേണ്ട, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, തന്റെ അന്നവസ്ത്രാദികൾക്കുകൂടി തന്റെ സൽഗുണമല്ലാതെ, വേറെ ഒന്നും വരവില്ലാത്ത തന്റെ കയ്യിൽനിന്നു എന്തൊരുശ്രേയമാണ എനിക്കു കിട്ടുവാനുള്ളത്? ദരിദ്രന്മാരെ എന്തിനു സ്തുതിക്കുന്നു?

മുട്ടാളത്തരമേറ്റപ്രവരതിൽമധുരം.
വാചകമോതുമുള്ളോർ
മുട്ടാതെപിന്നാക്കൂടിപൊരുതുവിനയമി
കൈപ്പറ്റുമുപ്പിട്ടശേഷം
ഒട്ടേവൈരസ്യമെന്യേപറവതിൽമുതിരും
മുട്ടുകാൽ[illegible]
കിട്ടാതിക്കില്ലൊരുക്കം[illegible]
[illegible]

കേൾക്കുന്നില്ലേ?

എന്നാത്മാവുതിരഞ്ഞെടുത്തുമനുജ-
ന്മാരെഗ്ഗ്രഹിപ്പാൻതുട-
ങ്ങുന്നാൾതൊട്ടതികൃത്യനിന്നെയതെടു-
ത്തിട്ടുണ്ടതെന്തെന്നതോ
വന്നാപത്തിലിരിക്കിലുംവ്യഥപൂ-
ണ്ടാകാത്തചിത്തത്തിൽനീ
യൊന്നായ്ഭാഗ്യമതിന്റെതല്ലുമൊരുപോ-
ലേല്ക്കുന്നസമ്മാനവും 154
ഭാഗ്യംതോന്നിയമാതിരിക്കുഴലയിൽ
ക്കൈവെച്ചുപൊത്തിസ്വരം
പാകിൽതാൻപലമട്ടിലൂതുമൊരുന-
ല്ലോടക്കുഴൽക്കൊപ്പമേ
നില്ക്കാത്തുള്ളിൽവികാരവൃത്തികളുമ-
ങ്ങാലോചനാശക്തിയും
തൽകാലങ്ങളൊരുറ്റകൃത്യമൊത്തൊരുമയോ,
ട്ടേവംചേരാകിലിട്ടുവൻ 155
ദാരോപികാരങ്ങൾക്കടിമപ്പെടാതെ
യാരൊരുവനുണ്ടെന്നാൽകാണിക്കവേണമെന്നാൽ
നേരോടെറ്റത്തിനടെറ്റത്തിനകത്തുതന്നെ,
ച്ചേരോട്ടനിൻനിലയിൽവെക്കുമയാളെയുംഞാൻ 156

ഇതു കുറച്ചധികം വിസ്തരിച്ചു. ഇന്നു രാത്രി രാജാവിന്റെ മുമ്പാകെ ഒരു നാടകമുണ്ട്. ഒരു രംഗം എന്റെ അച്ഛന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റി നിന്നോടു പറഞ്ഞതിന്നു ഏകദേശം സാദൃശ്യമുള്ള നിലയിലാണ്. നടക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, നിന്റെ മനസ്സിന്നു കഴിയുന്നേടത്തോളം ശ്രദ്ധവെച്ചു എന്റെ എളയച്ഛനെ നോക്കി കാണു.

അദ്ദേഹംഹൃദയത്തിൽമൂടിയൊളിവാ-
ച്ചുള്ളൊരന്നാരാക്കുറ്റവും
പ്രത്യേകിച്ചൊരുനൽപ്രസംഗമതിനാൽ
പ്രത്യക്ഷമാകാഞ്ഞിടൊ

സത്യംനോംപുനരനാകണ്ണുമഹോ-
ചോട്ടത്തരംപ്രേതമാ,
ണദ്ദേശംമമവഹ്നിപവൃത്തമതിൽ
തികണ്ണന്ധലമോടൊക്കമെ 157

അദ്ദേഹത്തിനെ വളരെ മനസ്സിരുത്തി നോക്കു. എൻെറ കണ്ണുകൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുഖത്തിലുറക്കാതെ പതിച്ചു വെക്കാം. പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്വഭാവത്തെ പററിയുള്ള, നമ്മൾ രണ്ടുപേരുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ കൂട്ടിനോക്കാം.

ഹൊ— നല്ല തിരുമനസ്സേ! നാട്യസമയത്ത അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഏതെങ്കിലും കള്ളനോട്ടമോ, ചലനമോ ഞാൻ കാണാതെ പോയാൽ ഇവിടെക്ക ബോധിച്ച പ്രകാരം എന്നെ ശിക്ഷിച്ചുകൊള്ളുകെ വേണ്ടു.

ഹാം— അവർ നാടകത്തിന്ന വന്നു തുടങ്ങി. ഞാൻ അശ്രദ്ധനായിരിക്കണം. താനൊരു സ്ഥലം പിടിച്ചുകൂട (വാദ്യഘോഷം, രാജാ, രാണി, പൊളോണിയസ്സ, ഒഫീലിയാ, റോസൻക്രാൻസ്സ, ഗിൽഡർൻ സ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— എങ്ങിനെ കഴിയുന്നു ഹാംലെററ?

ഹാം— വളരെ നല്ലവണ്ണം. ഓന്തിൻെറ മാംസമാണ ഭക്ഷണത്തിന്ന. ഞാൻ വാഗ്ദത്തംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ആകാശമാണ ഭക്ഷിക്കുന്നത. ഇവിടെക്ക കോഴികളെ അതുപോലെ വളത്തുവാൻ കഴികയില്ല.

രാജാ— ഹാംലെററ! ഒരു ഉത്തരമായിട്ടെനിക്കൊന്നും സംബന്ധമില്ല. ഇതെൻേറതല്ല.

ഹാം— അല്ല ഇപ്പോൾ എൻേറതും അല്ല. (പൊളോണിയസ്സിനോട) താനൊരിക്കൽ സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്ന അഭിനയിച്ചിട്ടുണ്ട എന്നാണ പറയുന്നത അല്ലെ?

പൊ— അങ്ങിനെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട. നല്ല നടനാണെന്ന ഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടും ഉണ്ട.

ഹാം— താനെന്തൊരു വേഷമാണ നടിച്ചത?

പൊ— ഞാൻ ജൂലിയസ സീസരായിരുന്നു. എന്നെ കാപ്പിറേറാളിൽവെച്ച ബ്രൂട്ടസ്സ കൊന്നു.

ഹാം— ഇത്ര നല്ല ഒരു പശുക്കുട്ടിയെ അവിടെ വെച്ച കൊന്നത ആയാളുടെ മൃഗപ്രായമായ പ്രവൃത്തിയായിപ്പോയി. നടന്മാർ തയ്യാറായൊ?

റോസ— മഹാമഹാ! തുടങ്ങുവാൻ അനുവാദം കിട്ടാൻ നില്ക്കുകയാണ.

രാണി— ഇങ്ങോട്ടു വരു! എന്റെ ഉണ്ണി! ഹാംലെററ! എന്റെ അടുക്കലിരിക്ക.

ഹാം— അങ്ങിനെ അല്ല അമ്മേ! അതിലധികം വശ്യമായ സാധനം ഇവിടെയുണ്ട.

പൊ— (രാജാവിനോട) ഹൊ! അതു കേൾക്കുന്നുണ്ടൊ?

ഹാം— കന്യാരത്നമേ! ഞാൻ ഭവതിയുടെ മടിയിൽ കിടക്കട്ടേ? (ഒഫീലിയയുടെ പാദത്തിൽ കിടക്കുന്നു).

ഒഫീ— അരുതേ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— എന്റെ തല നിന്റെ മടിയിൽ വെച്ച

ഒഫീ— ഇവിടുന്ന പ്രസന്നനായിരിക്കുന്നു.

ഹാം— ആര? ഞാനൊ?

ഒഫീ— അതെ.

ഹാം— ദൈവമാണെ സത്യം, നിനക്ക ചിരിപ്പാൻ തക്ക ഫലിതമുണ്ടാകാൻമാത്രം പ്രസന്നനായിരിക്കുകയല്ലാതെ ഒരു മനുഷ്യനെന്താ വേണ്ടത? എത്ര ഉന്മേഷത്തോടു കൂടീട്ടാണ എന്റെ അമ്മ നോക്കു! എന്റെ അച്ഛൻ രണ്ടുമണിക്കൂറിനുള്ളിലാണ മരിച്ചിരിക്കുന്നതും.

ഒഫീ— ഹെയ്! അതു രണ്ടു മാസത്തിലിരട്ടിയായിരിക്കുന്നു, തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— അത്ര അധികമായോ? എന്നാൽ അങ്ങിനെ അല്ല പിശാചു കറുപ്പു വസ്ത്രം ധരിക്കട്ടേ. ഞാനും അതിനനുസരി

കാപ്പിറേറാൾ=റോം നഗരത്തിൽ ഒരു സ്ഥലം. കാപ്പിറേറാളിൽ വെച്ചല്ലാ സീസരെ കൊന്നത. ഇത ഷെക്സ്പിയർക്ക തെററിപ്പോയതാണ.

ച്ചു കൊള്ളാം. ഹാ ദൈവമേ! രണ്ടു മാസം മുമ്പെ മരിച്ചിട്ടു എന്നിയും മറക്കാതിരിക്കെ! അപ്പോൾ യോഗ്യനായ ഒരാളുടെ ഓൎമ്മ ആയാളുടെ ജീവശേഷം അരവൎഷവുംകൂടി നില്ക്കുമെന്നുള്ളതു വിചാരിക്കാം. പക്ഷെ ആയാൾ അതിന്നു ദേവാലയങ്ങൾ പണി ചെയ്യിച്ചിരിക്കണം. അല്ലാത്ത പക്ഷം

മറവായീമറവായീ
“നരഹയ”മിതിശാഥശവകടീശിലയിൽ
എഴുതിയനരഹയമതുവിധ
മഴകിലവൻമറവിസമ്മതിക്കേണം 158

(കുഴൽ— ഊമക്കളി പ്രവേശിക്കുന്നു).

(പരസ്പരം ആലിംഗനം ചെയ്തുംകൊണ്ടു വളരെ താല്പൎയ്യത്തോടുകൂടിയ ഒരു രാജാവും രാജ്ഞിയും പ്രവേശിക്കുന്നു. രാജ്ഞി മുട്ടുകുത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാക്കൽ നമസ്കരിക്കുന്ന മാതിരി കാണിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ എടുത്തു അവിടുത്തെ കഴുത്തിൽ തല ചാക്കുകയും, പിന്നെ ഒരു പുഷ്പതല്പത്തിൽ കിടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹം ഉറങ്ങി എന്നു കണ്ടു രാജ്ഞി അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടു പോകുന്നു. ഉടനെ ഒരുത്തൻ വന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിരീടമെടുത്തു ചുംബിച്ചു രാജാവിന്റെ ചെവികളിൽ വിഷം പകൎന്നു പോകുന്നു. രാജ്ഞി മടങ്ങി വരുന്നു. രാജാവു മരിച്ചതായി കണ്ടിട്ടു വലിയ വ്യസനം നടിക്കുന്നു. വിഷം പകൎന്നവൻ വേറെ രണ്ടുമൂന്നു ഊമകളോടുകൂടി പിന്നെയും വന്നു രാജ്ഞിയോടുകൂടി വ്യസനിക്കുന്നതായി നടിക്കുന്നു. ശവമെടുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നു. വിഷം പകൎന്നവൻ സമ്മാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു രാജ്ഞിയുടെ സേവ കൂടുന്നു. കുറച്ചു നേരത്തിന്നു അവിടുന്നു വൈരസ്യം നടിക്കുന്നു. ഒടുവിൽ അവന്റെ അനുരാഗത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നു. എല്ലാവരും പോയി).

ഒഫീ— ഇതിന്റെ സാരമെന്താ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ദൈവമാണെ സത്യം, ഇതൊരു ഗൂഢപ്രവൃത്തിയാണ്.

ഒഫീ—ഒരു സമയം ഈ ഊമക്കളി ഈ നാടകത്തിന്റെ കഥ സൂചിപ്പിക്കുകയായിരിക്കാം. (സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഇവനിൽനിന്നു നമുക്കറിയാം. നടന്മാൎക്കു സ്വകാൎയ്യ

മൊന്നും സൂക്ഷിച്ചു വെക്കുക വയ്യാ. അവരൊക്കെ പറയും.

ഒഫീ— ഒരു ഉപക്രമക്കളിയുടെ സാരമെന്താണെന്നു ഇവൻ നമ്മോടു പറയുമോ?

ഹാം— ഓ ഹോ! എന്നു മാത്രമല്ല; നീ അവനെ കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്ന ഏതു കളിയുടെയും— നീ കാട്ടുവാൻ നാണിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ താല്പൎയ്യമെന്തെന്നു പറവാൻ അവനും ലജ്ജിക്കില്ല.

ഒഫീ— സാരമില്ല. സാരമില്ല. നാടകം ഞാൻ നോക്കട്ടെ.

സൂത്ര— കരുണയുടയനിങ്ങൾക്കുള്ളഭിപ്രായമെന്തെ
ന്നറിവതിനഭോന്മാക്കുള്ളപാദങ്ങളിൽതാൻ
മരണമൊടുവിലായിട്ടുഃഖമുണ്ടാകിടുന്നീ-
മൊറിയകഥയകപ്പിക്കുന്നിതാഞങ്ങളേഷും 159

ഹാം— ഇതു പ്രാരംഭമോ? അതോ മോതിരത്തിന്മേലുള്ള ഒരു പദ്യമോ?

ഒഫീ— ഇതു കുറച്ചു ഉള്ളൂ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— സ്ത്രീയുടെ രാഗംപോലെ. (രാജാവും രാജ്ഞിയുമായി രണ്ടു നടന്മാർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ന: രാജാ— ഉപ്പാകംവരുണാലയത്തിന്നുമു-
ണ്ടുള്ളൂരിളകംപ്രിയെ!
കെല്പാൎന്നപ്പുഉചുററിഭാനു,കടമാം
കാന്തപ്രകാരത്തൊടും
ഇപ്പോൾമുപ്പതുപന്തിരണ്ടുശശിയും
തത്സംഖ്യാമുററീനമു-
ക്കാൾപ്പൂവുംസൂരനുംപിണച്ചുരുചിയാം
പാണിഗ്രഹത്തിന്നുമേൽ 160

ന: രാജ്ഞി—എന്നാൽനൊമ്മൾക്കെഴുന്നൽപ്രണയനിലവിട്ടും
മുമ്പുസൂൎയ്യേന്ദുയുഗം
തന്നാൎയ്യൎകിളചുററംപുഴല്യവണ്ണചിരം
കാണുമാറാവുകട്ടെ
ഖിന്നാൻഞാനിക്കപേണ്ടുള്ളോരുസുഖവുമൊരു
ഭേഷവുംകെട്ടരോഗം

വന്നാകാൎയ്യത്തിൽമേ സങ്കടമതിലവിടെ
ക്കിണ്ടൽതോന്നേണ്ടതാനും 161

എന്തെന്നാൽ സ്ത്രീകളുടെ പേടിയും സ്നേഹവും അവയുടെ വിഷയങ്ങളോടു സദൃശമായിട്ടുള്ളതല്ല. ഒന്നുകിലൊ നന്നെ കുറച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ വളരെ അധികം, ഇങ്ങിനെയാണ്. എൻെറ സ്നേഹം എങ്ങിനെയാണെന്നു ഇവിടേക്കു അനുഭവം കൊണ്ടറിയാമെല്ലൊ. അതു വലിപ്പത്തിൽ തന്നെയാണെൻെറ പേടിയും.

പെരിയസ്നേഹമുള്ളേടം പെരുതാം പെരുംപേടിയും
പെരുതാം പേടിയോടൊപ്പം പെരുതാം സ്നേഹമെപ്പൊഴും 162

ന: രാജാ— അല്ലേ കാന്തേ! നമുക്കൊരുപതിയെ വിടണം
വേഗമെന്നാണതെന്ന
ന്നല്ലെ, ജാഗ്രതാമുള്ളിന്ദ്രിയനിരയവശ-
പ്പെട്ടു, നീയെൻെറ ദേഹം
ഇക്കോമളനിതാന്തട്ടിൽ വാണീടുക സുഖമതിയാം
സ്നേഹമാനങ്ങളോടും
പക്ഷെ മൽതുല്യനായിട്ടൊരുവരനപരൻ നിന്നെ—

ന: രാജ്ഞി— മിണ്ടായ്കപിന്നെ 163
ഹാഹാ ചിന്താം പൊറുത്തീടണമിവിടെയിനി.
ക്കീ, ദ്രോഹം മഹാന്തരാജ
ദ്രോഹം, മുൻകാന്തനെക്കൊന്നവളൊഴികെ നട-
ത്തില്ലരണ്ടാം വിവാഹം

ഹാം— കാഞ്ഞിരം—കാഞ്ഞിരം

രണ്ടാം വേളിക്കു മോഹം ധനഗുരുനിയതം
സ്നേഹമല്ലാ, ശയിച്ചാ
രണ്ടാം ഭർത്താവു ചുംബിപ്പളവിൽ മൃതപതിയെ
പിന്നെയും കൊന്നിടുന്നു 164

ന: രാജാ— നീയിപ്പോൾ പറയുന്നതു നീ വിചാരിക്കുന്നതാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്നാൽ നാം തീൎച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു പലപ്പോഴും ഭംഗം വരുത്താറുണ്ടു.

പട്ടനിശ്ചയങ്ങളോൎമ്മ-
ക്കടിമകൾജനനാലുറച്ചവകൾപക്ഷെ
പാടേകായ്ക്കൾകണക്കെ
ചോടേകൊഴിയുംപഴുക്കുമ്പോൾ 165

നമുക്കുകിട്ടേണ്ടകടംമറന്നാൽ
നമുക്കതെററില്ലതുവേണ്ടതത്രെ
വികാരകാലത്തിഹനോമുറച്ചാൽ
വികാരനാശത്തിലതുംനശിക്കും 166

ദുഃഖംസുഖംപരമിവററകൾമൂൎച്ഛപിന്നെ
തീൎക്കുന്നതന്നെയുമതിന്നുടെതീൎപ്പിനേയും
സൌഖ്യംസുഖിക്കിലഴലാമഴലിന്നു,ദുഃഖം
സൌഖ്യപ്പെടിൽസുഖമതിന്നുമൊരല്പഹേതൌ 167
ലോകംനില്ക്കില്ലിതെന്നും,പ്രണയമതുമൂഢം
ഭാഗ്യമാററത്തൊടൊപ്പം
ലോകേമാറുന്നതല്ലത്ഭുതമറികനമു-
ക്കായതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ
സ്നേഹംഭാഗ്യത്തെയോ,ഭാഗ്യമതഖിലരിലും
സ്നേഹബന്ധത്തെയോതാ-
നാകംവണ്ണംനടത്തുന്നതുപുനരതിനി
ത്തീൎച്ചയാകേണ്ടചോദ്യം 168
യോഗ്യൻതാഴുമ്പൊഴാസ്സേവകരുടനുടനെ
വിട്ടൊഴിക്കുന്നുനോക്കൂ
ഭാഗ്യാൽവിത്തംദരിദ്രന്നണകിലരികളും
മിത്രമാവുന്നിടുന്നു
പാരിൽഭാഗ്യത്തിൽനില്ക്കുംമമത്യധനികനാ
ക്കില്ലമിത്രം,ക്ഷയിച്ചോ
നാരിപ്പോൾനന്ദികെട്ടാസ്സഖിയെയുമരിയാ
ക്കാൻപരീക്ഷിച്ചുനോക്കും 169

എന്നാൽ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്ന വിഷയത്തെ തന്നെ പറയട്ടെ.

കാമലമനസ്സുമധികാധിയുമെന്നുമക്ക
ള്ളാലോചനാഫലവശീകൃതമല്ലിനില്ക്കും
ആലോചനാശക്തികൾനമ്മുടെയാണവററിൻ
കേവലംഫലങ്ങളിഹനമ്മുടെയല്ലതാനും 170

അതുകൊണ്ടു, രണ്ടാംവേളിയൊരിക്കലു
മുണ്ടാകില്ലെന്നുതന്നെനീകരുതു
ഒന്നാംവരനോടെമരണമൊ
ടന്നാരൂഢനിശ്ചയംനശിക്കട്ടെ 171

ന: രാജ്ഞി— എന്നാലിന്നൊന്നൊരിക്കൽ ദയിതവിധവയാ-
യ്യിന്നെയ്യുംശോച്യയായാൽ
പ്പിന്നീടുണ്ണാൻതരേണ്ടാധരണി,മമമന-
സ്സുംവെളിച്ചംതരേണ്ടാ
എന്നെക്കാട്ടാതെപോട്ടെപകലിരവുമിനോ-
ദത്തെയ്യുംവിശ്രമത്തെ
ത്തന്നെയ്യുംകെട്ടുപോട്ടെസതതമഖിലവി-
ശ്വാസവുംമോഹവുംമേ 172

"മരുതടത്തിൽപ്പെട്ടുഴലു
ന്നൊരുസന്യാസിയ്ക്കുഴംസുഖംമാത്രം
പാരമിനിക്കലഭിച്ചാൽ
പോരുംമെറെറാന്നുമേലഭിക്കേണ്ടാ" 173

ദുഃഖദ്വേഷംസൌഖ്യത്തൊടുതടവിനേരിട്ടിടുകയാ
ലുടൻസൌഖ്യത്തിന്നാസ്ഥയുമതവിളുപ്പിക്കു,മതുമെ
സ്സുടംകാംക്ഷിച്ചീടുംജയനിരതടക്കട്ടെയഖിലം
കിടക്കട്ടെഞാൻസാലോടിഹപരലോകങ്ങളിലലം 174

ഹാം— ഇപ്പോളിവ ഇതു പിഴപ്പിച്ചാലൊ.

ന: രാജാ— ഈ സത്യം വളരെ കഠിനം തന്നെ. രാമനേ! എന്നെ കുറച്ചു നേരത്തേക്ക ഇവിടെ വിട്ടു പോവൂ. ക്ഷീണം എന്നെ ബാധിക്കുന്നു. ഈ ബുദ്ധിമുട്ടോടുകൂടിയ ദിവസം ഉറങ്ങികഴിപ്പാൻ ഞാനിച്ഛിക്കുന്നു. (ഉറങ്ങുന്നു)

ന: രാജ്ഞി— ഉറക്കം ഇവിടുത്തെ വിശ്രമിപ്പിക്കട്ടെ. നമുക്ക യാതൊരാപത്തും വരാതിരിക്കട്ടെ. (പോയി)

ഹാം— അമ്മേ! ഈ നാടകമെങ്ങിനെ?

റാണി— ആ അമ്മ പറഞ്ഞതു വല്ലാതെ കവിഞ്ഞു പോയി.

ഹാം— ഓ! എന്നാൽ അവൾ പറഞ്ഞപോലെ ചെയ്യും.

രാജാ— താനിതിന്റെ കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ടൊ? ഇതിൽ യാതൊന്നും വിരോധമായിട്ടില്ലേ.

ഹാം— ഇല്ല, ഇല്ല. അവർ കളിയായിട്ടല്ലെ ചെയ്യുന്നതു? കളിയിലല്ലെ വിഷം പകരുന്നതു? ഒരു വിരോധവുമില്ല.

രാജാ— ഈ നാടകത്തിനെന്താ പേര്?

ഹാം—എലിക്കെണി—എങ്ങിനെ? അലങ്കാര പ്രയോഗമാണു, ഇതു "വിയന്നാ"വിൽ വെച്ചുണ്ടായ ഒരു കൊലയുടെ ഛായയാണു. "ഗോൺസാഗോ" എന്നാണു പ്രഭുവിന്റെ പേരു. ആവിടത്തെ ഭാര്യ ബാപ്റ്റിസ്റ്റയാണു. ഉടനെ കാണാം. ഇതൊരു കള്ളക്കവിതയാണു. എങ്കിലും ഇതു കൊണ്ടെന്താ? ശുദ്ധാത്മാക്കളായ ഇവിടത്തെയും ഞങ്ങളെയും ഇതു ബാധിക്കില്ല. കുററം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നവർ ഇതുകൊണ്ടു ഭയപ്പെട്ടോട്ടെ. നമുക്കു ഭയപ്പെടാനില്ല. (ലൂസിയാനസ്സ പ്രവേശിക്കുന്നു). ഇതു രാജാവിന്റെ മരുമകനായ ലൂസിയാനസ്സ എന്ന ഒരാളാണു.

ഒഫീ— ഇവിടുന്നൊരു ശകിടിക്കാരൻ തന്നെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— പാവകളുടെ വിനോദമിനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ നിയ്യും നിന്റെ പ്രിയനും തമ്മിലുള്ളതും എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

ഒഫീ— കുറച്ചു ഭേദം. വഷളും.

ഹാം— അങ്ങിനെയാണു നിങ്ങൾ നിങ്ങടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതു. ആ! തുടങ്ങു. നരഹത്തികാരൻ, ഗോഷ്ടികാട്ടുന്നതൊക്കെ മതിയാക്കു ആ വരു.

* "കരയുംകരടംപ്രതിക്രിയക്കായ്
കരവെച്ചുൽകടമായ്മുരണ്ടിടുന്നു"

വിയന്നാ=ആസ്ത്രിയാരാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാന പട്ടണം.

* ഇതു ഷേക്സ്പിയരുടെ വേറെ ഒരു നാടകത്തിലെ ഒരു പദ്യത്തെ പുതുക്കി എഴുതിയതാണു.

ലൂസി— കറുത്താണിനിക്കുള്ളിൽനിൽക്കും വിചാരം
പെരുത്തുംമിടുക്കുണ്ടുകൈകൾക്കുപിന്നെ
കരുത്തുള്ളതാണൌഷധംനല്ലനേരം
തരത്തിലുമായാരുമില്ലന്തികത്തിൽ 176
അല്ലോ! ദുഷ്ടതയുള്ളകൂട്ടുവിഷമേ!
ഞാനാർദ്ധരാത്രിക്കതാൻ
മെല്ലെവന്നുപറിച്ചമൂന്നുകുറിയാ-
ശ്ശീയുംമുഴപ്പിച്ചനീ
പൊല്ലാത്തവസിദ്ധശക്തിപെരുക-
ന്നാഭീഷണവ്യാപ്തിയാൽ
കൊല്ലേണംപരിശുദ്ധജീവനെയുടൻ
തള്ളിപ്പുറത്താക്കണം. 177

(ഉറങ്ങുന്നാളുടെ ചെവിട്ടിൽ വിഷം പകരുന്നു).

ഹാം— അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി ആയാൾ തോട്ടത്തിൽ വെച്ചു വിഷം ഏല്പിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര ഗോൺസാഗോ എന്നാണ. കഥ ഇപ്പോഴും നടപ്പുള്ളതും നല്ല ഇറ്റാലിയൻ ഭാഷയിൽ എഴുതീട്ടുള്ളതുമാണ. ഗോൺസാഗോവിന്റെ ഭാര്യയുടെ സ്നേഹം ഈ നരഹത്തിക്കാരനെങ്ങിനെ സമ്പാദിക്കുന്നു എന്ന ഉടനെ നിനക്ക കാണാം.

ഒഫീ— രാജാവെഴുനീല്ക്കുന്നു.

ഹാം— എന്ത! കള്ളത്തീയുകൊണ്ടു പേടിച്ചിട്ടോ?

റാണി— എങ്ങിനെ ഭോ?

പൊ— ഈ നാടകം വേണ്ടാ എന്നു വെക്കുക.

രാജാ— ഒരു വെളിച്ചം കാണട്ടെ— പോട്ടെ.

എല്ലാവരും— വെളിച്ചം; വെളിച്ചം; വെളിച്ചം.

(ഹാംലെറ്റും ഹൊറേഷ്യോവും ഒഴികെ എല്ലാവരും പോയി).

ഹാം— തല്ലുകൊണ്ടമൃഗങ്ങൾകേണോടിടട്ടെയോമയം
തെല്ലുമുള്ളിലണഞ്ഞിടാത്തവനിന്നിടട്ടെകളിച്ചുതാൻ
നല്ലനിദ്രയിലായിടുംചിലരപ്പോൾനിദ്രവെടിഞ്ഞുതാൻ !
കല്യരായ്ചിലർകാക്കുമിങ്ങിനെപോയിടുന്നിതുലോകവും

എന്റെ ഉപജീവനത്തിന്നു മററവഴികളില്ലാതായാൽ ഇതും തക്കതായ ശിരോലങ്കാരവും ഭംഗിയുള്ള ഒരു ജോട്ടു പാദുകയും ഉണ്ടായാൽ അവ എനിക്കു നാടകത്തിലൊരുവന്റെ സ്ഥാനം നേടിച്ചുതരില്ലേ?

ഹൊ— പകുതി.

ഹാം— ഒന്നു മുഴുവൻ തന്നെ. എന്റെ പരമസ്നേഹിതനായ തനിക്കറിയാമല്ലൊ.

ഊഴിയിതേവനിൽനിന്നോ
പാഴിൽത്തട്ടിപ്പറിച്ചിതവിടന്നോ
അഴകിയജോവാം ദൈവം
"മയില"ുമുഷന്തനായിപ്പൊഴുള്ളനൃപൻ 179

ഹൊ— ഇവിടെക്കു പ്രാസമുണ്ടാകാമായിരുന്നു.

ഹാം— ഹൊറേഷ്യോ! ഞാനാപ്രേതത്തിന്റെ വാക്കിന്നു ആയിരം പവൻ വില കൊടുക്കാം. താൻ കണ്ടുവോ?

ഹൊ— വളരെ നല്ലവണ്ണം തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— വിഷമേല്പിച്ച സംഗതി പറഞ്ഞപ്പോഴൊ?

ഹൊ— ഞാൻ വളരെ നല്ലവണ്ണം അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി.

ഹാം— ഹാ! ഹാ! കുറച്ചു സംഗീതമാവട്ടെ. കുഴലാവട്ടെ.

ഒരുസുഖപര്യവസായിത
തിരളുന്നൊരുനാടകത്തിൽനൃപനിഷ്ടം
കരുതീലെന്നാലെന്താ
ണൊരുസമയരസവുമില്ലയെന്നുവരാം 180

പാട്ടാകട്ടെ.

(റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും
രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഗിൽ— നല്ല തിരുമനസ്സേ! ഇംഗിതത്തോടൊരുവാക്കു പറഞ്ഞോട്ടെ.

ഹാം— ഹേ! ഒരു ചരിത്രം മുഴുവനും ആട്ടെ.

ഗിൽ— രാജാ—

ജോവ=യഹൂദരുടെ ഒരു ദൈവം. പ്രാസം=മയില എന്നതിന്നു പകരം കഴുത എന്നു.

ഹാം— ആ! എന്താ അദ്ദേഹത്തിന്നു?

ഗിൽ— വല്ലാതെ ബുദ്ധി ഭ്രമിച്ചു, പള്ളിയറയിലാണു.

ഹാം— കുടിച്ചിട്ടോ ഹേ?

ഗിൽ— അല്ല. പിത്തക്ഷോഭംകൊണ്ടാണു.

ഹാം— ഇതു വൈദ്യനെ അറിയിക്കുന്നതായാൽ താനധികം ബുദ്ധിയോടുകൂടി പ്രവൃത്തിക്കുകയായിരിക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഞാൻ വിരേചനത്തിന്നു മരുന്നു കൊടുക്കുന്നതായാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിത്തം അധികമാകയെ ഉള്ളൂ.

ഗിൽ— നല്ലത, തിരുമനസ്സു! ഇവിടുത്തെ ബുദ്ധിയെ വല്ല കൂട്ടിലും ഇട്ടു ഇത്ര വെറളിയോടെ എന്റെ കാൎയ്യത്തിൽ നിന്നു ചാടാനയക്കരുതു.

ഹാം— ഞാനിണങ്ങിയവനാണു പറയൂ.

ഗിൽ— രാണിയായ ഇവിടുത്തെ അമ്മക്കു മനസ്സിന്നു വളരെ കുണ്ഠിതമായിട്ടു എന്നെ ഇവിടുത്തെ അടുക്കലേക്കയച്ചിരിക്കുകയാണു.

ഹാം— തനിക്കു സ്വാഗതം.

ഗിൽ— അല്ല. തിരുമനസ്സു! ഈ ഔദാൎയ്യം ഈ അവസരത്തിന്നു ചേരുന്നതല്ല. ശരിയായ മറുവടി തരുവാനിവിടെക്കു സന്തോഷമാണെങ്കിൽ ഇവിടുത്തെ അമ്മ പറഞ്ഞയച്ചതു പറയാം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവിടുത്തോടു മാപ്പു ചോദിച്ചു എന്റെ കാൎയ്യം കലാശിപ്പിച്ചു കളയാം.

ഹാം— എനിക്കു കഴിയില്ല, ഹേ!

ഗിൽ— എന്ത തിരുമനസ്സു?

ഹാം— നിനക്കു ശരിയായ മറുവടി തരാൻ— എന്റെ ബുദ്ധിക്കു ദീനമാണു. എന്നാൽ, ഹേ! എനിക്കു കഴിയുംപോലെയുള്ള ഉത്തരങ്ങൾക്കു താൻ, അല്ല, എന്റെ അമ്മ ആവശ്യപ്പെടാം. അതുകൊണ്ടു അധികം പറയാതെ കാൎയ്യം പറയൂ. എന്റെ അമ്മ— താനെന്താ പറയുന്നത?

റോസ— എന്നാൽ— അവിടുന്നു ഇവിടുത്തെ സ്വഭാവംകൊണ്ടു പരിഭ്രമത്താലും അത്ഭുതത്താലും പരവശയായിരിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നു.

ഹാം— ഹാ! അമ്മയെ ഇത്ര അത്ഭുതപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുന്ന

അത്ഭുതമകനേ! ഈ അത്ഭുതമല്ലാതെ ഒന്നും പറവാനില്ലേ? പറയൂ.

റോസ— ഇവിടുന്ന കിടക്കുന്നതിന്ന മുമ്പായി അവിടുത്തെ സ്വകാര്യമുറിയിൽവെച്ച ഇവിടുത്തോട സംസാരിപ്പാൻ താല്പൎയ്യപ്പെടുന്നു.

ഹാം— പത്തു പ്രാവശ്യം നമ്മുടെ അമ്മയായാൽകൂടി അതു നാം സമ്മതിക്കാം. നാമായിട്ടിനി വല്ല കച്ചവടവുമുണ്ടോ തനിക്കു?

റോസ— തിരുമനസ്സു! ഒരു കാലത്തിവിടുന്നെന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു.

ഹാം— ഈ കൈകളാണ സത്യം, ഇപ്പോഴും ഞാനങ്ങിനെ തന്നെയാണ.

റോസ— നല്ല തിരുമനസ്സേ! എന്താണിവിടെക്ക ഈ ബുദ്ധിഭ്രമത്തിന്ന കാരണം? ഇവിടുത്തെ വ്യസനകാരണം ഇവിടുത്തെ സ്നേഹിതന്മാരോട പറയുന്നില്ലെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും ഇവിടുന്ന അതിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞു പോരുവാനുള്ള വഴിയടെക്കുകമാത്രമാണ.

ഹാം— ഛെ! എനിക്ക ഔന്നത്യം കുറവാണ.

റോസ— ഡെന്മാർക്കിലെ പിന്തുടച്ചവകാശത്തിന്ന രാജാവിന്റെ സഹായം തന്നെ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അതെങ്ങിനെയാവും?

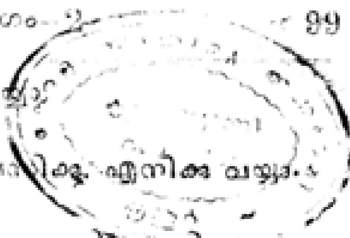
ഹാം— അതു ശരിതന്നെ ഛെ! എന്നാൽ പുല്ലു വളരുമ്പോൾ— ആ പഴഞ്ചൊൽ കുറച്ചു പുത്തതാണ.

(നാടകക്കാർ കുഴലോടുകൂടി രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ആ! കുഴലുകൾ, ഞാനൊന്നു നോക്കട്ടെ—തന്നോടുകൂടി പോരാൻ— എന്തിനാ എന്റെ ഉള്ളൂടുക്കുവാൻ ഭാവിക്കുന്നത?

ഗിൽ— ഛെ! തിരുമനസ്സു! എന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽ ഞാൻ കവിഞ്ഞു നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും എന്റെ സ്നേഹമാണ ഇത്ര മൎയ്യാദയില്ലാത്തവനാക്കി തോന്നിക്കുന്നത.

ഹാം— എനിക്കതു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാകുന്നില്ല. താൻ ഈ കുഴൽ വിളിക്കാമോ.

ഗിൽ— തിരുമനസ്സു എനിക്കു വയ്യാ.

ഹാം— ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

ഗിൽ— ഞാൻ പറയുന്നതു വിശ്വസിക്കണം. എനിക്കു വയ്യാ.

ഹാം— ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഗിൽ— എനിക്കതു തൊടേണ്ടത എന്നു നിശ്ചയമില്ല.

ഹാം— അതു പൊളി പറയുന്ന മാതിരി അത്ര എളുപ്പമാണു. ഈ ഓട്ടകളെ തന്റെ വിരലുകൾ ഭരിക്കട്ടെ. തന്റെ വായകൊണ്ടു അതിന്നു ശ്വാസം കൊടുക്കു. എന്നാലതു നല്ല ഭംഗിയിലുള്ള പാട്ടു പുറപ്പെടീക്കും. നോക്കു— ഇതാണോട്ടകൾ.

ഗിൽ— എന്നാൽ സ്വരച്ചേർച്ചയോടുകൂടിയതൊന്നും പുറപ്പെടീക്കാനിവയെ ഉച്ഛ്വസിപ്പാനെനിക്കു കഴികയില്ല. അതിന്നെനിക്കു സാമൎത്ഥ്യമില്ല.

ഹാം— ആ! ഇപ്പോൾ നോക്കു! താനെന്നെ എത്ര നിസ്സാരമായ ഒരു സാധനമാക്കുന്നു! തനിക്കെന്നെ കളിപ്പിക്കാം. എന്റെ പഴുതുകൾ തനിക്കറിയാമെന്നു തോന്നുന്നു. എന്റെ സ്വകാൎയ്യത്തിന്റെ ഹൃദയമെടുക്കേണമെന്നാണു തനിക്കു മോഹം. ആദ്യം മുതൽ അവസാനം വരെയുള്ള രാഗങ്ങളൊക്കെ നോക്കണമെന്നാണാഗ്രഹം. ഇതിൽ വളരെ സംഗീതവും മേൽത്തരം ശബ്ദവുമുണ്ടുതാനും. എങ്കിലും തനിക്കതിനെ സംസാരിപ്പിപ്പാൻ കഴികയില്ല. ദൈവമാണെ സത്യം. എന്നെ ഒരു കുഴലിനെക്കാളധികമെളുപ്പത്തിൽ ഊതിക്കളയാമെന്നു താൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? എനിക്കെന്തെങ്കിലും പേരിട്ടോളൂ. എന്നെ മുഷിപ്പിപ്പാൻ തനിക്കു കഴിയുമെങ്കിലും കളിപ്പിപ്പാൻ തനിക്കു കഴികയില്ല. (പൊളോണിയസ്സ് പ്രവേശിക്കുന്നു) ദൈവം തന്നെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

പൊ— തിരുമനസ്സേ! മഹാരാജ്ഞി ഇപ്പോൾ തന്നെ ഇവിടുത്തോടു സംസാരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഹാം— ഏകദേശം ഒട്ടകത്തിന്റെ മാതിരി അതാ ദൂരത്തൊരു മേഘം കാണുന്നില്ലേ?

പൊ— ഉവ്വു. അത ഒട്ടകത്തിന്റെ മാതിരി തന്നെയാണുതാനും.

ഹാം— അത ഒരു "വീസലി"നെപ്പോലെയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

പൊ— വീസലിന്റെ പുറമ്പോലെയാണ.

ഹാം— അതോ തിമിംഗലത്തെപ്പോലെയോ?

പൊ— തിമിംഗലത്തിന്റേയും വല്ല ഛായയുണ്ടു.

ഹാം— എന്നാൽ ഞാനമ്മയുടെ അടുക്കലേക്കു വേഗം വരാം. (സ്വഗതം) എനിക്കെത്രത്തോളമാവാമൊ അത്രത്തോളം അവരെന്നെ വിഡ്ഢിയാക്കുന്നുണ്ടു. (പ്രകാശം) ഞാൻ വേഗം വരും.

പൊ— ഞാനങ്ങിനെ പറയും.

ഹാം— വേഗം എന്നെളുപ്പത്തിൽ പറയാം. (പൊളോണിയസ്സ പോയി). സ്നേഹിതന്മാരെ! എന്നെ പിരിഞ്ഞു പോവിൻ. (ഹാംലെററൊഴികെ ശേഷമെല്ലാവരും പോയി).

പാരമൊരണകാലമീനിശ,യിതിൽ
ത്താനാശ്മശാനസ്ഥലം
ഘോരംവായപിളൎപ്പതും,നരകമാ-
ദ്യൂററവിടുന്നതും
എരംചൂടോടുചോരമോന്തുവതിനും,
പാൎത്താൽപകൽക്കുൾഭയം
ചേരുമൊരുകടുപ്രവൃത്തിയതിനും
ഞാൻപോരുമീരാത്രിയിൽ 181

നില്ക്കട്ടേ—എന്റെ അമ്മ— ഹൃദയമേ! നിന്റെ പ്രകൃതി വിടരുതെ. "നീറൊ"വിന്റെ ആത്മാവു നിന്റെ ദൃഢമായ ഹൃദയത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കരുതെ.

ദുഷ്ടാമനിഷ്ഠുരനെന്നായിവരട്ടെയീഞാൻ
കിട്ടാവുമെപ്രകൃതിജാതിവിരോധിഭാവം

വീസൽ=നാലു കാലുള്ളതും മാംസം മാത്രം തിന്നു ജീവിക്കുന്നതും ആയ ഒരു ജന്തു.

നീറൊ, വളരെ കഠിനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയെ കൊന്നിരിക്കുന്നു.

കട്ടാരമൊത്തമൊഴിഞ്ഞൊന്നവളോടരക്ഷം
കട്ടാരമുൾക്കടമെട്ടക്കകയില്ലതാനും 182
ഇക്രിയയിൽക്കപടത്തൊട
നില്ക്കട്ടേനാവുമെൻറയാത്മാവും
എന്നവളൊടഞാൻചൊല്ലില്ല.
മാന്തരമാത്മാവുമുടകത്തതെ 183
(പോയി).

രംഗം—3.

(രാജധാനിയിലൊരു മുറി അകം)

(രാജാവും, റോസൻക്രാൻസ്സും, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ,ആയാളെബ്ബോദ്ധ്യമില്ലാമമല്ലഷ്വ,മവനി-
ഭ്രാന്തനോംസമ്മതിപ്പാൻ
പോയാൽവൈഷമ്യമാംനമ്മുടെകഥയതിനാൽ
നിങ്ങൾസന്നദ്ധരായിൻ
ചെയ്യേണ്ടുംകൃത്യമെന്തെന്നുടനറിവുതരാ-
മെങ്കിലോനിങ്ങളൊന്നി-
ച്ചിയ്യാളുംപോന്നിടട്ടെവിരവിനൊടുമ്പിലാ-
ത്തിക്കുപോകുന്നനേരം 184
ക്ഷണംവാച്ചുമിയ്യാൾക്കുഴന്നുളമെത്താൻ
മണിക്കൂർമണിക്കൂറിൽമൂക്കുന്നമട്ടിൽ
നമുക്കൽവിപ്പാനടത്തുള്ളദോഷം
ക്ഷമിക്കുന്നതല്ലോട്ടൊരാജപട്ടം 185

ഗിൽ— ഞങ്ങൾ തെയ്യാറായിക്കൊള്ളാം,
തിരുമേനിയെയാശ്രയിച്ചുജീവി-
ച്ചിപ്പാരുന്നരാജനനസകൾക്കവേണ്ടി
കരുതീട്ടമൊരിബ്ഭയംപൈരുത്തും
പരിശുദ്ധംനൃപ! ദൈവികംഭൂതന്താൻ 186

റോസ— ഒറ്റജ്ജീവനുമാപ-
ത്തൊഴിവാൻചിത്തശക്തിചാട്ടകൾവേണം

ഏററം ജീവികളിൽസ്സുഖ-
മേററമെന്നാരുമിവനെന്നു കരുതീടേണം 187
മന്നിൻനാഥനഹോനിയെന്നതോരും-
നാല്പ്യ,ാംകൂടൽപ്രായമായ്
തന്നിൽകണ്ടാവശ്യംവലിക്കു,മിളുവൻ
കുന്നിന്മേൽവൻചക്രമാം
എന്നാല്പാപതിനായിരംചെറുവക-
സ്സാമാനവുംചേൎന്നതാ
ണൊന്നായിട്ടിളപോകിൽമററവകളും
കഷ്ടത്തിലായ്ക്കൂട്ടിടും 188
"ലോകംപ്രതിധ്വനിക്കാതിലോകത്തിലൊരുളപനം
ആകലപ്പെട്ടുദുഃഖിച്ചതാകിലില്ലില്ലസംശയം" 189

രാജാ— ഒരു വേഗത്തിലുള്ള സമുദ്രയാത്രക്ക നിങ്ങൾ കോപ്പിടുവിൻ.

ഇങ്ങിപ്പോൾസ്വാതന്ത്ര്യം
തിങ്ങി,പ്പോകുന്നോരിന്ദ്രയപദത്തിൽ
എങ്ങിനെയായാലുംഞാൻ
ചങ്ങലവെക്കാതിരിക്കില്ല 190

റോ. ഗിൽ— ഞങ്ങൾ വേഗം തെയ്യാറായിക്കൊള്ളാം. (റോ. ഗിൽ. പോയി). (പൊളോനിയസ്സ പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയുടെ സ്വകാൎയ്യമുറിയിലേക്ക പോകുന്നു. അവിടെ കഴിയുന്ന വൎത്തമാനം കേൾപ്പാൻ ഞാൻ തിരയുടെ പിൻഭാഗത്തു നിൽക്കാം. അവിടുന്ന മനസ്സിൽ തട്ടത്തക്കവിധം അദ്ദേഹത്തോട പറയും. ഞാനേററു. ഇവിടുന്ന കല്പിച്ചപോലെ അതു നല്ല കാൎയ്യമാണെ താനും. പ്രകൃതി അവരെ പക്ഷവാതികളാക്കുന്നതിനാൽ അമ്മയല്ലാതെ വേറെ ചിലർ കൂടി പിൻഭാഗത്തു നിന്നു കേൾക്കണം. ഇവിടുക്ക നല്ലതു വരട്ടെ. ഇവിടുന്ന പള്ളിക്കുറുപ്പാവുന്നതിന മുമ്പിൽ ഇവിടെ ഞാൻ വന്ന അറിഞ്ഞേടത്തോളം അറിയിക്കാം.

രാജാ— ഹേ സ്നേഹിതാ! വളരെ സന്തോഷം. (പൊ. പോയി)

എൻകുററംബഹുചീത്തമാണിലുമിതിൻ
ഗന്ധംപരക്കുന്നു
ണ്ടെങ്കൽശ്ശാപമതാദ്യപൂർവ്വജവധ-
ത്തിന്മേട്ടതട്ടുന്നിതാ
എൻകാമം,കരളെന്നിവററസമൃ-
ദ്ധാമാകിലുംപ്രാർത്ഥന-
ത്തിങ്കൽക്കുള്ളവരാ,പിഴക്കണലമെ-
ന്നുവിചാരത്തിലും 191
രണ്ടുകാർയ്യത്തിലുദ്യോഗം
കൊണ്ടോരാളെന്നപോലെഞാൻ
പ്രാരംഭത്തിൽത്താനൊശങ്ക-
യേറിനീട്ടുന്നരണ്ടുമേ 192
ഭ്രഷ്ടതാപംപൂണ്ടകയ്യുണ്ണിന്നമതിനാൽ
ചീകിലുംതേച്ചതിൻ
കട്ടഫെ[illegible]പ്പിപ്പതിനുവിമലമാ-
മംബരാഭ്യന്തരത്തിൽ
ധാരാളംവൃഷ്ടിയില്ലേ?മുഖ്യമതിലെത്തുക-
ന്നിട്ടുകുററത്തെയെല്ലാം
ദൂരംപോടിപ്പിക്കത്തുന്നതിനൊഴികെയിതെ-
ന്തിന്നാകാരുണ്യഗന്ധം 193
പതനത്തിനുമുമ്പുകാക്കുവാനും
പതനപ്പിറെറയഘംപൊറുക്കുവാനും
ഇരുസംഗതിയിൽശിപാശ്ശയേന്ന്യേ
പരമിപ്രാർത്ഥനകൊണ്ടുസാദ്ധ്യമുണ്ടോ 194

എന്നാൽ ഞാൻ മേല്പോട്ടു നോക്കട്ടെ. എന്റെ തെററു കഴിഞ്ഞതാണ്. എന്നാൽ, അയ്യൊ! ഏതു രൂപത്തിലുള്ള പ്രാർത്ഥനകൊണ്ടു എന്നെ സഹായിപ്പാൻ കഴിയും. "എന്റെ

ആദ്യപൂർവ്വജവധം=ആദാമിന്റെ മക്കളായി ഏബൽ എന്നും കേൻ എന്നും രണ്ടാളുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ കേൻ ഏബലിനെ കൊന്നു. അതിനു ദൈവം കേനിനെ ശപിച്ചു. ഈ കഥയാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഹീനമായ കലയെ ക്ഷമിക്കണെ" എന്നായാലോ? ഞാൻ എന്തു ഫലങ്ങൾക്കവേണ്ടിക്കല ചെയ്തുവോ. അവകളായ എന്റെ കിരീടം, എന്റെ സ്വാന്തം അത്യാശ, എന്റെ രാജ്ഞി, ഇവകൾ ഞാൻ ഇപ്പോഴും കൈവശം വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതു പററില്ല. കററം ചെയ്തതിന്റെ ഫലം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ഒരുത്തനു മാപ്പു കിട്ടുമോ?

എപ്പോഴുംമലിനതരമാൎന്നോരിഹലോ-
കത്തിന്നൊഴുകിൽപ്പുറം
കൈക്കോട്ടുംധനമുള്ളകററമുടയോൻ
നീതിക്രമംതള്ളിടും
കററംകൊണ്ടുവശപ്പെട്ടതിദ്ധനം
താനേനയത്തെച്ചില.
കേററിങ്ങോട്ടുപിടിപ്പതല്ലലതരം
കാണുന്നതുണ്ടൂഴിയിൽ 195
എന്നാൽപരലോകത്തി
ലന്യായംപററുകില്ലകശയിട്ടു
നിത്യംപ്രവൃത്തിയങ്ങിനെ
സത്യസ്ഥിതിയിൽകിടക്കുന്നു 196
നമ്മെക്കററങ്ങളോടു
തമ്മിൽമുഖംനോക്കിനിൎത്തിമുറപോലെ
തെളിവുകൊടുപ്പാനേററം
വെളിവോടനിൎബ്ബന്ധവുംചെയ്യും 197

എന്താ വേണ്ടതു? ആരാ സഹായം? പശ്ചാത്താപംകൊണ്ടു കഴിവുള്ളതൊക്കെ ശ്രമിച്ചു നോക്കട്ടെ. എന്താണതിന്നു വയ്യാത്തതു? എന്നാൽ അങ്ങിനെ പശ്ചാത്തപിപ്പാൻ കഴിയാത്തവന്നു അതെന്താണു ചെയ്വാൻ കഴിയുന്നതു?

ഹാഹാദുഷ്ടുള്ളനാടേ!മ്മതിയെത്രമലിന-
ച്ഛായമാംചിത്തമെ!—
ഹാഹാകഷ്ടത്തിലുൾപ്പെട്ടൊഴിവിനപകട-
ക്കണ്ടിലാണ്ടാത്മവൃത്തെ!
ഹാഹാദൈവങ്ങളേ!നോക്കുവിനൊരുതുണചെ-
യ്തീടുവിൻകാത്തുകൊൾവാൻ

ഹാഹാപാട്ടുള്ളമട്ടിൽത്തുനിയുവിനിവനെ-
ത്താങ്ങുവാൻനിങ്ങളെല്ലാം 198
നൈരാശ്യമുള്ളമരമുട്ടകളേ!വണങ്ങിൻ
പാരാതിഘനമയശാഖകലർന്നവറ്റത്തേ!
ഘോരക്കിടാവിനടെമാംസദശക്കുതുല്യം
പാരംമ്ലതകണ്ണന്യുരുമോഷ്ടരട്ടെ 199

(പിന്നോക്കം മാറി മുട്ട കുത്തുന്നു). (ഹാംലെറ്റ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഇപ്പോൾ എനിക്കിതു സാവകാശമായിട്ടു ചെയ്യാം. ഇതാ ആയാൾ പ്രാൎത്ഥിക്കുകയാണ. ഇപ്പോൾ ഞാനതു പ്രവൃത്തിക്കയും ചെയ്യും.

അങ്ങിനെയായാലവശി
ഞങ്ങിനെവാനോർപുരിക്കുപോയിടും
ഇങ്ങിനെഞാൻപ്രതികാരവു.
മിങ്ങിഫലമോടികയുംകഴിക്കുന്നു 200

അതു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കണം.

ഒരുവികൃതിവതിച്ചെന്നച്ഛനെക്കൊന്നതിന്നാ.
യൊരുവനുതനതാകുംപുത്രനാകുമുളനെത്താൻ
പരഗതിയതിലെത്തിക്കുന്നുവെന്നാലതന്തു—

ഓ! ഹോ! ഇതു വാടകക്കു വാങ്ങി പ്രതിഫലം കൊടുക്കുകയാണ.

പരമിതുപകരത്തോടൊപ്പതാകുന്നതല്ല 201
എല്ലാപ്പാപവുമായവനാധികമാ-
യ്യൂട്ടിട്ടു;മദ്ധ്യതത്തിൽ
ത്തെല്ലുള്ളോരാമ്രപ്പശമകംമുമന്നോ
നോളിക്കുമക്കുമേവം

പ്രതിഫലം=ആയാൾക്ക ഉപകാരം ചെയ്യുകയാണ.

ആയവൻ, എളയച്ഛൻ.

മദ്ധ്യതത്തിൽത്തെല്ലുള്ളോരാമ്രപ്പശ = യൌവനദശയിലുള്ള വൃക്ഷത്തിന്റെ പശ.

വല്ലാതെസിരതോറുമേററമൊഴുകിക്കൊ-
ണ്ടാണവൻസൌഖ്യമായ്
മെല്ലെപ്പാൎത്തുവരുന്നൊരെൻജനകനേ
വഞ്ചിച്ചുഹിംസിച്ചതും 202

അവൻെറ കണക്കെങ്ങിനെയാണെന്നു ദൈവത്തിനല്ലാതെ ആൎക്കറിയാം. എന്നാൽ നമ്മുടെ ഊഹാപോഹശക്തി കൊണ്ടു നോക്കിയാൽ അതു അവനു ഭാരമായിട്ടാണ.

അവൻെറയാത്മാവുവിശുദ്ധമാക്കി-
ട്ടവൻഗതിക്കായ്വഴിനോക്കിടുമ്പോൾ
ആരംവധിച്ചാൽപ്രതികാരമെന്നായ്
വരുന്നതോയെൻതൊഴിലിപ്പതില്ല 203

വാളെ! ഉറയിലേക്കുപോ! ഇതിലും ഭയങ്കരമായ അവസരം നോക്കു.

പാനമൊട്ടുള്ളുറക്കം,കുപിതദശ,യഗ-
മ്യാംഗനാസംഗമംകൊ-
ണ്ടാനന്ദാവസ്ഥ,പിന്നെക്കളി,ശപഥം,മിത-
ല്ലാതെയുംമോക്ഷമാൎഗ്ഗം
മന്നുംനോക്കാത്തനേരത്തവനെയമരനാ-
ട്ടുകാലാൽചവിട്ടി
ത്തന്നാത്മാവൊത്തുചെല്ലുംനരകകരിനിറം
കൊള്ളുവാൻകൊത്തണംനീ 204

എൻെറ അമ്മ നില്ക്കുന്നു. ഈ മരുന്നു നിൻെറ ദീനകാലം നീട്ടുക മാത്രമെയുള്ളു. (പോയി)

രാജാ— (എഴുനീററ) എൻെറ—

വചസ്സുമേല്പോട്ടുപറന്നിടുന്നു
വിചാരമോതാഴെയുഴന്നിടുന്നു
വിചാരമോടൊത്തുകലൎന്നിടാത്ത
വചസ്സുപോകാപരമാംപദത്തിൽ 205

(പോയി)

നരകകരിനിറം = നരകവും പാപികളുടെ ആത്മാവും കറുത്താണെന്നു പ്രസിദ്ധം.

രംഗം—4.

(റാണിയുടെ സ്വകാൎയ്യമുറി)

(റാണിയും പൊളോണിയസ്സും പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ വരും. ശരിയായി ഉത്തരം പറയാതിരിപ്പാൻ വയ്യാത്ത നിലയിൽ ഇവിടുന്നു ചോദ്യംകൊണ്ടു തിരക്കണം. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കമ്പക്കളി എനി സഹിപ്പാൻ വയ്യാതായിരിക്കുന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിൻെറ നേരെ ഉണ്ടാവാവുന്ന അധികമായ രാജകോപത്തിങ്കൽനിന്നു അദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ ഇവിടുന്നു ചാടി വീണിട്ടുണ്ടെന്നും പറയണം. ഞാനിവിടെ ഒളിച്ചിരിക്കാം. അദ്ദേഹത്തോടു കഴിയുന്നിടത്തോളം സ്പഷ്ടമായിപ്പറയണം.

ഹാം— (ഉള്ളിൽനിന്നു) അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

റാണി— തനിക്കപകടം വരില്ല ഞാനേറ്റു. എന്നെ പേടിക്കേണ്ട. പോവൂ! അയാൾ വരുന്നതു കേൾക്കുന്നു. (പൊളോണിയസ്സു തിരക്കകത്തൊളിക്കുന്നു. ഹാംലെററു പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— എന്താ അമ്മേ കാൎയ്യം?

റാണി— ഹാംലെററേ! താൻ തൻെറ അച്ഛനെ വല്ലാതെ മുഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അമ്മേ! അമ്മ എൻെറ അച്ഛനെ വല്ലാതെ മുഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

റാണി— വരൂ! വരൂ! താൻ ദുസ്തൎക്കമായ ഉത്തരം പറയുന്നുവല്ലോ.

ഹാം— പോവൂ! പോവൂ! അമ്മ ചോദ്യം ചോദിക്കുന്നുവല്ലോ.

റാണി— അ! ഹാ! എങ്ങിനെയാ ആളു ഹാംലെററേ?

ഹാം— എന്താ ഇപ്പോൾ കാൎയ്യം.

റാണി— താനെന്നെ മറന്നുവോ?

ഹാം— ഇല്ല. കുരിശാണെ സത്യം. അങ്ങിനെയില്ല ഇവിടുന്നു മ

ക്രിസ്തുവിനെ ഒരു മരത്തിന്മേൽ വെച്ചു ആണി തറച്ചപ്പോൾ അതു + ഒരു അടയാളത്തിൻെറ ഛായയിലായി. ഇപ്പോൾ ഒരു അടയാളത്തിൽ മരംകൊണ്ടോ മറേറാ ക്രിസ്ത്യാനികളുണ്ടാക്കി വെക്കുന്നതിന്നു കുരിശ എന്നു പറയും.

ഹാരാജ്ഞിയാണ. ഭൎത്താവിൻെറ സോദരൻെറ ഭാൎയ്യയുമാണ. അങ്ങിനെയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ—ഇവിടുന്നെൻെറ അമ്മയുമാണ.

റാണി— ആഹാ! ഇങ്ങിനെയോ? എന്നാൽ തന്നോടു സംസാരിപ്പാൻ കഴിയുന്ന ആളുകളെ ഞാനയക്കാം.

ഹാം— വരു! വരു! ഇരിക്ക! ഇവിടുന്നിളകരുത. ഇവിടുത്തെ ഹൃദയത്തിൻെറ ഹൃദയം കാണാവുന്നതായ ഒരു കണ്ണാടി ഞാൻ കാണിച്ചു തരുന്നതിന്ന മുമ്പായി ഇവിടുന്ന പോവരുത.

റാണി— താനെന്താ ചെയ്യുക? താനെന്നെകൊല്ലുമൊ അയ്യോ സഹായിക്കണെ! സഹായിക്കണെ!!

പൊ— (പിന്നിൽനിന്ന) എന്താ? ഓഹാ!! സഹായം! സഹായം! സഹായം!

ഹാം— എന്താ അത ഒരെലിയോ? ഹോ! ചത്തു ചത്തു.

(വാൾ തിരശ്ശീലയിൽകൂടി കുത്തിക്കടത്തുന്നു)

പൊ— (പിന്നിൽനിന്ന) അയ്യോ! എന്നെ കൊന്നുവൊ!

(വീണു ചാവുന്നു).

റാണി— അയ്യോ കഷ്ടമേ! എന്തൊന്ന താൻ ചെയ്തത?

ഹാം— ഒന്നുമില്ല. എനിക്ക നിശ്ചയമില്ല. അതു രാജാവൊ?

റാണി— എന്ത? എന്തു സാഹസമായ ദുഷ്ടപ്രവൃത്തിയാണിത?

ഹാം— ഒരു ദുഷ്ടപ്രവൃത്തി. നല്ലമ്മെ! ഒരു രാജാവിനെ കൊന്ന അദ്ദേഹത്തിൻെറ സോദരനെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനോളം ഏകദേശം ചീത്തയാണ.

റാണി— രാജാവിനെ കൊല്ലുകയോ?

ഹാം— അതെ അമ്മെ! അങ്ങിനെയാണ പറഞ്ഞത.

(തിരപൊക്കി പൊളോണിയസ്സിനെ കാണുന്നു).

ദുഷ്ടനായി, സാഹസിയായി, അനാവശ്യകാൎയ്യങ്ങളിൽ ചാടി വീഴുന്ന മുട്ടാളനായ തനിക്ക നല്ലതു വരട്ടെ. ഞാൻ തന്നെതന്നിലും വലുതായ ഒരാളാണെന്ന മാറി ധരിച്ചുപോയി. തൻെറ വിധിയെ ഏറ്റുകൊള്ളു. താൻ എന്തൊ രെപകടത്തിൻ അതികേമനായി കൊണ്ടുപിടിച്ചിരുന്നു

എന്നു തോന്നുന്നു. കൈതിരുമ്പുന്നതു മതിയാക്കു. സമാധാനിക്കൂ! ഇരിക്കൂ! ഞാൻ ഇവിടത്തെ ഹൃദയം മർദ്ദിക്കട്ടേ.

കന്മതിലിൽക്കരുപ്പാരമന്നോരുവകയതിനാൽ
തീർത്തതാണെങ്കിലുംനിൻ-
ചിത്തംശീലിച്ചിട്ടുംദുർന്നടവടിയതുകൊ-
ണ്ടിട്ടുബോധത്തിനൊന്നും
എത്തിക്കൂടാത്തമട്ടായ്ഘനിരതടയും
പിച്ചളക്കട്ടയാകാ-
ഞ്ഞതിപ്രായത്തിലല്ലെങ്കിലു,മുടനിതുഞാൻ
ചെയ്യിട്ടുംതീർച്ചതന്നെ 206

റാണി— ഇത്രയൊക്ക മര്യാദവിട്ടു ലഹള കൂട്ടത്തക്കവണ്ണം ഞാനെന്താ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു?

ഹാം— സദ്വൃത്തത്തിൻതുടുപ്പോടിട്ടുമഴകുകെടു-
ത്തുന്നതായ്,സൽഗ്ഗുണത്തിൽ
സിദ്ധിപ്പിക്കുന്നതായിക്കപടത,വിമല-
പ്രേമനെറ്റിത്തടത്തിൽ
ചാർത്തുന്നൽപ്പൂവ്വുനീക്കിപ്പോളകമതിൽഗ്ഗള-
പ്പിപ്പതാമ്മട്ടിലിന്നത്തെ
സ്സത്യംതായങ്ങളിക്കാർമൊഴിയെത്രപൊളിയാ-
ക്കുന്നോരാദ്ദ്യൂതകന്മാം 207
മാകച്ചുംവേളിനാളിച്ചൊല്ലുമൊരുവലിയകരാ-
റിന്നുടൽക്കുള്ളൊരാത്മാ-
വാകെക്കുത്തിപ്പറിക്കുന്നതുമറിവ്രതകം
വേദസർവ്വസ്വസാരം
ലോകക്കൂത്ത്യപ്രലാപങ്ങളിലുടയവകയെ
ന്നാക്കിവെക്കുന്നുതെ.
നാകന്നാദ്ദൃഷ്ടകണ്ഠംമുഖമിതിൽവിധിവ-
ശ്ശാപവപ്പിച്ചിടുന്നു 208
എന്നല്ലാറപ്പുടയൊത്തുഴിവിചാരണക്കു.
ഉള്ളന്നാളുപോലെയഴലാണ്ടുമുഖത്തിനൊട്ടും

വിചാരണ=ധർമ്മരാജാവിന്റെ വിസ്താരം.

അത്യന്തരൌക്ഷ്യമെഴുമീക്കഠിനപ്രവൃത്തി-
യോർത്തിട്ടനിഷ്ഠുരമനോവ്യഥതേടിടുന്നു 209

റാണി— അയ്യോ കഷ്ടം! പ്രസ്താവനയിൽ ഇത്രയുറക്കെ ശബ്ദിക്കുന്നതും ഇടി വെട്ടുന്നതുമായ എന്റെ പ്രവൃത്തി ഏതാണ്?

ഹാം— ഇതാ നോക്കു. ഒരു ഛായയും, ഇതും, രണ്ടു സോദരന്മാരുടെ തത്സ്വരൂപം—

നോക്കൂഎന്തൊരുഭംഗിയാണതിനിടില.
സ്ഥാനത്തിനെന്നു,ള്ളമാ.
ഹനാകംനമുടിജോവിനൊത്തചുരികം-
തന്നെ,യും,ശാസനം,
നോക്കുന്നോക്കിവരുന്നാനിട്ടുന്നാമിഴിയോ
മാർസിന്റെവൈനനൊത്താട്ടം
നൽകുന്നിവെലണഞ്ഞദേവസചിവൻ
നില്ലൊത്തതിനിൽപ്പുമെ 210
അവിടുത്തെയോഗ്യതകൾ.
ഇവികലസാക്ഷിപ്പെടികവടിയോടെ
മൈവണ്ണംമുദ്രവെച്ചോ.
മീവണ്ണംഗുണമിണങ്ങുമീരൂപം 211

ഇതിവിടുത്തെ ഭർത്താവായിരുന്നു. ഇനി ഇതെപ്പുറത്തു നോക്കു. ഇവിടെയിതാ ഇവിടുത്തെ ഭർത്താവു. സ്വന്തം ശുദ്ധാത്മാവായ സോദരനെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ചാഴിയുള്ള കതിര. ഇവിടേക്കു കണ്ണുണ്ടോ? ഒരു നല്ല പർവ്വതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചതിന്നു തടിപ്പാൻ ഒരു ചളി പ്രദേശത്തേക്കു പോവുക വെക്കുമോ? കഷ്ടം! ഇവിടേക്കു കണ്ണുണ്ടോ? ഇതു പ്രേമമാണെന്നു പറവാൻ പാടില്ല എന്തെന്നാൽ—

ചോരത്തുള്ളലടങ്ങി-
ച്ചേരുമാതാലോചനത്തിനീപ്രായം
ഏതാലോചനകൊണ്ടി-
ട്ടിതുചിട്ടിവിടുന്നുകഷ്ടമിതെടുത്തു 212

മാർസ്സു, ദേവസചിവൻ = ഇവരെല്ലാം ഓരോ ഗ്രഹങ്ങളാണ.

ജ്ഞാനം ഇവിടെക്കുണ്ടു തീൎച്ച തന്നെ. ഇല്ലെങ്കിലാഗ്രഹവു ണ്ടാവില്ലല്ലോ. എന്നാൽ നിശ്ചയമായിട്ടും ആ ജ്ഞാനത്തിന്നു അതിൻെറ പ്രവൃത്തി എടുപ്പാൻ വയ്യാതായിരിക്കുന്നു.

എന്തെന്നാൽ—

നൂനംഭോഗേച്ഛമാകില്ലിതുവിധഗുണമാം
ഭേദങ്ങളിലലം
ജ്ഞാനംസാരജ്ഞനോക്കിത്തരയുവതിനവേ-
ണ്ടാലോചനാലം
സ്ഥാനേസൂക്ഷിച്ചുവെക്കാത്തുടനെമുഴുവനും
ചേതോവികൃതിയിൽ
ത്താനേതാൻകീഴടങ്ങിട്ടനിശമുഴലുവാൻ
നില്ക്കില്ലനിയതം 213

കണ്ണു കെട്ടിക്കളിയിൽ ഏതു ദുഷ്പിശാചാണിവിടത്തെ ഇങ്ങിനെ ചതിച്ചതു?

സ്പൎശംവിട്ടൊന്നുദൃഷ്ടിയൊമിഴിസഹ-
യിക്കാത്താരാസ്പൎശമോ
സ്പൎശാൽദൃഷ്ടിയിവററവിട്ടമൊഴിയൊ,
മൂന്നുംവിട്ടംഘ്രാണമോ
സത്യജ്ഞാനമതിൻെറധീനമിയലു-
ന്നോതെങ്കിലുംഭോഗമോ
സത്യംസത്യമിതിത്രബുദ്ധികറവാ-
ശ്ലിഷ്ടതരംകാട്ടിടാ 214

കറവു തന്നെ. ഇവിടത്തെ വൈചക്ഷണ്യം എവിടെ?

പറഞ്ഞാൽക്കൂട്ടാക്കാത്തൊരുനരകമേ!പ്രായമതിയാ
യൊരുത്തിക്കുള്ളിൽത്തവലമതുകൂട്ടാൻകഴിയുകിൽ
ചൊവ്വപ്പത്തിയ്യാളുന്നമുലകളിൽനില്ക്കുന്നളുണമ-
ത്തരക്കിൻമട്ടായിട്ടവളുടെയൊരത്തിയ്യിലുരുകം 215
ആജ്ഞാബലന്തദ്രവ്യമംഗജവഹ്നിനാൽക്ക
മാജ്ഞാക്കളമർച്ചിതകാട്ടരുതെന്തതെന്നാൽ
ചേലോട്ടമഞ്ഞുശിലകത്തിവരുന്നിളുളി-
ന്നാലോചനാലലനവൃത്തിയുമായിടുന്നു 216

റാണി— അയ്യോ! ഹാംലെററ! അധികം പറയരുതെ
എന്നുടെകണ്ണുകളാത്മാ-
വിന്നുള്ളിൽത്തള്ളിട്ടന്നറിയിപ്പതിൽ
എന്നുമമായാച്ഛായ-
ആന്നാടെപ്പുള്ളികൾകറുത്തുകാണുന്നു 117
രോഷാകന്നുടെദോഷികളി-
ലാവൃകട്ടാരമായ്ക്കൂടകന്നു
ഹാ! നന്ദന! ഹാംലെററ!
നീനിപ്പുരമിനിയുമധികമോതരുതെ 218
ഹാം— ആയ്യോഹിംസകഴിച്ചോരിഖലനനിൻ
മുൻകാന്തനൊക്കംഗ്ഗുണം
പെയ്യുപതുപകത്താതൊന്നിരുപതാ.
കിട്ടുന്നതുന്നൊന്നുതാൻ.
മൂഢൻനല്ലടിമയ്ക്കുയോണ്ടവനവൻ
കോമാളിരാജാവുതാൻ
നാട്ടുംനാട്ടധിപത്യവുമൊക്കെടവും
കട്ടോരുകള്ളൻഖലം 219
റാണി— മതി മതി.
ഹാം— രാജതപത്തിന്റെ മുറികണ്ടങ്ങൾ കൂട്ടി കെട്ടിയ ഒരു രാജാവു. (പ്രേതം പ്രവേശിക്കുന്നു).
ദൈവഭടന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ ചിറകു പരത്തി എന്റെ മേലെ നിന്നെന്നെ രക്ഷിക്കണേ. മാന്യരൂപനായ ഇവിടേക്കു എന്താ വേണ്ടതു?
റാണി— കഷ്ടമേ! ഇയ്യാൾക്കു ഭ്രാന്തുണ്ടോ?
ഹാം— പാരംഗൌരവമുള്ളതുംഭയമുടി-
ച്ചിട്ടുപോന്നതുംതന്നെയാ
യോരീനിന്തിരുശാസനത്തിനെനട-
ത്താതെനിരുത്സാഹനായ്
കാലോചിതവികാരമൂർച്ഛനകല-
ന്നിണ്ടൽപ്പെട്ടുമെട്ടിലായ്
നേരംനീട്ടിയപുത്രനെബ്ഭത്സിപ്പാൻ
നിന്ദിക്കുവാൻവന്നതോ 220

പറയൂ.

പ്രേ— അതു മറക്കരുതേ.

എന്നാലീയരമൊട്ടുമൂർച്ചകുറവായ്
കാണുംക്രൗര്യംപിന്നെയും
നന്നായ്മൂർച്ചയിടുന്നതിനത്രേ,മെ-
ന്നാലിങ്ങുതാൻനോക്കെടോ
ഭർത്തൃൽഭ്രാന്തികലർന്നനിൻജനനിയും
സ്വാത്മാവുമായിപ്പരം
യുദ്ധംവെട്ടിവരുന്നു,താനിതിനിട-
കൾപ്പെട്ടുനിന്നീടണം 221
ഡംബദുർബ്ബലരായോരിൽ
വമ്പുകാട്ടീടുമേറെയും
ഹാംലെറ്റേ!താൻപറഞ്ഞാലു-
മമ്മയോടൊന്നുവല്ലതും 222

ഹാം— എന്താ അമ്മേ! ഇവിടെക്കം?

റാണി— താൻ ആകാശത്തേക്കു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു, അശരീരമായ കാററിനോടു സംസാരിപ്പാൻ, തനിക്കെന്താ? തന്റെ കണ്ണുകളിൽകൂടെ ആത്മാവു വളരെ പരിഭ്രമത്തോടെ പുറത്തേക്കു നോക്കുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല,

ഉറങ്ങുംയോധാവലിപകടകണനത്തെന്നറികിലേ-
ററിരിക്കുംമട്ടായിഝടുതിതവരോമങ്ങൾമുഴുവൻ
പരംജീവൻകൂടാത്തവയവമതോലിവനുളവായ്
വരുമട്ടിൽപെട്ടെന്നിളകിയെഴുന്നീല്ക്കുന്നിതധുനാ 223
ബുദ്ധിഭ്രമത്തിന്റെചുട്ടു
കത്തുംനാളത്തിലാശുനീ
തെളിവേറുംക്ഷമാവാരി
തളിക്കുകതണുക്കുവാൻ 224

എന്തിന്മേലാണു താൻ നോക്കുന്നതു?

ഹാം— അവിടുത്തെ അവിടുത്തെ, അവിടുന്നെത്ര വിളർത്ത മുഖത്തോടുകൂടിയാണു നമ്മെ നോക്കുന്നതു?! നോക്കു.

അവിടുത്തെരൂപവുംപുന-
രവികലമതിനുള്ളഹേതുവുംകൂടി

അല്ലലോടപേക്ഷചെയ്യാൽ
കല്ലിനുമുള്ളംകലങ്ങിയലിവുണ്ടാം 225

എന്റെ നേരെ നോക്കേണ്ടാ. ഒരു ദയനീയപ്രവൃത്തികൊണ്ടെങ്ങാനും എന്റെ ഉഗ്രനിശ്ചയത്തിന്നിളക്കം വന്നൊക്കും. അപ്പോൾ ഞാൻ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ശരിയായ ന്യായമുണ്ടാവില്ല. രക്തത്തിന്നു പകരം ഒരു സമയം കണ്ണീരായിപ്പോവും

റാണി— താനാരോടാണിതൊക്കെ സംസാരിക്കുന്നത്?

ഹാം— ഇവിടുന്നിതാ, ഇവിടെയൊന്നും കാണുന്നില്ലേ?

റാണി— ഒന്നും ഇല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ ഉള്ളതൊക്കെ കാണുന്നുണ്ട്.

ഹാം— ഒന്നും കേൾക്കുന്നതുമില്ലേ?

റാണി— ഇല്ല. നൊമ്മെ രണ്ടാളെയും അല്ലാതെ ഇല്ല.

ഹാം— ഉം. അങ്ങോട്ടു നോക്കു. എങ്ങിനെയാണവിടുന്നു മെല്ലെ മറയുന്നതെന്നു നോക്കു. എന്റെ അച്ഛൻ ഇരുന്നിരുന്ന കാലത്തെ ഉടുപ്പോടുകൂടി; എവിടെക്കാണ്, അവിടുന്നീപോകുന്നതെന്നു നോക്കു. (വാതിൽ കടന്നു പ്രേതം പോയി).

റാണി—
ഇതുതന്റെതലച്ചോറിൻ
കൃതിയാണില്ലസംശയം
ഭ്രാന്തിനില്ലാത്തതുണ്ടാക്കാൻ
ഹന്തസാമർത്ഥ്യമേറുമെ 226

ഹാം— ഭ്രാന്താണ അല്ലേ?

എന്റെനാഡിശരിയായിനിങ്ങളുടെനാഡി
പോലെസമമാത്രയിൽ
തന്റെനല്ലസുഖസൂചകസ്വരമൊടുണ്ട-
ടിച്ചിടുവതെപ്പോഴും
എന്റെവാക്കൊഴികൾകനവല്ല;ഉപരീക്ഷ
ചെയ്യുകപറഞ്ഞൊരി.
ഞാനെന്റെവാക്കുപറയാംക്രമത്തിൽ,ഭ്രാന്തകന്മാ-
രാകിൽമറയില്ലയോ 227

അമ്മേ ദൈവകൃപാകടാക്ഷമതിനായ്
കാംക്ഷിപ്പതുണ്ടെങ്കിലി-
ങ്ങുന്മേഷത്തോടുറക്കെന്നിന്നരികിൽ ഞാ-
നീവണ്ണമോതുന്നതും
എല്ലാമെന്നുടെകമ്പമാണെന്നുതിർകവി-
ഞ്ഞിട്ടുള്ളോരിനിൻനട-
പ്പല്ലായെന്നുധരിച്ചു ചേതസിസമാ-
ധാനപ്പെടായ്ക്കുതേ. 228
ഇതുപൊററകെട്ടിമൂട-
ന്നുതാൻവ്രണമതിനപക്ഷയങ്ങളെല്ലാം
അതിയായ്ക്കുഴിച്ചുടച്ചുട
നതിലേവിഷമേററമേറീടും 229

ഇവിടുന്നു ദൈവത്തിനോടു സമ്മതിക്ക. കഴിഞ്ഞതിനെപ്പററി പശ്ചാത്തപിക്ക. വരാൻ പോകുന്നതിനെ തടുക്ക. കളപ്പുല്ല വളരാൻ വളം ചേർക്കരുത. എൻെറ ഈ സൽഗുണത്തെ ക്ഷമിക്കണേ.

ധാരാളംവിഷയംകളികമ്മരിയിൽ
പെട്ടുണ്മദംപൂണ്ടിട്ടു-
ന്നോരീക്കാലമുയന്നദുർഗ്ഗുണഗണ-
ത്തോടേററവുംസൽഗ്ഗുണം
നേരെമാപ്പിനിരക്കണംഗുണമതി-
നാണ്ടാകുവാൻപോലുമേ
പാരംകാത്തുകഴൽക്കുളുപ്പിയടിമ
പ്പെട്ടിട്ടുപാർത്തിടണം 230

റാണി— അയ്യോ! ഹാംലെററ! താനെൻെറ ഹൃദയം രണ്ടാക്കിപ്പിളക്കുന്നു.

ഹാം— അതുവ്വോ? എന്നാൽ, അതിൻെറ ചീത്ത ഭാഗമൊക്കെ കളഞ്ഞു ശുദ്ധമായിട്ടുള്ളതിനെ മററെ പകുതിയോടുകൂടി ജീവിച്ചുപോക. നല്ലതു വരട്ടെ. എൻെറ ഇളയച്ഛൻെറ സഹശയനത്തിനു പോകരുതെ. ഇവിടേക്ക സൽഗ്ഗുണമില്ലെങ്കിലും അതുണ്ടെന്നു നടിക്ക.

പ്രകൃതിയുടയ കൂടെക്കാവൽനില്ക്കും പിശാചായ്
സ്സകലമറിവുതിന്നുംന്യനമാചാരമെന്നാൽ
ഇതുവിധമിഹസൽക്കർമ്മത്തിനുംയോഗ്യമാമ.
സ്ഥിതിയതിനൊരുടുപ്പേകുന്നതിൽദൈവദൂതൻ 231
പ്രകൃതിപലതുംമാററാനാചാരമേററിടുന്നാം
വികൃതികളതുംഉഷ്ണത്തോയടക്കുവാനിന്നമേ
അതിശയമതില്ലെന്നാലത്യുഗ്രതാമിതശക്തികൊ-
ണ്ടതിനെയകലെത്തള്ളിപ്പായിക്കുവാൻകഴിയുംദൃഢം 232

ഇവിടെക്കു ദൈവാനുഗ്രഹമുണ്ടാകേണമെന്നു എപ്പോൾ ആഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നുവോ അപ്പോൾ ഞാൻ ഇവിടുത്തോടനുഗ്രഹിപ്പാൻ അപേക്ഷിക്കാം. (പൊളോണിയസ്സിനെ കാണിച്ചിട്ടു) ഇയ്യാളെപ്പററി ഞാൻ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടെന്നെ ശിക്ഷിക്കുവാനും എന്നെക്കൊണ്ടിതിനെ ശിക്ഷിപ്പിപ്പാനും തക്കവണ്ണം ഞാൻ പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാനുള്ള ദൈവത്തിൻെറ ഒരാളായിരിക്കേണമെന്നാണ അവിടുത്തെ താല്പര്യം. ഞാനിയ്യാളെ എടുത്തു കളകയും കൊന്നതിനു മതിയായ സമാധാനം പറകയും ചെയ്യാം. എന്നാൽ നന്മ വരട്ടെ. ഞാൻ ദയാലുവാവാൻ മാത്രമാണു ക്രൂരനായിരിക്കുന്നതു. ഇപ്പോൾ ചീത്ത തുടങ്ങി, ഇതിലും ചീത്ത പിന്നാലെ ഇരിക്കുന്നു. ഒരു വാക്കുംകൂടി പറഞ്ഞോട്ടെ അമ്മേ!

രാണി— ഞാനെന്താ ചെയ്യേണ്ടതു?

ഹാം— ഞാൻ ചെയ്യാനേല്പിക്കുന്ന ഇതു മാത്രം അരുതു.

ചീർത്തോരാമന്നവൻതേസഹശയനരസം
കൂട്ടുവാൻതന്നാക്കുവാനും
ചിത്തോത്സാഹാൽക്കപോലങ്ങളിൽനവനഖചി-
ഹ്നങ്ങളൂന്നിടുവാനും
ബഹുപ്രേമാർദ്രസംബുദ്ധികൾപലവടിവോൽ-
വാനുമെൻഭ്രാന്തുകളും
കൃത്യന്താനെന്നുനിൻവാഗ്ഗുഴിയവനൊട്ടു-
പ്പാനുമായ്സമ്മതിക്ക 233

ഇവിടുന്നു അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും എന്തെന്നാൽ—

അരിയൊരരശകതന്റെടംമൂഢാബുദ്ധിയെന്നീ-
പെരിയഗുണമിണങ്ങുംരാജ്ഞിവിട്ടാരുവേറെ
ഒരുതവളയതല്ലാ,വ്വാവല,പ്പൂച്ചയായു-
ള്ളൊരുവനിലിഹഗൂഢപ്രൌഢകാര്യംമറെക്കും 234

ഇവിടത്തെ ബുദ്ധിയും ഗോപ്യാവസ്ഥയും കൂട്ടാക്കാതെ വീട്ടിന്റെ മുകളിൽവെച്ചു കൊട്ടയഴിച്ചു പക്ഷികളെ പറപ്പിക്കു. ആ ശ്രുതിപ്പെട്ട ആ മർക്കടത്താന്റെ മാതിരി പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാൻ ആ കൂട്ടിലേക്കിറങ്ങി ഇവിടത്തെ സ്വന്തം കഴുത്തു കൂടി മുറിക്കു.

റാണി— ശ്വാസംനിമിത്തമിഹവാക്കുജനിപ്പതെങ്കിൽ
ശ്വാസംജനിക്കുവതുജീവനിലെന്നിരിക്കിൽ
എന്നോടുതാൻചിലതു ചൊന്നതിനിപ്പുറത്തെ
കൊന്നോതിടുന്നതിനെനിക്കിഹജീവനില്ല 235

ഹാം— എനിക്കു ബിലാത്തിക്കു പോണം. ഇവിടേക്കതു നിശ്ചയമുണ്ടോ?

റാണി— ഹാ! ഞാനതു മറന്നിരുന്നു. അതങ്ങിനെ തീർച്ചയാക്കിരിക്കുന്നു.

ഹാം— മുദ്രവെച്ച എഴുത്തുകളുണ്ട്. വിഷപ്പല്ലു പറിക്കാത്ത വലിയ പാമ്പിനെപ്പോലെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്ന എന്റെ രണ്ടു സഹപാഠികൾക്കു കല്പനയുണ്ട്. അവർ എന്റെ വഴി അടിച്ചു നന്നാക്കി എന്നെ കള്ളത്തരത്തിലേക്കു കൊണ്ടു നടത്തുന്നു. അതങ്ങിനെ നടക്കട്ടെ. ഒരു എഞ്ചിനീയർ ആയാളുടെ സ്വന്തം വെടിക്കുന്ന യന്ത്രംകൊണ്ടു തന്നെ ആകാശത്തേക്കു പൊങ്ങുന്നതു കാണ്മാനല്ലെ ഒക്കേതിലും നേരം പോക്കു. ഞാൻ അവരുടെ കുഴികൾക്കു ഒരു വാര താഴെ കുഴിച്ചു അവരെ ആകാശത്തേക്കു പറപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ വളരെകഷ്ടമാവും. ഒരേ വരിയിൽ രണ്ടു കള്ളത്തൊഴിലുകൾ നേരിട്ടു മുട്ടിയാൽ ബഹുരസമുണ്ട്. ഞാനീശ്ശവം അങ്ങെ മുറിയിലേക്കു വലിക്കാം. അമ്മേ! ഈ രാത്രി ശുഭമായ്വരട്ടെ. ഈ മന്ത്രി ഇപ്പോൾ അനങ്ങാതെയും വളരെ സ്വകാ

ഷ്ഠമായും അത്യന്തം ഗൌരവത്തോടുകൂടിയുമാണ ഇരിക്കുന്നത. ഈ ആൾ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ വെറുതെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അറിവില്ലാത്ത കള്ളനായിരുന്നു. വരു ഹേ! തന്നെ അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ. ഒരങ്ങിനെയാട്ടെ അമ്മേ! (ഓരോരുത്തരായിട്ട പോയി ഹാംലെററ പൊളോണിയസ്സിനെ വലിച്ചുംകൊണ്ട പോയി).

അങ്കം—4 രംഗം—1.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു മുറിയകം)

(രാജാ, റാണി, റോസൻക്രാൻസ്സ, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാജാ— ഈ ദീർഘശ്വാസങ്ങളിൽ, ഈ വലിയ വലികളിൽ അസാരമൊന്നുണ്ടു. അതു നാം അറിയേണ്ടതാണെങ്കിൽ എന്താണെന്നു നീ മനസ്സിലാക്കിത്തരണം. നിന്റെ മകനെവിടെ?

റാണി—കുറച്ചുനേരത്തേക്കു ഇവിടെ ഞങ്ങളെ മാത്രമാക്കണെ. (റോസ. ഗിൽ. പോയി) അയ്യോ! എന്റെ പ്രാണനാഥ! ഞാൻ ഇന്നു രാത്രി എന്താ കണ്ടത?

രാജാ— എന്താ ഗർട്ടൂഡേ! ഹാംലെററിനു എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു?

റാണി—കടലുംകാററുമായുമതിൽകൂടുശക്തിയിൽമത്സരാൽ
ഇടയുംപൊടിതാൻകമ്പംപിടിപെട്ടിതവന്നഹോ 136

ആയാളുടെ ഭ്രാന്തിൽ തെരയുടെ ഉള്ളിൽ ചിലതനങ്ങുന്നതു കേട്ടിട്ട ഉടനെ വാളൂരി, എലി, എലി എന്നു നിലവിളിച്ച മറഞ്ഞുനിന്നിരുന്ന ആ സാധുകിഴവനെ കൊന്നു.

രാജാ— കഷ്ടം! വല്ലാത്ത പ്രവൃത്തി. നാം അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ നമുക്കും ഇതുതന്നെയായിരുന്നു ഗതി. ആയാളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്കെല്ലാം വളരെ ആപത്താണ. നിനക്കും നമുക്കും എല്ലാവക്കും. ഈ കടുപ്രവൃത്തിക്കു എന്താ സ

മാധാനം പറയുക? നമ്മുടെ മുൻകരുതൽകൊണ്ടു ഈ ഭ്രാന്തനായ യുവാവിനെ ബന്ധനത്തിൽ, ജനങ്ങൾ ചെല്ലാതെയുള്ള ദിക്കിൽ വെക്കാത്തതിനാൽ ഈ പ്രവൃത്തിയുടെ അപരാധം നമ്മുടെമേൽ തന്നെ വരും.

അന്നാളേററവുമുക്കമെന്തെന്നുനോക്കാൻ
തോന്നാതാക്കീനമ്മെയസ്നേഹബന്ധം
എന്നാൽചീത്തവ്യാധിമൂടിട്ടുമീവൻ
നിന്നാൻകൂടിസ്സന്തതിച്ചോണമായി 237

അയാളെവിടെ പോയിരിക്കുന്നു?

രാജ്ഞി.— ആയാൾ കൊന്ന ശരീരത്തെ വഴിയിൽനിന്നൊട്ടത്തു മാറ്റുവാനായി പോയിരിക്കുന്നു.

ലോഹക്കുഴികൾക്കിടെപ്പൊഴുതാന്നജാതി
ലോഹങ്ങൾതന്നിടയിൽനിന്നിതുപൊന്നുപോലെ
ആഹന്ത! ബോധമതിലുംവെളിവുണ്ടിടയ്ക്കു
ദ്രോഹത്തെയോർത്തവനിതോർത്തുകരഞ്ഞിടുന്നു 238

രാജാ.— ഗർട്രൂഡേ! പോരു.

അർക്കൻശിലോച്ചയശിരസ്സുതൊടുന്നൊരാഴെതാൻ
നൽകപ്പൽകേററിയവനെദ്രുതിയോടുമീതാൻ
ഇക്രൂരതക്കുനരനാഥത,കണ്ണുചീത്തി
നിൽക്കേണമെൻവിരുതുമാപ്പിനുനോക്കിടേണം 139

ഹേ ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനേ! (റോസ. ഗിൽ. രണ്ടാളും പ്രവേശിക്കുന്നു). സ്നേഹിതന്മാരായ നിങ്ങൾ രണ്ടാളും വേറെ ചിലരെ കൂടി സഹായത്തിന്നു കൂട്ടിക്കൊൾവിൻ. ഹാംലെററ് ഭ്രാന്തിൽ പൊളോണിയസ്സിനെ കൊന്നു ആയാളുടെ അമ്മയുടെ സ്വകാര്യമുറിയിൽനിന്നു വലിച്ചുകൊണ്ടു പോയിരിക്കുന്നു. ആയാളെ പുറത്തു പോയി തിരഞ്ഞു നല്ല വാക്കിനെ പറഞ്ഞു ശവം പള്ളിയിലേക്കു കൊണ്ടു വരുവിൻ. ഇതു വേഗം വേണം. (റോസ. ഗിൽ. പോയി). ഗർട്രൂഡേ! വരു. നമുക്കു നമ്മുടെ അതിബുദ്ധിശാലികളായ സ്നേഹിതന്മാരെ വിളിച്ചു നാം ചെയ്യാൻ വിചാരിക്കുന്നതും അസമയത്തു ചെയ്തു പോയതും അറിയിക്കുക.

എന്നാൽവൻതോക്കൊഴിക്കുന്നൊരതിഘോഷമയമാം-
മുണ്ടലാകിന്നവിട്ടാ-
ലെന്നാമക്കുഴിയങ്ങെത്തലവരെയൊരു-
ട്ടാഞ്ഞുചെല്ലുന്നതായി
മന്ദംവീഴുംശകാരംചൊരമിവിടെനമു-
ക്കൊട്ടുമേൽക്കാത്തമട്ടാ-
യൊന്നുംകേട്ടേററിടാത്തംബരവഴിപതറി-
ട്ടാഞ്ഞുവെന്നുംവരാമെ

വരു! എൻെറ ആത്മാവു വല്ലാതെ അസ്വാസ്ഥതയോടെ ഭയപ്പെട്ടു വിറച്ചു വശായിരിക്കുന്നു. (രണ്ടാളും പോയി).

രംഗം—2.

(രാജധാനിയിൽ മറെറാരു മുറിയകം).

(ഹാംലെററ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഭദ്രമായി വെച്ചു.

റോ. ഗിൽ— (ഉള്ളിൽനിന്നു) ഹാംലെററ! ഹാംലെററ പ്രഭോ!

ഹാം— നില്ക്കട്ടെ. എന്താ ഒച്ച? ആരാ ഹാംലെററിനെ വിളിക്കുന്നത. ആ! ഇതാ അവർ വരുന്നു. (റോസൻ. ഗിൽ. പ്രശിക്കുന്നു).

റോ— തിരുമനസ്സേ! ഇവിടുന്നു ശവം എന്തു ചെയ്തു?

ഹാം— അതിനോടു സംബന്ധമുള്ള മണ്ണോടു ചേർത്തു.

റോ— അത എവിടെയാണെന്നു ഞങ്ങളോടു പറയു. അതവിന്നെടുത്തു ഞങ്ങൾ പള്ളിയിലേക്കു കൊണ്ടുപൊയ്ക്കൊള്ളട്ടെ.

ഹാം— എനിക്കു വിശ്വാസമാവുന്നില്ല.

റോ— എന്താ വിശ്വാസമാവാത്തത?

ഹാം— നിങ്ങളുടെ സ്വകാര്യം എനിക്കു സൂക്ഷിപ്പാൻ കഴിയുമെന്നും, എൻെറ സ്വന്തം വിഷയ്യന്നും ഉള്ളത. വിശേഷിച്ചു ഒരു "സ്പൂഞ്ചോണേ" ആവശ്യപ്പെടുന്നാലും ഒരു രാജാവിൻെറ മകൻ എന്താ മറുപടി പറയേണ്ടത?

റോ— ഞാനൊരു സ്പൂഞ്ചാണെന്നാണ തിരുമനസ്സിൽനിന്നു വിചാരിക്കുന്നത?

ഹാം— അതെ ഛെ! രാജാവിൻെറ സ്നേഹവും സമ്മാനങ്ങളും അധികാരങ്ങളും വലിച്ചെടുക്കുന്ന ഒരു സ്പഞ്ജ. എന്നാൽ അങ്ങിനത്തെ ആളുകളാണ രാജാവിന്നു അവസാനം അധികം ഉപകരിക്കുക.

തിന്നാൻകിടക്കുന്നതുമർക്കടത്താൻ
മുന്നംകരുത്തിട്ടുമെന്നപോലെ
മുന്നംനൃപൻനിങ്ങളെവായിലാക്കി
പിന്നൊക്കതിന്നാനിതവെച്ചിടുന്നു 241

നിങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ളത അദ്ദേഹത്തിന്നാവശ്യം വരുമ്പോൾ എനി ഞെക്കുകയേ വേണ്ടു. എന്നാൽ സ്പഞ്ജേ! നി പിന്നെയും നീരില്ലാതെയാവും.

റോ— എനിക്കിവിടുന്നു പറയുന്നതു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. തിരുമനസ്സെ.

ഹാം— ഞാനതുകൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നു. കുടിലവാക്കുകൾ മുട്ടാളച്ചെവികളിൽ ഉറങ്ങുകെയുള്ളു.

റോ— തിരുമനസ്സിലെ ഇവിടുന്നു, ആ ശരീരമെവിടെയാണെന്നു ഞങ്ങളോടു പറകയും ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു രാജാവിൻെറ അടുക്കലെക്കു പോരികയും വേണം.

ഹാം— ശരീരം രാജാവിൻെറ അടുക്കലാണ. എന്നാൽ രാജാവു ശരീരത്തോടുകൂടിയല്ല താനും. രാജാവ— ഒരു— ഒന്നാ—

ഗിൽ— ഒന്നോ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഒന്നുമല്ല. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അടുക്കലെക്കു എന്നെ കൊണ്ടുപോവു. കുറുക്കൻ ഒളിച്ചു. മററെല്ലാവരും അവനെ തിരഞ്ഞു പിടിപ്പിൻ. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—3.

(രാജധാനിയിൽ വേറെ ഒരു മുറി അകം).

(രാജാവും പരിവാരങ്ങളും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ആയാളെ തിരയുവാനും ആ ശവം കണ്ടു പിടിപ്പാ

ഒളിച്ചുകളിയിൽ ഒളിക്കുന്നവൻ കുറുക്കൻ എന്നു മലയാളത്തിലും ചിലേടത്തു നടപ്പുണ്ടു.

നം ഞാൻ ആളെ അയച്ചിട്ടുണ്ട. ഇയ്യാളെ ഇങ്ങിനെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി വിടുന്നത എത്ര അപായമാണ! എന്നാൽ കഠിനമായ നിയമം ആയാളുടെമേൽ നടത്തരുത.

ഏററംസ്നേഹിച്ചിട്ടുന്നുണ്ടവനെയിഹതല-
ച്ചോറില്ലെങ്കിലുംകേട്ടോ.
തെററംമാലോകരെന്നാലവരുളളമാ-
ലോചനാമൂലമല്ലൊ
മുററംകണ്ണൊന്നുകൊണ്ടാണവർബഹുശരിയായ്
ത്തൂക്കിനോക്കീട്ടുമുണ്ടോ
കുററക്കാരന്റെദണ്ഡപ്പെരുതളുവിധമി-
തൊരുനോക്കീലതാനും 242
കൈക്കണ്ടുംഗേയിലാക്കുന്നവനെ ഞാൻ
പെട്ടെന്നയക്കുന്നതും
ദീർഘാലോചനചെയ്തുറച്ചവിധിയാണെ-
ന്നോവന്നുതോന്നേണം.
മാറാൻദുർഘടമെന്നതൊന്നിയവിധം
വാഴ്ക്കുന്നഘോരാമയം
മാറാനുഗ്രമരുന്നതാനൗഷധംവേണം
പററില്ലമറെറാന്നുമേ 243

(റോസൻ. പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഇപ്പോളെന്തെ ഉണ്ടായത?

റോ— ശവം എവിടെയാണ സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു, തിരുമനസ്സേ! അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ പററില്ല.

രാജാ— എങ്കിലും ആയാളെവിടെ?

റോസ— ഇവിടത്തെ ഇഷ്ടമെന്തെന്നറിയുന്നതുവരെ ഒരാളുടെ ബന്ധനത്തിൽ പുറത്തു നിറുത്തിയിരിക്കയാണ.

രാജാ— ആയാളെ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ കൊണ്ടുവരൂ.

റോ— ഹേ ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനേ! അകത്തേക്ക കൊണ്ടുവരൂ.

(ഹാംലെററും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ഹാംലെററേ! പോളോണിയസ്സെവിടെ?

ഹാം— അത്താഴത്തിങ്കലാണ.

രാജാ— അത്താഴത്തിങ്കലോ? എവിടെ?

ഹാം— ആയാൾ ശാപ്പിടുന്നേടത്തല്ല. ആയാളെ ശാപ്പിടുന്നേടത്താണ. ഒരു കൂട്ടം രാജ്യതന്ത്രജ്ഞന്മാരായ ക്രിമികൾ ഇപ്പോഴും ആയാളുമായിട്ടു കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഭക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ക്രിമിയാണ നമ്മുടെ മഹാ രാജാവ. നമ്മെ തടിപ്പിപ്പാൻ നോം മറ്റെല്ലാജന്തുക്കളെയും തടിപ്പിക്കുന്നു. നോം തടിക്കുന്നതൊ പുഴുക്കൾക്ക വേണ്ടിയും. നമ്മുടെ തടിച്ച രാജാവും, മെലിഞ്ഞ എരപ്പാളിയും രണ്ടുവക ഭക്ഷണസാധനങ്ങളെന്ന മാത്രമെ ഉള്ളു. ഒരു മേശപ്പുറത്തേക്കുള്ളവ തന്നെ ആണ. അങ്ങിനെയാണ കലാശം.

രാജാ— കഷ്ടം! കഷ്ടം!

ഹാം— ഒരു രാജാവിനെ തിന്നിട്ടുള്ള പുഴുവിനെക്കൊണ്ട ഒരാൾക്ക മത്സ്യം പിടിക്കാം. ആ പുഴുവിനെ തിന്നിട്ടുള്ള മത്സ്യത്തെ ഭക്ഷിക്കയുമാവാം.

രാജാ— എന്താ ഇതിന്റെ ഒക്കെ അൎത്ഥം.

ഹാം— ഒന്നും ഇല്ല. ഒരു രാജാവിന്ന എങ്ങിനെയാണ ഒരു പിച്ചക്കാരന്റെ കുടൽമാലയിൽകൂടി എഴുന്നെള്ളുവാൻ കഴിയുക എന്നിവിടെ കാണിച്ചു തരികമാത്രമാണ.

രാജാ— പൊളോണിയസ്സെവിടെ?

ഹാം— സ്വൎഗ്ഗത്തിൽ; അവിടെ നോക്കുവാനാളെ അയക്കു. ഇവിടുത്തെ ആൾ ആയാളെ അവിടെ കണ്ടില്ല എങ്കിൽ മറ്റെ ദിക്കിൽ ഇവിടുന്ന തന്നെ തിരഞ്ഞു നോക്കു. ഒരു മാസത്തിൽ ആയാളെ ഇവിടുന്ന കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഇവിടത്തെക്കു, സ്വകാൎയ്യമുറിയിലേക്ക കോണി കേറി പോകുമ്പോൾ ആയാളുടെ നാറ്റം കേൾക്കാം.

രാജാ— (ചില ഭൃത്യന്മാരോട) പോയി ആയാളെ അവിടെ തിരഞ്ഞു നോക്കു.

ഹാം— നിങ്ങൾ ചെല്ലുന്നതുവരെ ആയാൾ നില്ക്കും.

രാജാ— ഛെ! ഹാംലെറ്റ!

കഷ്ടംനിന്നുടെയാപ്രവൃത്തിയതിൽനാം
ഖേദമെന്നോടുമെങ്കിലിട.

ങ്ങട്ടിൽതാൻചിലയുള്ളനിന്നുടെയൊരാ
പ്രത്യേകരക്ഷക്കുടൻ
തിട്ടംനിന്നുടെയീപ്രവൃത്തിയതുതാൻ
നിന്നൊജ്ജ്വാലിസ്ഥലം
വിട്ടന്യത്രനയിച്ചിടേണമതിനാൽ
സന്നദ്ധനായ്ക്കൊള്ളെടൊ 244
ഇഹകപ്പൽവന്നുനിലവുണ്ടു,
മഹിതപവനൻസഹായിതാൻ
സ്സഹിതരുമിതതുണകളുമും,
സഹവേണ്ടതുണ്ടിഹബിലാത്തിപോകുവാൻ 245

ഹാം— ബിലാത്തിക്കൊ?

രാജാ— അതെ ഹാംലെറ്റ.

ഹാം— നല്ലതു.

രാജാ— അങ്ങിനെ തന്നെയാണ, താൻ നമ്മുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെ അറിയുന്നതായാൽ.

ഹാം— അവരെയ കാണുന്ന ഒരു ദൈവദൂതനെ ഞാൻ കാണുന്നു. ആട്ടെ, വരു. ബിലാത്തിക്ക— പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മെ—നല്ലതു വരട്ടെ.

രാജാ— തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട അച്ഛൻ ഹാംലെറ്റ.

ഹാം— എന്റെ അമ്മ— അച്ഛനും അമ്മയും ഭർത്താവും ഭാര്യയുമാണ. ഭർത്താവും ഭാര്യയും ഒന്നാണ. അപ്പോൾ എന്റെ അമ്മ, മതി വരു. ബിലത്തിക്ക. (പോയി).

രാജാ—അവനുടെനികടത്തിൽതന്നെയൊപ്പംനടക്കു
ജവമൊടവനുപോതംകേറുവാൻമോഹമാക്കു
അതിനരുതൊരമാന്തം,പോണമീരാത്രിയിൽതാ-
നതിനുടെസഹകാര്യംതീർത്തതെല്ലാംശേഷം 246
വേഗമാവട്ടെ (റോ. ഗിൽ. പോയി).
ഹെ! ഇംഗ്ലണ്ടെ!
നീയെന്നിഷ്ടത്തിനല്പംവിലകരുതുകിലീ,
യെന്റെഡേന്മാർക്കകാർതൻ
കയ്യുകംപൊസ്സുരക്തവ്രണകലയതുനിൻ
മെയ്യിലുണ്ടാകകൊണ്ടും

പഴ്യസ്വാതന്ത്ര്യമേറുന്നയമിഥകരമേ-
കന്നാകൊണ്ടുന്നിന്നക്കെൻ
വീഴ്ച്ചക്കെമ്പുദ്ധിയുണ്ടാകിട്ട,മതലസ്സമാ-
കൊല്പമേരാജശാസ്യം 247
അതിന്റെമുഴവൻസാര-
മത്തഥാംപൊറുതൻവധം
ഇതപേക്ഷിച്ചയക്കാക.
ഞാതില്ലുണ്ടെത്തുസഖ്യവും 248
ഇംഗ്ലണ്ട്! അതു ചെയ്യു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ.
എൻഘോരകള്ളിലായാളിരവുപകലിള-
കാതെനിത്യജ്വരത്തിൻ
തഞ്ചത്തിൽകേളിയാടുന്നിതുദ്ധതമതനീ
ഭേദമാകിത്തരേണം
ഇക്കാര്യംനീനടത്തീടിനകഥയറിയാ-
തെന്തുവന്നീടിലുംഞാൻ
തൽകാലംഭാഗ്യമായെന്നതുമനസിവിചാ-
രിച്ചുകൊള്ളുന്നതല്ല 249

(എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—4.

(ഡന്മാർക്കിൽ ഒരു മൈതാനം).

(ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സും ഒരു പടനായകനും പട്ടാളക്കാരും നടന്നുംകൊണ്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഫോ— ഹേ പടനായക! ഡന്മാർക് രാജാവിനോട എന്റെ വന്ദനത്തെ പറയു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുവാദത്തോടുകൂടി മുമ്പു സമ്മതിച്ചപോലെ പട്ടാളക്കാരെ കടത്തി കൊണ്ടു പോവാൻ ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സപേക്ഷിക്കുന്നു എന്നു പറയു. ഞങ്ങളുടെ സങ്കേതസ്ഥലം നിശ്ചയമുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹം വല്ലസംഗതിക്കും നമ്മെ കാണ്മാനാഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ ചെന്നു നമ്മുടെ ആശ്രിതഭാവത്തെ കാണിപ്പാൻ തെയ്യാറാണെന്നും അറിയിക്കു.

പടനായകൻ— അങ്ങിനെയാവട്ടെ സ്വാമി.

ഫോ— സാവധാനത്തിൽ പോവു. (ഫോട്ടിൻബ്രാസ്സും പട്ടാളവും പോയി)

(ഹാംലെററ, റോസൻക്രാൻസ, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഭദ്ര ഈ സൈന്യം ആരുടെയാണു?

പടനാ— അതു നാർവ്വെരാജാവിൻെറയാണു.

ഹാം— എന്താണുദ്ദേശം?

പടനാ— പോളൻറിലെ ചില ഭാഗത്തിന്നെതിരായാണു.

ഹാം— ആരാ പടനായകൻ?

പടനാ— വയസ്സനായ നാർവ്വെരാജാവിൻെറ മരുമകൻ ഫോട്ടിൻബ്രാസ്സാണു.

ഹാം— പോളൻറുരാജ്യത്തിന്നു തന്നെയോ? അതോ അതിൻെറ ഏതെങ്കിലും അതൃത്തിക്കോ?

പടനാ— സത്യം പറയാം കൂട്ടാനുമില്ല; പേരല്ലാതെയാതൊരു ലാഭവും കിട്ടാനില്ലാത്ത ഒരു ചെറിയ സ്ഥലം കൈവശപ്പെടുത്താനാണു ഞങ്ങൾ പോകുന്നതു. അഞ്ചു ഡുക്കററു കൊടുത്തു. അതു മാത്രം ഞാനതു പാട്ടത്തിന്നു വാങ്ങില്ല. അതു വിററാൽകൂടി നാർവ്വെക്കോ പോളൻറിന്നോ അതിലധികം ഒരു സംഖ്യ കിട്ടില്ല.

ഹാം— എന്നാൽ അപ്പോൾ പോളൻറുകാർ അതു രക്ഷിപ്പാൻ നോക്കില്ല.

പടനാ— ഉവ്വു. ഇപ്പോൾ അവിടെക്കു പട്ടാളത്തിനെ അയച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— രണ്ടായിരമാളും ഇരുപതിനായിരം ഡുക്കററും ഒരു പുല്ലുപോലെയുള്ള കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയില്ല.

ഹാം—
പ്രാജ്യശ്രീയിലുമിരുന്നിജ
ഐശ്വര്യക്ഷേമത്തിലുമുളച്ചുകുരു
ഉൾവഴിപൊട്ടുമർത്ത്യൻ
ചാവാൻകാണില്ലകാരണംപുറമെ

ഞാൻ നിങ്ങളെ വളരെ വണക്കത്തോടെ വന്ദിക്കുന്നു.

പടനാ— ദൈവം നിങ്ങളെ സഹായിക്കട്ടെ. (പോയി).

റോസ— തിരുമനസ്സു! പോവാനിവിടെക്കു സമ്മതമല്ലെ?

ഹാം— ഞാൻ തന്റെ ഒപ്പം വരാം. കുറച്ചു മുമ്പെ നടന്നു കൊള്ളൂ.

(ഹാംലെററൊഴികെ മററവരൊക്കെപ്പോയി).

എല്ലാ അവസ്ഥകളും എന്നെപ്പററി ദൂഷ്യം പറഞ്ഞ മൂർച്ചയില്ലാത്ത ആ പ്രതികാരേച്ഛയെ എങ്ങിനെ എളക്കി വിടുന്നു.

ഒരുവന്റെകാലമതിലു-
ള്ളൊരുഗുണവുംവിലയുമിങ്ങുറങ്ങാനും
ഉണ്ണാനുമാകിലൊപ്പട-
പൊണ്ണപ്പാർത്തടയുമവനെന്തിനൊ 251

ഒരു മൃഗം അധികമൊന്നുമില്ല.

പാരിൽപ്പരംമെച്ചവൃത്തിയുമറിയുവാൻ
തക്കതാംശക്തിനമ്മെ-
സ്സൃഷ്ടിച്ചവൻതന്നതുംവ്യർത്ഥമോ.
ശക്തിയുംദൈവതുല്യം
മാരൊരാലോചനാശക്തിയുമൊരുവിഷയ-
ത്തിലുംതാൻനടത്തി-
പ്പോരാതെമന്ദമന്ദമരുളുംപാഴതെ
ചീച്ചുനാററാനതല്ല 252
ചിന്തുംഹേതു,മനസ്സ്,ശക്തി,വഴിയെ-
ന്നിവയേണ്ടതുണ്ടെങ്കിലും
ജന്തുപ്രായമറക്കലൊമാനസികാ-
ലാലോചനാബുദ്ധിയും
മൂഢാൽഭീരുതയുംകൊണ്ടതിവിചാ-
രത്തിങ്കലെല്ലാമയൊ
ലാക്കിൽച്ചെയ്യേണമെന്നുചൊല്ലിയിനിയും
ജീവിക്കുവാൻഹേതുമേ 253

എന്നെ ഉത്സാഹിപ്പിപ്പാനനവധി ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളുണ്ട്. ഇതു തന്നെ നോക്കു.

ആശമൃത്യുശിർകവിഞ്ഞദൃശ്യമഹാഗാംഭീര്യ
മോടണയുന്നൊരു-

മീശനിങ്ങിനെനടത്തിട്ടുംചിലവൊടാടൽ
കേട്ടുകൾപെട്ടുംപക
അത്രകോഴിയുടെമൊട്ടയോടിനശരിപ്പെ.
ട്ടന്നൊരുപദത്തിനായ്
മൃത്യുഭാഗ്യദുരവസ്ഥകൾക്കഭയമാഗ.
വക്കെതിരിട്ടന്നിതാ 254
വലുതായഹേതുവില്ലെ.
ന്നാലമൊത്തിളകാതിരിക്കവതിലല്ല
മാനംപോകിൽത്തൃണം.
സ്ഥാനത്തുമെത്രക്കിലാണൊരുവലിപ്പം 255
അങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ—
എന്നാലോചനക്കമെന്നിവചൊടി-
പ്പിപ്പാൻമഹാമൂഢമായ്
കൊന്നിട്ടുള്ളൊരുതാതനുംമലിനയാ-
ക്കിത്തീർന്നുവിട്ടമ്മയും
ഇന്നുണ്ടാകിലുമീവിധംപുനരിവ-
ക്കെല്ലാമുറങ്ങീട്ടഹാ-
നെന്നുംസമ്മതവുംകൊടുത്തുവരുമീ
നില്ലെന്നുനില്പാണഹേ 256
മാനക്കേളിമെഹതിന്നായവർക്കൊരുപരീ-
ക്ഷക്കുമുണ്ടുമരണം
താനേല്ക്കുകിൽക്കൂവകടിക്കും,സ്ഥലംസ്സുലഭമെ
ല്ലാത്തമന്നിനുമുടൻ
യുദ്ധത്തിൽമെത്തയുടെമട്ടിൽക്കൂവക്കടിലുകേ-
റംശരാഭയഗതം
മർത്ത്യാളിമൃത്യുബതലജ്ജക്കുകണ്ടിട്ടുമൊരെൻ
നില്പിതെന്തുനിലയോ 257
ഇന്നുതൊട്ടെൻവിചാരങ്ങൾ
നന്നൊക്രൂരങ്ങളാവണം
അല്ലെങ്കിൽവിലയൊന്നിനും
തെല്ലുമില്ലാതെയാവണം 258

(പോയി)

രംഗം—5.

(എൽസിനോർ കോട്ടയിൽ ഒരു മുറിയകം).

(റാണി, ഹൊറേഷ്യോ, വേറെ ഒരാൾ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

റാണി— ഞാനവളോടു സംസാരിക്കില്ല.

ആൾ— അവളു ലൌകിയപ്പെടുത്തുന്നു. തീർച്ചയായും ഭ്രാന്തായിരിക്കുന്നു. അവളുടെ സ്ഥിതിയെപ്പററി നിശ്ചയമായും വ്യസനിക്കുന്നതാണു.

റാണി— എന്താ അവൾക്കാവശ്യം?

ആൾ— അവളുടെ അച്ഛനെപ്പററി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നുണ്ടു. ഈ ലോകത്തിങ്കൽ കള്ളപ്പണികളുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടത്രെ. നിലവിളിച്ചു മാറത്തടിക്കുക, പുല്ലിൻെറ നേരെ ക്ഷമയില്ലാതെ തട്ടുക, അർത്ഥം മനസ്സിലാവാത്ത മാതിരി ചിലതു പറയുക, ഇതൊക്കെയുണ്ടു. അവൾ പറയുന്നതിന്നർത്ഥമൊന്നുമില്ല.

എന്നാലുംപൊന്തിയഭ്രാന്തിവളുടെയുപയോ-
ഗത്തിൽനിന്നർത്ഥമേതാ-
ണ്ടെന്നാലോചിക്കുവാനായ്ത്തുനിയുമതിന്നതോ-
ന്നിച്ചുകേൾക്കുംജനത്തെ
ഒന്നല്ലംബുദ്ധിമുട്ടിച്ചിട്ടു,മവർതന്നതാ-
ലോചനക്കൊത്തവണ്ണം
ഇന്നിക്കത്തിട്ടുമെന്നീട്ടവൾപറയുമന-
ർത്ഥാർത്ഥവാക്യങ്ങൾതന്നിൽ 259

കമനിയിവകഥിപ്പാൻകണ്ണുചിമ്മുംമിഴിക്കും
കിമപിതലകലുക്കുംനാട്യഭേദങ്ങൾകാട്ടും
പലതിവയവളിൽതാൻമങ്ങിയവ്യക്തമായി-
ച്ചിലകടുകഥനിൽപ്പുണ്ടെന്നുതോന്നിക്കുമാർക്കും 260

ഹൊ— അവളോടു സംസാരിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. ദുഷ്ടാത്മാക്കളോട അവൾ ഒരു സമയം ഓർക്കാതെ അപകടങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ചേക്കാം.

റാണി— അവളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരു. (ഹൊറേഷ്യോ പോയി)

എന്നാത്മാവിപ്പോഴസ്വാസ്ഥതയിലാണതി-
ന്നുള്ളസൂക്ഷ്മസ്വഭാവ-
ത്തിന്നൊപ്പംഇക്ഷുദ്രമേതുംകൂട്ടമരിയവിപൽ
സ്ഥാപനമാകുന്നുകാണും
തന്നെത്തട്ടിപ്പുറത്താക്കിടുമിതിയെമൂടാം.
പ്പെട്ടുതാനേപുറത്തായ്
വന്നതുംകൂട്ടുകൂടാതെത്താതചൊലിയെട്ടം
ശങ്കയാൽകുററമെല്ലൊ 261

(ഹൊറേഷ്യൊ ഒഫീലിയയോടുകൂടി രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒഫീ— അതിസുന്ദരിയായ ഡെന്മാൎക്ക മഹാരാജ്ഞി എവിടെ?

റാണി— എന്താ ഇപ്പോൾ ഒഫീലിയെ?

ഒഫീ— (പാടുന്നു) ഞാൻനിന്റെസ്നേഹപ്രമാണം—മററാ
രൊന്നിൽനിന്നെങ്ങിനെകാണും
കാക്കൾമീനോടുതിരണ്ടാ—തൊപ്പി
നൽകൈക്കോൽചെരിപ്പിവകൊണ്ടാം

റാണി— കഷ്ടമെ! സുമുഖി! എന്താ ഈ പാട്ടിന്റെ താല്പൎയ്യം?

ഒഫീ— അതാ ചോദിക്കുന്നത്? ഇതാ നോക്കിക്കൊള്ളു.

(പാടുന്നു) അദ്ദേഹംചത്തുപോയല്ലൊ—അമ്മേ
അദ്ദേഹംചത്തുപോയല്ലൊ
നോക്കതലക്കൊരുപുല്ലും—കട്ട
കാക്കലൊരുകരിങ്കല്ലും

റാണി— മതി ഒഫീലിയെ എന്നാൽ

ഒഫീ— നോക്കു (പാടുന്നു) അദ്ദേഹത്തിനുടെമേലെ—മൂടും
വസ്ത്രമൊരുകുന്നിൻമേലെ
തിങ്ങീടുംമഞ്ഞെന്നപോലെ—ബഹു
ഭംഗിയിലായിട്ടുചാലെ

(രാജാ പ്രവേശിക്കുന്നു).

റാണി— ഹോ! ഇങ്ങോട്ടു നോക്കു. എന്റെ ഭൎത്താവ—

കാക്കൾ എന്നത ഒരു വക മത്സ്യമാണ.

ഒഫീ— (പാടുന്നു) വാട്ടപ്പുഷ്പംതിങ്ങിമൂടി—വന്ന
ക്കൂടെശ്ശവക്കൂട്ടിൽക്കൂടി
സത്യപ്രണയമഴ ചി—നാലെ
നിത്യംപെയ്യുവാനായി

രാജാ— സുന്ദരിയായ ഒഫീലിക്കിപ്പോൾ എങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്നു?

ഒഫീ— നല്ലവണ്ണന്തന്നെ. ദൈവം ഇവിടത്തെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ. കൂമൻ അപ്പക്കാരന്റെ മകളാണെന്നു പറയുന്നുണ്ട്. നോം എന്താണെന്നു നമുക്കു നിശ്ചയമുണ്ട്. പക്ഷെ എന്താവാമെന്നു നിശ്ചയമില്ല താനും. ഇവിടുന്നു ഭക്ഷിക്കുമ്പോൾ ദൈവം കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

രാജാ— അവളുടെ അച്ഛനെ പററിയുള്ള വിചാരമാണ്.

ഒഫീ— ഇതിനെപ്പററി ഒന്നും പറയാതിരിക്കുക. എന്നാൽ ഇതിന്റെ താല്പര്യം എന്തെന്നു ചോദിക്കുന്നവരോടിതു പറഞ്ഞോളൂ.

(പാടുന്നു) സെൻറവാലൻറൈൻറനാളാൺ—നാളെ
എൻറചെള്ളിക്കെത്രകോളാൺ
കാലെകണിക്കായിന്നാനും—തവ
ജാലെയുവതിയാം ഞാനും

രാജാ— ഇവളെത്രകാലമായി ഇങ്ങിനെ ആയിട്ട്?

ഒഫീ— എല്ലാം നന്നായി വരുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. നോം ക്ഷമിക്കണം. അയാർദ്ദേഹത്തെ തണുത്ത നിലത്തു കിടത്തിയതു വിചാരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു കരയാതിരിപ്പാൻ വയ്യാ.

കൂമൻ...=യേശുക്രിസ്തു ഒരപ്പക്കാരന്റെ അടുക്കൽ പോയി ഒരപ്പം ചോദിച്ചപ്പോളവന്റെ ഭാര്യ വലുതായ ഒരപ്പം കൊടുത്തു. അതിന്നു മകൾ വിരോധം പറഞ്ഞപ്പോൾ അവളെ ശപിച്ചു ഒരു കൂമനാക്കി. ആ കഥയാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സെൻറവാലൻറയിൻ...=ഒരു വിശേഷദിവസം രാവിലെ കണ്ടുമുട്ടുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ വിവാഹം നടക്കുമെന്നു ഒരു വിശ്വാസമുണ്ട്.

എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനറിയണം. അതുകൊണ്ട നിങ്ങളുടെ സദുപദേശത്തിന്നു ഞാൻ നന്ദി പറയുന്നു. എന്റെ വണ്ടിയെവിടെ? ഒരു രാത്രി നല്ലതായി ഭവിക്കട്ടെ. അമ്മമാരെ! നല്ലതു വരട്ടെ. സൌഭാഗ്യവതികളെ നല്ലതു വരട്ടെ. എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. (പോയി)

രാജാ— അവളുടെ ഒപ്പം കൂടു. അവളെ സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളു.

(ഹൊറെ. പോയി)

വല്ലാത്തഗാധവ്യസനത്തിൽനിന്നു
നില്ലാതെവാൎന്നുംവിഷമാണിതെന്നാൽ
എല്ലാംപിതാവിൻമരണത്തിൽനിന്നു
വല്ലാതവൾക്കിങ്ങിനെവന്നതാണെ 262

ഹേ ഗർട്ട്രൂഡെ! ഗർട്ട്രൂഡെ!

ഒററക്കൊററായ്‌വന്നടുകയാവ്യസനമുടനുടൻ
കൂട്ടരെക്കൂട്ടിയൊപ്പം
ചുററികൊണ്ടേവരുന്നു,തജ്ജനകനെയിഹകൊ-
ന്നൊന്നവൾക്കൊന്നാംപിന്നെ
ലൊകംനിൻപുത്രയാത്രാവധി,യതിനവനേ-
മൂലംമാച്ചാക്കിലുള്ളം
വാക്കുംകെട്ടച്ചുമാലിന്യമൊടുടനുലവാ.
കുന്നുനാട്ടാർകലക്കം 263

ഇങ്ങിനെ ഗൂഢമായി ബദ്ധപ്പെട്ട ആ പൊളോണിയസ്സിനെ മറവു ചെയ്തു നമ്മൾ നല്ലവണ്ണമാലോചിക്കാതെയായിപ്പോയി.

മൎത്ത്യാളിചിത്രനിരയോളുഗഭേദമായെ-
ന്നോൎത്തിടവേണ്ടനിലയാമിതൊഴിഞ്ഞുപോയാൽ
അത്രക്കുനല്ലഗുണമാംനിജബുദ്ധിയായി
ട്ടിത്തവ്വൊഫീലിയയകന്നിതുപാപമയ്യോ 264

എന്നുമാത്രമല്ല. അവളുടെ സോദരൻ ഫ്രാൻസിൽനിന്നു ഗൂഢമായി വന്നിട്ടു ഒരു അതിശയാവസ്ഥയെപ്പററി വിചാരിച്ചു വൈഷമ്യത്തോടുകൂടി മൌനത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്ക

നരണ്ടു. ഇതു മററെല്ലാം കൂടിയേടത്തോളം ഗൌരവമുള്ള ഒരവസ്ഥയാണു.

ആയാളോടടുത്തനാളെപ്പെട്ടൊരുമരണകഥാ-
ഭാഗമോരോന്നദൃശ്യ-
പ്രായംപോടിചെപിക്കെപ്പൊഴമഴലുതകം
കൂട്ടങ്ങളാമസംഖ്യം
ആയോഗ്യന്മാർകലഹിക്കുന്നതിനുതെളിച്ചിനാ-
യന്യമാർഗ്ഗങ്ങളാകിട്ടാ-
തായാൽകററന്നെമുക്കാക്കിട്ടമതിനുമടി-
ക്കുന്നാക്കൂട്ടത്തിലല്ലാ 265

എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ഗർട്രൂഡെ! ഇതൊരു ഭിരങ്കിപോലെ ധാരാളം മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. (ഉള്ളിൽ നിന്നൊരു ശബ്ദം).

റാണി— ഹേ! എന്താ ഒരു ഒച്ച?

രാജാ— എന്റെ—, എന്റെ ഭടന്മാരെവിടെ? അവർ വാതില്ക്കൽ നില്ക്കട്ടെ (ഒരാൾ പ്രവേശിക്കുന്നു). എന്താ?

ആൾ— സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളു, തിരുമനസ്സേ!
തട്ടംഘോരത്തിലപ്പൊള്ളൊരുപുതിയയുവാ-
വായലേർട്ടിസ്സഘോഷം
കൂട്ടംനാട്ടാരൊടൊന്നിച്ചയി!ഭവൽഭടരെ
ക്കീഴടക്കുന്നതേകാൾ
ഒട്ടുംക്ഷോഭംപെരുക്കുംകടലുടനതിർവി-
ട്ടിട്ടുമൂഴ്വാവുപോകി
ലൊപ്പാട്ടുംപെട്ടിൽസ്സമക്ഷ്മാതലമതുകയറി
തിന്നതിക്കുന്നതില്ല 266
ഉൾക്കൊള്ളുകാരവന്നായുടമയതകുവാൻ
സമ്മതംപൂണ്ടുലോകം
തള്ളാവംമാത്രമുണ്ടാംപടിപഴമമറ-
ന്നാക്രമംധിക്കരിച്ചും
ഐക്യംസമ്മതികേണ്ടത്തുമതിനുതുണകേം-
ണ്ടതുംതങ്ങളെന്നായ്

വെകംലെട്ടിസ്സവേണംനൃപനിതിമതമെ
ന്നാൎത്തുഘോഷിച്ചിടുന്നു 267

തൊപ്പികൾ, കൈകൾ, നാവുകൾ, ഇവകളെക്കൊണ്ടു ലെട്ടിസ്സ രാജാവാവണം, ലെട്ടിസ്സ രാജാവാവണം എന്നുള്ള അവരുടെ തിൎപ്പിനെ ആകാശത്തോളം മുട്ടിച്ചു ലഹള കൂട്ടുന്നു.

റാണി— കള്ളനാററം നോക്കി എത്ര സന്തോഷത്തോടെ അവർ പായുന്നു. ഹേ! ഡന്മാൎക്കിലെ കള്ളനായ്ക്കളേ! ഇതു തെററായ വഴിയാണ.

രാജാ— വാതിൽ പൊളിച്ചു. (ഉള്ളിൽനിന്നു ശബ്ദം).

(ലെട്ടീസ്സ ആയുധപാണിയായി പ്രവേശിക്കുന്നു. ഡന്മാൎക്കുകാർ പിന്നാലെ കടക്കുന്നു).

ലെ— രാജാവെവിടെ? ഹേ കൂട്ടരെ! നിങ്ങളൊക്കെ പുറത്തു നില്പിൻ.

ഡന്മാ— അല്ല, ഞങ്ങളും വരട്ടെ.

ലെ— എന്നെത്തന്നെ പോവാൻ അനുവദിപ്പിൻ.

ഡന്മാ— ഓ ഹോ! അങ്ങിനെ തന്നെ അങ്ങിനെ തന്നെ. (അവർ വാതിലിന്റെ പുറത്തേക്കു പോകുന്നു).

ലെ— നന്ദി വാതിൽ കാത്തു കൊൾവിൻ. എടാ ദുഷ്ട രാജാവെ! എന്റെ അച്ഛനെന്നത്തും

റാണി— സുശീലനായ ലെട്ടീസ്സ! സമാധാനത്തിൽ—

ലെ— ക്ഷമയോടുകൂടിയ രക്തബിന്ദു എന്നെ കലടാപുത്രനാക്കും.

രാജാ— ലെട്ടീസ്സ തന്റെ ലഹള ഇത്ര ഭയങ്കരമായി തോന്നത്തക്കവിധത്തിലാവാനെന്താ കാരണം. ആയാൾ കടന്നോട്ടെ ഗർട്രൂഡേ! നമ്മെപ്പററി പേടിക്കേണ്ട.

മോഹംതോന്നുന്നകാൎയ്യങ്ങളെയുയരുകിലോ
നോക്കിടാംഹന്തരാജ്ഞ.
ദ്രോഹത്തിന്നത്രമാത്രംക്രിയകളുതരുവാൻ
പററുകില്ലാവിധത്തിൽ,
പാരിൽപൃത്ഥ്വീശന്മാരുടെചുഴലവെയും
വേലിയാൎത്തന്നെയെന്നും

പാരംരക്ഷകനിൽപ്പുണ്യമിതമഹിമവാ-
ച്ചിട്ടുമൈശ്വര്യസാരം 268

ലെട്ടീസ്സ്! എന്തിനാ താനിത്ര കോപിച്ചിരിക്കുന്നത എന്ന എന്നോട്ട പറയു. ഗർട്ടൂഡേ! ആയാളെ കടന്നു പൊയ്ക്കോട്ടെ. സംസാരിക്ക മനുഷ്യാ.

ലെ— എന്റെ അച്ഛനെവിടെ?

രാജാ— മരിച്ചു പോയി.

റാണി— അദ്ദേഹംതന്നെ മരിക്കുകയില്ല.

രാജാ— ആയാൾക്ക ചോദിപ്പാനുള്ളതു മുഴുവനാകട്ടേ.

ലെ— എങ്ങിനെയാണ അദ്ദേഹം മരിച്ചത? കണ്കെട്ടൊന്നും എന്നോട്ട പററില്ല. ആശ്രിതലോപം നരകത്തിലെക്കും, സത്യങ്ങൾ ഘോരങ്കരത്ത പിശാചിന്റെ അടുക്കലെക്കും, മനസ്സാക്ഷിയും മതവിശ്വാസവും വലിയ കണ്ടിലെക്കും പോട്ടെ. എനിക്ക എന്നെക്കാ നില്ക്കുന്ന നാശം വന്നാലും വേണ്ടില്ല. രണ്ടു ലോകങ്ങളെപ്പററിയും ഞാനശ്രദ്ധനായിരിക്കുവാൻ തീച്ചപ്പെടുത്തിരിക്കുന്നു. വരുന്നതൊക്ക വരട്ടേ. എനിക്കെന്റെ അച്ഛനെ കൊന്നതിന്നു നല്ലവണ്ണം പകരം ചോദിച്ചാൽ മതി.

രാജാ— ആരാണ തന്നെ തടസ്ഥപ്പിപ്പാനുള്ളത?

ലെ— എന്റെ മനസ്സു. അല്ലാതെ ഒരം ലോകങ്ങൾ മുഴുവൻകൂടിയാലും പോരാ. എന്റെ ശക്തി കുറച്ചെ ഉള്ളൂ എങ്കിലും വളരെ ദൂരം പോകത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിക്കും.

രാജാ— സുശീലനായ ലെട്ടീസ്സ്! തന്റെ അച്ഛന്റെ മരണത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മസ്സംഗതിയറിവാൻ താനാഗ്രഹിക്കുന്നു എങ്കിലും—

കളിയിൽവിജയിപോലെബാന്ധവൻശത്രുപിന്നെ-
ത്തെളിവൊടുബഹുനേടികൊണ്ടവൻതോററവിടാൻ
ഇതിസകലരൊടുംനീമന്നനേരിട്ടെതിർപ്പാൻ
പ്രതികൃതിവിധിപത്രേപേർത്തുവെച്ചിട്ടുണ്ടോ 269

ലെ— അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കളോടൊഴികെ വേറെ ആരോടുമില്ല.

രാജാ— അവരെ താനറിവാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നുവോ?

ലെ—ഇഷ്ടംപിതാവിനുപെരുതെന്നുഴവോർക്കുഞാൻകൈ-
നീട്ടികൊടുക്കമിത്തുമാതിരിസാനുകമ്പം
കട്ടികുതിന്നുന്നടലേകിനാശീമയത്തിൻ
മട്ടെൻെറയോരയുമവക്കശനത്തിനേകം 270

രാജാ— ആ് ഇപ്പോൾ താൻ ഒരു നല്ല കുട്ടിയുടെയും, ശരിയായ ഒരു മര്യാദക്കാരൻെറയും മാതിരി സംസാരിക്കുന്നുണ്ട്.

നിന്നച്ഛനേററമരണത്തിലെനിക്കുതെററി-
ല്ലെന്നുംപരംവ്യസനമുണ്ടതുമൂലമെന്നും
ചിന്നുംവെളിച്ചമിതുദൃഷ്ടിയിലേററിടുമ്പോ-
ലെന്നുംതവസ്മൃതിയിലേററുതറച്ചിടട്ടെ 271

ഡനാ— (ഉള്ളിൽനിന്ന) അവളിങ്ങോട്ടു കടന്നോട്ടെ.

ലെ— എന്താ് ഇപ്പോൾ? എന്തൊച്ചയാണത്? (ഒഫീലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ചൂടേ!നിയ്യെൻതലച്ചോറടങ്ങടനെവര-
ട്ടിടു,കപ്പ്രാംരസത്താൽ
ച്ചാടുംകണ്ണീരിരട്ടിച്ചിഹമിഴിഗുണവും
കാഴ്ചയുംപോകിടട്ടെ
ദൈവത്താനാണസത്യംതവമതിമറിവി-
ന്നപ്പുറത്തെൻതുലാസ്സിൽ
കോൽവിഴുമെട്ടുഭാരംപ്രതിവിധിയവരേ
കൊണ്ടുവെയ്പിക്കുമീഞാൻ 272

നവയൌവനയുക്തേ! ഇഷ്ടമുള്ള യുവതി! ദയയുള്ള സോദരി! സൌഭാഗ്യമുള്ള ഒഫീലിയെ! അയ്യോ!

ദൈവമേയുവതികളുള്ളോരാവിധംനല്ലബുദ്ധിയും
വൃദ്ധൻെറജീവനെപ്പോലെലബ്ധനാശമതാകയോ!! 273
ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവിഷയെപ്രകൃതിസ്വഭാവ-
മൊട്ടേറയുംമൃദുലമാം,മൃദുവാമിടത്തോ
ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതുനടക്കുമിടത്തുകൂടെ
വിട്ടീടുമേറെവിലയേറിയസാധനത്തെ 274

ഒഫീ— (പാടുന്നു).

അവരദ്ദേഹത്തെയല്ലോഹാ—ശവവണ്ടിക്കകംകേറി
ജവമോടുമുഖം മൂടാ—തവിടെക്കുകൊണ്ടുപോയി
നന്നിനന്നിനന്നിനന്നീ—നന്നിനന്നിനന്നിനന്നി
സ്സുടരദ്ദേഹമിന്നേരം—കുടികൊള്ളുംശവക്കുണ്ടിൽ
ചുടുകണ്ണീർമഴപെയ്തു—പൊടിപാറിബഹുനേരം

ഹേ! പുത്ര വത്സലാ നല്ലതു വരട്ടെ.

ലെ— നീ സുബോധത്തോടുകൂടി എത്ര തന്നെ പ്രതികാരം ചെയ്യാനുത്സാഹിപ്പിച്ചാലും ഇത്ര എന്നെ ഇളക്കുവാൻ കഴികയില്ല.

ഒഫീ— (പാടുന്നു).

ഒരുമന്നിന്തിണ്ടതായി—പരമദ്ദേഹമെന്നാകിൽ
പരിചിൽച്ചൊല്ലുകെല്ലൂടായി—ട്ടൊരുപാട്ടിന്നന്നിപാട്ടു

ഹാ! അതിന്നാപ്പല്ലവി എത്ര യോജിപ്പാണ്! കള്ളക്കാര്യസ്ഥനാണ യജമാനന്റെ മകളെ കട്ടതു.

ലെ— ഈ അസംബന്ധത്തിന്നു കാര്യമായി പറയുന്നതിനെക്കാളധികം ശക്തിയുണ്ട.

ഒഫീ— ഇതാ "റോസമേരി" അതു ഓർമ്മശക്തിയുണ്ടാവാനാണ, സ്നേഹത്തോടുകൂടി ഓർമ്മയുണ്ടാവണേ. അതാ "പാൻസീസ്സ്" അതു വിചാരങ്ങളുണ്ടാവാനാണ.

ലെ— വിചാരത്തിന്നും ഓർമ്മക്കും ഓരോ അടയാളങ്ങളുണ്ട. ഭ്രാന്തു പഠിപ്പിക്കുകയാണ.

കള്ളക്കാര്യസ്ഥൻ=ഇതു ഒരു പാട്ടിൽ പറഞ്ഞ കഥയുടെ സൂചകമാണ. ആ പാട്ടു ഇതുവരെ കണ്ടു കിട്ടീട്ടില്ല.

റോസമേരി=(യൂറോപ്യരുടെ ഇടയിൽ പുഷ്പഭാഷ എന്നു ഒരു ഭാഷയുണ്ട. ഓരോ പുഷ്പങ്ങളെ ഓരോ വികാരലക്ഷണങ്ങളായും മറ്റും സങ്കല്പിച്ചു വാക്കുകൊണ്ടു സംസാരിക്കുന്നതിന്നു പകരം പുഷ്പങ്ങളെ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും കൊടുത്തു അവനവന്റെ ഹിതത്തെ അറിയിക്കാം. ഇതാണ ഒഫീലിയാ പുഷ്പങ്ങളെ പറ്റി ഇത്ര ഇവിടെ പറയുന്നതു.) റോസമേരി, സ്മരണസൂചകമായപുഷ്പം.

വിചാരസൂചകമായപുഷ്പം=പാൻസീസ്സ്.

ഒഫീ— ഇതാ അങ്ങെക്ക ശതകുപ്പയും കൊളുംബൈയിനും അതാ ഇവിടെക്കു റൂ കുറച്ചെനിക്കുമുണ്ട. ഇതിനെ ഞായറാഴ്ച ദിവസങ്ങളിലെ ദൈവകടാക്ഷവല്ലി എന്നു വിളിക്കാം. അങ്ങു, റൂ ധരിച്ചാൽ വളരെ വ്യത്യാസം കാണും. ഇതു മുക്കുററിയാണ. ഞാൻ കുറച്ചു കായാമ്പൂ തരാം. പക്ഷെ അതൊക്കെ എന്റെ അച്ഛൻ മരിച്ചപ്പോൾ വാടിപ്പോയി. അദ്ദേഹം യോഗ്യതയിൽ മരിച്ചു എന്നാണ പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നത. (പാടുന്നു).

പരമോത്സാഹിയാംയോഗ്യ—തരരോബിന്നാണതെന്നാൽ
പരിചോടീയെനിക്കുള്ളപരിതോഷംമുഴുവനും

ലെ— ഇവൾ മൌഢ്യം, കഷ്ടപ്പാട, എന്നു വേണ്ട നരകവുംകൂടി സുഖവും ഭംഗിയും ഉള്ളതാക്കി തീർക്കുന്നു.

ഒഫീ— (പാടുന്നു) അദ്ദേഹംതിരിയെവരില്ലേ—എന്നാൽ
അദ്ദേഹംതിരിയെവരില്ലേ
ഇല്ലില്ലാഅദ്ദേഹംചത്തു —നൂനം
ഇല്ലില്ലാഅദ്ദേഹംചത്തു
ചത്തിട്ടവാൻനിയ്യുംമെല്ലെ—പ്പോയ്ക്കോ
അദ്ദേഹംതിരിയെവരില്ല
മീശമഞ്ഞിൻകട്ടതന്റെ—വെള്ള
വാശിയാണദ്ദേഹത്തിന്റെ
കേശവുംചകിരിന്റെനാരിൽ—നിന്നു
ലേശവുംതോല്ക്കില്ലനേരിൽ
അദ്ദേഹംപോയല്ലോകഷ്ടം—കഷ്ടം
അദ്ദേഹംപോയല്ലോകഷ്ടം
നമ്മൾവൃഥാവിലെഖിന്നം—ദൈവ
മിങ്ങുകാട്ടിടുന്നിന്നും

ശതകുപ്പ=സ്തുസ്തിസൂചകം.
കൊളുംബൈയിൻ=കൃതഘ്നതാസൂചകം.
റൂ=റാണിയോട പറയുന്നതാണ.
മുക്കുററി= വിശ്വാസിപ്പാൻ പാടില്ലായ്മയെ കാണിക്കുന്നു.
കായാമ്പൂ= സ്നേഹത്തെയും ഭക്തിയെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

അമ്മഹാനെന്നാംസദയം—ദൈവം
നന്മയിൽചെയ്യുംസഹായം

ദൈവം അങ്ങയുടെകൂടെ ഉണ്ടാവാനായി ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. (പോയി)

ലെ— ഹാ ദൈവമെ! ഇങ്ങിനെ കാണുന്നുണ്ടോ?

രാജാ— ലെട്ടീസ്സ്! തന്റെ വ്യസനത്തോടുകൂടി എനിക്ക സംസാരിക്കണം. അതിന്ന സമ്മതിക്കാത്ത പക്ഷം താനെന്റെ അവകാശത്തെ നിഷേധിക്കുകയാവും. പുറത്തു പോയി, തനിക്ക വളരെ നല്ല ഉപദേശം തരുവാൻ തക്ക തന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെത്തിരഞ്ഞുകൊണ്ടുവരു. നമ്മൾ രണ്ടാളും പറയുന്നതിനെ അവര കേട്ടതിൽ—

നേരിട്ടോഗ്രൂഢമായോപരമിതിനതുനാം
നിന്നമൊന്നായവരാൽ
തോറികാണുന്നാപക്ഷംപദവിപലതുമു-
ള്ളൊരെന്റെരാജ്യം,കിരീടം
എന്റെസ്സ്വത്തായജീവൻപ്രഭൃതിസകലമ-
ല്ലെന്റെസർവ്വസ്വവുംനാം
തീരാഴ്നല്കുന്നതുണ്ടേതവമനസിസമാ-
ധാനമെന്നൊന്നിനായി 275

അങ്ങിനെയല്ലെങ്കിൽ തന്റെ ക്ഷമയെ എനിക്ക കടം തരുവാൻ മനസ്സുണ്ടാവണം. എന്നാൽ, തന്റെ ആത്മാവിന്ന ശരിയായ സമാധാനത്തെ ഉണ്ടാക്കികൊടുപ്പാൻ നാം തന്നോടു കൂടി യത്നിക്കാം.

ലെ— അങ്ങിനെയാട്ടെ.

അദ്ദേഹത്തിന്നപെട്ടാപ്പ്രമൃതിയതി-
ന്ദൃ;മോർക്കവേണ്ടി
പ്രത്യേകത്തെസാന്ദ്രപ്രതിമ,യസി;പട-
ക്കോപ്പിതസ്ഥിസ്ഥലത്തിൽ
ആസ്ഥാപിക്കാതവസ്ഥക്കെതിർചിവെച്ചി.
ല്ലാത്തസംസ്കാരവും,വ-
ന്നത്യുച്ചത്തിൽപുലമ്പുന്നിതുവഴിയിതിനെ-
ന്തെന്നുനോക്കിപ്പിടിപ്പാൻ 276

രാജാ— അതങ്ങിനെ തന്നെ വേണം. കാററുള്ളേടത്തു വന്മഴ വീഴട്ടെ. എന്റെ കൂടെ പോരു. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—6.

(രാജധാനിയിലൊരു മുറിയകം).

(ഹൊറേഷ്യൊവും ഒരു ദാസനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹൊ— എന്നോടു സംസാരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന അവര ആരാണ്?

ദാസൻ— കപ്പൽക്കാരാണ യജമാനനെ. അങ്ങെക്ക കത്തുകളുണ്ടത്രെ.

ഹൊ— ഇങ്ങോട്ടു വരാൻ പറയൂ. (ദാസൻ പോയി).

ചൊല്ലാന്നു ഹാംലെററനൃപകൽനിന്നി-
ട്ടല്ലാതിൽമറെറാരുനാട്ടിൽനിന്നോ-
എത്തുന്ന സംഭാഷണമൊന്നിനിക്കെ-
ന്നോർത്തിടിലും ലേശമറിഞ്ഞുകൂടാ 277

(കപ്പൽക്കാർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒന്നാമൻ— ദൈവം അങ്ങെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

ഹൊ— നിങ്ങളേയും.

ഒന്നാമൻ— അതദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സുണ്ടെങ്കിലുണ്ടാവും. ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയതു പോലെ അങ്ങെടെ പേർ "ഹൊറേഷ്യൊ" എന്നാണെങ്കിൽ അങ്ങെക്കൊരു കത്തുണ്ട. അതു ബിലാത്തിക്ക പോയിരുന്ന രാജപ്രതിനിധിയുടെയാണ.

ഹൊ— (വാങ്ങി വായിക്കുന്നു) ഹേ, ഹൊറേഷ്യൊ! താനിതു വായിച്ചതിന്റെ ശേഷം ഇവരെ വല്ല പ്രകാരവും രാജാവിന്റെ മുമ്പിലേക്കയക്ക. ഇവരുടെ കയ്യിൽ അവിടെക്കുള്ള കത്തുകളുണ്ട. ഞങ്ങൾ കടലിലായിട്ടു രണ്ടു ദിവസം കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പായി നല്ലവണ്ണം ആയുധങ്ങളോടുകൂടിയ കടൽക്കവർച്ചക്കാരുടെ ഒരു കപ്പൽ ഞങ്ങളുടെ പിന്നാലെ വന്നു. ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽ വളരെ മന്ദഗതിയാണെന്നു കണ്ടിട്ടു ഞങ്ങൾ നിവൃത്തിയില്ലാതെ, ധൈര്യം നടിച്ചു ലഹളയിൽ ഞാനവരുടെ കപ്പലിൽ കേറി അപ്പോൾ അവർ ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽ വിട്ടു പോയി. ഞാൻ മാത്രം അവരുടെ തടവുകാര

നായി. അവർ ഭയമുള്ള കള്ളന്മാരെപ്പോലെ എന്നെ നോക്കി വരുന്നുണ്ടു. എന്നാൽ അവരുടെ ഈ ഭയക്ക കാരണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അവൎക്ക നല്ലതായ ഒരു സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കേണമെന്നാണു. ഞാനയച്ച കത്തുകൾ രാജാവിന്റെ കയ്യിലെത്തട്ടെ. ജീവനുവേണ്ടിപ്പായുന്ന മാതിരി വേഗത്തിൽ എന്റെ അടുക്കലേക്ക വരു. തന്നെ സ്തബ്ധനാക്കി തീൎക്കുന്ന വാക്കുകൾ തന്റെ ചെവിട്ടിൽ എനിക്ക പറവാനുണ്ടു. എന്നാൽ അവക്ക കാൎയ്യഗൌരവത്തിന്റെ അവസ്ഥക്ക കനമില്ല. സാധുക്കളായ ഇവർ ഞാനിരിക്കുന്നേടത്തേക്ക തന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരും. റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും ബിലാത്തിക്ക പോയിരിക്കുന്നു. അവരെപ്പററിത്തന്നോടെനിക്ക വളരെ പറയാനുണ്ടു. നല്ലതു വരട്ടെ. തന്റെ സ്വന്തമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ആ ഹാംലെററ. വരുവിൻ! നിങ്ങൾക്ക ഈ എഴുത്തുകൾ കൊടുപ്പാൻ ഞാൻ വഴിയുണ്ടാക്കാം. ഇതു തന്നയച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കെന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവിൻ. അതു വേഗം ചെയ്യണം.

രംഗം 7.

(രാജധാനിയിലൊരു മുറി അകം).

(രാജാവും ലെട്ടിസ്സും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— തന്റെ യോഗ്യനായ അച്ഛനെക്കൊന്ന ആ മനുഷ്യൻ എന്റെ ജീവന്റെ പിന്നാലെ കൂടി പോയി നോക്കി എന്നിപ്പോൾ മനസ്സിരുത്തി താൻ കേട്ടുവല്ലൊ. എനി തന്റെ മനസ്സാക്ഷി എന്നെ നിൎദ്ദോഷനാക്കി വിടുകയും തന്റെ ഹൃദയത്തിൽ എന്നെ ഒരു സ്നേഹിതനായി കരുതുകയും വേണം.

ലെ— അതു പ്രത്യക്ഷമായി കാണുന്നുണ്ട. എന്നാൽ ഇവിടുത്തെ രക്ഷജ്ഞാനം മുതലായവ ഇവിടുത്തെ ശക്തിയോടുകൂടി പ്രവൃത്തിപ്പാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും പ്രകൃത്യാ അത്ര കഠിനകഠോരമായ ഈ പ്രവൃത്തിക്ക ശിക്ഷിപ്പാൻ യാ

തൊന്നും ചെയ്യാതെ ഇവിടന്നിങ്ങനാതെന്തുകൊണ്ടെന്നെ
ന്നോട പറയു.

രാജാ— ആ! രണ്ടു പ്രത്യേകസംഗതികൾ കൊണ്ടാണ. അവ തനിക്ക സാരമില്ലാത്തവയായി തോന്നുമെങ്കിലും എനിക്ക ബലമുള്ളവയായിട്ടാണ തോന്നുന്നത.

ആയവർതന്നുടെയമ്മനമ്മുടെമഹാ-
    രാണിക്കുമുകാല്യമി,
ന്നായവർതന്മുഖമാണെന്നാശ്രയമെടോ, !
    ജീവിച്ചിരുന്നീടുവാൻ
ഇയ്യുള്ളോനവർതുല്യവൃത്തിഗുണദോ-
    ഷങ്ങൾക്കൊരാലംബനം
വയ്യേവിട്ടിടുവാൻനടപ്പുവഴിന-
    ക്ഷത്രത്തിനെന്നോണമേ 278

നാം പരസ്യമായി വിചാരണ ചെയ്യാത്തതിൻെറ മറെറ ക്കാരണം നാട്ടുകാർക്കായാളുടെ പേരിലുള്ള സ്നേഹമാണ.

പരമവരവരനേററംഹററമിഷ്ടത്തിൽകീ-
ട്ടറവൃതരുകരികല്ലാക്കിമാററുന്നപോലെ
ചിരമവനവിധികൾക്കൊപ്പലാബന്ധനത്തെ
പ്പെരിയൊരുഗുണമാക്കിച്ചെട്ടിലാസ്സാററിടുന്നു 279

അതിനാൽ—

എററംമൃഴക്കമൊട്ടുചുററിവരുന്നക്കാററൻ
കാററിൽക്കനക്കറവിനാലുതകാത്തതായി
മുറന്നാലാകിലണയാതെതിരിച്ചുവില്ലിൽ
പ്പുറന്നിതുകൊട്ടുമയക്കിലുമെൻറബാണം 280

ലെ— അങ്ങിനെ. എൻെറ യോഗ്യനായ അച്ഛൻ എനിക്ക പോയി ഒരു സോദരിയുള്ളത, തിരിച്ചു കിട്ടാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാത്ത സ്ഥിതിയിൽ വലിയ കഷ്ടാവസ്ഥയിലാകയും ചെയ്തു.

എന്നാലായവൾതൻെറനന്മഹിമയൊ-
    പിന്നൊട്ടുനിങ്ങാംസ്തുതി.
ക്കെന്നാലുത്തമനാരിമാർക്കുചിതമാ-
    മോരോഗുണംസർവ്വവും

ന്നായിട്ടതികഞ്ഞൊരത്തിയിതുപോ-
ലാരെന്നകന്നിൻെറമേൽ
നിന്നാരാൽമരമോടുപോരിനുവിളി-
ക്കാവുന്നിലക്കാണമോ 281
എങ്കിലും എൻെറ പ്രതികാരമുണ്ടാവും.
രാജാ— നേരെവന്നവിപത്തുമീശകാവലി-
ച്ചാലുംകളികാണിതെ-
ന്നോതുമഗ്ഗിർകേട്ടങ്ങിന്നുപട-
ച്ചോർന്നത്തെ,ളൈന്നാകെകാലാ
താനിതുംകൂടി കേൾക്കണം.
ഞാൻനിന്നച്ഛനിലിഷ്ടമാണെന്നാതവനാ
ണെന്നല്ലനാതെങ്കിലും
റാന്നായ്നന്ദിപെട്ടന്നു,നിന്നെയിതുമേ.
ലൊപ്പാൻപഠിപ്പിച്ചിടും 282
(ഒരു ദൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു).
എന്താ ഇപ്പോൾ വർത്തമാനം?

ദൂതൻ— ഹാംലെററ പ്രഭുവിൻെറ എഴുത്തുകളുണ്ട് തിരുമനസ്സെ! ഇതു തിരുമനസ്സിലേക്കു— ഇതു മഹാ രാജ്ഞിക്കു.

രാജാ— ഹാംലെററിൻെറയോ! ആരെ കൊണ്ടു തന്നത്?

ദൂതൻ— കപ്പൽക്കാരനാണെന്നാണ പറയുന്നത്. ഞാനവരെ കണ്ടില്ല. എൻെറ പക്കലുള്ള "ക്ലാഡിയോ" ആണ തന്നത്. അതുകൊണ്ടു വന്നവൻെറ പക്കൽ നിന്നാണവൻ മേടിച്ചത്.

രാജാ— ലെട്ടീസ്സ്! താനിതു കേൾക്കണം. പൊയ്ക്കോ (ദൂതൻപോയി). (വായിക്കുന്നു). ഔന്നത്യപരാക്രമങ്ങളോടുകൂടിയുള്ളോവെ! എന്നെ അവിടുത്തെ രാജ്യത്തിൽ നഗ്നനായിക്കൊണ്ടു വിട്ടിരിക്കുന്നു എന്നവിടുന്നറിയണം. നാളെ അവിടുത്തെ തിരുമുഖം കാണ്മാൻ സമ്മതമുണ്ടാവാനപേക്ഷിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അവിടുത്തെ അനുവാദമുണ്ടെങ്കിൽ പെട്ടെന്നുണ്ടായതും വിചാരിക്കാത്തതുമായ എൻെറ മടക്കത്തിൻെറ സംഗതി ഉണർത്തിക്കാം. ഹാംലെററ, എന്താ ഇതിൻെറ സാരം? ബാക്കിയെല്ലാവരും മടങ്ങി വന്നുവോ? അ

തൊ ഇതൊരു വ്യാജം മാത്രമോ?

ലെ— ഇവിടെക്കു കയ്യക്ഷരം അറിഞ്ഞുകൂടേ?

രാജാ— ഇതു ഹാംലെററിന്റെ അക്ഷരമാണ്. നഗ്നനോ? ഇവിടെ രണ്ടാമതെഴുതിയതിൽ ആയാൾ പറയുന്നു "തന്നെ" എന്നു. താനിതെനിക്കു വെളിവാക്കി തരാമോ?

ലെ— ഞാനതിൽ വല്ലാതെ അമ്പരന്നിരിക്കുന്നു സ്വാമി! ആട്ടെ. അദ്ദേഹം വരട്ടെ.

അന്നങ്ങിതുചെയ്തില്ലേ,
എന്നുമുഖംനോക്കിനിന്നുചോദിപ്പാൻ
ഇന്നിവനുശിവനുണ്ടാ-
മെന്നോർത്തുമനസ്സിൽമാലിന്നാശ്വാസം 283

രാജാ— അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ലെയർട്ടിസ്സേ! എങ്ങിനെയാണതാവുക? എങ്ങിനെയാണല്ലാതെയാവുക?— താൻ ഞാൻ പറഞ്ഞപോലെ നടക്കുമോ?

ലെ— ഓഹോ. അദ്ദേഹത്തോടു ലൌകികമായിരിക്കണമെന്നു ഇവിടുന്നു പറയില്ലെങ്കിൽ, ആവാം.

രാജാ— തന്റെ സ്വന്താ ക്ഷേമത്തിനാണ്. ആയാൾ കപ്പൽയാത്രയിൽനിന്നു തങ്ങിൽ തല്ലി ഇപ്പോൾ മടങ്ങി വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇനി അതിന്നു മനസ്സില്ലെങ്കിലും ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആലോചിച്ചതിൽ ഉണ്ടായതായ ഒരു പ്രവൃത്തിക്കു, ആയാളെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കാം— അതിൽ ആയാൾ നശിക്കാതെ കഴികയില്ല. ആയാളുടെ മരണത്തിൽ ലേശംപോലും ശകാരവായു വീശില്ല. ആയാളുടെ അമ്മയുംകൂടി നമ്മുടെ കൌശലത്തെ കുററപ്പെടുത്താതെ ഇതൊരു യദൃച്ഛാസംഭവമെന്നു പറയും.

ലെ— സ്വാമി! ഇവിടുന്നു പറയുംപോലെ ഞാൻ നടക്കാം. ഞാനതിന്നു ഹേതുവാകത്തക്കവണ്ണം ആലോചിക്കുന്നതായാലധികം തെയ്യാറ.

രാജാ— അതു ശരിയായി വരുന്നുണ്ട്. തന്റെ രാജ്യസഞ്ചാരത്തിന്നു ശേഷം, താൻ കേമനാണെന്നു ജനസമ്മതമുള്ള ഒരു വിദ്യയിൽ, തന്നെപ്പററി ജനങ്ങൾ വളരെ വാഴ്ത്തി സംസാരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. അതു ഹാംലെററ കേൾക്കച്ച

ല ആണ താനും. അത ആയാൾക്ക ഉണ്ടാക്കിയപോലെ അസൂയ, തന്റെ മറ്റെല്ലാ യോഗ്യതകളും ഒന്നായി കൂട്ടി കൂടി ഉണ്ടാക്കീട്ടില്ല. എന്നാൽ അതെന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ വളരെ മോശമാണെന്നാണ.

ലെ— എന്തു യോഗ്യതയാണ സ്വാമി?

രാജാ— യുവാക്കന്മാൎക്ക സ്വല്പമായ ഒരു ശിരോലങ്കാരം അത്ര മാത്രം. എന്നാൽ അത ആവശ്യമുള്ളതാണ താനും.

വയോധനന്മാൎക്കെട്ടുവൃദ്ധതയതി.
ന്നൊരാകംസുഖത്തിന്നുമാ.
ഗാംഭീൎയ്യത്തിന്നുമൊത്തതായസിതമാ-
മാരോമവസ്ത്രത്തിലും
ഏറെത്തരുണൎക്കുയോജ്യമായതിന്നാൽ
കട്ടിത്തമില്ലാത്തതായ്
പാരംമങ്ങിയവൎണ്ണമേന്തിടുമട്ട-
ഉപ്പാകാത്തതെല്ലാട്ടുമേ 284

രണ്ടു മാസംമുമ്പ നാൎമണ്ടിയിൽനിന്നൊരു വിദ്വാനിവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഫ്രാൻസുകാരെ ഞാൻ തന്നെ കണ്ടിട്ടും അവരോടെതിൎത്തിട്ടുമുണ്ട. അവർ അശ്വാഭ്യാസത്തിൽ നിപുണന്മാരാണ താനും. എന്നാൽ ഈ വിദ്വാനിതിൽ ആഭിചാരവുംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു.

ചൊടേഷീനിയൊടൊത്തമൎന്നവളരെ
ശ്രുതമായുള്ളാളവൻ.
ത്തൊടെചേൎന്നടൽപാതിസ്വരൂപമായമാ-
ശ്വമൊന്നാണവനൊന്നുമാംവിധം
പാടെചിത്രമതശ്വചാതുൎയ്യപലതും
കാട്ടിമനോരമ്യമായ്
കൂടെഞാൻകരുതുംചിട്ടകളിലും
മേലെകടന്നാനവൻ 285

ലെ— ഒരു നോൎമനായിരുന്നു?

രാജാ— അതെ ഒരു നോൎമൻ.

നാൎമണ്ടി= ഫ്രാൻസിൽ ഒരു പ്രദേശം.

ലെ— എന്റെ പ്രാണനാണെ സത്യം ലേമണ്ടാണ.

രാജാ— ആയാൾ തന്നെ.

ലെ— ഞാനായാളെ നല്ലവണ്ണമറിയും. ആയാൾ എല്ലാജാതിക്കാരുടെയും കണ്ഠാലങ്കാര ആഭരണവും ശിരോരത്നവും ആണ.

രാജാ— ആയാൾ, തന്നെ സ്തുതിച്ചു. തന്റെ തടവിനുള്ള ശസ്ത്രനൈപുണ്യത്തെയും അഭ്യാസത്തെയും പററിയും പ്രത്യേകിച്ചും തന്റെ ഖഡ്ഗാഭ്യാസത്തെ കുറിച്ചും വളരെ കേമമായി സ്തുതിച്ചു തന്നോടെതിരിടുവാൻ ഒരുത്തനുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു വിശേഷകാഴ്ച തന്നെയായിരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു. അവരുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള ആയുധാഭ്യാസക്കാരോടു താൻ നേരിട്ടുന്നതായാൽ അവർക്ക് ചുളിയാവട്ടെ, കരുതലാവട്ടെ, കണ്ണാവട്ടെ ഉണ്ടാവില്ലെന്നു ആയാൾ സത്യം ചെയ്തു. ഹോ! ആയാളുടെ ഈ വിവരണം, തന്നോടുകൂടി കളിപ്പാനാവാൻ താൻ വേഗം മടങ്ങിയെത്താൻ മോഹിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയല്ലാതെ വേറെ ഒന്നും ചെയ്വാൻ വയ്യാത്ത വിധത്തിൽ അസൂയകൊണ്ടു ഹാംലെററിനെ വിഷമപ്പെടുത്തി. ഇപ്പോളതുകൊണ്ടു—

ലെ— എന്താ അതുകൊണ്ടു സ്വാമി?

രാജാ— ലെർട്ടിസ്സ്!

താതനാതനിൽപ്രിയമിയന്നവനോ അതോനീ
ചിത്രത്തിലുള്ളൊരതിദുഃഖിതനെന്നപോലെ
ചിത്തംവിനാവ്യസനഭാവനയെപ്പുറത്തു
വ്യക്തിക്കുകാട്ടുമൊരുനരമുഖമാത്രമാണോ 286

ലെ— എന്തിനാ ഇവിടുന്നിതു ചോദിക്കുന്നത്?

രാജാ— തന്റെ അച്ഛനെ താൻ സ്നേഹിച്ചിരുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ

മമതക്കുകാലമൊരുമൂ-
ലമതിന്നനലാഭസ്ഫുലിംഗവും
മാററവുമറിയുകാല
മതാം കൃതിയായനേകതെളിവുണ്ടതിങ്കൽമേ 287

ഇച്ഛയെന്നൊരുവിളക്കിലുണ്ടതുകെടുന്നാ-
തിന്നുതിരിയോരതി.
കഷ്ടയോനിയതു്,മിങ്ങനന്മബഹുകാല-
മൊന്നിൽനിലനിന്നിടാ
പുഷ്ടിവാച്ചുലത്തുകൊണ്ടുതാനതുനശിച്ചു
പോകുമിന്നതെല്ലാം
അട്ടിലോർത്തുടനേനടത്തണമതാഗ്ര-
ഹിച്ചസമയത്തുതാൻ 283
ഉൾക്കൊള്ളുംകാംക്ഷിതംമാറിടുമിതുകരയും
താമസിക്കുന്നതുകി
നാക്കുകളുംകരാൽസംഭവവുമുലകിലി
ങ്ങെത്രയുണ്ടതുമാത്രം
സൗഖ്യത്തിൽക്കുവലിമുട്ടിച്ചിടുന്നമതിമീ-
വാളിയെന്നാൾ്പുകഴ്ന്നാ
ദീർഘശ്വാസംകണക്കെപ്പുറംവിടുന്നതെപ്പോഴും
കൃത്യനിർവ്വഹണമിന്ന 289

എന്നാൽ പ്രശ്നത്തിന്റെ മർമ്മസ്ഥലത്തെക്കു ഹാംലെററു മടങ്ങി വരുന്നു. വാക്കിനേക്കാളധികം പ്രവൃത്തികൊണ്ടു താൻ തന്റെ അച്ഛന്റെ മകനാണെന്നു കാണിപ്പാൻ എന്താ ചെയ്വാൻ വിചാരിക്കുന്നതു്?

ലെ— പള്ളിയിൽവെച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴുത്തു മുറിപ്പാനാണ്.

രാജാ— കലകൾ രക്ഷപ്രാപിപ്പാനുള്ള സ്ഥലം തീർച്ചയായിട്ടും അല്ല. പ്രതികാരത്തിന്നു യാതൊരു തടസ്ഥവുമുണ്ടാകരുതു. എന്നാൽ സുശീലനായ ലെട്ടീസ്സ്! താൻ തന്റെ അറയിൽ അടച്ചിരിപ്പാനെങ്കിലൊ? ഹാംലെററു മടങ്ങി വന്നാൽ, താൻ തിരിയെ വന്നു എന്നറിയണം. തന്നെ സ്തുതിക്കുന്നവരെ നാം പറഞ്ഞേല്പിച്ചു ആ ഫ്രാൻസുകാരൻ തന്നെപ്പററി ചെയ്ത സ്തുതിക്കൊരു വാർണ്ണീസ്സ് ഇടട്ടേ. ഒടുവിൽ നിങ്ങളെ രണ്ടാളെയുംകൂടി നിരത്തി വാതു പറയാം. ആയാൾ മനസ്സിരുത്തുന്ന ആളല്ലാത്തതിനാലും ദയാലുവും ചതികളില്ലാത്തവനും ആയതിനാലും വാളുകൾ പരിശോ

ധിച്ചു നോക്കില്ല. അപ്പോൾ എളുപ്പത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ കുറച്ചു വിദ്യയെടുത്ത മറയില്ലാത്ത ഒരു വാൾ തനിക്കെടുക്കാം. എന്നിട്ടു ചതിയായി ഒരു കുത്തുകൊണ്ടച്ഛന്നപകരംവീട്ടാം

ലെ— ഞാനതു ചെയ്യും. അതിന്നായിട്ടു ഞാനെന്റെ വാൾമെഴുക്കിടട്ടെ. ഒരു മുറിവൈദ്യനോടു ഞാനൊരു തൈലം വാങ്ങീട്ടുണ്ട. അതു വലിയ വിഷമാണ. അതിൽ മുക്കിയ ഒരു കത്തികൊണ്ടു വാന്നു, രക്തം പുറപ്പെടുവിച്ചാൽ കൂടി, ചന്ദ്രന്റെ* കീഴിലുള്ള ശക്തിയോടുകൂടിയ എല്ലാ സിദ്ധൌഷധങ്ങളിൽനിന്നും ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള അപൂൎവമായ പോൾട്ടീസ്സിന്നുപോലും മരണത്തിൽനിന്നു വിടുത്തുവാൻ കഴികയില്ല. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊലി കുറച്ചു വാന്നാൽ അതുകൊണ്ടു മരണമുണ്ടാവത്തക്കവിധം ഈ വിഷത്തിൽ എന്റെ വാൾ മുക്കും.

രാ— നമുക്കിതിനെപ്പററി ഇനിയുമാലോചിക്കുക. നമ്മുടെ ഉദ്ദേശത്തിന്ന അനുകൂലിക്കത്തക്കവിധം ദേശകളുമുള്ള സമയവും വഴികളും നോക്കുക. ഇതിൽ പിഴച്ചു നമ്മുടെ സാമൎത്ഥ്യക്കുറവു നിമിത്തം നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യം വെളിപ്പെടുന്നതാണെങ്കിൽ ഇതിന്നു പുറപ്പെടാതിരിക്കുന്നതാണ ഗുണം. അതുകൊണ്ടു ഈ കാൎയ്യം ശ്രമിക്കുമ്പോൾ പിന്നിട്ടുപോയാൽ സഹായിപ്പാനായി ഒരു കരുതൽ വേണം. നില്ക്കട്ടെ— ഞാൻ നോക്കട്ടെ. തന്റെ വിരുതിന്മേൽ ഞാൻ വാതു വെക്കട്ടെ— ഞാനൊന്നു കണ്ടിട്ടുണ്ടു. നിങ്ങളുടെ കളിയിൽ ഉഷ്ണംകൊണ്ടു ദാഹിച്ചു—അതിന്നു തന്റെ തിരിക്കലും വളുക്കലും കഴിയുന്നേടത്തോളം ശക്തിയോടുകൂടിയായിരിപ്പാൻ മനസ്സിരുത്തണം. ആയാൾ വെള്ളം ചോദിക്കുമ്പോഴക്ക ഞാൻ ഒരു പാനം കപ്പു തെയ്യാറാക്കിക്കളയാം. ആയാൾ ഒരു സമയം തന്റെ വിഷമയമായ വാളിന്റെ മുനയിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു പോയാലും അതൊന്നു മോന്തിയാൽ നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യം അവിടെ സാധിക്കാം. (രാജ്ഞിപ്രവേശിക്കുന്നു) എന്താ ഇപ്പോൾ സൌഭാഗ്യവതിയായ രാജ്ഞി?

* ചന്ദ്രൻ ഓഷധി നാഥനാണല്ലോ.

റാണി— ഒരാപത്തു മറെറാന്നിൻെറ മടമ്പിന്മേലാണ നടക്കു
ന്നതു; അത്ര വേഗം അവ പിന്നാലെ വരുന്നു. ലെട്ടീസ്സ്!
തൻെറ സോദരി മുങ്ങി ചത്തു.

ലെ— മുങ്ങി ചാവുകയോ അയ്യോ എവിടെ?

റാണി— സ്വച്ഛസ്ഫടികകാന്തിയുള്ളപുഴയിൽചാ-
ഞ്ഞിട്ടുള്ളവെള്ളയാൽ
നൽച്ചേലുള്ളിലകാട്ടിയാട്ടിയരുളി.
അത്തോന്നനിൽപ്പുണ്ടുകേൾ
സ്വച്ഛന്ദംപലകാട്ടുവള്ളിതളിർപ്പൂ-
വിത്യാദിയാൽകമ്പമാം
കാഴ്ചകൊണ്ടൊത്തൊരുമാലചാർത്തിയവിട
ക്കത്തനാപിമെച്ചന്നൊത്തിന്നാം 290
ലാക്കിൽചാഞ്ഞോരുകൊമ്പിൻതലയിലവൾതല
ക്കിട്ടോരാമാലകെട്ടി
ത്തൂക്കാൻപൊത്തിപ്പിടിച്ചങ്ങിനെകയറുകിട
ക്കീർഷ്യയാൽകൊമ്പുശാഖ
വെക്കംപൊട്ടിച്ചെരിഞ്ഞൂവ്യസനമൊടുകര-
ഞ്ഞിടുമാററിങ്കലപ്പോൾ
പിക്കന്നാമാലയോടൊത്തവളുതികഠിനം
മെത്താഴത്തുവീണു 291
അന്നേരത്തവൾതന്നുടുപ്പുവഴലെ
പ്പൂറിപ്പരന്നിട്ടുടൻ
താൻനേരെജലമാനുഷിനിലയിലാ
യതനാപിയെത്താങ്ങിതെ
മന്താപത്തറിയാഞ്ഞയോപരിചയം
വെള്ളത്തിലുണ്ടാകയോ
യെന്തോപാവമിടക്കിടക്കുമിത്തും
പാടീടിനാളപ്പൊഴും 292
എന്നാലത്രനിലനിന്നതുമില്ലവെള്ളം
നന്നായ്ക്കുടിച്ചുകനമാനൊരുടുപ്പുതന്നെ
അന്നാളുസാധുവിനെനല്ലൊരുപാട്ടിൽനിന്നി
ട്ടൊന്നായ്വലിച്ചിട്ടുകരങ്ങിയചാക്കിലേക്കു 293

ലെ— കഷ്ടം അപ്പോൾ അവൾ മുങ്ങിച്ചത്തു അല്ലെ?

റാണി — മുങ്ങിച്ചത്തു. മുങ്ങിച്ചത്തു.

ലെ — തിണ്ണംനീയ്യധികംകുടിച്ചിതുജലം
ഹേ!പാവമോഫീലിയേ!
കണ്ണീരിങ്ങിനി നാൻനിനക്കധികമായ്
നൾകുന്നതില്ലിന്നു ഞാൻ
എന്നാൽനമ്മുടെയാസ്വഭാവമിതഹോ,
നാണംവിരോധംപരം
ചൊന്നാലുംപ്രകൃതിക്കുതന്റെനിയമം
മാററാൻമനസ്സായ്വരാ 294

ഒരം കണ്ണീരു പോയാൽ സ്ത്രീസ്വഭാവം പോയി. ഞാൻ പോകട്ടെ, സ്വാമി!

ഉടനിക്കണ്ണീർമഴയിതു
കെടുത്തുവാൻതന്നാക്കൂടിയില്ലെങ്കിൽ
ജ്ജ്വലിക്കുമിനിക്കകത്തും
കടുകനൽമയമാംപ്രസംഗമുണ്ടിവിടെ 295
(പോയി)

രാജാ— ഗർട്രൂഡെ! നമുക്കു പോവുക. ഇയ്യാളുടെ കോപം ശമിപ്പിക്കുവാൻ ഞാനെത്ര ബുദ്ധിമുട്ടി. ഇത അതിനെ രണ്ടാമതും പുറപ്പെടുവിക്കുമെന്ന ഞാൻ പേടിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട നമുക്കു തുടരേപ്പോവുക. (എല്ലാവരും പോയി)

അങ്കം—5 രംഗം—1.

ശ്മശാനം

(കൈക്കോട്ടോടുകൂടി രണ്ടു വിഡ്ഢികൾ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒന്നാ— സ്വേച്ഛപ്രകാരം തന്റെ സ്വന്തം മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കു നോക്കുന്ന അവൾക്കു ക്രിസ്തുമതപ്രകാരമുള്ള സംസ്കാരം പാടുണ്ടോ?

രണ്ടാ— അവൾക്കു പാടുണ്ട, ഞാൻ പറയുന്നു. അതുകൊണ്ട ഉടനെ അവളുടെ ശവക്കുഴിയുണ്ടാക്കുക. ക്രൌണർ അവളു

ക്രൌണർ= കൊറോണർ എന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

ടെ കാൎയ്യത്തിൽ ക്രിസ്തുമതപ്രകാരമുള്ള സംസ്കാരമാവാമെന്ന തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— സ്വയം രക്ഷക്കുവേണ്ടി അവൾ മുങ്ങി ചത്താല്ലാതെ അതെങ്ങിനെയാ പാടുള്ളത?

രണ്ടാ— എന്താ? അതങ്ങിനെയാണെന്ന കണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— അത ആത്മദ്രോഹത്തിന്നായിരിക്കണം, അല്ലാതെവരില്ല. ഇങ്ങിനെയാണ. ഞാൻ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ടു മുങ്ങിച്ചത്താൽ അതൊരു ക്രിയയായി. ഒരു ക്രിയക്കു മൂന്നംശമുണ്ട. ആളു ചെയ്യുക, പ്രവൃത്തിക്കുക, കാട്ടുക. അതുകൊണ്ട അവൾ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ട മുങ്ങിച്ചത്തു.

രണ്ടാ— അങ്ങിനെയല്ല. എടൊ! ശവക്കുഴി കുത്തുന്ന മൂപ്പരെ കേട്ടോളു.

ഒന്നാ— വരട്ടെ ഇവിടെ ഇതാ വെള്ളം, നല്ലത. ഇവിടെ ഇതാ ആൾ നില്ക്കുന്നു. ശരി. ആ ആൾ ആ വെള്ളത്തിൽ പോയി മുങ്ങിച്ചത്താൽ മനഃപൂൎവ്വമായാലും അല്ലെങ്കിലും അവൻ പോവും. അതു മനസ്സിലാക്കു. എന്നാൽ ആ വെള്ളം അവന്റെ അടുക്കലേക്ക വന്ന അവനെ മുക്കുന്നതായാൽ അവൻ തന്നെത്താൻ മുങ്ങി ചാവുകയായില്ല. അപ്പോൾ തന്റെ മരണത്തിൽ അവൻ കുററക്കാരനല്ലാത്തതുകൊണ്ട അവന്റെ സ്വന്തം ജീവനെ ക്ഷയിപ്പിക്കുന്നില്ല.

രണ്ടാ— ഇതു നിയമമാണൊ?

ഒന്നാ— ഹൊ മേരിയമ്മയാണെ സത്യം. അതങ്ങിനെയാണ. ക്രൌണരുടെ വിസ്താരനിയമമാണ.

രണ്ടാ— ഇതിന്റെ സൂക്ഷ്മം അറിയണൊ? ഇവളൊരു കുലീനയല്ലെങ്കിൽ ക്രിസ്തുമതസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള ഒരു സംസ്കാരം ഇവൾക്കുണ്ടാവില്ല.

ഒന്നാ— അതു താൻ സത്യമാണ പറയുന്നത. വലിയ ആളുകൾക്ക അവരുടെ സഹജീവികളായ മററുള്ളവരെപ്പോലെ അല്ലാതെ, മുങ്ങിച്ചാവാനും തൂങ്ങിമരിപ്പാനും, ഈ ലോകത്തിൽ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടാകുന്നതാണ അധികം കഷ്ടം. വരു! എന്റെ കൈക്കോട്ടെടുക്കട്ടെ. തോട്ടക്കാരും, കുഴിക്കുന്നവരും

കല്ലറയുണ്ടാക്കുന്നവരും അല്ലാതെ പണ്ടത്തെ യോഗ്യരില്ല. അവർ ആദാമിന്റെ പ്രവൃത്തിയെ നടത്തി വരികയാണു.

രണ്ടാ— അദ്ദേഹം യോഗ്യനായിരുന്നുവോ?

ഒന്നാ— ഒന്നാമതായുധങ്ങൾ ധരിച്ചതദ്ദേഹമാണു.

രണ്ടാ— അദ്ദേഹത്തിന്നൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെല്ലോ.

ഒന്നാ— എന്താ താനന്യമതക്കാരനാ? താനെങ്ങിനെയാണു വേദം മനസ്സിലാക്കുന്നത? വേദത്തിലില്ലെ ആദാം കുഴിച്ചു എന്നു. ആയുധമില്ലാതെ എങ്ങിനെ കുഴിക്കും? ഞാൻ തന്നോടു വേറെ ഒന്നു ചോദിക്കട്ടെ. അതിന്നു ശരിയായ സമാധാനം പറയുന്നില്ലെങ്കിൽ താനൊരു...യാണെന്നു സമ്മതിക്കു.

രണ്ടാ— പോരെടാ.

ഒന്നാ— കൽപ്പണിക്കാരൻ, കപ്പൽ പണിക്കാരൻ, ആശാരി ഇവരെക്കാളധികം ഉറപ്പോടുകൂടി പണിചെയ്യുന്നവനാരാണു?

രണ്ടാ— തൂക്കുമരമുണ്ടാക്കുന്നവൻ എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതൊരായിരം കുടിയാന്മാർ മരിച്ചിട്ടും ഇരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— സത്യമായിട്ടും ആ ഫലിതം എനിക്കു നല്ലവണ്ണം ബോധിച്ചു. തൂക്കുമരം നല്ല യോജിപ്പുണ്ടു. എന്നാലെങ്ങിനെയാണതെന്നോ? ദോഷം ചെയ്യുന്നവൎക്കു നല്ലവണ്ണം പററും. പള്ളിയെക്കാളധികം ഉറപ്പോടുകൂടിയാണു തൂക്കുമരമുണ്ടാക്കുന്നതെന്നു പറയുമ്പോൾ താൻ പാപം ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടു തൂക്കുമരം തനിക്കു നല്ല യോജിപ്പുണ്ടു. ഒന്നും കൂടി ശ്രമിച്ചാട്ടെ.

രണ്ടാ— ആരാ കൽപ്പണിക്കാരൻ, കപ്പൽ പണിക്കാരൻ, ആശാരി ഇവരെക്കാളുറപ്പോടുകൂടി പണി ചെയ്യുന്നത?

ഒന്നാ— ആ! അതെന്നോടു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭാരം തീൎക്കു.

രണ്ടാ— ഇപ്പോൾ ഞാൻ മേരിയമ്മയാണെ സത്യം. പറയാം.

ഒന്നാ— എന്നാൽ കാണട്ടെ.

രണ്ടാ— എനിക്കു പറവാൻ വയ്യാ. (ഹാംലെററും ഹൊറെഷ്യോവും കുറച്ചു ദൂരത്തു പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒന്നാ— അതിന്നു വേണ്ടി തന്റെ തലച്ചോറിനെ അധികം

ആദാം=ആദിമാനുഷൻ.

അടിക്കേണം. തന്നെയുമല്ല കഴുത അടികൊണ്ടു വേഗം നടക്കില്ല. ഇനി ഒരിക്കൽ ഇക്കാര്യം തന്നോടു ചോദിച്ചാൽ ശവക്കുഴി കുഴിക്കുന്നവൻ എന്നു പറയൂ. അവനുണ്ടാക്കുന്ന വീടുകൾ കല്പാന്തംവരെ നില്ക്കും. ഞാൻ യോഹന്നന്റെ അടുക്കൽപോയി ഒരു ക്രൂസ്സുമദ്യംകൊണ്ടു വരൂ.

(രണ്ടാം. പോയീ).

ഒന്നാം— (പാടിക്കിളെക്കുന്നു).

ഞാൻയൌവനത്തിൽ സ്നേഹിച്ചപ്പോഴാ
സ്നേഹിച്ചപ്പോൾ, സന്തതനായി
കാലത്തെക്കൊണ്ടീ, സ്നേഹത്തെത്താൻ
കാലത്തെക്കൊണ്ടേ വാണ്ടുകുന്നു
അനുകരാർ, ചെയ്യിടുവാൻ തവസമയംപോരാന്നിക്കു
നന്നോതരംതോന്നിതിനായാസമില്ലെന്നോർത്തൻ

ഹാം— ശവക്കുഴി കുഴിക്കുമ്പോൾ പാടുന്ന ഇവന്റെ പണിയുടെ [illegible] ബോധമില്ലാത്തതെന്തോ?

ഹൊ— ശീലം അതിനെ അവന്നു ഒരു സ്വഭാവമാക്കി തീർത്തിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അതങ്ങിനെ തന്നെയാണ്. പ്രവൃത്തി കുറച്ചെടുക്കുന്ന കയ്യിനാണ വളരെ സൂക്ഷ്മമായ സ്പർശജ്ഞാനത്തിന്റെ ശക്തിയുള്ളതു.

ഒന്നാം— (പാടുന്നു).

എന്നാൽപ്രായംകാണാതെവ,
ന്നിന്നായെന്നെ തന്റേതാക്കി
ഞാനതിട്ടായിലെന്നാക്കി,
ട്ടീനാട്ടിനാഴ്ചുറികളിൽ

(ഒരു തലയോടെടുത്തിടുന്നു).

ഹാം— ആ തലയോടിന്നു ഒരിക്കൽ ഒരു നാവുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്നു പാടുവാനും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒന്നാമതായി നരഹത്തിചെയ്ത കേയിനിന്റെ തലയോടുപോലെ ആ കള്ളൻ എങ്ങിനെ നിലത്തു കിടന്നുരുളുന്നു! ഒരു കഴുത ഇപ്പോൾ ഈ

കേയിൻ=ആദാമിന്റെ പുത്രൻ.

ട്ടുകന്ന തലയോടൊരു ദുരാലോചനക്കാരന്റേതായിരിക്കാം, ദൈവത്തെ വഞ്ചിപ്പാൻ വിചാരിച്ചവന്റേതായിക്കൂടേ?

ഹൊ— ആവാം തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— അല്ലെങ്കിൽ, സുപ്രഭാതം സ്വാമീ! ഇവിടെക്കു സൌഖ്യംതന്നെയല്ലെ തിരുമനസ്സേ? എന്നും മററും പറയുന്ന ഒരു രാജസേവകന്റേതാവാം ഇത. ഇത, ഇന്ന പ്രഭുവിന്റെ കുതിരയെ ഇരപ്പാൻ വിചാരിച്ച അതിനെപ്പററി സ്തുതിച്ച ഇന്ന പ്രഭുവായിരിക്കാം. അങ്ങിനെയായിക്കൂടേ?

ഹൊ— ആവാം.

ഹാം— ആ! അങ്ങിനെയാണ. ഇപ്പോൾ പുഴുക്കളുടെ സ്വാത്മാംസലേശം ഇല്ലാതെ ശവക്കുഴി കുത്തുന്നവന്റെ കൈക്കോട്ടുകൊണ്ട അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമടുക്കുന്ന ഒരു തല. ഇവിടെ ഇതാ വിശേഷമായ ഒരുമാററം. നമുക്കതു കാണ്മാൻ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടായി. ഇതുകൊണ്ടു ലോഗററ കളിക്കുവാൻ, ഉണ്ടാക്കുവാനൊന്നും ചിലവായിട്ടില്ലെ? എന്റേതിന്ന ഇതു വിചാരിക്കുമ്പോൾ വേദനയാകുന്നു.

മന്നാ— (പാടുന്നു).

ഒരുമഴുവുംകൈക്കോട്ടും,കൈക്കോട്ടുമേൽപുതപ്പും,
കരുതണമീ,യതിഥിക്കാ—ക്കൊക്കമെ,ക്കുഴികുത്താൻ

(വേറെ ഒരു ഓട എടുത്തിടുന്നു).

ഹാം— ഇതാ വേറെ ഒന്ന. അത എന്തുകൊണ്ടൊരു വക്കീലിന്റേതായിക്കൂടാ. ആയാളുടെ ഓരോ കാര്യങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മവ്യത്യാസങ്ങളും, കേസ്സുകളും, കുടിയായ്മയും, സാമർത്ഥ്യം ഒക്കെ ഇപ്പോളെവിടെയായിരിക്കും? എന്തിനാണ ഒരു ചീത്ത കൈക്കോട്ടുകൊണ്ട ഒരു തലയങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമിട്ടടുക്കുവാൻ ഒരു കള്ളനെ സമ്മതിക്കുന്നത? അടികലശലിന്ന അന്യായം കൊടുക്കുമെന്ന എന്തുകൊണ്ടിവനോട പറയുന്നില്ല. ഹാ! ഒരു വിദ്വാൻ ഇയ്യാളുടെ കാലത്ത, ആക്കുടകൾ, കരാറുകൾ, പിഴകൾ, മടങ്ങി കൊടുക്കൽ, മുതലായ നിയമങ്ങളാൽ വളരെ നിലം സമ്പാദിച്ച ആളായിരിക്കാം. അ

ലോഗററ എന്നതു യൂറോപ്യരുടെ പഴയ ഒരു കളിയാണ.

വന്റെ വിശേഷമായ തലയിൽനിറച്ച നല്ല മണ്ണാവാരായത അവന്റെ പിഴയുടെ പിഴയും മടങ്ങിക്കൊടുക്കലിന്റെ പ്രതിഫലവുമാണോ? കരാറെഴുതീട്ടുള്ള ആധാരമല്ലാതെ, അവൻ വാങ്ങീട്ടുള്ളതിന്ന വിററവരൊന്നും കൊടുത്തിട്ടില്ലേ? അവന്റെ നിലത്തിന്റെ തീറാധാരവുംകൂടി ഒരു പെട്ടിയിൽ കൊള്ളില്ല. ഉടമസ്ഥനിതിലധികമൊന്നും ഇല്ല കഷ്ടം.

ഹൊ— ഒരു അണുപോലും അധികമില്ല. തിരുമനസ്സു!

ഹാം— എഴുതുവാനുള്ള തോല ആടിന്റേതു കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതല്ലേ?

ഹൊ— അതെ പശുക്കുട്ടിയുടേതുകൊണ്ടുമുണ്ട.

ഹാം— അതിൽ തീരെഴുതി വാങ്ങുന്നവർ ആടും പശുക്കുട്ടിയും തന്നെയാണ. ഞാനിയാളോട സംസാരിക്കട്ടെ. ഇതാരുടെ ശവക്കുഴിയാണെടോ?

ഒന്നാ— എന്റെ. (പാടുന്നു).

“ഞാനിഹ വിരുന്നുകാർക്കൊരു കുഴികുത്താൻ”

ഹാം— താനതിൽ കിടക്കുന്നതുകൊണ്ട അതു തീർച്ചയായിട്ടും തന്റേതന്നെ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— നിങ്ങളതിന്ന പുറത്തു കിടക്കുന്നതുകൊണ്ട ഇതു നിങ്ങളുടെയല്ല. എന്നാൽ ഞാനിതിൽ കിടക്കാതെ തന്നെ എന്റെയാണിതു.

ഹാം— താനതിലായിട്ട തന്റേതാണെന്ന പറയുവാൻ, താൻ അതിൽ കിടക്കുന്നു. അതു മരിച്ചിട്ടുള്ള ആൾക്കാണ ജീവനോടുകൂടിയുള്ളാൾക്കല്ല. അപ്പോൾ താൻ കളവു പറയുന്നു.

ഒന്നാ— അതു ശുദ്ധം നേരായാണ. അത എന്റെ അടുക്കൽ നിന്ന നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്ക വരികയും ചെയ്യും.

ഹാം— ഏതു മനുഷ്യന്നവേണ്ടിയാണ, താനിക്കിളക്കുന്നത?

ഒന്നാ— ഒരു മനുഷ്യനല്ല.

ഹാം— എന്നാൽ ഏതു പെണ്ണിന്നാണ?

ഒന്നാ— അതു ആർക്കുമല്ല.

ഹാം— ഇതിലാരെയാണ കുഴിച്ചിടേണ്ടത?

ഒന്നാ— പെണ്ണായിരുന്ന ഒരാളിനെ; അവളുടെ ആത്മാവു ദൈവ സഖ്യമായിരിക്കട്ടെ. അവൾ മരിച്ചു.

ഹാം— ഈ കള്ളനെന്തു കൃത്യനാണ്! നമുക്കു ശരിയായിട്ടു സംസാരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ വക്രോക്തികൊണ്ടു നമ്മെ പററിക്കും, ഹൊറേഷ്യോ സത്യം ചൊല്ലട്ടെ, ഈ മൂന്നുകൊല്ലമായിട്ടു ഞാനിതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. കൃഷിക്കാരന്റെ ചോരപ്പുണ്ണിനെ രാജസേവകൻ പൊട്ടിപ്പാൻ തക്കവണ്ണം ആയവന്റെ പെരുവിരൽ ഇവരെയാളുടെ മടമ്പിന്റെ അത്ര അടുത്തു വരുന്ന വിധത്തിൽ കാലം മുന്നേറിയിരിക്കുന്നു. എത്ര കാലമായി താൻ ശവക്കുഴി കുത്തുന്നവനായിട്ടു?

ഒന്നാ— കൊല്ലത്തിലുള്ള എല്ലാ ദിവസങ്ങളിലുംവെച്ചു നമ്മുടെ തിരുമേനി ഹാംലെററ രാജാവ് ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സിനെ ജയിച്ച ആ ദിവസംമുതൽക്കാണ്.

ഹാം— അതു കഴിഞ്ഞിട്ടിപ്പോളെത്രകാലമായി?

ഒന്നാ— നിങ്ങൾക്കതു പറവാൻ കഴികയില്ലേ? ഏതു മൂഢനും അതു കഴിയുമല്ലോ. അതു ഹാംലെററ കൊച്ചുകുമാരൻ ജനിച്ച അതേ ദിവസമാണ്. ഭ്രാന്തനായിട്ടു വിലാത്തിക്കു പറഞ്ഞയച്ച ആ ആളുതന്നെ.

ഹാം— എന്തിനാ അദ്ദേഹത്തെ വിലാത്തിക്കയച്ചത്?

ഒന്നാ— എന്തിനാണെന്നോ? ഭ്രാന്തായിട്ടു. അവിടെ അവിടുത്തെ ബുദ്ധിനേരെ ആവും. ഇല്ലെങ്കിലും അവിടെ അത്ര വിരോധമില്ല.

ഹാം— എന്തുകൊണ്ട്?

ഒന്നാ— അവിടുത്തെ അവിടെ കാണില്ല. അവിടെ, ആളുകൾക്കൊക്കെ അവിടുത്തെപ്പോലെ ഭ്രാന്താണ്.

ഹാം— എങ്ങിനെ ആണ് അദ്ദേഹം ഭ്രാന്തനായത്?

ഒന്നാ— വളരെ അത്ഭുതമായിട്ടാണെന്നാണ് ആളുകൾ പറയുന്നത്.

ഹാം— എങ്ങിനെ അത്ഭുതമായിട്ട്?

ഒന്നാ— അവിടുത്തെ ബുദ്ധി കളഞ്ഞിട്ടുംകൂടി.

ഹാം— എന്താണടിസ്ഥാനം?

ഒന്നാ— ഈ ഡെന്മാർക്ക്. ഞാൻ കുട്ടിയായിട്ടും മുതിർന്നിട്ടും ശവ

കുഴി കുത്തുന്നവനായിട്ടിവിടെ മുപ്പത്തു കൊല്ലമായി.

ഹാം— ചീയുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഒരു മനുഷ്യൻ എത്രകാലം മണ്ണിൽ കിടക്കും?

ഒന്നാ— സത്യമായിട്ടും, കുഴിച്ചിടുക കഷ്ടിച്ചു കഴിയും എന്ന നിലയിൽ ഇപ്പോഴുള്ള വസൂരി പിടിച്ചു ചത്ത അനവധി ശവങ്ങളെപ്പോലെ മരിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പു തന്നെ ചീഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അവനെട്ടൊമ്പതുകൊല്ലം നില്ക്കും. തോൽ ഊറക്കിടുന്ന ഒരുവൻ ഒമ്പതുകൊല്ലം നില്ക്കും.

ഹാം— മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ ആയാൾക്കെന്താ അധികം?

ഒന്നാ— എന്താണെന്നോ? അവന്റെ വ്യാപാരംകൊണ്ട അവന്റെ തോൽ നല്ലവണ്ണം ഊറക്കിട്ടതാ. അപ്പോൾ അവൻ വളരെ കാലത്തേക്കു വെള്ളം പുറത്താക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ നീരാണ നിങ്ങളുടെ [illegible] മുഖ്യമായ ശത്രു. ഇതാ ഒരു തലയോട. ഇത മണ്ണിൽ ഇരുപത്തിമൂന്നു കൊല്ലമായി കിടക്കുന്നു.

ഹാം— ആരുടെയായിരുന്നു അത്?

ഒന്നാ— അതൊരു ദാസീപുത്രനായ ഭ്രാന്തന്റേതായിരുന്നു. അതാരുടേതാണെന്നാണ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്?

ഹാം— ഇല്ല. എനിക്ക നിശ്ചയമില്ല.

ഒന്നാ— ഒരു ഭ്രാന്തനുള്ളതുപോലെ അവൻ നശിക്കട്ടെ. എന്റെ തലക്കു ഒരിക്കൽ ഒരു ഗ്ലാസ്സ് റീനിഷമദ്യം ഒഴിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതാണ്ട, രാജാവിന്റെ വിദൂഷകനായിരുന്ന "യോറിക്കിന്റെ" മണ്ടയാണ.

ഹാം— ഇതോ?

ഒന്നാ— ഇതു തന്നെ.

ഹാം— ഞാൻ നോക്കട്ടെ (കപാലമെടുക്കുന്നു) കഷ്ടം! സാധുവായ യോറിക്കേ! ഞാൻ ഇയ്യാളെ അറിഞ്ഞിരുന്നു ഹൊറേഷ്യോ. നല്ല ഫലിതക്കാരനും വിശേഷമായ മനോധർമ്മമുള്ളവനുമായിരുന്നു. ആയാൾ എന്നെ ഒരായിരം പ്രാവശ്യം പുറത്തേറ്റീട്ടുണ്ട. ഇപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിൽ എത്ര വെറുപ്പായി തോന്നുന്നു. അതു വിചാരിക്കുമ്പോൾ എനിക്ക മനംമറിയുന്നു. ഞാൻ ചുംബിച്ചിരുന്ന ആ ചുണ്ടുകൾ ഇവി

ടെയായിരുന്നു. എത്ര പ്രാവശ്യമെന്നിനിക്ക നിശ്ചയമില്ല. തന്റെ പരിഹാസങ്ങളൊക്കെയെവിടെയാണിപ്പോൾ? തന്റെ കളികളും സംഗീതവും മേശ മുഴുവൻ ചിരികൊണ്ടു മുഴക്കിക്കുവാൻ തക്ക ഹാസ്യചാതുൎയ്യവും എവിടെ? ഇപ്പോൾ തന്റെ ചിരിയെ പരിഹസിപ്പാനാരും ഇല്ല. തീരെ അധോദൃഷ്ടിയായിരിക്കുന്നുവെല്ലൊ എന്റെ പ്രിയയുടെ മുറിയിൽപ്പോയി, ഒരിഞ്ചു കനത്തിൽ മുഖത്തു ചായം തേച്ചാലും ഈ ആകൃതിയിൽ ആവുമാറാകുമെന്ന പറയു. അതു ഇഷ്ടമാണെന്നവളെ ധരിപ്പിക്ക. ഹൊറേഷ്യൊ! ഇത ഒന്ന പറയൂ.

ഹൊ— എന്താണു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഈ മാതിരിയായിരുന്നു അലക്സന്തർ കഴിച്ചിട്ടതിന്നു ശേഷമെന്ന വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ?

ഹൊ— അങ്ങിനെ തന്നെയാണ.

ഹാം— ഇത്ര നാറ്റവും അപ്പാ! (കപാലം താഴത്തിടുന്നു).

ഹൊ— അങ്ങിനെ തന്നെയാണ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— നാം എന്തെല്ലാം നീചതരമായ ഉപയോഗത്തിന്ന മണ്ണായിട്ട മടങ്ങിപ്പോകുന്നു! ഹൊറേഷ്യൊ അലക്സാന്ററിന്റെ മണ്ണ ഒരു വീപ്പക്കുറ്റിയുടെ ഓട്ട അടച്ചു കാണുന്നതുവരെയുള്ള അതിന്റെ ഗതിയെ ക്രമമായി എന്തുകൊണ്ട നമ്മുടെ ആലോചനക്കു കണ്ടു പിടിച്ചു കൂടാ?

ഹൊ— അങ്ങിനെ ആലോചിക്കുന്നത ഒരു നിഷ്ഫലമായ ആലോചനയായാണ.

ഹാം— അല്ല ലേശംപോലുമല്ല. എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ അതിശയോക്തി കൂടാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗതി നോക്കി പോവാം. അലക്സാന്തർ മരിച്ചു. അലക്സാന്തരെ കഴിച്ചിട്ടു. അലക്സാന്തർ പൊടിയായി. പൊടി മണ്ണാണ. മണ്ണകൊണ്ടാണ നാം കളിമണ്ണുണ്ടാക്കുന്നത. അദ്ദേഹം മാറി തീൎന്ന ആ കളിമണ്ണുകൊണ്ട, എന്തുകൊണ്ട മദ്യം നിറച്ചതായ വീപ്പക്കുഴൽ അടച്ചു കൂടാ?

തെരുഞ്ഞാപ്പാടിന്ന ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള മേശ.

കഷ്ടംമഹത്തിഹമണ്ണടിഞ്ഞോരുഗമോ-
രാജ്യാധിപൻസീസറോ-
തിട്ടംകാററുകടന്നിടുംപഴുതടക്കാ-
നൊക്കമെന്നാംവരാം
പെട്ടെന്നിയ്യുലകൊക്കയിട്ടുശതകം
മൊല്ലിച്ചുഴണ്ണംമൃഗ-
ക്കോട്ടങ്കൽകള്ളർകാററടിക്കൊരടവാ-
മാസാത്രമായ്നിൽക്കയോ? 296

എന്നാൽ മിണ്ടല്ലേ! മിണ്ടല്ലേ! മാറിപ്പോവുക. രാജാവിതാ വരുന്നു.

(പുരോഹിതന്മാർ മുതലായവർ മുമ്പിലും പിന്നാലെ ഒഫീലയയുടെ ശവവും, അതിന്റെ പിമ്പെ ലെർട്ടിസ്സും, അനന്താപികളും ഒടുവിൽ രാജാ, റാണി, പരിവാരങ്ങൾ മുതലായവരും) ക്രമത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.

റാണി, രാജസേവകന്മാർ— അവരാരുടെ പിന്നാലെയാണ വരുന്നത? ഇങ്ങിനത്തെ പരിപൂർത്തിയാവാത്ത കർമ്മങ്ങളോടുകൂടിയും അവരാൽ പിന്തുടരപ്പെട്ട ശവം, സാഹസികമായ കൈകൊണ്ട സ്വന്തം ജീവനെ നശിപ്പിച്ചതാണെന്ന ഇതു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അത ഏതോ വലിയ നിലയിൽ ഒന്നായിരുന്നു. നമുക്കിവിടെ കുറച്ചു നേരം ഒളിച്ചിരുന്നു, സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുക. (ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു).

ലെ— ഇനി എന്തു ക്രിയകളാണുള്ളത?

ഹാം— അതു ലെർട്ടിസ്സാണ. വളരെ യോഗ്യനായ ഒരു യുവാവാണ. നോക്കു.

ലെ— ഇനി എന്തു ക്രിയകളാണ?

ഒന്നാം പുരോഹിതൻ— ഞങ്ങൾക്കധികാരമുള്ളേടത്തോളം അവളുടെ ശേഷക്രിയ വിസ്തരിച്ചിട്ടുണ്ട. അവളുടെ മരണം സംശയിക്കത്തക്കകാരണത്താൽ ആയിരുന്നു.

ഏററംവമ്പൊടിയൾക്കുരാജവിധിയാൽ-
സാധാരണപ്രക്രമം

മാററിവെങ്കിലൊടുക്കമുള്ളപടഹം
  കൊട്ടീടുമന്നാൾവരെ
പാർക്കേണം പരിശുദ്ധിയററകുഴിയിൽ
  സൽപ്രാർത്ഥനാദികളിലായ്
തീക്കല്ലുംചരല്ലുംകലക്കഷണവും
  മേലിട്ടുമൂടേണ്ടതാം 297
എന്നാലിവൾക്കുമുറപോലെതലക്കുനല്ല
കന്യാജനത്തിനണിയേണ്ടൊരുമാലചാർത്തൽ
ചിന്നുന്നപുഷ്പനിരകൊണ്ടുടൽമൂടൽവേളി
യെന്നുള്ളവക്കനുവദിച്ചുവിധിച്ചുതാനും 298

ലെ— ഇനി ഒന്നും ചെയ്യാൻ പാടില്ലേ?

ഒന്നാംപു— ഒന്നും പാടില്ല.

  സാധാരണമൃതജീവരെ
ചെയ്തിടുന്നസ്തോത്രമിതാളിലുംചെയ്യാൽ
  സംസ്കാരനടപടികൾക്ക
ധിക്കാരമെന്നതാംചെയ്യലെന്നാവരും 299

ലെ— അവളെ നിലത്തു വെക്ക. അവളുടെ മനോഹരമായും നിർമ്മലമായും ഉള്ള മാംസത്തിൽനിന്നു എന്റെ സഹായി പൊങ്ങട്ടെ. ഹേ മര്യാദകെട്ട പുരോഹിതാ, എന്റെ സോദരി, നീ നരകത്തിൽ കിടന്നു നിലവിളിക്കുമ്പോൾ ആശ്വസിപ്പിപ്പാനൊരു ദേവതയായിരിക്കും.

ഹാം— എന്ത! സൌഭാഗ്യവതിയായ ഒഫീലിയയോ?

രാണി— നല്ലവൾക്ക് നല്ലവയായുള്ളവളെ! നല്ലതു വരട്ടെ.

(പുഷ്പം വിതറുന്നു).

നിന്നെയുന്നാടെഹാംലെററിനു
ഭാര്യയതാമെന്നുകരുതിയഥനിന്റെ

പടഹം...= ലോകാവസാനകാലത്തു ദൈവം, മരിച്ചിരിക്കുന്ന സകല ആളുകളുടേയും ആത്മാവിനെ പടഹംകൊട്ടി എഴുനീല്പിക്കുമെന്നാണ ക്രിസ്തുമതസിദ്ധാന്തം.

വേളി= കന്യകയായി മരിച്ചാൽ വിവാഹക്രിയ കഴിച്ചു സംസ്കാരം പാടുള്ളു.

ശുശ്രൂഷണിയാൻകൊതിച്ചു
നീയൊരുശവപുഷ്പവൃക്ഷിക തീരാ 300

ലെ— പാരംചിരംജീവിയലുംതവണ്ണംശിരസ്സിൽ
സാരംകൂഞ്ഞകറിനൃത്തിയപമായവകൾ
തീരാതനട്ടിലിതിൽനൊന്നുപ്രാണപത്തിരട്ടി
ച്ചേറട്ടെയാളിതദ്ദുസ്സഹദുഃഖവേഗം 301

ഒരിക്കൽക്കൂടി അവളെ ഞാനാലിംഗനം ചെയ്യുന്നതുവരെ കുറച്ചു നേരത്തേക്ക മണ്ണിടാതിരിപ്പിൻ! (ശവക്കുഴിയിൽ ചാടുന്നു).

ചത്തിട്ടുകിടക്കുന്നിവളിലെന്നോടൊത്തുള്ള
വസ്തുക്കളിൽ,പുഴയോടൊപ്പമുള്ളിയൻ്റെ...
നീലച്ചുമാനമൃതസ്വന്നാരംചിതിയസ്സു"
ശൈലത്തിനകവിയരാമിതിക്കട്ടെ 302

ഹാം— (മുമ്പോട്ടു ചെന്നിട്ടു) ഇത്ര ദുഃഖത്തെയ വ്യസനത്തെ വെളിക്കുന്നതാരാണ്?

അത്യന്തത്തിൽക്കുറിച്ചൊട്ടുമട്ടിലാം
കേൾപ്പുവാക്കുകളിപ്പാരിതാരകൾ
ഇപ്പോഴാനിളുതിങ്ങനാമരിചാരിയായ്.
നില്പതാരതു ദുഃഖകാണ്ണമോ 303

ഇതു ഞാനാണ. ഡന്മാർക്കുകാരനായ ഹാംലെററ. (ശവക്കുഴിയിൽ ചാടുന്നു).

ലെ— നീ നശിച്ചുവോ? (തമ്മിൽ പൊത്തിപ്പിടിക്കുന്നു).

ഹാം— തന്റെ മോഹം നന്നല്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞേക്കാം. എന്റെ ചങ്കിൽനിന്നു തന്റെ വിരലുകളെടുത്തു കൊള്ളു. എനിക്കു ശുണ്ഠിയും അവിവേകവും ഇല്ലെങ്കിലും എന്റെ കയ്യിൽ ചില അപകടങ്ങളൊക്കെയുണ്ട്. അങ്ങനെ തന്റെ വിവേകം പേടിക്കുന്നതാണ ഉത്തമം. തന്റെ കയ്യെടുക്ക.

രാജാ— അവരെ വേർപിടുത്തു.

റാണി— ഹാംലെററ! ഹാംലെററ!

എല്ലാവരും— ഹേ കൂട്ടരേ!

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! അനങ്ങാതിരിക്ക. (കൂടെയുള്ളവർ അവ

രെ വേർപിടുത്തുന്നു. അവർ ശവകുഴിയിൽനിന്നു പുറത്തു വരുന്നു).

ഹാം— എന്റെ കണ്ണിന്റെ പോള അനങ്ങാതാവുന്നതുവരെ ഞാനീവിഷയത്തിലിവനോടു പൊരുതും.

റാണി— അയ്യോ! എന്റെ മകനെ എന്തു വിഷയമാണ്?

ഹാം— ഞാൻ ഒഫീലിയയെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. നാല്പതിനായിരം സോദരന്മാരുടെ സ്നേഹങ്ങളൊക്കെ കൂടി നോക്കിയാലും എന്റെ തുകക്കു ശരിയാവില്ല. താനെന്താ അവൾക്കു ചെയ്യാൻ വിചാരിക്കുന്നത്?

രാജാ— ലെർട്ടിസ്സ്! ആയാൾക്കു ഭ്രാന്താണ്.

റാണി— ദൈവത്തിനെ വിചാരിച്ചിട്ടെങ്കിലും ആയാളെ ഒന്നും ചെയ്യരുതേ.

ഹാം— താനെന്താ ചെയ്യുക. കാണിച്ചു തരൂ. കരയുമോ? പൊരുതുമോ? പട്ടിണി കിടക്കുമോ? തന്നെത്താനെ നശിപ്പിക്കുമോ? ചുവക്ക കുടിക്കുമോ? ചീങ്കണ്ണിയെ തിന്നുമോ? ഞാനതു ചെയ്യും. താനിവിടെ കരയാനാ വന്നത്? അതോ അവളുടെ ശവക്കുഴിയിൽ ചാടി ധൃഷ്ടതയോടെ എതിർപ്പാനോ? തന്നെജ്ജീവനോടുകൂടി അവളുടെ കൂടെ കുഴിച്ചിടണം. എനിക്കും അങ്ങിനെ ആ[illegible]ടെ. താൻ മലകളെ പററി വെറുതെ പറയുന്നുവെങ്കിൽ, നമ്മുടെ സ്ഥലം സൂര്യമണ്ഡലത്തിന്റെ നേരെ പൊങ്ങി ഓസ്സയെ ഒരു അരിമ്പാറയുടെ മാതിരിയാക്കുന്നതുവരെ, അവ അനവധി ഏക്കർ സ്ഥലം നമുക്കു തരട്ടെ. താനൊക്കെ പറയുന്നതായാൽ തന്നെപ്പോലെ ഞാനും പറയും.

റാണി— ഇതു ശുദ്ധമെ ഭ്രാന്താണ്. അതു കുറച്ചു നേരത്തിനിങ്ങിനെയിരിക്കും.

പരംസ്വർണ്ണവർണ്ണത്തിലാകുന്ന രണ്ടും
പിരിഞ്ഞങ്ങു കണ്ടോരു പെൺപ്രാവുപോലെ
ശിരസ്സൊന്നു കമ്പിട്ടു മിണ്ടാതകണ്ടി
ട്ടിരുന്നീടുമിപ്പോളുട[illegible]ന്നാപിന്നെ 30½

ഓസ്സ — ഒരു മല.

ഹാം— താൻ കേൾക്കു. താനിങ്ങിനെ എന്നോടു ചെയ്യാനെന്താ കാരണം? ഞാൻ എന്നും തന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു; എന്നാൽ അതുകൊണ്ടൊന്നും തരക്കേടില്ല. ഹെർക്കലിസ്സ് തന്നെ എന്തു ചെയ്താലും പൂച്ച കരയും. നായക്കു അതിന്റെ നല്ല കാലം ഉണ്ടാവും. (പോയി).

രാജാ— സുശീലനായ ഹൊറേഷ്യോ! താൻ ആയാളുടെ കൂടെ നടപ്പാനായി ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. (ഹൊറേഷ്യോ പോയി) (ലെർട്ടീസ്സിനോട) ഇന്നലെ രാത്രിയിലത്തെ പ്രസംഗം വിചാരിച്ചു ക്ഷമയെ ബലപ്പെടുത്തു. നാം ആ കാൎയ്യം ഉടനെ തീൎച്ചയാക്കാൻ വഴിവെക്കാം. സുശീലനായ ഗർട്രൂഡെ! നിന്റെ മകന്നു ഒരു കാവൽ നിൎത്തു. ഈ ശവക്കുഴിക്കു ശാശ്വതമായ ഒരു ചൈത്യം നിൎമ്മിക്കണം. ക്ഷേമമുള്ള കാലം ഉടനെ കാണാം. അതു വരെ നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികൾ ക്ഷമയോടു കൂടിയിരിക്കണം. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—2.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു ശാല)

(ഹാംലെറ്റും ഹൊറേഷ്യോവും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഇതിനിത്രമാത്രം. ഇനി ഞാൻ മറേറതു കേട്ടോളു. എല്ലാ സംഗതികളും താനോൎത്ത വെക്കുന്നുണ്ടോ?

ഹൊ— ഓൎത്ത വെക്കുന്നുണ്ടു തിരുമനസ്സെ.

ഹാം— എന്റെ മനസ്സിൽ, എന്നെ ഉറങ്ങാനയക്കാത്ത വിധത്തിൽ ഒരു തരത്തിൽ തല്ലുണ്ടായിരുന്നു. ചങ്ങലയോടുകൂടിയ ലഹളക്കാരെക്കാൾ കഷ്ടസ്ഥിതിയിലാണ ഞാൻ കിടന്നിരുന്നതെന്നു എനിക്കു തോന്നി.

അവിവേകത്തോട—

ആലോചിക്കാതെന്നാം ചെയ്യുന്നു ചിലമൂൎഖി.
ഭാഗ്യംകൊണ്ടും ചേരുന്നതാ.
നാലോചിച്ചിട്ടുചെയ്യുംകെടുതിചില-
തിന്നുപകാരംകൊണ്ടും
വെക്കമെന്നാംചൊല്ലുന്നതിനൊരുദാഹരണമിവിടെ
തീൎച്ചയുള്ളതെന്നത്രെ

ചെക്കന്നാലംബമൊദൈവമെന്നായ്ത്തിതലെവിവെ-
കത്തെങ്ങാൻവാഴ്ത്തിടട്ടേ. 305

ഹൊ— അതു ബോദ്ധ്യം സംശയമില്ലാത്തതാണ.

ഹാം— * * * കപ്പലി.
ലവിടെയെഴുംമുറിയിൽനിന്നിറങ്ങിനടന്നെ
കപ്പായമിട്ടുകൂടി.
തപ്പിനടന്നേനിരുട്ടിൽഞാനതിനെ 306

എന്റെ ആഗ്രഹംപോലെ അവരുടെ കടലാസ്സുകെട്ട കിട്ടി. ഒടുവിൽ എന്റെ സ്വന്തം മുറിയിലെക്ക മടങ്ങിപ്പോന്നു. എന്റെ പേടികൊണ്ട മര്യാദ മറന്ന അവരുടെ കയ്യിലുള്ള ആജ്ഞാപത്രമായ തിരുവെഴുത്തു മുദ്രപൊളിച്ചു നോക്കുവാനെനിക്കു ധൈൎയ്യം വന്നു. അതിൽ ഞാൻ കണ്ടു. ഹൊരെഷ്യൊ! ഹാ! രാജാവിന്റെ ഒരു കള്ളത്തരം. ഡെന്മാൎക്കരാജാവിന്റെയും ഇംഗ്ലാണ്ടരാജാവിന്റെയും ക്ഷേമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പല വിധകാരണങ്ങളോടുകൂടി, വായിച്ചാൽ യാതൊരു താമസവും കൂടാതെ, എന്നമാത്രമല്ല എന്റെ തല മുറിക്കേണ്ടതിനുള്ള മഴു മൂൎച്ചകൂട്ടുന്നതിനായിപോലും താമസിക്കാതെ ഇരിക്കത്തക്കവണ്ണം കണ്ടു! എന്റെ ജീവനിലുള്ള ഭൂതകൾ, പിശാചുകൾ, ഇവയെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു രാജകല്പന.

ഹൊ— അങ്ങിനെ വരുമ്മൊ?

ഹാം— ഇതാ തിരുവെഴുത്തിതാ നല്ലവണ്ണം സാവകാശമായി വായിച്ചു നോക്കു. എന്നാൽ ഞാനെന്തു കാണിച്ചതെന്നു കേൾക്കണ്ണൊ?

ഹൊ— തിരുമനസ്സു.

ഹാം— ഞാനാപ്രസ്താവനയെഴുതിടുംമുന്നിലായെൻതലച്ചോർ
താനെതാനന്നുപടിയവിടെയാനാടകത്തെത്തുടങ്ങി
ഇതരാകള്ളത്തൊഴിൽവലയിൽഞാൻവീണുഴലുമളവിൽ
ഞ്ഞൊരുണ്ടാക്കിപ്പുതുതിരുവെഴുത്തൊന്നതെന്നാസ്സുലാക്കി 307
ഇന്നീനാട്ടിനുടയോരധികാരസ്ഥരെപ്പോലെഞാനും
നന്നാക്കയ്യക്ഷരമൊരുകഴിവായിനമെന്നോൎത്തിരുന്നു

അന്നാൾനല്ലക്ഷരമിടാനെത്രതാൻബുദ്ധിമുട്ടി
യെന്നാലോഹോ!പരമതുപെരുംഭൃത്യരോടൊന്നതുണച്ചു308
ഞാനെഴുതിയതിന്റെ ഫലമെന്തെന്നറിയണോ?

ഹൊ— വേണം തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഇംഗ്ലാൻറുരാജാവു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വസ്തനാകകൊണ്ടും അവർ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹം പനയുടെ മാതിരി പുഷ്ടിയോടുകൂടി വദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാകകൊണ്ടും സമാധാനം അവരുടെ മദ്ധ്യത്തിലിരുന്നു അവർ തമ്മിലുള്ള ഐക്യത്തിന്നു ഒരു ഇടക്കണ്ണിയായി തീരേണ്ടതാകകൊണ്ടും ഇങ്ങിനെ ഗൌരവമുള്ള അനവധി "കൊണ്ടും" കൊണ്ടു ഇതിന്റെ സാരം വായിച്ചു ക്ഷണത്തിൽ അധികം ഒട്ടും ആലോചിക്കാതെ ഒരം എഴുത്തുകൊണ്ടു ചെല്ലുന്നവരെ, അവരുടെ പാപങ്ങളെ പുരോഹിതനോടു സമ്മതിച്ചു മോചനം വരുത്തുവാൻപോലും ഇടകൊടുക്കാതെ, കൊല്ലേണ്ടതിന്നു രാജാവിന്റെ താല്പൎയ്യമായ ഒരു പ്രാൎത്ഥന.

ഹൊ— ഇതെങ്ങിനെയാണു മുദ്രവെച്ചതു?

ഹാം— ആ അതിലും ദൈവേച്ഛയുണ്ടായിരുന്നു. ഡന്മാൎക്കരാജമുദ്രയുടെ ആകൃതിയിൽ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന എന്റെ അച്ഛന്റെ ഒരു മുദ്രമോതിരം എന്റെ മടിശ്ശീലയിലുണ്ടായിരുന്നു. മറേറതിന്റെ മാതിരി ഒരു കല്പനയും, ഒപ്പും മുദ്രയും വെച്ചു മടക്കി മാററിയതൊരിക്കലും അറിയാത്ത വിധത്തിൽ ഭദ്രമായിവെച്ചു. പിറേറദിവസമായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽയുദ്ധം. ഇവിടന്നങ്ങോട്ടുള്ളതൊക്ക തനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ടല്ലോ.

ഹൊ— അപ്പോൾ റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡൻസ്റ്റേൺസും അതിന്നുപോയി അല്ലേ?

ഹാം— എന്താ ഭായി! ഒരു ഉദ്യോഗത്തിന്നു അവർ മോഹിച്ചിരുന്നു. അവരെ അങ്ങിനെ ചെയ്തതിൽ എനിക്കു ഒട്ടും കഷ്ടം തോന്നുന്നില്ല. അവരുടെ നാശം അവരുടെ സ്വന്തം കൃത്രിമപ്രവൃത്തികൊണ്ടുണ്ടായതാണ.

ഹീനന്മാരൊട്ടുംജ്ജ്വലബലമതില്ലാത്തവൻമല്ലടിക്കും
ശക്തന്മാരാമിരിവരുടെയാഗ്രത്തശസ്ത്രങ്ങളേയും

കുത്താംഗവട്ടപോലെവടിനടക്കുന്നതിൻറെയുമേററം
മദ്ധ്യെപെട്ടാൽപ്പരമപകടംവന്നുകൂടീടുമല്ലോ 309

ഹൊ— ശിവ! എന്തൊരു രാജാവാണിത

ഹാം— എന്നുഴിരാജാവെന്നായവൻ,കഠിനമെ-
ന്നമ്മയെക്കൃതൽകിയോ-
നെന്നാഥ്യൻറെതിരഞ്ഞെടുപ്പിന്നുമിനി-
ക്കോരാശാവിചാരത്തിന്നും
മദ്ധ്യെചാടിമുതിന്നവൻ,ചതികൊണ്ടെൻകൊ-
ണ്ടെൻജീവനംപൂണ്ടലി
ട്ടെന്തുന്നോനിവനെൻറെകണ്ഠ്യൂരിരയാ-
യാൽന്യായമായില്ലയോ 310
ഇതെൻറെ ധർമ്മമല്ലേ?
നമ്മുടെമനുഷ്യപ്രകൃതി
ക്കിരട്ടപ്പെട്ടുന്നപുഴുവിനെനിയധികം
മെന്മേൽമലിയതകൊട്ടാൻ
സമ്മതിക്കുന്നതധികമാണല്ലേ? 311

ഹൊ— അവിടെയുള്ള കാര്യത്തിൻറെ ഫലാരംഭം എന്തായി എന്നു ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു ഉടനെ അദ്ദേഹം അറിയും.

ഹാം— അതിനു കുറച്ചേ താമസമുള്ളൂ. ആ ഇട എൻറെതാണ്. ഒരു മനുഷ്യൻറെ ജീവൻ കളയാൻ "ഒന്നു" എന്നു എണ്ണുന്നതിലധികം ദീർഘകാലം വേണ്ട. എന്നാൽ സുശീലനായ ഹൊറേഷ്യോ! ലേർട്ടീസ്സിനോട് വിചാരശൂന്യനായി കാണിച്ചതിനു ഞാൻ വളരെ വ്യസനിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, എൻറെ ഉദ്ദേശത്തിൻറെ ഛായയുടെ അടയാളം ആയാളുടെ രൂപം ഞാൻ കാണുന്നു. ഞാൻ ആയാളുടെ സേവ പിടിക്കും. സൂക്ഷ്മത്തിൽ, ആയാളുടെ വ്യസനത്തിൻറെ ധൈര്യം എൻറെ വികാരത്തെ വല്ലാതെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

ഹൊ— മിണ്ടാതിരിക്ക. ആരാ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നത്?

(ഓസറിക്ക പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഓസ— സ്വാമി! ഇവിടുന്നു ഡെന്മാർക്കിലേക്ക തിരിയെ വന്നതു വളരെ നന്നായി.

ഹാം— ഞാൻ തന്നെ താഴ്മയോടെ വന്ദിക്കുന്നു. താനിപ്പാ
ട്ടക്കാരനെ അറിയുമോ?

ഹൊറാ— ഇല്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— തന്റെ അവസ്ഥ അത്രത്തോളം നല്ലതു തന്നെ. എ
ന്തെന്നാൽ ആയാളെ അറിയുന്നത ഒരു വഷളത്വമാണു.
ആയാൾക്ക ഫലപുഷ്ടിയുള്ള അനവധി നിലങ്ങളുണ്ടു. ഒ
രു മൃഗം മൃഗങ്ങളുടെ നാഥനായല്ലേ, എന്നാൽ ആയാളുടെ
സാപ്പാട രാജാവിന്റെ ഒപ്പമായി. ഇയ്യാൾ ഒരു മര്യാദയി
ല്ലാത്തവനാണു. പക്ഷെ ഞാൻ പറഞ്ഞപോലെ വളരെ
വസ്തുവുണ്ടു.

ഓസ— സുശീലനായ സ്വാമി! ഇവിടെക്കവസരമുള്ള പക്ഷം
അവിടുന്നു കല്പിച്ചയച്ച ഒരു സംഗതി ഇവിടെ ഉണർത്തി
ക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു.

ഹാം— ഞാൻ വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ അതു കേൾക്കാം. ത
ന്റെ തൊപ്പി അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു വെക്കു. അതു തല
ക്കുള്ളതാണു.

ഓസ— നന്ദി സ്വാമി! വല്ലാതെകണ്ടുഷ്ണിക്കുന്നു.

ഹാം— ഇല്ല. എന്നെ വിശ്വസിക്കു, ഇപ്പോൾ നല്ല തണുപ്പാ
ണു. കാററു വടക്കതലാണു.

ഓസ— സാധാരണ തണുപ്പേ ഉള്ളു. സ്വാമി! ശരിതന്നെ.

ഹാം— എന്നാൽ എന്റെ സ്വഭാവത്തിന്നു അത്യുഷ്ണമാണെ
ന്നു തോന്നുന്നു.

ഓസ്സ— വളരെ സ്വാമി അത്യുഷ്ണം. ഇന്നമാതിരി എന്നിനി
ക്കു പറഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ മഹാരാജാവു ഇവിടുത്തെപ്പേ
രിൽ ഒരു വാതു വെച്ചിട്ടുണ്ടു എന്നു ഇവിടുത്തെ അറിയി
പ്പാനായി എന്നോടു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു. ഇതാണു കാര്യം.

ഹാം— ഞാൻ പറയുന്നു ഓർത്തു വെക്കു. (തലക്കു തൊപ്പി
വെപ്പാൻ ഹാംലെററ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നു).

ഓസ— അല്ല, സ്വാമി! സത്യമായിട്ടും എന്റെ സൌഖ്യത്തി
ന്നാണു. ലെയർട്ടിസ്സ രാജധാനിയിൽ ഇയ്യിടെ വന്നിട്ടുണ്ടു.
ഞാൻ സത്യമാണു പറയുന്നതു. ആയാൾ വളരെ വിശേ
ഷപ്പെട്ട വലിപ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടും പരിഷ്കരിച്ചനടപ്പുകൊണ്ടും

ഉന്നതപദവിയിലുള്ള ഔദാൎയ്യംകൊണ്ടും തികഞ്ഞ മൎയ്യാദക്കാരനാണ. സൂക്ഷ്മം നോക്കിപ്പറയുന്നതാണെങ്കിൽ ആയാൾ മൎയ്യാദയുടെ ഒരു വ്യാഖ്യാനമാണ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഒരുവൻ കാണ്മാൻ വിചാരിക്കുന്ന എല്ലാ യോഗ്യതകളും ആയാളിൽ കാണാം.

ഹാം— താനായാളെ വേണ്ട വിധം വിവരിക്കുന്നുണ്ട. ആയാളുടെ യോഗ്യതയുടെ ഓരോ അംശങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചെടുത്തണക്ക കൂട്ടുന്നതായാൽ മനസ്സിന്ന തല തിരിച്ചിലുണ്ടാകുന്നതാണ. അതിന്ന അതിന്റെ കൂടെപ്പോവാൻ സാധിക്കില്ല. ആയാളുടെ യോഗ്യതകൾ മാത്രം സ്തുതിക്കുകയാണെങ്കിൽ തന്നെ വളരെ വിഷയങ്ങളുള്ള ഒരാളാണെന്ന ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

അന്യൎക്കേറ്റവലഭ്യമാംഗുണഗണം
ഓൎത്തിട്ടുപാൎത്തിട്ടൊരാ
ളന്യന്നൊത്തൊരുവൃത്തികാണുമതിൽ.
കണ്ണാടിയിൽക്കാണുന്നയാം
അന്യന്മാരിലവന്റെമാതിരിയിലാ.
ള്ളിന്നാരെയുംചെലവാകയോൎ
മന്നിൽക്കേവലമായവന്റെനിഴലോ-
ടല്ലാതെടുക്കില്ലഹോ 312

ഓസ— ഇവിടുന്ന ആയാളെ പററി വളരെ സംസാരിക്കുന്നുണ്ട.

ഹാം— എന്നാ ഇതുകൊണ്ട കാൎയ്യം. ഹേ! ഏതൊരാൾക്കും വിവരിക്കുവാൻ വയ്യാത്ത ഇയ്യാളെ അപരിഷ്കൃതങ്ങളായ നമ്മുവാക്കുകളെക്കൊണ്ട എന്തിനാ പറയുന്നത്?

ഓസ— സ്വാമി!—

ഹൊ— മറെറാരാൾ പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാകാൻ കഴികയില്ലെ? അങ്ങെക്ക നിശ്ചയമായിട്ടും കഴിയും ഹേ!

ഹാം— ഇയ്യാളെപ്പററി പറഞ്ഞിട്ട എന്നാ ഇവിടെ കാൎയ്യം?

ഓസ— ലെട്ടീസ്സിനെയോ?

ഹൊ— ഇയ്യാളുടെ സഞ്ചി ഒഴിഞ്ഞുപോയി. ഇയ്യാളുടെ സ്വൎണ്ണവാക്കുകളൊക്കെ ചിലവായിപ്പോയി.

ഹാം— ആയാളെന്താണു.

ഓസ— എനിക്കറിയാം, നിങ്ങൾ അറിവില്ലാത്തവരല്ല!

ഹാം— താനങ്ങിനെയാവാനെനിക്കു മോഹമുണ്ട. എന്തിലും അങ്ങിനെയായാൽ എനിക്കു വളരെ സമ്മതമാവില്ല. ആട്ടെ—

ഓസ— ലേർട്ടിസ്സ എത്ര യോഗ്യനാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു നിശ്ചയമില്ലായ്കയില്ല.

ഹാം— യോഗ്യതയിൽ ആയാളോടു സാദൃശ്യപ്പെടുത്തിയെങ്കിലോ എന്നു പേടിച്ച്; ഞാനതു സമ്മതിക്കുന്നില്ല. ഒരാളെ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നതു അവനവനെത്തന്നെ അറിയുകയാണ.

ഓസ— ആയാളുടെ ആയുധവിദ്യയിലുള്ള യോഗ്യതയാണ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നതു. സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം ഇയ്യാളെപ്പോലെ ആരും ഇല്ലെന്നാണ.

ഹാം— എന്താ ആയാളുടെ ആയുധം.

ഓസ— വാളും കട്ടാരവും.

ഹാം— അതാണായാളുടെ രണ്ടു ആയുധം? ആട്ടെ നല്ലതു തന്നെ.

ഓസ— രാജാവു, ആയാളുമായിട്ട് ആറു ബാർബറിക്കുതിരകളെ വാതു വെച്ചിട്ടുണ്ട. അതിന്നു പകരം ആയാൾ ആറു ഫ്രാൻസ്സ വാളുകളും കട്ടാരങ്ങളും, അവയുടെ പൊടിപ്പ പട്ട മുതലായ കോപ്പുകളും കൊടുപ്പാനേറ്റിട്ടുണ്ട. മൂന്നു വാഹനങ്ങൾ കാഴ്ചയിൽ വളരെ മോഹം തോന്നുന്നവയും പിടികൾക്കു യോജിച്ചവയും വളരെ ലളിതങ്ങളും മേൽതരം ആകൃതിയിലുള്ളവയുമാണ.

ഹാം— എന്തിനെ ആണ വാഹനം എന്നു പറയുന്നതു?

ഹൊ— സകല വിവരണവും അറിയുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഒരു വ്യാഖ്യാനം വേണ്ടി വരുമെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.

ഓസ— വാഹനം പൊടിപ്പാണ.

ഹാം— നമ്മുടെ കൂടെ വലിയ തോക്കുകൊണ്ടു നടപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരു വാക്കു അധികം യോജിച്ചിരിക്കും. അതുവ

രെ അതു പൊടിപ്പായിരിപ്പാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. ആട്ടെ! ആറു ബാർബെറി കുതിരകൾക്കു പകരം ആറു ഫ്രാൻസ്സ വാളുകളും അതിന്റെ കോപ്പും മൂന്നു മേൽതരം പൊടിപ്പും. അങ്ങിനെയാണു ഫ്രാൻസുകാർ ഡെന്മാർക്കുകാരോടു വാതുവെക്കുക. ഇതു എന്തിനാ, താൻ പറയുമ്പോലെ, വാളു വെച്ചിരിക്കുന്നതു.

ഓസ— ആയാളും ഇവിടുന്നും തമ്മിലുള്ള നേരിടലിൽ, ഒരു ഡസൻ കുത്തലിൽ ആയാൾ മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഇവിടുത്തേക്കാൾ അധികം കുത്തില്ല എന്നു രാജാവും, ഹാംലെററ തന്നെ ഒമ്പതു പ്രാവശ്യം കുത്തുമ്പോഴേക്കു താൻ പന്ത്രണ്ടു പ്രാവശ്യമായികൊള്ളാമെന്നു ആയാളും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇവിടുന്നു മറുവടിക്കു സമ്മതിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ അതു ഉടനെ പരീക്ഷക്കു വെക്കും.

ഹാം— ഞാൻ, "ഇല്ല" എന്നു മറുവടി പറഞ്ഞാൽ എങ്ങിനെയാണ്?

ഓസ— പരീക്ഷയിൽ ഇവിടുത്തെ [illegible] എന്നാണു ഞാൻ വിചാരിച്ചതു.

ഹാം— ഹേ! മഹാരാജാവിന്നു സമ്മതമെങ്കിൽ; ഞാൻ ആ ശാലയിൽ നടക്കാം. അതു എന്റെ വ്യായാമത്തിനുള്ള സമയമാണ്. വാളുകൾ കൊണ്ടു വന്നോട്ടെ. ആയാൾക്കു സമ്മതമാണെങ്കിലും രാജാവു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ സ്ഥിരതയോടെ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും എനിക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ ഞാനവിടേക്കു വേണ്ടി ജയിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ നാണക്കേടും വിശേഷമായ ഇടിയും അല്ലാതെ ഞാനൊന്നും സമ്പാദിക്കില്ല.

ഓസ— ഇതു പ്രകാരം ഞാൻ മറുവടി പറയട്ടെ?

ഹാം— ഒരു സംഗതിക്കു പിന്നെ തനിക്കു തോന്നുംപോലെ എന്തു പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും കൂട്ടിയാലും വേണ്ടില്ല.

ഓസ— ഇവിടുത്തെ കല്പനക്കു തെയ്യാറായുള്ളവനാകുന്നു.

ഹാം— തന്റെ, തന്റെ. (ഓസറിക്കു പോയി).

ആയാൾ ആയാളോടു തന്നെ പറഞ്ഞാൽ നന്നായിരുന്നു. ആയാളോടു പറവാനിവിടെ വേറെ ആരുമില്ല.

ഹോ— ഈ ശിമക്കൊക്കുകോഴി അതിൻെറ തലയിൽ മൊട്ടയോടു വെച്ചുംകൊണ്ടു പറഞ്ഞു പോകുന്നു.

ഹാം— ആയാൾ ആയാളുടെ അമ്മയുടെ മുല കുടിക്കുന്നതിനു മുമ്പായിട്ടു അതിനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.

ഒരുമട്ടിലുള്ളോൾക്കിന്നൊന്നറിവിവിത്തുവിധം
കെട്ടുകാലംപോലത്തും
കേമന്മാക്കും, തങ്ങളിൽസംഭാഷണപ്രൗഢി
സംഗമത്തിനുട്ടപ്പും,
വീശിപ്പാരംപതിർക്കേടൊഴിയുമറിവിധി
അങ്ങോട്ടുചേരാൻപരീക്ഷ
ഊതിടിൽപ്പൊള്ളപ്പൊട്ടുന്നറിവുന്നരകളും,
മാത്രമുണ്ടുതങ്ങൾക്കു 313

ഒരു പ്രഭു പ്രവേശിക്കുന്നു.

പ്രഭു— തിരുമനസ്സേ! മഹാരാജാവ ചെറുപ്പക്കാരനായ ഓസ്റിക്കിനെ വിവരം പറവാനയച്ചതിൽ, ആയാൾ, അവിടുത്തെ കാത്തു ഇവിടുന്നു ശാലയിൽ നില്ക്കുന്നു എന്നറിയിച്ചിരിക്കുന്നു, ഇപ്പോൾ തന്നെ ലെയർട്ടിസ്സിനോടു അങ്കം വെട്ടുന്നുവോ അതോ കുറച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടു മതിയോ? എന്താണു ഇവിടേക്കിഷ്ടം എന്നറിവാൻ അവിടുന്നെന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— എൻെറ കാര്യങ്ങൾക്കു എനിക്കു സ്ഥിരതയുണ്ടു. അവ രാജാവിൻെറ സന്തോഷത്തെ അനുസരിച്ചു നടക്കാം. അവിടേക്കു ശരിയായാൽ എനിക്കും ഒരുക്കം തന്നെ. ഇപ്പോഴായാലും വേണ്ടില്ല. ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെ എനിക്കു ശക്തിയുള്ള എപ്പോഴായാലും വേണ്ടില്ല.

പ്രഭു— രാജാവും റാണിയും കൂടെ വരുന്നുണ്ടു.

ഹാം— നല്ലസമയത്തു.

പ്രഭു— ഇവിടുന്നു കളിക്കു പുറപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പായി ലെയർട്ടിസ്സിനോടു കുറച്ചു ദയയിൽ സംസാരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു റാണിക്കു താല്പര്യമുണ്ടു.

ഹാം— അവിടുന്നൊന്നിക്ക നല്ലതാണ പറഞ്ഞു തരുന്നതു.

(ഓസ്രിക്ക പോയി)

ഹൊറാ— ഇവിടുന്ന ഈ വാതിൽ തോല്ക്കും.

ഹാം— ഞാനങ്ങിനെ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അയാൾ ഫ്രാൻസിലേക്ക പോയതിൻെറ ശേഷം ഞാൻ മുട്ടാതെ ശീലിച്ചിട്ടുണ്ടു. ഞാൻ ജയിക്കും. എന്നാൽ ഇവിടെയുള്ളതെല്ലാം എൻെറ ഹൃദയത്തിന്ന എത്ര ശല്യമാണെന്നു തനിക്കൊരു രൂപമില്ല. പക്ഷെ അതുകൊണ്ടൊന്നും ഇല്ല താനും

ഹൊറാ— അങ്ങിനെ അല്ല തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— അതൊരു മുട്ടാളത്തമാണു. അത ഒരു സ്ത്രീക്ക ഒരു സമയം വൈഷമ്യം കൊടുക്കാവുന്ന ഒരു മാതിരി ദുശ്ശങ്കയാണു.

ഹൊറാ— ഇവിടുത്തെ മനസ്സ എന്തിനെങ്കിലും വെറുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനെ അനുസരിക്കേണ്ടതാണ. അവരിങ്ങോട്ടു വരുന്നതിനെ ഞാൻ തടസ്ഥപ്പെടുത്തിട്ട ഇവിടേക്ക വയ്യെന്നു പറയാം.

ഹാം— ഛേ! ഞാൻ ശകുനത്തെ കൂട്ടാക്കില്ല. ഒരു ചടകത്തിൻെറ പതനത്തിൽ പ്രത്യേകമായ ഒരു ശകുനമുണ്ടു. അത ഇപ്പോഴാണെങ്കിൽ ഭാവിയല്ല. അതു ഭാവിയല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോഴാവും. ഇപ്പോഴല്ലെങ്കിലും അതൊരിക്കൽ വരും. തെയ്യാറാവലാണ വേണ്ടതു.

ചാകുമ്പോഴാരുമൊരുവസ്തുവുമങ്ങുകൊണ്ടു
പോകില്ലയുടയതുനിശ്ചയമെന്നിരിക്കെ
ഹേ! കേൾ ചെറുപ്പമതിലായവ കൈവിടാനു-
ണ്ടാകുന്നസങ്കടമതെന്തിനു ഹന്ത പിന്നെ. 314

(രാജാവു, രാണി, ലെർട്ടീസ്സ, പ്രഭുക്കന്മാർ, ഓസ്രിക്ക, ആയുധങ്ങളോടുകൂടിയ പരിചാരകന്മാർ, മുതലായവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

രാജാ— വരൂ ഹാംലെററ! വരു. ഈ കയ്യുൻെറ കയ്യിൽനിന്നു മേടിക്ക. (രാജാവു ലെർട്ടീസ്സിൻെറ കയ്യു ഹാംലെററിൻെറ കയ്യിൽ വെക്കുന്നു).

ഹാം— ഹേ! എനിക്ക താൻ മാപ്പു തരണം. ഞാൻ തനിക്ക

അപരാധം ചെയ്തിട്ടുണ്ട. എങ്കിലും താനൊരു മൎയ്യാദക്കാരനാകകൊണ്ട എനിക്ക മാപ്പ തരണം. എനിക്ക അങ്ങിനെ കലശലായ ഭ്രാന്താണെന്ന ഇക്കാണുന്നവൎക്കൊക്കെ അറിയാം. താൻ കേട്ടിട്ടുമുണ്ടായിരിക്കണം. തന്റെ പ്രകൃതിയും മാനവും ദ്വേഷ്യവും കലശലായി ഉണൎത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ ചെയ്തതൊക്കെ ഭ്രാന്തുകൊണ്ടാണെന്ന ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. ലേർട്ടിസ്സിനപരാധം ചെയ്തതു ഹാംലെററാണോ? ഒരിക്കലും ഹാംലെററല്ല. ഹാംലെററിനെ ആയാളുടെ കയ്യിൽനിന്ന എടുത്തു കളഞ്ഞു, ആയാൾ ആയാളല്ലാത്തപ്പോൾ ലേർട്ടിസ്സിന വിരോധം ചെയ്താൽ അതു ഹാംലെററ ചെയ്യുന്നതല്ല. ഹാംലെററ അതിനെ നിഷേധിക്കുന്നു. പിന്നെ ആരാണ ചെയ്യുന്നത? ആയാളുടെ ഭ്രാന്ത. അങ്ങിനെ ആണെങ്കിൽ ഹാംലെററ അപരാധം അനുഭവിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിലാണ. ആയാളുടെ ഭ്രാന്ത സാധു ഹാംലെററിന്റെ ശത്രുവാണ.

പാരിലക്ഷണമിതെന്നുതന്നെയതി
　　പ്പുറവിച്ചതെല്ലാമല്ലഘം
ചൊരുംദ്രോഹമിതെന്നുഞാൻപറകയാൽ
　　നല്ലോരുനിൎമ്മാനസെ
മൂരംവിട്ടിന്നതേ,ചായച്ചൊരുശരം
　　സോദൎയ്യനേല്പിച്ചൊരാ-
കുററത്തോളമതാക്കിടട്ടെയിതിലെൻ
　　കുററം,സമാസ്ത്യന്തരെ

ലേ.— എന്റെ പ്രകൃതി ഈ കാൎയ്യത്തിൽ എന്നെ പ്രതികാരം ചെയ്വാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇതിൽ എനിക്ക തൃപ്തിയായി. എന്നാൽ എന്റെ മാന്യാവസ്ഥക്ക ഞാൻ വാങ്ങി നില്ക്കുന്നു. എന്റെ പേരിന്ന നാണ്യക്കേറവു വരാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി, ഈ വക കാൎയ്യത്തിൽ മുൻ നടപടിപ്രകാരം സന്ധി ചെയ്യുന്നതിന്ന വിരോധമില്ലെന്ന മൎയ്യാദ നല്ലവണ്ണം നിശ്ചയമുള്ള കാരണവന്മാർ പറഞ്ഞല്ലാതെ യാതൊരു സന്ധിക്കും ഞാനൊരുങ്ങുന്നില്ല. എങ്കിലും അതു

വരെ ഇവിടത്തെ സ്നേഹത്തെ സത്യമായിട്ടു തന്നെ കരുതാം. അതിന്നു യാതൊരു വിരോധവും ചെയ്യില്ല.

ഹാം— അതു ഞാൻ നിഷ്കളങ്കമായി വിശ്വസിച്ചു ഈ സോദരന്റെ വാതിന്നു കപടം കൂടാതെ നേരിടാം. ഞങ്ങൾക്കു ഈ വാളുകൾ— കാണട്ടെ.

ലെ— കാണട്ടെ; ഒന്നിനിക്കും.

ഹാം— ഞാനായിക്കളയാം. തനിക്കു വൎണ്ണത്തകിട. ലെട്ടീസ്സ എന്റെ അറിവില്ലായ്മയിൽ തന്റെ സാമൎത്ഥ്യം ഇരുട്ടത്തു നക്ഷത്രംപോലെയും തീക്കട്ടപോലെയും നിശ്ചയമായും പ്രകാശിക്കും.

ലെ— ഇവിടന്നെന്നെ പരിഹസിക്കുകയാണ.

ഹാം— ഈ കയ്യുതന്നെ ആണെ അല്ല.

രാജാ— യുവാവായ ഓസറിക്കെ അവൎക്കു വാളുകൊടുക്കു. ഹാംലെററെ! വാതിലെ നിശ്ചയം അറിവുണ്ടോ?

ഹാം— നല്ലവണ്ണമുണ്ട സ്വാമി. ഇവിടന്നു ബലംകുറഞ്ഞ ഭാഗമാണ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത.

രാജാ— എനിക്കു പേടിയില്ല. ഞാൻ നിങ്ങളെ രണ്ടാളെയും കണ്ടിട്ടുണ്ട. എന്നാൽ അയാൾ ഒന്നാമൻ കേമനാകകൊണ്ടു നമ്മൾക്കുദായമായി നിശ്ചയം ചെയ്തിരിക്കയാണ.

ലെ— ഇതിന്നു വല്ലാത്ത കനം. വേറെ ഒന്നു കാണട്ടെ.

ഹാം— ഇതിനിക്കു നല്ലവണ്ണം പിടിച്ചു. ഈ വാളുകൾക്കൊക്കെ ഒരു ഒപ്പമല്ലെ നീളം. (അവർ നേരിടുവാനൊരുങ്ങുന്നു).

ഓസ— അതെ സ്വാമി.

രാജാ— മേശപ്പുറത്തു ഗ്ലാസിൽ മദ്യം പകൎന്നു നിരത്തട്ടെ.

ഒന്നാംരണ്ടാംപരികരഖലിഹാംലെററകുത്തുമ്പൊഴുംതാൻ
മൂന്നാംവാൾനീട്ടലിന്നുപകരംവീട്ടിനില്ക്കുമ്പൊഴുംതാൻ
ഇന്നാൾകോട്ടപ്പുറമതിലുടൻനന്ദികാണിക്കുവാനാ-
യൊന്നായിത്താനിഹവലിയതോക്കിട്ടുപൊട്ടിച്ചിടട്ടെ 316

ഒരുശ്ലീഹാനിഹാംലെററിന്നുബലമധികം
വാഴുവാൻമദ്യപാനം
ചെയ്യുംകെല്പേറിടുംനാൻതലമുറവഴിയു-
മോക്ഷമന്നോൎമ്മവാൻ

ചാൎത്തിപ്പോരും കിരീടത്തിലെയണിമണിയെ-
ക്കാട്ടിലും നന്മയേറും
മുത്തിട്ടരത്നമാക്കപ്പതിലിടുന്നുടൻ
കപ്പുകാണിക്കതന്നെ 317
പാനംചെയ്യുന്നു ഹാംലെററിന്നുള്ളനന്മതിനായ്
ഭൂപനെന്നാളതിപ്പോൾ
ഞാനേശലുത്തിനായലകാഹളപാദപെരുമ്പാം
ഭേരിയെ,ഭേരിപിന്നെ
സമാനേ:വൻതോക്കുകളെക്കന്നായവരെ,വലിയതോ-
ക്കുപ്രകാരം പരക്കും
മാനത്തെ,പ്പിന്നെമാനം മഹിയെയുമുദ്യതനി
ന്നൃപകേൾപ്പിച്ചിടട്ടേ. 318

വരുവിൻ, തുടങ്ങുവിൻ. വിധികൎത്താക്കന്മാരായ നിങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടുവിൻ.

ഹാം— ഹേ! വരു.

ലെ— വരു തിരുമനസ്സേ (അവർ വാൾകൊണ്ടു വെട്ടുന്നു).

ഹാം— ഒന്നു.

ലെ— ഇല്ല.

ഹാം— മദ്ധ്യസ്ഥൻ തീൎച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ.

ഓസ്— ഒരു കുത്തു. വളരെ സ്പഷ്ടമായ കുത്തു.

ലെ— ആട്ടെ ഏനി.

രാജാ— നില്ക്കട്ടെ പാനത്തിനുള്ളതാകട്ടെ. ഹാംലെററ്! ഈ രത്നം തന്റേതാണ്. ഇതാ തന്റെ സൌഖ്യത്തിന്നു. (ഉള്ളിൽനിന്നു പറയടിക്കുന്നു. വലിയ തോക്കു പൊട്ടുന്നു). ആയാൾക്കു ആ കപ്പ് കൊടുക്ക.

ഹാം— ഈ അങ്കം ആദ്യം കഴിച്ചുകളയാം. അതു കുറച്ചുനേരത്തേക്കവിടെ വെക്കൂ. വരു— (അവർ കളിക്കുന്നു).

മറെറാരു കുത്തു. എന്താ താൻ പറയുന്നതു?

ലെ— ഒരു തൊടൽ ഒരു തൊടൽ. അതു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.

രാജാ— നമ്മുടെ മകൻ ജയിക്കും.

രാണി— ആയാൾ തടിച്ചവനാണ്. [illegible] ഇതാ

ഹാംലെററ! എന്റെ മുഖം തൊടക്കുന്ന ശീലയെടുത്തു തന്റെ നെററി തുടക്കൂ. തന്റെ ഭാഗ്യത്തിന്നുവേണ്ടി റാണി നല്ലവണ്ണം പാനം ചെയ്യുന്നു ഹാംലെററ.

ഹാം— സുശീലയായ അമ്മേ!

രാജാ— ഗർട്രൂഡെ! സേവിക്കരുതേ.

റാണി— ഞാനതു ചെയ്യും. സ്വാമീ എനിക്കു മാപ്പു തരുവാനപേക്ഷിക്കുന്നു.

രാജാ— (സ്വഗതം) അതു വിഷംകൂട്ടിയ കപ്പാണ്. ഇനി പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ല.

ഹാം— എനിക്കിനിയും കുടിപ്പാൻ ധൈര്യമില്ല. പിന്നെ ആവാം.

റാണി— വരൂ! ഞാൻ തന്റെ മുഖം തുടക്കട്ടെ.

ലെ— സ്വാമീ! ഞാനിപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തെ കുത്തും.

രാജാ— ഞാനതു വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ലെ— (സ്വഗതം) എങ്കിലും അതു എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കു ഏകദേശം വിപരീതമാണ്.

ഹാം— മൂന്നാമത്തെതിന്നു വരൂ. ലേർട്ടീസ്സ്! താൻ കളിക്കുക മാത്രമാണ്. തനിക്കു കഴിയുന്നേടത്തോളം ശക്തിയോടുകൂടി ഏല്പിച്ചു കൊള്ളൂ. എന്നെ കളിപ്പിക്കുകയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ലെ— അങ്ങിനെയൊ ഇവിടുന്നു പറയുന്നത്? വരൂ. (അവരങ്കം വെട്ടുന്നു).

ഓസ— ഇരുപരിഷക്കും ഒന്നും ഇല്ല.

ലെ— ഇതാ നോക്കികൊള്ളൂ. (ലെർട്ടീസ്സ് ഹാംലെററിനെ മുറിപ്പെടുത്തുന്നു. പിന്നെ കലശലായ അങ്കത്തിൽ അവർ വാൾ മാറി ഹാംലെററ ലെർട്ടീസ്സിനേയും മുറിപ്പെടുത്തുന്നു).

രാജാ— അവരെ വേർ വിടുത്തൂ. വല്ലാതെ കോപിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അല്ല, വരൂ. എനിയും (റാണി വീഴുന്നു)

ഓസ— അയ്യോ! രാജ്ഞിയുടെ നേരെ അങ്ങോട്ടു നോക്കൂ.

ഹൊ— ഇരുവരിഭാഗക്കാരുടെ മേൽനിന്നും രക്തമൊലിക്കുന്നു. ഇതെങ്ങിനെയാ തിരുമനസ്സേ?

ഓസ— എങ്ങിനെയാ ലെർട്ടീസ്സേ?

ലെ— ഹൂം. എന്തിനാ? ഒരു കാട്ടുകോഴിയുടെ മാതിരി എന്റെ സ്വന്തം വലയിൽ, ഓസറിക്കേ! എന്റെ സ്വന്തം ചതി കൊണ്ടു ഞാൻ ന്യായമായി കൊല്ലപ്പെട്ടു.

ഹാം— രാജ്ഞിക്കെന്താ?

രാജാ— അവരുടെ രക്തം കണ്ടു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടിരിക്കയാണു.

രാണി— അല്ല, അല്ല. പാനം, പാനം. അയ്യോ!! എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ഹാംലെററ്! പാനം, പാനം. എനിക്കു വിഷം തന്നിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അയ്യോ! ദുഷ്ടതെ! അയ്യോ! വാതിലടക്കട്ടെ. ചതി അതു കണ്ടുപിടിക്കട്ടെ. (ലെർട്ടീസ്സു വീഴുന്നു).

ലെ— അതിവിടെയുണ്ടു. ഹാംലെററ്! ഹാംലെററ്! ഇവിടുന്നു ഹതനായി. ഭൂമിയിലുള്ള ഏതു മരുന്നും ഇവിടേക്കു ഗുണം ചെയ്യാൻ മതിയാവില്ല. ഇവിടേക്കു അരമണിക്കൂറോളം ആയുസ്സില്ല. ചതിയുള്ള ആ ആയുധം ശക്തി കുറയ്ക്കാതെയുള്ള വിഷത്തോടുകൂടി ഇവിടുത്തെ കയ്യിലുണ്ടു. ആ കള്ളപ്പണി എന്റെ നേരെ തന്നെ തിരിച്ചു കുത്തി. എനി ഒരിക്കലും എഴുന്നീല്ക്കാത്ത വിധത്തിൽ; നോക്കു, ഞാനിതാ ഇവിടെ വീണിരിക്കുന്നു. ഇവിടുത്തെ അമ്മക്കു വിഷമേററിരിക്കയാണു. എനിക്കു വയ്യാ—

രാജാ— രാജാവിനെയാണു കുററം പറയേണ്ടതു.

ഹാം— ആ ഹാ! മുന വിഷമയമാക്കിട്ടും ഉണ്ടോ? എന്നാൽ തന്റെ പ്രവൃത്തിക്കു വിഷമേല്പിക്കട്ടെ. (രാജാവിനെ കുത്തുന്നു).

എല്ലാവരും— രാജദ്രോഹം, രാജദ്രോഹം.

രാജാ— അയ്യോ എനിയെങ്കിലും എന്നെ രക്ഷിക്കണേ സ്നേഹിതന്മാരെ! എനിക്കു ഉപദ്രവം തട്ടീട്ടെ ഉള്ളൂ.

ഹാം— അഗമ്യാഗമനം ചെയ്യുന്നവനായി, ഘാതകനായി, ദുഷ്ടനായി, ഡന്മാർക്ക്കാരനായ നീ ഒരു വിഷം കുടിച്ചുതീർക്കു. നിന്റെ ഒരുമ ഇവിടെ ഉണ്ടോ? എന്റെ അമ്മയുടെ പിന്നാലെ പോ. (രാജാവു മരിക്കുന്നു).

ലെ— അദ്ദേഹത്തിന്നു, നല്ല മര്യാദക്കു കൊടുത്തു. അതു അദ്ദേഹം തന്നെ ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ള വിഷമാണു.

യോഗ്യനാകിയഹാംലെററകേൾക്കനമ്മൾക്കതങ്ങളിൽ
ശോകംകൊടുത്തുവാങ്ങേണംദുഷ്കൃത്തിൻെറമാപ്പുകൾ 319
എന്നേയുമെന്നച്ഛനേയുംകൊന്നപാപംവരില്ലതെ
നിന്നിടത്തുഞാനങ്ങേക്കൊന്നപാപമിനിക്കുമേ 320

(മരിക്കുന്നു).

ഹാം— ദൈവം തന്നെ അതിൽനിന്നു വിടുത്തട്ടെ. തൻെറ പിന്നാലെ ഞാനും ഇതാ വരുന്നു. ഞാൻ മരിച്ചു ഹൊറേഷ്യോ! ദുഷ്ടരാജ്ഞി! പോയിവരട്ടെ.

ഇക്കണ്ടാപത്തിലത്ഭുതമൊടുവിളറി.
കണ്ടുതാനുമമട്ടോ
തൽകൃത്യേകാണിമട്ടോരവരുമൊരുവാ-
റൊട്ടുനേരംകിടച്ചാൽ
കഷ്ടംസാർജ്ജനദുഷ്ടൻമൃതിപിടിയിൽഹാ
കൃത്യവാൻ, ചൊല്ലുവാനു-
ണ്ടാട്ടെ,പോകട്ടെഹോറേഷ്യോപരമിതുവിധമാ-
കട്ടെഞാനോകഴിഞ്ഞു 321

താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നെയും എൻെറ കാൎയ്യത്തെയുംപററി തൃപ്തിപ്പെടാത്ത ജനങ്ങളോടു വാസ്തവം പറഞ്ഞുകൊടുക്കു.

ഹൊ— അത ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഞാനൊരു ഡന്മാൎക്കുകാരനേക്കാൾ റോം നഗരിയിലെ പഴയ ഒരാളാണ്. ഇവിടെ എങ്കിലും കുറച്ചു മദ്യം ശേഷിപ്പുണ്ട്.

ഹാം— താനൊരു മനുഷ്യനല്ലേ? ആ കപ്പിങ്ങോട്ടു തരു വിട്ടു. ദൈവമാണെ അതെനിക്കു വേണം.

ഹാരോസംഗതിസാരമേവമൊളിവായ്
വെച്ചീടിലെൻപിറെറയെൻ
പേരത്രക്കുകടുപ്പമാംവ്രണമൊടും
നില്ക്കേണമീയൂഴിയിൽ
ക്രൂരെന്നിൽകരുതീടിൽനീസുഖമതായ്
വേർപെട്ടൊരല്പംദിനം

ക്രൂരക്ഷോണിയിൽവാണമൽകഥകഥി-
പ്പാൻബുദ്ധിമുട്ടേണമേ 322

(ദൂരത്തു നിന്നെന്നപോലെ ഉള്ളിൽനിന്നു പട്ടാളക്കാരുടെ വെടിയും വാദ്യഘോഷവും).

പോൎക്കളത്തിലുള്ള ശബ്ദംപോലെ ഒരു ശബ്ദം എന്താത്?

ഓസ— ചെറുപ്പക്കാരനായ ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സ ജയലക്ഷ്മിയോടുകൂടി പോളണ്ടിൽനിന്നു വന്നിട്ടു ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു വന്ന രാജപ്രതിനിധികളെ ബഹുമാനിപ്പാൻ വെടി വെക്കുകയാണിത.

ഹാം— അയ്യോ!! ഞാൻ മരിക്കുന്നു, ഹൊറെഷ്യോ! ഒരു ഉഗ്രമായ വിഷം എന്റെ ശക്തിയെ തീരെ ജയിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ വൎത്തമാനം അറിയുന്നതുവരെ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ പറയാം. തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സിനെ ആവും. ആയാൾക്കു എന്റെ, മരിപ്പാൻ പോകുമ്പോഴത്തെ സമ്മതമുണ്ടു, അതു ആയാളോടു പറയു. ഞാൻ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുവാനുള്ള കാരണങ്ങളും. ശുഭലാഭ്യതാം നോക്കണ്ടാ എനി ഒന്നും പറയുന്നില്ല. (മരിക്കുന്നു).

ഹൊ— ഒരു മഹത്തായ ഹൃദയം ഇതാ പൊളിയുന്നു. രാത്രി മംഗളമായി ഭവിക്കട്ടെ സുശീലനായ രാജകുമാരാ!

അങ്ങുന്നുപോംവഴിയിലുത്തമദൈവദൂതർ
തിങ്ങിപ്പരംതവസുഖത്തിനുപാട്ടുപാടി.
എങ്ങുംതടസ്ഥമണയാതെദിവാനയേററം
മംഗല്യമാംപരപദത്തിലണച്ചിടട്ടെ. 323

ഇങ്ങോട്ടെന്തിനാ ഭേരി വരുന്നത്? (ഉള്ളിൽ നടക്കുന്നു)

(ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സും ഇംഗ്ലണ്ടുരാജപ്രതിനിധികളും മററു ചിലരും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഫോ— ഒരു കാണുന്നത എന്താണെന്ന്?

ഹൊ— നിങ്ങൾക്കെന്താ കാണേണ്ടത്? കഷ്ടമോ അത്ഭുതമോ ആയ വല്ലതുമാണെങ്കിൽ തെരച്ചിൽ മതിയാക്കാം.

ഒഥെ — ഇക്കാണുന്നാശവങ്ങൾ, നിഷ്ഠുരണമാം
നാശംവരുത്തേണമെ-
ന്നിക്കാലമുറയിട്ടിടുന്നു; കഠിനം
ഡാകോത്തുംഗ്രത്യയെ!
ചിക്കന്നീവെടിയെയന്നാലിത്തൂപരെ-
ക്കൊൽവാൻ, നാശിക്കാത്താരാ
നൽകണ്ടാതെവീട്ടിലെന്താമവിര-
ന്നൂണാണാമക്കനാനീ 324

ലൊദൊ — ഓ കഥ വലിയ ഭയങ്കരം തന്നെ. ഞങ്ങളുടെ വർത്തമാനം ഇംഗ്ലാൻറിൽനിന്നു വരുവാൻ താമസിച്ചു പോയി.

ശാസനത്തിരൊസനിക്രാൻസും
വിധിപോലെചരിതൾഗിൽഡ്ഗർൻസൂർനം
ഒെമവിരംകേൾക്കേണ്ടുംവിചികൾ-
കാഗ്രമണാശകിപൊയ്ഗ്ഗോയല്ലൊ 325

ഇതിനുള്ളരാകിമന്നടിചൊല്ലു.
നാതിന്നിനിസ്ഥാനമത്തെത്തുദിക്കം
ഒഥെ — ജീവിച്ചിരുന്നിടില്ലമാമുവിന്ത്യ
നാവില്ലനിങ്ങൾക്കിതിൽനന്ദിവാക്യം 326

അവിടുന്നവരെ കൊല്ലാനായിട്ട കല്പിച്ചിട്ടില്ല.

കഷ്ടാവസ്ഥാനടന്നൊരീസ്സൂര്യമാ-
പോരുൻവരുവതിൽനി-
ന്നിട്ടാരാലിവിടുന്നു നിങ്ങളിവിടെ
കിംഗ്ലാൻറിൽനിന്നീവിധാ
മൊട്ടെന്നതു കമലമീശവഗണനം
പൊക്കുപ്പുറത്തേവനം
സ്പഷ്ടംകാണാതിന്നുവെക്കവതിന്നാ-
ജ്ഞപ്പിച്ചാലുമുള്ളണമെ 327

ഓ സംഗതികൾ എങ്ങിനെ സംഭവിച്ചു എന്നിനിയും അ- റിയാത്തവരോടു ഞാൻ പറഞ്ഞു കൊടുക്കട്ടെ.

എന്നാലോ ജഡബോധമൊട്ടു ബഹുക്രൂ
　　രകൃത്യം, സ്വഭാവത്തിനോ
ചേൎന്നിടാതതാഴി, ലക്ഷണംവിധി, യതിൻ
　　വണ്ണം യദൃച്ഛാവധം
പിന്നെക്കള്ളവഴിക്കു ഹിംസ, ഗതിമ
　　ററില്ലാഞ്ഞുയാൽ കൊല്ലൽ, താ.
ന്നാംവെച്ചുള്ള തെററിയേററമരണം,
　　ചൊല്ലാമിതൊക്കെക്രമാൽ 328

ഇതൊക്കെ എനിക്കു ശരിയായിട്ടു പറവാൻ കഴിയും.

ഫോ— നമുക്കതു കേൾക്കുവാൻ വേഗം ഉത്സാഹിക്കുക. വലിയ യോഗ്യരെ ഒക്കെ കേൾപ്പാൻ വിളിക്കു.

ഞാനോ മാലൊട്ടു ഭാഗ്യലക്ഷ്മിയെയിതാ
　　പുൽകുന്നു, രാജ്യാൎക്കുളി.
സ്ഥാനത്തൊട്ടവകാശമുണ്ടതുളളതും
　　മാലോകരോൎക്കുന്നതാം
ആനന്തരാന്തതെനിക്കതൈകവാത്മൊരാ.
　　ദായത്തിനായിട്ടുനി
ന്നാനെന്നെ ചേൎന്നുപറഞ്ഞുകൊള്ളു കടന്ന
　　ന്നൊന്നെന്നോക്ഷണിക്കുന്നിതാ 329

ഹോ— 　　ഇതിനെപ്പററിയുമോതു
ന്നതിനൊരു സംഗതിയിനിക്കിവിടെയുണ്ടാം
　　അധികജനമതി വലിക്കാം
മതിമാന്ദ്യരവനരച്ചതാണെങ്കിലെ 330

എന്നാൽ ഇതുടനെ കഴിയട്ടെ. ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിന്നൊരു ക്ഷോഭമുള്ളപ്പോൾ തന്നെ. അല്ലാത്തപക്ഷം ദുരാലോചനകളിൽനിന്നും തെററായ ധാരണകളിൽനിന്നും എനിയും അധികം അപകടങ്ങൾ വന്നേക്കാം.

ഫോ— നാലുപടനായകന്മാർ ഹാംലെററിനെ ഒരു യോദ്ധാവിനെപ്പോലെ മണ്ഡപത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അദ്ദേഹം ശരിയായ അവസരമുണ്ടായിരു

ന്നു എങ്കിൽ രാജബീജമാണ താൻ എന്നുള്ളതു കാണിക്കുമായിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടുപോകുന്നനേരം
യോദ്ധാക്കന്മാർവാദ്യഘോഷംവിശേഷാൽ
യുദ്ധാചാരംമററുമെല്ലാമുറക്കെ
ച്ചെയ്തുംചേർത്തിവീരനെവാഴ്ത്തിടട്ടെ 331

ശവങ്ങളെടുപ്പിൻ.

ഇക്കാഴ്ചപോക്കുമത്തിന്നു തക്കംതാനോക്കിലൊററവും
തൽകാലമീസ്ഥലത്തിങ്കൽ ലൊക്കുന്നില്ലൊരുലേശവും 332

പോയി പട്ടാളങ്ങളോടു വെടിവെപ്പാൻ പറയു.

(ഒരു യോദ്ധാവിൻെറ സംസ്കാരസമയത്തു ഉപയോഗിക്കുന്ന വാദ്യഘോഷം. എല്ലാവരും ശവങ്ങളെ എടുത്തുംകൊണ്ടുപോയി. അതിൻെറശേഷം ഒരു കൂട്ടവെടി വെക്കുന്നു).

ഹാംലെററ നാടകം

സമാപ്തം.

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി